

“...ข้าพเจ้าเห็นว่า สวัสดิ์ได้ออกตั้งของประชาชน
ควรจะเริ่มต้นที่การปกครองท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาล
ข้าพเจ้าเชื่อว่า ประชาชนควรมีสวัสดิ์ที่มีเสียงในกิจการของท้องถิ่น
เรากำจัดพยายามให้การศึกษาเรื่องนี้แก่เขา
ข้าพเจ้าเห็นว่า เป็นการผิดพลาด ถ้าเราจะมีกรปกครองระบบรัฐสภา
ก่อนที่ประชาชนจะมีโอกาสเรียนรู้ และมีประสบการณ์อย่างดี
เกี่ยวกับการใช้สวัสดิ์ได้ออกตั้งในกิจการปกครองท้องถิ่น”

รางวัลพระปกเกล้า' 60

บรรณาธิการ สุมาลย์ ชาวนา

ISBN = 978-974-449-985-1

วปท.60-37-1000.0

พิมพ์ครั้งที่ 1	พฤศจิกายน 2560
จำนวนหน้า	290 หน้า
จำนวน	1,000 เล่ม

ลิขสิทธิ์ของสถาบันพระปกเกล้า

จัดพิมพ์โดย

สถาบันพระปกเกล้า

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา อาคารบี ชั้น 5 (โซนทิศใต้)

เลขที่ 120 หมู่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210

โทรศัพท์ 02 - 141-9600 โทรสาร 02-143-8175

<http://www.kpi.ac.th>

พิมพ์ที่

บริษัท เอ.พี. กราฟิค ดีไซน์และการพิมพ์ จำกัด

745 ถนนนครไชยศรี แขวงนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300

โทรศัพท์ 02-243-9040-4 โทรสาร 02-243-3225

สารบัญ

	หน้า
รายละเอียดรางวัลพระปกเกล้า ประจำปี 2560	5
ผลการตัดสินรางวัลพระปกเกล้า ประจำปี 2560	13
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับรางวัลพระปกเกล้า ประจำปี 2560	
ด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน	17
1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดตราด	18
2. องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง	26
3. เทศบาลเมืองกระบี่ อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่	34
4. เทศบาลเมืองแม่เหิยะ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่	42
5. เทศบาลตำบลยางน่อง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่	54
6. องค์การบริหารส่วนตำบลตำนัง อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง	66
7. องค์การบริหารส่วนตำบลตำมอก อำเภอคลอง จังหวัดแพร่	76
ด้านการเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์	89
1. เทศบาลนครเชียงราย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย	90
2. เทศบาลตำบลป่าบอน อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง	100
3. องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่	110
ด้านการเสริมสร้างเครือข่าย รัฐ เอกชน และประชาสังคม	119
1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา	120
2. องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล	130
3. เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์	142
4. เทศบาลตำบลบ้านแฮด อำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น	154
5. เทศบาลตำบลป่าแดด อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่	168
6. เทศบาลตำบลกระสัง อำเภอกะสัง จังหวัดบุรีรัมย์	180
7. เทศบาลตำบลเขาพระงาม อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี	192
8. เทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน	204

สารบัญ

	หน้า
9. เทศบาลตำบลกำแพง อำเภอละงู จังหวัดสตูล	218
10. องค์การบริหารส่วนตำบลช่วงเปา อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่	228
11. องค์การบริหารส่วนตำบลพลับพลายไชย อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี	238
12. องค์การบริหารส่วนตำบลนาพู่ อำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี	250
13. องค์การบริหารส่วนตำบลยางซึก อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี	264
รายชื่อคณะกรรมการพิจารณารางวัลพระปกเกล้า ประจำปี 2560	277
คณะทำงานของวิทยาลัยพัฒนการปกครองท้องถิ่น	279

**รางวัลพระปกเกล้า
ประจำปี 2560**

รางวัลพระปกเกล้า 2560

เกียรติภูมิท้องถิ่น

17 ปี กับ “รางวัลพระปกเกล้า” รางวัลอันทรงเกียรติ ที่มีอายุยาวนานที่สุดในประเทศไทย ที่มอบให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นเลิศ

วัตถุประสงค์

สถาบันพระปกเกล้า ในฐานะเป็นหน่วยงานอิสระของรัฐ ภายใต้การกำกับดูแลของประธานรัฐสภา มีพันธกิจในการส่งเสริมและพัฒนาความรู้และการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาการปกครองท้องถิ่นให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของการปกครองระบอบประชาธิปไตย จึงได้จัดให้มีการมอบรางวัลพระปกเกล้า และใบประกาศเกียรติคุณสถาบันพระปกเกล้าขึ้นเป็นประจำทุกปี ตั้งแต่ปี 2544 เป็นต้นมา ซึ่งให้ความสำคัญกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความโดดเด่นด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ต่อมาในปี 2552 สถาบันได้ขยายรางวัลพระปกเกล้าให้ครอบคลุมการดำเนินงานของท้องถิ่น อาทิ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจการท้องถิ่น การเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์ในท้องถิ่น และการเสริมสร้างเครือข่ายจากภาคส่วนต่างๆ ในการดำเนินงานพัฒนาท้องถิ่น เป็นต้น

ในปี 2560 สถาบันพระปกเกล้า แบ่งรางวัลพระปกเกล้า ออกเป็น 3 ประเภทรางวัล ได้แก่

ประเภทที่ 1

รางวัลพระปกเกล้าสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศ
ด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

ประเภทที่ 2

รางวัลพระปกเกล้าสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศ
ด้านการเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์

ประเภทที่ 3

รางวัลพระปกเกล้าสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศ
ด้านการเสริมสร้างเครือข่าย รัฐ เอกชน และประชาสังคม

ประเภทที่ 1

ด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

เพื่อส่งเสริมและกระตุ้นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตระหนักถึงความสำคัญของหลักธรรมาภิบาลในการปกครองท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักความโปร่งใสในการบริหารงาน และหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กรอบแนวคิดสำคัญ

ประเภทที่ 2 ด้านการเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์

เพื่อส่งเสริมและผลักดันให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะเป็นหน่วยงานที่อยู่ใกล้ชิดประชาชนในพื้นที่มากที่สุด ซึ่งมีหน้าที่โดยตรงในการดูแลรักษาความสงบ ตลอดจนปลูกจิตสำนึกแห่งพลังความสามัคคีของคนในพื้นที่ ได้ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานในการเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์ ให้เกิดขึ้นในท้องถิ่น อันเป็นรากฐานสำคัญที่จะก่อให้เกิดความสันติสุขสมานฉันท์ในระดับชาติ

กรอบแนวคิดสำคัญ

ประเภทที่ 3 ด้านการเสริมสร้างเครือข่าย รัฐ เอกชน และประชาสังคม

เพื่อส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะหน่วยงานหลักที่ทำหน้าที่บริหารจัดการท้องถิ่น ให้สามารถร่วมมือกับเครือข่ายจากภาคส่วนต่างๆ ในพื้นที่ ได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ในการร่วมมือพัฒนาท้องถิ่นไปสู่เป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืนร่วมกัน

กรอบแนวคิดสำคัญ

หลักเกณฑ์

การมอบรางวัลพระปกเกล้าและใบประกาศเกียรติคุณสถาบันพระปกเกล้า

การมอบรางวัลพระปกเกล้าแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในด้านต่างๆ ที่กล่าวมา แบ่งการมอบรางวัลพระปกเกล้า ออกเป็น 2 ระดับ คือ

๑ โฉรางวัลพระปกเกล้า พร้อมใบประกาศเกียรติคุณสถาบันพระปกเกล้า

มอบให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ผ่านการพิจารณาตัดสินของคณะกรรมการแล้วว่า **มีความเป็นเลิศ** ในด้านนั้นๆ

๒ ใบประกาศเกียรติคุณสถาบันพระปกเกล้า

มอบให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ผ่านการพิจารณาตัดสินของคณะกรรมการแล้วว่า **ผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้** ในด้านนั้นๆ

กระบวนการประเมินและคัดเลือก

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อรับรางวัลพระปกเกล้า 2560

การประเมินและคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อมอบรางวัลพระปกเกล้า และใบประกาศเกียรติคุณสถาบันพระปกเกล้า มีกระบวนการหลัก ดังนี้

ขั้นที่ 1 รับสมัครองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าร่วมในโครงการ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สมัครเข้าร่วมโครงการรางวัลพระปกเกล้า ประจำปี 2560 โดยกรอกใบสมัครเข้าร่วมโครงการรางวัลพระปกเกล้า พร้อมแนบเอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณาตามที่ได้กำหนดไว้ในใบสมัคร

ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถสมัครเข้าร่วมโครงการรางวัลพระปกเกล้า ประจำปี 2560 ได้เพียง 1 ประเภทรางวัลเท่านั้น โดยทำการเลือกประเภทรางวัลฯ ตามที่ได้กำหนดไว้ในหน้าแรกของใบสมัคร และต้องกรอกข้อมูลให้ครบถ้วนตามหัวข้อที่กำหนดไว้ในแต่ละประเภทของรางวัลฯ ซึ่งมีการแยกประเภทรางวัลฯ ไว้แล้วในใบสมัครส่วนต่างๆ ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถนำใบสมัครมาจาก 2 ช่องทางสำคัญ ได้แก่

- 1) สถาบันฯ จัดส่งใบสมัครให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งโดยตรง

- 2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถดาวน์โหลดใบสมัครได้จากเว็บไซต์สถาบันฯ ที่ www.kpi.ac.th

ขั้นที่ 2 ประเมินคุณสมบัติขั้นต้น

คณะวิจัยฯ ทำการพิจารณาข้อมูลเบื้องต้นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สมัครเข้าร่วมโครงการทั้งหมด โดยพิจารณาให้คะแนนจากเกณฑ์ตัวชี้วัดขั้นพื้นฐาน และตัวชี้วัดขั้นพัฒนา (แยกตามประเภทรางวัลฯ) ในขั้นนี้หลักฐานและเอกสารประกอบการพิจารณาที่เกี่ยวข้อง ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดส่งให้แก่คณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกฯ จะได้รับการตรวจสอบและให้คะแนนอย่างถี่ถ้วน

ตัวชี้วัดขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นภารกิจที่บังคับให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องกระทำหรือต้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ตามระเบียบ และกฎหมาย เช่น แต่งตั้งตัวแทนประชาชนเป็นคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น เปิดเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร เปิดเผยแพร่รายรับรายจ่าย การจัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้าง เป็นต้น หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใด ไม่มีการปฏิบัติตามตัวชี้วัดขั้นพื้นฐานตัวใดตัวหนึ่งแล้ว จะถือได้ว่าไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินในขั้นต้น

ตัวชี้วัดขั้นพัฒนา เป็นตัวชี้วัดที่บ่งบอกถึงวิธีการหรือแนวทางการดำเนินงาน ตามอำนาจหน้าที่ ที่มีการพัฒนาและมีความก้าวหน้ามากขึ้น รวมทั้งมีความเข้มข้นในด้านการปฏิบัติงาน ก่อให้เกิดนวัตกรรมใหม่ๆ ขึ้นในชุมชนท้องถิ่น

“ทั้งนี้ ตัวชี้วัดขั้นพื้นฐานและตัวชี้วัดขั้นพัฒนาที่กล่าวมานั้น จะถูกนำมาแปลงเป็นข้อคำถามในใบสมัครการเข้าร่วมโครงการรางวัลพระปกเกล้าในแต่ละประเภท ซึ่งจะมีการคิดคะแนนที่ให้น้ำหนักแตกต่างกันไปตามความเหมาะสมในแต่ละตัวชี้วัด”

ขั้นที่ 3 ประเมินคุณสมบัติเฉพาะประเด็น แบ่งเป็น

ขั้นที่ 3.1 การประเมินความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่

คณะวิจัยฯ ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม โดยการใช้แบบสอบถามในการประเมินความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเด็นต่างๆ

ขั้นที่ 3.2 การประเมินการดำเนินโครงการและกิจกรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คณะวิจัยฯ ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามโดย การสนทนากลุ่ม การสังเกตการณ์ และการสัมภาษณ์ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่การดำเนินงานของโครงการและ กิจกรรม

ขั้นที่ 4 คณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกฯ ทำการศึกษาข้อมูลในพื้นที่

ในขั้นตอนนี้ จะเกิดขึ้นหลังจากคณะวิจัยฯ นำเสนอผลคะแนนที่ได้จากการประเมินตาม ขั้นที่ 2 และ 3 ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกฯ จะมีการประชุมเพื่อกำหนดการลงพื้นที่ ประเมินจริงในภาคสนาม โดยเกณฑ์ในการพิจารณาประเมินขั้นนี้ พิจารณาจาก

- 1) การนำเสนอผลงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 2) การสังเกตสภาพทั่วไปขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสภาพทั่วไปของเมืองโดยรวม
- 3) การเยี่ยมชมโครงการและกิจกรรมตัวอย่างที่ดี

ขั้นที่ 5 ประชุมคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อรับรางวัล พระปกเกล้า 2560

เมื่อคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกฯ ทำการศึกษาข้อมูลในพื้นที่แล้ว ได้จัดให้มีการประชุมพิจารณาข้อมูลที่ได้จากการลงพื้นที่ และพิจารณาว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งใด มีความเหมาะสมที่จะได้รับรางวัลพระปกเกล้า ในฐานะที่มี “ความเป็นเลิศ” และองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นแห่งใดที่ “ผ่านเกณฑ์” และสมควรได้รับใบประกาศเกียรติยศของคุณสถาบัน พระปกเกล้า

ทั้งนี้ ในการพิจารณาของคณะกรรมการฯ จะมีการพิจารณาโดยนำข้อมูลการร้องเรียน ที่ได้จาก สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แห่งชาติ (ป.ป.ช.) คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ในประเด็นเรื่องการทุจริตและ ความไม่โปร่งใสในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมด้วย

ผลการตัดสิน

ของคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือก
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่น
เพื่อรับรางวัลพระปกเกล้า ประจำปี 2560

รางวัลพระปกเกล้า สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศ ประจำปี 2560

ด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

จำนวน 7 แห่ง

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดตราด
2. องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง
3. เทศบาลเมืองกระบี่ อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่
4. เทศบาลเมืองแม่เหิษ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
5. เทศบาลตำบลยางน่อง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่
6. องค์การบริหารส่วนตำบลตำนาน อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง
7. องค์การบริหารส่วนตำบลตำบอมอก อำเภอสอง จังหวัดแพร่

ด้านการเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์

จำนวน 3 แห่ง

1. เทศบาลนครเชียงราย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
2. เทศบาลตำบลป่าบอน อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง
3. องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่

ด้านการเสริมสร้างเครือข่าย รัฐ เอกชน และประชาสังคม

จำนวน 13 แห่ง

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา
2. องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล
3. เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์
4. เทศบาลตำบลบ้านแฮด อำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น
5. เทศบาลตำบลป่าแดด อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
6. เทศบาลตำบลกระสัง อำเภอกะสัง จังหวัดบุรีรัมย์
7. เทศบาลตำบลเขาพระงาม อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี
8. เทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน
9. เทศบาลตำบลกำแพง อำเภอละงู จังหวัดสตูล
10. องค์การบริหารส่วนตำบลข่วงเปา อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่
11. องค์การบริหารส่วนตำบลพลับพลาไชย อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี
12. องค์การบริหารส่วนตำบลนาพู่ อำเภอพิบูลย์ จังหวัดอุดรธานี
13. องค์การบริหารส่วนตำบลยางซิ่นก อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี

ใบประกาศเกียรติคุณสถาบันพระปกเกล้า
สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน
ประจำปี 2560

ด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

จำนวน 13 แห่ง

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. เทศบาลนครยะลา อำเภอเมือง จังหวัดยะลา
3. เทศบาลเมืองทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช
4. เทศบาลเมืองกะทู้ อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต
5. เทศบาลตำบลวังกะ อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี
6. เทศบาลตำบลสิงสาง อำเภอสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา
7. เทศบาลตำบลโพธิ์ตลาดแก้ว อำเภอกำแพง จังหวัดฉะเชิงเทรา
8. เทศบาลตำบลวังดิน อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน
9. เทศบาลตำบลคลองแงะ อำเภอสะเตตา จังหวัดสงขลา
10. เทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี
11. องค์การบริหารส่วนตำบลนครชุม อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร
12. องค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์
13. องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยเกตุ อำเภอตะพานหิน จังหวัดพิจิตร

ด้านการเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์

จำนวน 1 แห่ง

1. เทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ด้านการเสริมสร้างเครือข่าย รัฐ เอกชน และประชาสังคม

จำนวน 12 แห่ง

1. เทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
2. เทศบาลเมืองบ้านบึง อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี
3. เทศบาลเมืองบึงขี้ไก่ อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี
4. เทศบาลตำบลปลายพระยา อำเภอปลายพระยา จังหวัดกระบี่
5. เทศบาลตำบลท่าพระ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
6. เทศบาลตำบลป่าสัก อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน
7. เทศบาลตำบลห้วยนา อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู
8. องค์การบริหารส่วนตำบลเสม็ดใต้ อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา
9. องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านทับ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่
10. องค์การบริหารส่วนตำบลนาไม้ไผ่ อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช
11. องค์การบริหารส่วนตำบลร่องเคาะ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง
12. องค์การบริหารส่วนตำบลมะขามเตี้ย อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

รางวัลพระปกเกล้า ประจำปี 2560

ประเภทที่ 1
ด้านความโปร่งใสและส่งเสริม
การมีส่วนร่วมของประชาชน

องค์การบริหารส่วนจังหวัดตราด อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

ตำบลวังกระแจะ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด 23000

โทรศัพท์ 0-3951-8000 โทรสาร 0-3951-8000

ประชากร

229,408 คน (ชาย 114,175 คน หญิง 115,233 คน ณ มีนาคม 2559)

พื้นที่

2,819 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 7 อำเภอ)

รายได้

274,202,380 บาท (ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้ เงินจำขาดจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

4,632,520 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายวิเชียร ทรัพย์เจริญ	นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตราด
2. นายธนพล ปรีดาสุทธิจิตต์	ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดตราด
3. นายณฤวุฒิ นีรุติพิงค์	ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดตราด

สัดส่วนสมาชิกสภา

ชาย จำนวน 23 คน

หญิง จำนวน 1 คน

องค์การบริหารส่วนจังหวัดตราด เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของเมืองด่านชายทะเลฝั่งตะวันออก มีอาณาเขตพื้นที่ติดกับประเทศกัมพูชา เป็นเมืองที่มีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เป็นธรรมชาติทางทะเลที่สวยงาม และมีเครือข่ายเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคมกับประเทศเพื่อนบ้าน มีประชากรประมาณ 4,632,520 คน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ กสิกรรม ทำสวนผลไม้ สวนยางพารา และทำการประมง ทางองค์การบริหารส่วนจังหวัดตราดยึดหลัก **การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance)** อันมีองค์ประกอบที่สำคัญ 6 ประการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่า โดยมุ่งหวังให้บรรลุเป้าหมายเพื่อเกิดประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์ ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ และมีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้คณะผู้บริหารยังได้น้อมนำเอาศาสตร์พระราชามาประยุกต์ใช้คือหลัก **เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา** โดยกระบวนการดำเนินการด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนนั้น เริ่มตั้งแต่การเข้าใจและเข้าถึงประชาชนในพื้นที่ ทางผู้บริหารได้พบปะพูดคุยกับประชาชน ให้เกียรติผู้อื่นและลงพื้นที่โดยตลอด ทำให้ทราบถึงปัญหาและความต้องการของประชาชน มีการสร้างให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการทำงานของทุกภาคส่วน ก่อให้เกิดการทำงานเป็นทีม ทำให้การทำงานราบรื่น ไม่เกิดความขัดแย้งในการทำงาน มีการเปิดโอกาสให้ทุกฝ่าย ทั้งฝ่ายการเมืองท้องถิ่น ฝ่ายผู้ประกอบการท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ช่างราชการ เจ้าหน้าที่และประชาชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ร่วมตัดสินใจ เปิดโอกาสให้ผู้นำชุมชน กลุ่มภาคประชาสังคมและกลุ่มประชาชนทั่วไป นำเสนอโครงการหรือกิจกรรมต่อคณะผู้บริหาร ได้โดยตรงและเปิดโอกาสให้หน่วยงานราชการหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นำเสนอโครงการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดได้เช่นกัน ตลอดทั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัดตราด ได้จัดส่งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในงานแผนไปเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับอำเภอในทุกอำเภอ เพื่อการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่และบูรณาการโครงการหรือกิจกรรม ที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์การบริหารส่วนจังหวัด อีกทั้งยังได้เปิดโอกาสให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนำเสนอโครงการหรือกิจกรรมที่เป็นปัญหาเดือดร้อนของประชาชนภายในจังหวัดตราด นอกจากนี้ยังได้เปิดโอกาสให้หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน มีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลในแผนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตราดในรูปของคณะกรรมการ

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านความโปร่งใสและ
การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตราด ได้แก่

โครงการ อบรมผู้ช่วยเหลือดูแล (Care Giver) จังหวัดตราด

หากจะพูดถึงโครงการอบรมผู้ช่วยเหลือดูแล (Care Giver) จังหวัดตราด คงต้องเริ่ม
พูดถึงความเป็นมาของกองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพที่จำเป็นต่อสุขภาพ จังหวัดตราดเสียก่อน
ซึ่งกองทุนนี้มีความเกี่ยวข้องกับทั้งโครงการนี้และอีกโครงการที่จะได้นำเสนอต่อไป กองทุนฟื้นฟู
สมรรถภาพที่จำเป็นต่อสุขภาพ จังหวัดตราด ได้ริเริ่มจัดตั้งในปี พ.ศ.2556 ภายใต้ประกาศ
สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ร่วมกับกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กองทุน
มีจุดประสงค์เพื่อดำเนินการดูแลและพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการ ผู้สูงอายุและผู้ป่วย
กึ่งเฉียบพลันที่จำเป็นต้องได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพในพื้นที่จังหวัดตราดให้เข้าถึงบริการฟื้นฟู
สมรรถภาพอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ อีกทั้งเป็นกลไกสำคัญในการประสานหน่วยงาน
องค์กร และภาคีเครือข่ายภายในจังหวัดตราดให้เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนบริหารจัดการ
กองทุน และร่วมดูแลและพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการ ผู้สูงอายุและผู้ป่วยกึ่งเฉียบพลัน โดย
นายองค์การบริหารส่วนจังหวัดตราดเป็นประธานกรรมการกองทุน ผู้ว่าราชการจังหวัดตราดเป็น
ที่ปรึกษากองทุน และมีผู้แทนจากหน่วยราชการต่างๆ ในจังหวัดตราดเป็นคณะกรรมการกองทุน

ประเทศไทยเริ่มเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุมาตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2548 ซึ่งเป็นผลมาจากอัตราการเกิด
ที่ลดลงและความเจริญก้าวหน้าทางการแพทย์ทำให้ผู้สูงอายุมีอายุยืนยาวขึ้น องค์การสหประชาชาติ
(UN) ประเมินไว้ว่าในปี พ.ศ. 2583 ประเทศไทยจะมีประชากรผู้สูงอายุสูงที่สุดในอาเซียนถึง ร้อยละ
33 ดังนั้น ประชากรกลุ่มติดบ้าน ติดเตียง ที่ต้องการการดูแลระยะยาวด้านการแพทย์ การรักษา
พยาบาล และสวัสดิการสังคม การเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสภาพปัญหาของผู้สูงอายุที่มีภาวะ
พึ่งพิงจึงเป็นปัญหาสำคัญของจังหวัดตราด ทางองค์การบริหารส่วนจังหวัดตราดตระหนักถึงความ
สำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนโดยเฉพาะกลุ่มที่มีภาวะพึ่งพิง โดยร่วมกับกองทุน
ฟื้นฟูสมรรถภาพที่จำเป็นต่อสุขภาพจังหวัดตราดจึงได้พิจารณาดำเนินการจัดทำ **โครงการอบรมผู้ช่วย
เหลือดูแลผู้สูงอายุ (Care Giver) จังหวัดตราดขึ้น** โดยมีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อพัฒนาศักยภาพ

ผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุ (Care giver) ให้มีความรู้ ความเข้าใจเรื่องการดูแลสุขภาพกาย สุขภาพจิต สังคม และสิ่งแวดล้อม สามารถปฏิบัติต่อผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

ทางองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้มีการประชาสัมพันธ์รับสมัครผู้เข้ารับการอบรม หลักสูตร care giver โดยจะเน้นให้บุคคลที่มีสมาชิกในบ้านเป็นผู้สูงอายุ เป็นบุคคลใกล้ชิดผู้ป่วย นอกจากนี้ผู้เข้าร่วมอบรมยังมีกลุ่มจิตอาสาซึ่งเป็นประชาชนในพื้นที่ที่เข้ามาช่วยเหลือกับทาง องค์การบริหารส่วนจังหวัดโดยไม่ได้รับค่าตอบแทน และกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) หลักสูตรมีการอบรม 70 ชั่วโมง 10 วันแบ่งเป็นจัดการอบรม ภาคทฤษฎี/ภาคปฏิบัติ จำนวน 8 วัน และลงพื้นที่ฝึกปฏิบัติในสถานพยาบาลและในชุมชน จำนวน 2 วัน ก่อนจบจาก หลักสูตรอบรมจะมีการสอบวัดระดับความรู้หลังการอบรม เมื่ออบรมเรียบร้อยแล้ว Care giver เหล่านี้จะทำหน้าที่ดูแลผู้ป่วยติดบ้านติดเตียงซึ่งมีทั้งผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ป่วยอื่นๆ ซึ่งเป็น กลุ่มเป้าหมายของกองทุนฟื้นฟู ตาม Care plan เฉพาะบุคคล ซึ่งจะแตกต่างจากจังหวัดอื่นๆ ที่ Care giver จะดูแลเฉพาะผู้สูงอายุติดเตียงตามข้อตกลงระหว่าง สปสช.และ อบต./เทศบาล ที่มีการลงนามบันทึกข้อตกลงร่วมกัน

ผลที่เกิดจากโครงการ คือได้กลุ่ม Care giver ที่มีความรู้ความสามารถในการดูแล ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยติดเตียง หมุนเวียนผลัดเปลี่ยนเพื่อลงเยี่ยมบ้าน ติดตามอาการผู้ป่วยและ ให้การดูแลอย่างใกล้ชิด สามารถดูแลทั้งในส่วนของร่างกาย จิตใจ และสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย นอกจากนี้ประชาชนกลุ่มที่ในครอบครัวมีสมาชิกเป็นผู้สูงอายุ ผู้พิการ และ ผู้ป่วยติดเตียงยังได้รับความรู้ที่ได้มาตรฐานในการดูแลสมาชิกในครอบครัวตนเองด้วย โครงการอบรมผู้ช่วยเหลือดูแล (Care Giver) จังหวัดตราด ประสบความสำเร็จได้เพราะได้รับความร่วมมือจากประชาชนในพื้นที่ เข้าร่วมเป็นอนุกรรมการในกองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพที่จำเป็นต่อสุขภาพ จังหวัดตราด ร่วมสะท้อน ปัญหาและแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมจนได้มาเป็นโครงการดังกล่าว อีกทั้งประชาชนยังสนใจเข้าร่วมอบรม และกลายเป็นส่วนหนึ่งของคณะผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุ ผู้พิการ และ ผู้ป่วย ติดเตียงตามชุมชนต่างๆ โดยไม่ได้รับค่าตอบแทน ซึ่งสะท้อนให้เห็นการมีส่วนร่วมของ ภาคประชาชนในโครงการอบรมผู้ช่วยเหลือดูแล (Care Giver) ได้เป็นอย่างดี

โครงการซ่อมแซมกายอุปกรณ์ และอุปกรณ์ทางการแพทย์

ปัจจุบันนี้พบว่ากายอุปกรณ์และอุปกรณ์การแพทย์ต่างๆ เช่น วีลแชร์ รถเข็น เตียงผู้ป่วย ที่นอนลม ที่นอนเจล เครื่องผลิตออกซิเจน เครื่องดูดเสมหะ ของหน่วยบริการและของผู้ป่วยที่ใช้ประจำอยู่ที่บ้าน มีการเสียหายชำรุดจากการใช้งานจำนวนมาก และอุปกรณ์เหล่านี้ไม่ได้รับการซ่อมแซม เพราะไม่มีร้าน หรือบริษัทที่รับซ่อมแซมอุปกรณ์เหล่านี้โดยเฉพาะ และอุปกรณ์เหล่านี้มีลักษณะที่มีความเฉพาะรุ่นทำให้อะไหล่ อุปกรณ์นั้นๆ มีราคาสูงมาก หรือยิ่งไปกว่านั้นคือไม่มีอะไหล่สำรองขายเลย จากเหตุผลดังกล่าวอุปกรณ์เหล่านี้แม้จะชำรุดเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ทางสถานพยาบาล และผู้ป่วยที่เป็นเจ้าของอุปกรณ์ที่ชำรุดก็ต้องทิ้งอุปกรณ์เอาไว้ไม่สามารถนำมาใช้งานได้ ทางสถานพยาบาลก็ต้องระดมงบประมาณเพื่อที่จะซื้ออุปกรณ์ชิ้นใหม่มาทดแทนอุปกรณ์ที่ชำรุดซึ่งมีความล่าช้า และก่อให้เกิดภาวะขาดแคลน ที่กายอุปกรณ์และอุปกรณ์การแพทย์ต่างๆ ไม่พอกับความต้องการของผู้ป่วย ผู้สูงอายุ และผู้ที่มีความจำเป็นต้องใช้อุปกรณ์

จังหวัดตราดมีกลุ่มคนรุ่นใหม่ในกลุ่มหนึ่งซึ่งทำกิจกรรมเพื่อสังคมอยู่ และด้วยการทำกิจกรรมเพื่อสังคมทำให้กลุ่มนี้รู้จักกับทางองค์การบริหารส่วนจังหวัด เมื่อกลุ่มซึ่งมีสมาชิกที่มีความรู้ทางด้านวิศวกรรมศาสตร์อยู่ได้รับรู้ถึงปัญหาการขาดแคลนกายอุปกรณ์และอุปกรณ์การแพทย์ และการที่อุปกรณ์ดังกล่าวชำรุดเพียงเล็กน้อยแต่กลับไม่สามารถนำมาใช้ได้เลย และไม่มีสถานที่ซ่อมแซมที่ราคาย่อมเยา กลุ่มดังกล่าวจึงเกิดความคิดที่จะทำการซ่อมแซมอุปกรณ์เหล่านี้ และจัดทำอะไหล่ขึ้นมาเอง จากความรู้ทางวิศวกรรมศาสตร์ที่มีอยู่ เมื่อกลุ่มนี้และทางองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้พูดคุยกันมีการเสนอแนวคิดที่จะซ่อมแซมกายอุปกรณ์และอุปกรณ์การแพทย์ ต่อมาจึงได้มีการนำเรื่องนี้มาพูดคุยหารือในที่ประชุมคณะกรรมการบริหารกองทุน จึงเกิดการจัดตั้ง **ศูนย์ซ่อมแซมกายอุปกรณ์ จังหวัดตราด** ขึ้น ภายใต้การดูแลของกองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพที่จำเป็นต่อสุขภาพจังหวัดตราดโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อซ่อมแซม ดัดแปลงกายอุปกรณ์ และอุปกรณ์การแพทย์ที่ชำรุดเสียหายให้มีสภาพดีสามารถนำกลับมาใช้งานต่อไปได้ สนับสนุนคนพิการให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างอิสระ ด้วยเทคโนโลยีอุปกรณ์ประยุกต์ อีกทั้งยังมีการดัดแปลงอุปกรณ์ช่วยเหลือ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการให้ดำรงชีวิตได้อย่างอิสระ และลดการสิ้นเปลืองงบประมาณในการจัดซื้อของใหม่อีกด้วย

ในส่วนของการดำเนินงานเริ่มมาจากการที่ศูนย์รับบริจาคกายอุปกรณ์และอุปกรณ์การแพทย์ที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์แล้ว นำมาซ่อมแซมให้มีคุณลักษณะและคุณภาพที่สามารถใช้งานได้ โดยใช้งบประมาณในการซื้อวัสดุ การตัดแปลงจากกองทุนฟื้นฟู ในการซ่อมแซมนั้นนอกจากกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่เป็นต้นเรื่องแล้ว ยังมีประชาชนและจิตอาสาเข้ามาร่วมซ่อมแซมอุปกรณ์ต่างๆ โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย หรือขอค่าแรงเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ซึ่งในการซ่อมแซมอุปกรณ์บางชนิดที่มีความเฉพาะเจาะจงมากก็ได้รับคำแนะนำจากปราชญ์ชาวบ้านเป็นที่ปรึกษาในการทำอะไหล่สำรองและซ่อมแซมอุปกรณ์บางชนิดที่มีความเฉพาะเจาะจง ซึ่งจากความรู้และความคิดสร้างสรรค์ในการประยุกต์ใช้อุปกรณ์ต่างๆ ทำให้สามารถซ่อมแซมกายอุปกรณ์และอุปกรณ์การแพทย์เองด้วยต้นทุนที่ต่ำมาก เมื่อเปรียบเทียบกับ การซ่อมแซมหรือหาซื้ออะไหล่แบบปกติ แม้จะใช้ต้นทุนที่ต่ำแต่คุณภาพที่ได้นั้นก็ถือว่าสูงและยังสามารถนำกลับมาใช้งานได้ในระยะยาว จากการสำรวจพื้นที่ในจังหวัดตราด ทางองค์การบริหารส่วนจังหวัดพบว่ามีผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาสในชุมชนที่ขาดโอกาสการเข้าถึงบริการทางการแพทย์ รวมถึงขาดอุปกรณ์ทางการแพทย์ อุปกรณ์ช่วยเสริมในการเคลื่อนไหว อุปกรณ์ช่วยในการฟื้นฟูสภาพร่างกายให้กลับคืนสู่สภาพปกติ เช่น ไม้ค้ำยัน Walker รอกออกก่าลังกาย รถเข็นนั่ง ฯลฯ ทางองค์การบริหารส่วนจังหวัดจึงได้ต่อยอดโครงการเพิ่มเติมจากศูนย์ซ่อมกายอุปกรณ์ จังหวัดตราดเกิดโครงการเพิ่มขึ้นมาคือโครงการ ธนาคารอุปกรณ์ทางการแพทย์ ซึ่งอยู่ประจำอำเภอต่างๆ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นศูนย์รวบรวมและบริหารจัดการการใช้กายอุปกรณ์และอุปกรณ์การแพทย์ที่จำเป็น เช่น วีลแชร์ ไม้ค้ำยัน จักรยานปั่นมือปั่นเท้า เครื่องผลิตออกซิเจน เครื่องดูดเสมหะ เป็นต้น ให้คนพิการ ผู้สูงอายุและผู้ป่วยที่จำเป็นต้องได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพในเขตพื้นที่จังหวัดตราด ซึ่งจะทำให้ผู้ที่มีความต้องการอุปกรณ์ได้รับเครื่องช่วยกายอุปกรณ์และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับบริการทางการแพทย์ที่จำเป็นได้อย่างรวดเร็ว ไม่ต้องรอนาน เป็นการลดความพิการที่อาจเพิ่มมากขึ้น รวมถึงสามารถจัดบริการและอุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการให้ครอบคลุมและตอบสนองต่อความจำเป็นของคนพิการ ผู้สูงอายุที่จำเป็นต้องได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพ และผู้ป่วยที่พื้นภาวะวิกฤตและจำเป็นต้องได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพในชุมชน

ธนาคารกายอุปกรณ์เป็นแหล่งจัดเก็บอุปกรณ์สำหรับให้ผู้ป่วยหรือผู้ที่มีความจำเป็นต้องใช้สามารถมาทำเรื่องยืมใช้ได้โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย ต่อมาได้ขยายผลโดยการให้ผู้พิการ ผู้ป่วยนำอุปกรณ์ที่ชำรุดเสียหายมาดำเนินการซ่อมแซมได้ โดยผ่านการพิจารณาจากศูนย์กรองจากคณะอนุกรรมการด้านการจัดบริการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านการแพทย์ ภายหลังจากได้ดำเนินการ

องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

50 ถนนสุรินทร์ ตำบลคูหาสวรรค์ อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง 93000
โทรศัพท์ 0-7461-1303 โทรสาร 0-7461-7081

ประชากร

522,856 คน (ชาย 255,601 คน หญิง 267,794 คน)

พื้นที่

3,424.47 ตารางกิโลเมตร

รายได้

403,554,051.85 บาท (ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้ เงินจ่ายขาดจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

337,703,376.47 บาท

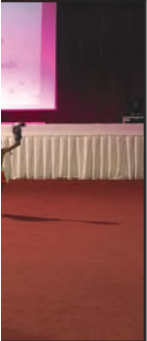
คณะผู้บริหาร

1. นายวิสุทธิ์	ธรรมเพชร	นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง
2. นายวงษ์รัตน์	เพชรตีบ	ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง
3. นายณัฐกิตต์	หนูรอด	ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง

สัดส่วนสมาชิกสภา

ชาย จำนวน 29 คน

หญิง จำนวน 1 คน

องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง มีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาท้องถิ่นที่ว่า **“คนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีเศรษฐกิจมั่นคง ดำรงวัฒนธรรมท้องถิ่น”** โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและหลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการ โดยใช้หลักการ **“ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ ร่วมติดตามประเมินผล และร่วมรับผลประโยชน์”** และประการสำคัญ มุ่งให้ประชาชน และภาคส่วนต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมทุกกระบวนการ และทุกขั้นตอน ทำให้โครงการต่างๆ ได้ขับเคลื่อนไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และประสบผลสำเร็จเป็นที่น่าพอใจอย่างยิ่ง

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านความโปร่งใสและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง ได้แก่

โครงการค่ายฝึกนักเรียนภาคฤดูร้อน (Summer Camp)

การศึกษาของไทยในอดีตยึดโรงเรียน ครู นักเรียน และเนื้อหาวิชาเป็นหลัก เน้นการท่องจำ และใช้เวลาในการทวนวิชาเพื่อให้ได้คะแนนที่ดี โดยไม่ได้ให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อมรอบตัว ทำให้ขาดโอกาสเรียนรู้ชีวิตและประสบการณ์นอกห้องเรียน ส่งผลให้นักเรียนไม่สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตจริงได้ องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง ได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว และเห็นความสำคัญของการศึกษาของไทยที่ต้องมุ่งเน้นการศึกษาแบบองค์รวมที่มีบูรณาการการศึกษาให้เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรมประจำถิ่น และมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้รับความรู้และประโยชน์ที่ได้จากการศึกษา นอกจากนี้ ต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในสิ่งที่ตนสนใจ และจำเป็นกับการดำรงชีวิตในท้องถิ่นตามวิถีที่ถนัด และเปิดโอกาสให้ได้คิดและวิเคราะห์ความรู้ที่มีต่อเนื้อหาวิชามากกว่าการท่องจำ

โครงการค่ายฝึกนักเรียนภาคฤดูร้อน (Summer Camp) เป็นโครงการที่เกิดขึ้นจากการ **“เสวนาเสถียรหลังแลหน้าพัฒนาพัทลุง”** โดยนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงร่วมกับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง ลงพื้นที่ทุกอำเภอเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และได้รับเสียงสะท้อนจากประชาชนว่า **“ทำอย่างไรไม่ให้ลูกหลานของเราไปติวหนังสือหรือทำกิจกรรมอื่นๆ ที่หาดใหญ่”** ซึ่งเป็นแนวทางเดียวกันกับที่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงแถลงต่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงไว้ว่า นโยบายด้านการศึกษาของพัทลุง **“มุ่งสร้างโอกาสทางการศึกษาให้ประชาชนทุกคนเข้าถึงการศึกษาทั้งในและนอกระบบ เพื่อสร้าง**

จังหวัดพัทลุง ให้เป็นเมืองการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต และเพื่อการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาของครอบครัวที่มีรายได้น้อยให้มีโอกาสได้เข้าถึงการศึกษาในลักษณะนี้

ในการดำเนินโครงการ ตัวแทนผู้ปกครอง หน่วยงานทางการศึกษา องค์กรภาคเอกชน สถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่ และองค์กรภาคเอกชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงานร่วมกัน และนำไปสู่การกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาคณะให้มีคุณภาพชีวิต การกำหนดแผนงาน/โครงการในแผนพัฒนาสามปี และนำไปสู่การเสนอโครงการต่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง เพื่อพิจารณาจัดสรรงบประมาณสำหรับการดำเนินงาน โดยเริ่มดำเนินการครั้งแรกในปี พ.ศ. 2556 ด้วยงบประมาณเพียง 500,000 บาท และได้รับการอนุมัติงบประมาณจากสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงเพิ่มขึ้นทุกปี โดยในปี พ.ศ. 2560 ได้รับงบประมาณจำนวน 1,200,000 บาท โดยชี้ขั้นตอนการดำเนินโครงการ ดังนี้

1) การกำหนดกรอบการดำเนินโครงการ องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงได้กำหนดประเภทของ “โครงการค่ายฝึกนักเรียนภาคฤดูร้อน” โดยแบ่งออกเป็น 7 ประเภท ประกอบด้วย 1) ด้านวิชาการ 2) ด้านศิลปวัฒนธรรม 3) ด้านดนตรี 4) ด้านส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม 5) ด้านส่งเสริมอาชีพ 6) ด้านกีฬา และ 7) ด้านนันทนาการ โดยกำหนดให้เครือข่ายการศึกษา จำนวน 23 เครือข่าย ซึ่งมีพื้นที่ครอบคลุมทั่วทั้งจังหวัดพัทลุง เสนอ “โครงการค่ายฝึกนักเรียนภาคฤดูร้อน” ในแต่ละพื้นที่ของตนตามประเภทที่กำหนดไว้ให้กับองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง เพื่อพิจารณาอนุมัติ โดยกำหนดวงเงินงบประมาณค่ายละประมาณ 15,000 บาท มีช่วงเวลาในการจัดค่ายทั่วทั้งจังหวัดในระหว่างวันที่ 20 - 30 เมษายน ของทุกปี แต่ละค่ายต้องมีจำนวนผู้เข้าร่วม 30 คนต่อค่ายๆ ละ 5-7 วัน และลักษณะค่ายเป็นแบบไปเช้าเย็นกลับ (ไม่พักค้างแรม)

2) การเสนอโครงการค่ายฝึกนักเรียนภาคฤดูร้อน เครือข่ายการศึกษาทั้ง 23 เครือข่ายจัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครอง เพื่อระดมความคิดเห็นและคัดเลือกโครงการค่ายฝึกนักเรียนภาคฤดูร้อนที่มีความจำเป็นและตรงกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่เครือข่าย พร้อมทั้งจัดทำหลักสูตร กำหนดการ วิทยากร และค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการค่ายๆ เสนอต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงเพื่อพิจารณา โดยมีตัวอย่างค่าย อาทิ ค่ายคณิตศาสตร์ ค่ายภาษาอังกฤษ ค่าภาษามลายูเพื่อการศึกษา ค่ายนันทนาการ ค่ายศิลปะ ค่ายมโนราห์ ค่ายมวยไทย เป็นต้น

3) การพิจารณาอนุมัติโครงการค่ายฝึกนักเรียนภาคฤดูร้อน หลังจากเครือข่ายการศึกษาเสนอโครงการฯ แล้ว องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงจะประชุมร่วมกับหน่วยงานทางการศึกษาในจังหวัดพัทลุง ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 2 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ โรงเรียน มหาวิทยาลัย องค์การภาคเอกชน และสถานศึกษาต่างๆ ในจังหวัดพัทลุง พิจารณาอนุมัติโครงการค่ายฝึกนักเรียนภาคฤดูร้อน รวมทั้งสนับสนุนองค์ความรู้ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ การวิเคราะห์และการติดตามประเมินผลการดำเนินงาน ซึ่งในปีงบประมาณ 2559 มีค่ายที่ได้รับการพิจารณา จำนวน 60 ค่าย โดยแบ่งออกเป็น 7 ประเภท ดังนี้

● ด้านวิชาการ	จำนวน	9 ค่าย
● ด้านศิลปวัฒนธรรม	จำนวน	16 ค่าย
● ด้านดนตรี	จำนวน	12 ค่าย
● ด้านส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม	จำนวน	14 ค่าย
● ด้านส่งเสริมอาชีพ	จำนวน	3 ค่าย
● ด้านกีฬา	จำนวน	5 ค่าย
● ด้านมายากล	จำนวน	1 ค่าย

4) การรับสมัคร เครือข่ายการศึกษาดำเนินการรับสมัครเยาวชนทั้งในระบบและนอกระบบการศึกษา รวมถึงประชาชนที่มีความสนใจเข้าร่วมค่ายในแต่ละพื้นที่ โดยมีจำนวนรับสมัครค่ายละ 30 คน แต่ในการดำเนินงานจริงมีบางค่ายที่มีผู้สนใจเป็นจำนวนมากถึง 80-100 คน ซึ่งเครือข่ายการศึกษาไม่มีงบประมาณเพียงพอต่อการดำเนินงาน ดังนั้น ทางเครือข่ายการศึกษาจะขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง หรือภาคเอกชนช่วยสนับสนุนค่าใช้จ่ายบางส่วน เช่น ค่าอาหาร และบางค่ายได้รับความอนุเคราะห์จากวิทยากรที่ไม่ขอรับค่าตอบแทน ทำให้สามารถนำงบประมาณส่วนนี้เพิ่มจำนวนผู้เข้าร่วมในแต่ละค่ายได้ นอกจากนี้ เยาวชนสามารถสมัครเข้าร่วมค่ายที่ตนเองสนใจได้แม้จะอยู่นอกพื้นที่เครือข่ายของตนก็ตาม

5) การจัดโครงการค่ายฝึกนักเรียนภาคฤดูร้อน เครือข่ายร่วมกับสถานศึกษาคณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครอง จัดโครงการค่ายฝึกนักเรียนภาคฤดูร้อน จากนั้นสรุปโครงการและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานให้กับองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงต่อไป

โครงการค่ายฝึกนักเรียนภาคฤดูร้อน นับได้ว่าเป็นโครงการที่มีความหลากหลายของค่าย โดยเปิดโอกาสให้แต่ละเครือข่ายการศึกษาได้นำเสนอโครงการที่มีความเหมาะสมกับบริบทในแต่ละพื้นที่ และมีความสร้างสรรค์ นอกจากนี้ ในการดำเนินโครงการยังได้อาศัยความร่วมมือจากภาคส่วนต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย โดยประชาชน ในท้องถิ่น องค์กรภาคเอกชน หน่วยงานทางการศึกษา สถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่ ได้เข้ามาร่วมในการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง โดยโครงการดังกล่าว ได้มีส่วนในการสนับสนุนด้านการศึกษาให้กับเยาวชนที่ขาดโอกาสในการเข้าถึงกิจกรรมการพัฒนาทักษะและความรู้ ทั้งเยาวชนที่อยู่ในระบบการศึกษาและนอกระบบกว่า 2,000 คนต่อปี ซึ่งโครงการค่ายฝึกนักเรียนภาคฤดูร้อน เป็นโครงการที่สามารถทำให้เยาวชนที่เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ ไปใช้ในการพัฒนาตนเองให้มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เป็นผู้ที่มีความภาคภูมิใจในตนเอง และสามารถต่อยอดการพัฒนาทางการศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนในจังหวัดพัทลุง ทั้งนี้ องค์กรบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง ได้บรรจุโครงการค่ายฝึกนักเรียนภาคฤดูร้อนไว้ในแผนพัฒนา และเสนอโครงการต่อสภาท้องถิ่น เพื่อพิจารณาจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี

โครงการส่งเสริมกีฬามวยไทยต้านภัยยาเสพติด

ในสถานการณ์ปัจจุบันปัญหายาเสพติด ถือเป็นภัยอันตรายที่ร้ายแรงที่ส่งผลกระทบต่อครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ ยาเสพติดได้มีการแพร่ระบาดอย่างกว้างขวางไม่ว่าจะเป็น ในสถานศึกษา ชุมชน หมู่บ้าน และตามสถานที่ต่างๆ นับว่าเป็นปัญหาที่เพิ่มทวีมากยิ่งขึ้น จากปัญหาดังกล่าว รัฐบาลจึงได้กำหนดนโยบายในการแก้ไขและป้องกันปัญหาเสพติดเป็นวาระแห่งชาติ และเป็นนโยบายเร่งด่วน โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนควบคู่กับมาตรการทางกฎหมาย ในการนี้องค์กรบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงจึงได้ดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไข ปัญหาเสพติด โดยเฉพาะที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเด็ก เยาวชน ทั้งในและนอกสถานศึกษา ผ่าน **“โครงการส่งเสริมกีฬามวยไทยต้านภัยยาเสพติด”** ซึ่งเริ่มดำเนินงานมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 อย่างต่อเนื่องจวบจนปัจจุบันเป็นระยะเวลากว่า 10 ปี โดยมีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในการร่วมมือกันแก้ไขและป้องกันปัญหา ยาเสพติด เพื่อให้เด็ก เยาวชน และประชาชน ได้เห็นโทษและพิษภัยของยาเสพติด และร่วมกัน

ป้องกันภัยยาเสพติดมิให้แพร่ระบาดต่อไป นอกจากนี้ โครงการส่งเสริมกีฬามวยไทยต้านภัยยาเสพติด ยังมุ่งอนุรักษ์ศิลปะแม่ไม้มวยไทย ซึ่งเป็นศิลปะพื้นบ้านของท้องถิ่นให้คงอยู่ต่อไปด้วย

ในการดำเนินโครงการ องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงได้ใช้หลักการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานร่วมกันระหว่าง องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ หน่วยงานทางการศึกษา มหาวิทยาลัยในพื้นที่ องค์การภาคเอกชน ภาคประชาชน กลุ่มเครือข่ายผู้ปกครอง ตลอดจนองค์กรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในจังหวัดพัทลุง โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1) การจัดสรรงบประมาณ องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงบรรจุโครงการส่งเสริมกีฬามวยไทยต้านภัยยาเสพติดไว้ในแผนพัฒนาสามปี โดยสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง ได้สนับสนุนงบประมาณให้ชมรมมวยจังหวัดพัทลุง ปีละ 11 ล้านบาท เพื่อใช้ในการจัดหาครุมวยไทยเพื่อการฝึกซ้อม จัดการแข่งขัน จัดหาสนามแข่งขัน

2) การฝึกซ้อมมวย ชมรมมวยจังหวัดพัทลุง ประกอบด้วยค่ายมวยที่ขึ้นทะเบียนกับการกีฬาแห่งประเทศไทย จำนวนกว่า 30 ค่าย ภาคประชาชน และภาคเอกชน มีส่วนร่วมในการฝึกซ้อมนักกีฬา เพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าร่วมแข่งขันในระดับอำเภอ

3) การอบรมพัฒนามาตรฐานกรรมการตัดสิน องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงได้จัดให้มีการอบรมมาตรฐานกรรมการซึ่งส่วนใหญ่เป็นคนพัทลุง และกรรมการที่สามารถตัดสินได้จะต้องผ่านการสอบวัดผลตามมาตรฐานในระดับสากล

4) การจัดการแข่งขัน ชมรมมวยจังหวัดพัทลุง จัดให้มีการแข่งขันมวย 11 นัด 11 อำเภอ ซึ่งผู้เข้าร่วมการแข่งขันประกอบด้วยเยาวชนทั้งในและนอกเขตจังหวัดพัทลุง จากนั้นผู้ชนะเลิศจาก 11 นัด จะเข้ามาแข่งขันอีกครั้งในงานกีฬาจังหวัดพัทลุง เพื่อเป็นตัวแทนจังหวัดไปเข้าร่วมแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติต่อไป

จากการดำเนินโครงการส่งเสริมกีฬามวยไทยต้านภัยยาเสพติดนั้น จะเห็นได้ว่าเป็นโครงการที่มุ่งอนุรักษ์แม่ไม้มวยไทยซึ่งเป็นศิลปะพื้นบ้านของท้องถิ่น และส่งเสริมให้เยาวชนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เพื่อป้องกันปัญหาเสพติด สร้างความรักความสามัคคีของเยาวชนและประชาชนในพื้นที่ และสร้างความร่วมมือระหว่างองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง องค์การ

ปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ หน่วยงานทางการศึกษา มหาวิทยาลัยในพื้นที่ องค์กรภาคเอกชน ภาคประชาชน กลุ่มเครือข่ายผู้ประกอบการ ตลอดจนองค์กรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในจังหวัดพัทลุงในการดำเนินโครงการให้ประสบผลสำเร็จ นอกจากนี้ ยังสามารถต่อยอดอนาคตของเด็กและเยาวชนให้สามารถไปแข่งขันกีฬาในระดับจังหวัดและระดับชาติต่อไป นอกจากนี้ องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง และชมรมมวยกำลังร่วมกันพัฒนาต่อยอดมวยขึ้นอีกระดับจากมวยอาชีพสู่คีสมวยไทย และนาฏมวยไทยในอนาคต

เทศบาลเมืองกระบี่ อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

ตำบลปากน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ 81000
โทรศัพท์ 0-7562-0604 โทรสาร 0-7562-0603

ประชากร

31,828 คน (ชาย 14,813 คน หญิง 17,015 คน)

พื้นที่

19 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 14 ชุมชน)

รายได้

207,401,101.55 บาท (ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้ เงินย่ำขาดจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

120,994,394 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายกียรติศักดิ์ ภูเก้าล้วน	นายกเทศมนตรีเมืองกระบี่
2. นายวิโรจน์ หวานดี	ประธานสภาเทศบาลเมืองกระบี่
3. นายประพันธ์ ศรีสุวรรณ	ปลัดเทศบาลเมืองกระบี่

สัดส่วนสมาชิกสภา

ชาย จำนวน 17 คน
หญิง จำนวน 1 คน

เทศบาลเมืองกระบี่ ได้น้อมนำพระราชดำริสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 ทรงมีพระราชดำรัสว่า **“จังหวัดกระบี่สร้างขึ้นมาโดยประชาชนหวังว่าทุกคนจะช่วยกันต่อไป”** ร่วมกับหลักการทรงงานของพระองค์ คือ **“เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา”** และ **“รู้ รัก สามัคคี”** มาใช้ในการบริหารงานตามวิสัยทัศน์การพัฒนาเมืองกระบี่ ที่ว่า **“กระบี่เมืองน่าอยู่ ผู้คนน่ารัก ศูนย์กลางการให้บริการ เป็นประตูสู่การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประวัติศาสตร์ ศิลปะและวัฒนธรรม พร้อมก้าวสู่เมืองคุณภาพ (Q-City) ในปี พ.ศ. 2569”** โดยมี การกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาเมือง 6 ด้าน ประกอบด้วย

1. ยุทธศาสตร์เมืองสะอาด (Clean City)
2. ยุทธศาสตร์เมืองสีเขียว (Green City)
3. ยุทธศาสตร์เมืองปลอดภัย (Safety City)
4. ยุทธศาสตร์สุขภาพ (Healthy City)
5. ยุทธศาสตร์เมืองมั่งคั่งตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (Wealthy City) และ
6. ยุทธศาสตร์เมืองแห่งการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ (Quality Tourist Destination City)

นอกจากหลักการดังกล่าวข้างต้นแล้ว เทศบาลเมืองกระบี่ยังได้นำหลักธรรมาภิบาล มาใช้ในการบริหารงาน เพื่อตอบสนองความต้องการและประโยชน์สุขของประชาชนอย่างแท้จริง พร้อมทั้งมีการแต่งตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานในการดำเนินโครงการต่างๆ รวมทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของเทศบาล ทั้งในช่วงต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ กล่าวคือ การให้ประชาชนได้ร่วมเสนอปัญหาความต้องการของชุมชนในเวทีหรือช่องทางต่างๆ ที่เทศบาลเปิดให้มีการนำเสนอข้อมูล เช่น การจัดประชุมชนสังฤจร การจัดทำแผนชุมชน การจัดประชุมประชาคม การแจ้งข้อมูลข่าวสารทางโทรศัพท์และทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ เช่น เว็บไซต์ เฟซบุ๊ก ไลน์ เป็นต้น หรือทางหนังสือร้องเรียนร้องทุกข์ต่างๆ ซึ่งเป็นการเปิดช่องทางให้ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ นอกจากนี้การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นแล้ว ประชาชนยังมีส่วนร่วมในด้านอื่นๆ อีก เช่น การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล ร่วมเป็นคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล คณะกรรมการพัฒนาเทศบาล คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาเทศบาล การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการใช้งบประมาณของเทศบาล ตลอดจนการร่วมติดตามและตรวจสอบโครงการหรือกิจกรรมของเทศบาล ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า เทศบาลเมืองกระบี่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ และร่วมรับประโยชน์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านความโปร่งใสและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ของเทศบาลเมืองกระบี่ ได้แก่

โครงการอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน เฟ้ระวังภัยในเขตเทศบาลเมืองกระบี่

ศูนย์ อปพร. เทศบาลเมืองกระบี่ จึงได้เริ่มจัดตั้งขึ้นใน ปี พ.ศ. 2552 จากแนวคิดที่ว่า **“หากเมืองกระบี่เปรียบเสมือนบ้านแล้ว ไม่มีใครจะดูแลบ้านได้ดีเท่ากับคนในบ้าน”** โดยการให้ประชาชนในชุมชนได้ทำหน้าที่ดูแลประชาชนด้วยกันเอง ซึ่งเทศบาลเมืองกระบี่ได้ประสานกับคณะกรรมการของชุมชนเพื่อจัดหาตัวแทนสมาชิกของชุมชนๆ ละ 5 คน สมัครเข้าร่วมโครงการ ซึ่งก่อนที่สมาชิกจะออกปฏิบัติหน้าที่ให้ความช่วยเหลือประชาชนจะต้องผ่านการฝึกอบรม “อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน” ซึ่งประกอบด้วย การให้ความรู้เกี่ยวกับภารกิจอุดมการณ์ของ อปพร. ตาม พ.ร.บ.ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 และ พ.ร.บ.อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. 2553 รวมทั้งการฝึกอบรมเฉพาะด้าน เช่น ด้านการกู้ชีพ-กู้ภัย การค้นหา การกู้ภัยกรณีอาคารล้ม การจลาจล การช่วยเหลือผู้ประสบภัยบนท้องถนน การชุมนุมกลุ่มมวลชน การก่อวินาศกรรมหรือการก่อการร้ายต่างๆ ทั้งนี้ เทศบาลเมืองกระบี่ได้จัดให้มีการฝึกอบรมเป็นประจำทุกปี ร่วมกับการฝึกอบรมทบทวนสมาชิก อปพร. ที่ผ่านการฝึกอบรมแล้ว ปัจจุบันมี อปพร. ทั้งสิ้นจำนวน 343 คน นอกจากนี้ศูนย์ อปพร.เทศบาลเมืองกระบี่ ยังเป็นศูนย์ฝึก อปพร.ของจังหวัด โดยในแต่ละปีจะมีการฝึก อปพร.ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ ในจังหวัดกระบี่มากกว่า 500 คนต่อปี

การดำเนินงานของ อปพร. เป็นไปตามยุทธศาสตร์ของเทศบาล **“กระบี่เมืองคุณภาพ (Q-city) ด้านเมืองปลอดภัย (Safety City)”** โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันปัญหาการโจรกรรม ปัญหาอาชญากรรม การก่อวินาศกรรม ปัญหาการทำลายทรัพย์สินสาธารณะ ปัญหาเสพติดและการมีส่วนร่วมของกลุ่มวัยรุ่น ตลอดจนการเฝ้าระวังภัยจากเหตุสาธารณภัยต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นในพื้นที่ โดยจะสลับสับเปลี่ยนเวรเพื่อออกลาดตระเวนตรวจตราเฝ้าระวังภัยในเขตเทศบาลเมืองกระบี่ ทุกวัน ตลอด 24 ชั่วโมง ซึ่งการดำเนินงานของ อปพร. จะดำเนินงานคู่ขนานกับเจ้าหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของเทศบาลเมืองกระบี่ ชุมชน ประชาชน กลุ่มองค์กรภาคประชาชน ชมรม สมาคม มูลนิธิ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง ตำรวจ ทหารและส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อเฝ้าระวังดูแล

รักษาความสงบเรียบร้อยย่านการค้า สถานบันเทิง สถานที่ราชการ สวนสาธารณะและชุมชนในเขตเทศบาล จำนวน 14 ชุมชน โดยมีแผนการดำเนินงาน ดังนี้

แผนงานที่ 1 ดูแลความปลอดภัยและจัดระเบียบจราจร ซึ่งประกอบด้วย

1. อำนวยความสะดวกด้านการจราจรและดูแลความปลอดภัยให้กับนักเรียน ผู้ปกครอง จำนวน 4 โรงเรียน ในช่วงเวลาเช้าเรียนและเลิกเรียน
2. จัดระเบียบจราจรบริเวณหน้าสำนักงานเทศบาลเมืองกระบี่ ระหว่างเวลา 07.00-17.30 น.
3. จัดระเบียบจราจรบริเวณลานปูดำ ประติมากรรมเสียงเพลงแห่งอันดามัน (ไม่ระหาด) ระหว่างเวลา 16.30-19.30 น.
4. ปฏิบัติหน้าที่ประจำศูนย์ อปพร. ตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย ตั้งแต่เวลา 07.00-20.00 น.

แผนงานที่ 2 ชุด อปพร. กู้ภัย เตรียมความพร้อมประจำรถกู้ภัย ณ ศูนย์ อปพร. พร้อมออกปฏิบัติงานด้านกู้ภัย ตลอด 24 ชั่วโมง ตั้งแต่เวลา 08.00-22.00 น.

แผนงานที่ 3 ปฏิบัติหน้าที่สายตรวจเดินเท้า

1. ดูแลความปลอดภัยในย่านการค้าถนนมหาธาตุ ตลาดซีดี ตลาดไนท์พลาซ่าและบริเวณริมเขื่อนเจ้าฟ้า ตั้งแต่เวลา 18.00-02.00 น.
2. ปฏิบัติหน้าที่ สายตรวจนั่งรถยนต์และเดินเท้าดูแลความปลอดภัยบริเวณย่านบันเทิง หน่วยราชการ ชุมชนและสวนสาธารณะประจำวัน ตั้งแต่เวลา 18.00-02.00 น.

แผนงานที่ 4 ประจำศูนย์วิทยุสื่อสารห้องปฏิบัติงาน อปพร. เทศบาลเมืองกระบี่ โดยปฏิบัติหน้าที่ตั้งแต่เวลา 08.00-17.00 น. และเวลา 18.00-02.00 น.

ผลจากการดำเนินงานที่ผ่านมาของโครงการอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเฝ้าระวังภัยในเขตเทศบาลเมืองกระบี่นั้น นับได้ว่าสมาชิก อปพร. ของเทศบาลเมืองกระบี่ได้เข้ามามีส่วนร่วมทั้งในการวางแผนการดำเนินการและทุ่มเททั้งกำลังกาย กำลังใจ และแม้แต่กำลังทรัพย์ส่วนตน ทั้งยังปฏิบัติหน้าที่ด้วยความมุ่งมั่น ขยันขันแข็ง และทำงานคู่ขนานกับเจ้าหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของเทศบาลเมืองกระบี่ ชุมชน ประชาชน กลุ่มองค์กรภาคประชาชน ชมรม สมาคม มูลนิธิ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง ตำรวจ ทหาร และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ซึ่งทำให้ได้รับความเชื่อมั่นและความไว้วางใจจากประชาชนในการทำหน้าที่ดูแลให้ความช่วยเหลือ และรักษาความสงบ

เรียบร้อยให้กับประชาชนในพื้นที่เขตเทศบาลเมืองกระบี่ อันส่งผลให้ประชาชนและนักท่องเที่ยว มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมาตลอดจนถึงปัจจุบัน

นอกจากนี้ สมาชิก อบพร. ยังได้รับรางวัล สมาชิก อบพร.ดีเด่น และศูนย์ อบพร.ดีเด่น จากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย อันเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน อันส่งผลให้องค์กรปกครองท้องถิ่นและหน่วยงานราชการต่างๆ ที่อยู่ทั้งในและนอกจังหวัดกระบี่ สนใจเข้ามาศึกษาดูงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปเป็นแบบอย่างในการพัฒนาต่อยอดหรือปรับใช้ให้ เหมาะสมกับสภาพพื้นที่หรือของหน่วยงานตนเองต่อไป

โครงการโรงพยาบาลเคลื่อนที่ 12,000 เตียง

เทศบาลเมืองกระบี่ เป็นที่ตั้งของโรงพยาบาลกระบี่ ซึ่งให้บริการดูแลรักษาในระดับทุติยภูมิ และตติยภูมิ จากข้อมูลพบว่าผู้ป่วยส่วนใหญ่ที่มาใช้บริการเจ็บป่วยด้วยโรคพื้นฐานที่ต้องการ การดูแลรักษาในระดับปฐมภูมิเท่านั้น ส่งผลให้โรงพยาบาลเกิดความแออัด ประชาชนต้องรอคิวนาน และเจ้าหน้าที่มีภาระงานมาก ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพและคุณภาพการบริการ และไม่สอดคล้องกับภารกิจหลักของโรงพยาบาลคือ การจัดการบริการสุขภาพระดับทุติยภูมิและตติยภูมิ

ด้วยเหตุนี้ ผู้บริหารเทศบาลเมืองกระบี่จึงได้มีการประชุมประชาคมเพื่อรับฟังความคิดเห็น จากประชาชนในชุมชนเขตเทศบาลเมืองกระบี่ทั้ง 14 ชุมชน ซึ่งได้ข้อสรุปเกี่ยวกับการบริการ สาธารณสุขเชิงรุกในชุมชน คือ “ทำบ้านให้เป็นโรงพยาบาล” โดยในปี พ.ศ. 2554 เทศบาลเมือง กระบี่ มีจำนวนครัวเรือนทั้งสิ้นประมาณ 12,000 ครัวเรือน โดยมีเป้าหมายให้ทุกครัวเรือนสามารถ ดูแลสุขภาพตนเองได้ จึงเป็นที่มาของโครงการโรงพยาบาลเคลื่อนที่ 12,000 เตียง เปรียบบ้าน เสมือนโรงพยาบาล โดยมีญาติพี่น้องภายในบ้านเป็นพยาบาลคอยดูแลผู้ป่วยในบ้าน มีอาสาสมัคร สาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) และเจ้าหน้าที่เป็นพี่เลี้ยง คอยให้คำแนะนำ ให้การช่วยเหลือ สนับสนุน สร้างองค์ความรู้ชุมชน โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงบริการสุขภาพ ได้อย่างสะดวกรวดเร็ว และทั่วถึง ได้รับการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมครบทั้ง 4 มิติ คือ 1) การ ส่งเสริมสุขภาพ 2) การป้องกันโรค 3) การรักษาโรค และ 4) การฟื้นฟูสุขภาพให้เหมาะสมกับภาวะ สุขภาพ เพื่อลดการพึ่งพิงโรงพยาบาล ลดจำนวนผู้ป่วยโรคพื้นฐานที่ไม่จำเป็นต้องมาใช้บริการ ณ โรงพยาบาลประจำจังหวัด และเพื่อให้ผู้ป่วยสามารถดูแลสุขภาพและพึ่งตนเองได้ รวมทั้งมีระบบ

เครือข่ายในการดูแลสุขภาพประชาชนที่เข้มแข็งจนโครงการโรงพยาบาลเคลื่อนที่ 12,000 เตียง ได้รับการยอมรับและดำเนินการอย่างต่อเนื่องมาจนทุกวันนี้ ทั้งนี้ โครงการโรงพยาบาลเคลื่อนที่ 12,000 เตียง ได้ถูกบรรจุเป็นหนึ่งในแผนงานของกระบี่เมืองคุณภาพ (Q-city) ด้านเมืองสุขภาพ (Healthy City) มุ่งให้ประชาชนมีสุขภาพที่ดี โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1) เทศบาลจัดให้มีการรับฟังปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ผ่านการประชุมประชาคม พร้อมทั้งจัดลำดับความสำคัญของปัญหาความต้องการเพื่อให้ได้ข้อมูลตามความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

2) รวบรวมปัญหาและจัดหาแนวทางการแก้ไขปัญหาร่วมกับ อสม. ที่ต้องการให้มีการเยี่ยมผู้ป่วยติดเตียง และผู้ป่วยติดเตียงที่เป็นโรคเรื้อรัง ทำให้ผู้ป่วยติดเตียงทุกรายที่อยู่ในชุมชนเขตเทศบาลเมืองกระบี่ได้รับการรักษาอย่างต่อเนื่องจากโรงพยาบาลกระบี่ สามารถดำเนินชีวิตได้ตามศักยภาพไม่มีโรคแทรกซ้อน ผู้ดูแลมีกำลังใจในการดูแลผู้ป่วยดีขึ้น

3) นำเสนอปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหามาที่ตรงไปตรงมาตามความต้องการของประชาชนในรูปแบบโครงการโรงพยาบาลเคลื่อนที่ 12,000 เตียง ต่อคณะผู้บริหารเทศบาล ซึ่งผ่านการพิจารณาให้ความเห็นชอบและนำเข้าสู่แผนพัฒนาเทศบาล และเพิ่มในเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี

4) วางแผนการดำเนินงานโครงการร่วมกับ อสม. เพื่อจัดบริการสาธารณสุขเชิงรุกในชุมชนให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายทั้ง 14 ชุมชน และความต้องการขอบเขตอำนาจหน้าที่

5) ดำเนินงานตามแผน ประกอบด้วย

- อบรมฟื้นฟูความรู้และพัฒนาศักยภาพแก่ อสม. โดยเทศบาลเมืองกระบี่ร่วมกับเจ้าหน้าที่จากโรงพยาบาลกระบี่ จัดอบรมให้ความรู้ตามหลักสูตรของกระทรวงสาธารณสุขแก่แกนนำกลุ่ม อสม. รวมทั้งสิ้น 314 คน รวมถึงลงพื้นที่ทำการสำรวจและจัดทำทะเบียนข้อมูลประชากร 5 กลุ่มวัย ได้แก่ 1) หญิงตั้งครรภ์ มารดาและทารกหลังคลอด 2) เด็กปฐมวัย 3) ประชากรกลุ่มเสี่ยง 4) ผู้สูงอายุ และ 5) ผู้ป่วยติดเตียง ผู้พิการและทุพพลภาพ
- ตรวจเยี่ยม ประเมินภาวะสุขภาพ เยี่ยมบ้านประชาชนและให้บริการสาธารณสุขครอบคลุมกิจกรรมบริการสุขภาพ 4 มิติ โดยดำเนินการร่วมกับภาคีเครือข่าย

สุขภาพ ทีมสหวิชาชีพ ประกอบด้วย อสม. เจ้าหน้าที่กองสวัสดิการสังคม เทศบาลเมืองกระบี่ และเจ้าหน้าที่จากโรงพยาบาลกระบี่ เป็นต้น

- ส่งต่อผู้ป่วย กรณีที่ผู้ป่วยต้องเข้ารับการรักษาต่อเนื่อง
- อสม.ติดตาม ตรวจสอบบ้านต่อเนื่อง
- สร้างและประเมินผลการดำเนินงานร่วมกับ อสม.ในแต่ละชุมชน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานด้านสาธารณสุขอย่างต่อเนื่อง

จากการดำเนินโครงการโรงพยาบาลเคลื่อนที่ 12,000 เตียงนี้ ประสบผลสำเร็จในการดำเนินโครงการเป็นอย่างดี เนื่องด้วยเทศบาลเมืองกระบี่ได้จัดให้มีการรับฟังปัญหาด้านสุขภาพจากภาคประชาชน และได้ส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมของทั้งภาครัฐและภาคประชาชนในการดำเนินโครงการ ภาครัฐทำหน้าที่สร้างองค์ความรู้ด้านการดูแลสุขภาพให้กับประชาชน และ อสม. ทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงในการสอนงาน และสร้างความมั่นใจให้กับผู้และผู้สูงอายุและผู้ป่วยติดเตียงในครอบครัวว่า **“คนในครอบครัวสามารถดูแลคนในครอบครัวเองได้”** นอกจากนี้ นับได้ว่า อสม.ของเทศบาลเมืองกระบี่มีจุดแข็ง โดยมีบทบาทในการเป็นผู้นำการดำเนินงานพัฒนาสุขภาพอนามัย และคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านสุขภาพอนามัยของประชาชนในชุมชน รวมถึงมีหน้าที่ **“แก้ไขครัววัย กระจายข่าวดี ชีบบริการ ประสานงาน สาธารณสุข บำบัดทุกข์ประชาชน ดำรงตนเป็นตัวอย่างที่ดี”** ถือเป็นภาคีเครือข่ายที่ใกล้ชิดให้ความช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการค้นหาข้อมูลสุขภาพในชุมชน ติดตามเยี่ยมบ้านผู้ป่วยในชุมชน เพื่อให้เกิดความรวดเร็วในการจัดการดูแล เน้นที่วิถีการดำเนินชีวิตประจำวันของผู้ป่วยและผู้ดูแล เป็นสำคัญ เพื่อทำให้แก้ปัญหาของผู้ป่วยได้ตรงจุด

โครงการโรงพยาบาลเคลื่อนที่ 12,000 เตียง เป็นโครงการที่สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเจ้าหน้าที่ของภาครัฐกับผู้ป่วยและครอบครัว อีกทั้งยังเป็นการเรียนรู้พร้อมเสริมสร้างการดูแล **“สุขภาพ”** อย่างเป็นองค์รวม โดยยึดแนวคิดการดูแลผู้ป่วยและครอบครัวเป็นศูนย์กลาง และการมีส่วนร่วมของผู้ป่วยและครอบครัว ทำให้เกิดความต่อเนื่องในการรักษา ส่งผลให้ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดูแลผู้ป่วยดีขึ้นในระยะยาว ส่งผลให้ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองกระบี่มีสุขภาวะที่ดีตามยุทธศาสตร์ของเทศบาลที่ว่า เมืองคุณภาพ (Q-city) ด้านเมืองสุขภาพ (Healthy City) ที่มุ่งให้ประชาชนมีสุขภาวะที่ดีตลอดไป

เทศบาลเมืองแม่เหียะ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

ตำบลแม่เหียะ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50100
โทรศัพท์ 0-5327-6491 โทรสาร 0-5380-5183

ประชากร

19,115 คน (ชาย 8,751 คน หญิง 10,364 คน)

พื้นที่

24.405 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 10 หมู่บ้าน 28 ชุมชน)

รายได้

91,924,022.99 บาท (ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้ เงินจ่ายขาดจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

18,721,9326 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายธนวัฒน์	ยอดใจ	นายกเทศมนตรีเมืองแม่เหียะ
2. นางจินตนา	โนวิรัตน์	ประธานสภาเทศบาลเมืองแม่เหียะ
3. นายสมบุญ	หิรัญไชติ	ปลัดเทศบาลเมืองแม่เหียะ

สัดส่วนสมาชิกสภา

ชาย จำนวน 10 คน

หญิง จำนวน 6 คน

เทศบาลเมืองแม่เหียะ มุ่งเน้นการจัดบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว โปร่งใส ให้ประชาชนมีส่วนร่วม และตรวจสอบได้ เพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์สูงสุดภายใต้ บริบทหลังคมเมืองที่กำลังขยายตัว ทั้งนี้ เทศบาลเมืองแม่เหียะส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยเปิดโอกาสให้ภาคประชาสังคมจำนวนมากถึง 28 กลุ่ม/องค์กร อาทิ ชมรมกำนัน-ผู้ใหญ่บ้าน, ชมรมผู้สูงอายุ, ชมรมกีฬาตำบล, อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน, อาสาสมัครตำราวจบ้าน, คณะกรรมการพ่อค้าแม่ค้า, คณะกรรมการรถสี่ล้อแดง, คณะกรรมการพัฒนาสตรี, กลุ่มเกษตรกร, สภาเด็กและเยาวชน และองค์กรศาสนา เป็นต้น เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงาน และดำเนินโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ของเทศบาล ซึ่งภาคประชาสังคมดังกล่าวสามารถเข้ามามี ส่วนร่วมทั้งร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมให้คำปรึกษาหารือ ร่วมตัดสินใจ และรับผลประโยชน์ร่วมกัน ดังนี้

การร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ประชาชนสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ของเทศบาลได้จาก หลากหลายช่องทาง ทั้งเสียงตามสายหมู่บ้าน กลุ่ม Line หมู่บ้าน Facebook ของเทศบาล เว็บไซต์ของเทศบาล บอร์ดประชาสัมพันธ์ภายในเทศบาลและชุมชน และการประชุมประจำเดือน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เทศบาลได้ทำการสรุปข้อมูลเกี่ยวกับโครงการ/กิจกรรมและผลการดำเนินงาน ในรูปแบบคลิปวีดีโอและส่งเผยแพร่ทางกลุ่ม Line ของหมู่บ้าน Facebook ของเทศบาล และ เว็บไซต์ของเทศบาล เพื่อให้ประชาชนรับทราบสม่ำเสมอ ทั้งนี้ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านทาง กลุ่ม Line ของแต่ละหมู่บ้านเป็นวิธีการที่ทำให้ข้อมูลข่าวสารเข้าถึงประชาชนได้มากขึ้นและช่วยให้ ประชาชนรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้รวดเร็วทันต่อเหตุการณ์

การร่วมแสดงความคิดเห็น ประชาชนสามารถบอกกล่าวถึงปัญหาและความต้องการของ ตน พร้อมทั้งพูดคุยแสดงความคิดเห็น และให้ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินโครงการ/กิจกรรมของ เทศบาลในการประชุมประจำเดือน รวมทั้งสามารถเสนอและแสดงความคิดเห็นเพื่อจัดทำแผนชุมชน และแผนพัฒนาท้องถิ่นในการประชุมประชาคมระดับชุมชนและระดับตำบล

การร่วมให้คำปรึกษาหารือ ประชาชนมีส่วนร่วมในการให้คำปรึกษาหารือแก่เทศบาล เกี่ยวกับโครงการ/กิจกรรมที่ส่งผลกระทบต่อสังคมในวงกว้าง อาทิ เทศบาลจัดการประชุม เพื่อปรึกษาหารือและทำประชาพิจารณ์เกี่ยวกับโครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำ

การร่วมตัดสินใจและรับประโยชน์ ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยมีส่วนเป็นผู้ตัดสินใจคัดเลือกโครงการ/กิจกรรมที่บรรจุในแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งโครงการ/กิจกรรมดังกล่าวจะถูกนำมาบรรจุในเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี เมื่อเทศบาลบริหารงบประมาณที่ตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของประชาชนแล้ว ประชาชนย่อมได้รับประโยชน์เพราะได้รับการแก้ไขปัญหาหรือการพัฒนาที่ตรงจุด

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านความโปร่งใสและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ของเทศบาลเมืองแม่เหียะ ได้แก่

ตอຍคำ ลานกำ นำสุย

วัดพระธาตุตอຍคำในเขตพื้นที่เทศบาลเมืองแม่เหียะได้รับความศรัทธาอย่างแรงกล้าจากประชาชนทั่วสารทิศ ส่งผลให้ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติเดินทางเข้ามาในพื้นที่เป็นจำนวนมาก โดยเฉลี่ย 3,000 คนต่อวันในช่วงเทศกาล ร้านค้าดอกมะลิกว่า 100 ร้านต่างเข้ามาจับจองพื้นที่ริมถนนตลอดเส้นทางขึ้นไปยังวัดพระธาตุตอຍคำ ก่อให้เกิดปัญหาการจราจร อุบัติเหตุบนถนน การทะเลาะวิวาทกันของพ่อค้าแม่ค้า และความสกปรกไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยของพื้นที่ ประกอบกับด้วยลักษณะเส้นทางที่ลาดชันอันตรายและบริเวณวัดมีสถานที่จอดรถไม่เพียงพอ ผู้มาสักการะจึงไม่ได้รับความสะดวกและเกิดอุบัติเหตุขึ้นบ่อยครั้ง

ด้วยสภาพปัญหาดังกล่าว ที่ผ่านมามเทศบาลเริ่มต้นสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น โดยจัดให้มีการประชุมปรึกษาหารือกันหลายครั้งระหว่างผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพซึ่งเป็นเจ้าของพื้นที่วัดพระธาตุตอຍคำ ทางหลวงชนบท ตำรวจจราจร พ่อค้าแม่ค้า และคนขับรถสี่ล้อแดง ซึ่งได้ข้อตกลงร่วมกันว่า ห้ามไม่ให้มีการจำหน่ายสินค้าริมถนน และให้เทศบาลจัดให้มีพื้นที่จำหน่ายสินค้า ลานจอดรถ และคิวยกสี่ล้อแดงรับส่ง ณ บริเวณเชิงวัดพระธาตุตอຍคำ โดยเทศบาลเป็นผู้ปรับปรุงพื้นที่และดูแลรักษาความสะอาด ในระยะแรกพ่อค้าแม่ค้าไม่ให้ความร่วมมือเพราะกังวลว่าจะขายไม่ได้ เทศบาลจึงจัดประชุมพูดคุยระหว่างผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอีกหลายครั้ง กระทั่งเกิดสัญญาประชาคมร่วมกัน โดยให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการบริหารจัดการพื้นที่ เรียกว่า คณะกรรมการเชิงพระธาตุตอຍคำ ซึ่งคัดเลือกมาจากพ่อค้าแม่ค้าและคนขับรถสี่ล้อแดง และให้เทศบาลเป็นที่ปรึกษา

คณะกรรมการได้จัดทำข้อบังคับหรือกฎระเบียบในการบริหารจัดการพื้นที่ จัดตั้งชมรมพ่อค้าแม่ค้า เพื่อกำหนดราคาขายดอกมะลิให้เท่ากัน จัดตั้งกองทุนโดยระดมทุนจากสมาชิกในกลุ่มรายเดือน เพื่อดูแลรักษาพื้นที่ และจัดตั้งชมรมรถสี่ล้อแดงเพื่อจัดคิวรถรับส่งและควบคุมราคาค่าบริการเพื่อ อำนวยความสะดวกให้แก่ผู้มาลัการะ

ในปี 2559 ที่ผ่านมา เทศบาลเมืองแม่เหิยะขยายผลการดำเนินงานโดยพัฒนาพื้นที่ เชิงพระธาตุตอดยอย่างต่อเนื่องด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม คณะกรรมการเชิงพระธาตุตอดยคำ ชมรมพ่อค้าแม่ค้า และชมรมรถสี่ล้อแดง ตัดสินใจร่วมกันในการนำเงินกองทุนมาใช้พัฒนาพื้นที่ หลายประการ ได้แก่ การสร้างศูนย์บริการประชาชนและนักท่องเที่ยว ห้องน้ำ/ห้องน้ำผู้พิการ จุดพักคอยรถของผู้โดยสาร การปรับปรุงร้านค้าให้เป็นระเบียบสวยงาม จุดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ชุมชน การรวมกลุ่มแปรรูปดอกมะลิ การจัดตั้งกลุ่มเด็กมัคคุเทศก์อาสา การปรับปรุงพื้นที่ทางเดิน ลานจอดรถ และการเพิ่มพื้นที่สีเขียว

การสร้างศูนย์บริการประชาชนและนักท่องเที่ยว เกิดจากความคิดของชมรมพ่อค้าแม่ค้า และชมรมรถสี่ล้อแดง ที่ต้องการอำนวยความสะดวก จัดระเบียบ และเพิ่มความปลอดภัยให้แก่ ผู้มาลัการะ โดยได้มีการปรึกษาหารือกันร่วมกับคณะกรรมการเชิงพระธาตุตอดยคำ เทศบาลเมือง แม่เหิยะ ชมรมกำนัน-ผู้ใหญ่บ้าน และหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง อาทิ ตำรวจจราจร สาธารณสุข จังหวัด โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล และอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพปุย เป็นต้น และได้ข้อสรุปร่วมกันให้นำเงินกองทุนส่วนหนึ่งมาใช้ในการสร้างและบริหารจัดการศูนย์ ปัจจุบัน ศูนย์บริการประชาชนและนักท่องเที่ยวให้บริการและอำนวยความสะดวกในด้านการจราจร การปฐมพยาบาล และการรักษาความปลอดภัย ในช่วงวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ วันหยุดนักขัตฤกษ์ และวันหยุดเทศกาล เพราะมีผู้มาลัการะจำนวนมาก

การจัดสรรจุดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน เกิดจากความคิดของชมรมพ่อค้าแม่ค้าที่ต้องการ จัดให้มีพื้นที่สำหรับจำหน่ายสินค้าของชุมชนเพื่อสร้างรายได้ให้แก่คนในชุมชน ชมรมพ่อค้าแม่ค้า จึงร่วมกันจัดสรรพื้นที่บริเวณเชิงพระธาตุตอดยคำให้มีจุดจำหน่ายสินค้าชุมชน โดยเทศบาลเมือง แม่เหิยะเป็นคนกลางประสานงานและทำความเข้าใจกับชุมชนในการนำสินค้ามาจำหน่าย ซึ่งเป็น ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มแม่บ้าน และกลุ่มอาชีพต่างๆ ของแต่ละชุมชน นอกจากนี้ กองสวัสดิการสังคม เทศบาลเมืองแม่เหิยะได้ส่งเสริมการประกอบอาชีพของผู้พิการ โดยปรึกษา

หาหรือและตัดสินใจร่วมกับคณะกรรมการเชิงพระธาตุดอยคำในการจัดพื้นที่บริเวณเชิงพระธาตุดอยคำให้แก่ผู้พิการเพื่อจำหน่ายสินค้า

การรวมกลุ่มแปรรูปดอกมะลิ กองสวัสดิการสังคม เทศบาลเมืองแม่เหิยะ ตระหนักถึงปัญหาการจัดการดอกมะลิที่เน่าเสียจำนวนมาก จึงหาทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยการส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มในชุมชนเพื่อแปรรูปดอกมะลิเป็นผลิตภัณฑ์บุหงามหอมกลดอกไม้หอมคักดีลิทีชี่และนำมาจำหน่าย กลายเป็นอีกหนึ่งกลุ่มอาชีพที่สร้างรายได้ให้แก่คนในชุมชนและช่วยลดปริมาณดอกมะลิที่เน่าเสีย

การจัดตั้งกลุ่มเด็กมัคคุเทศก์อาสา เทศบาลเมืองแม่เหิยะได้ประชุมปรึกษาร่วมกับคณะกรรมการเชิงพระธาตุดอยคำในการจัดตั้งกลุ่มเด็กและเยาวชนมัคคุเทศก์อาสาเพื่อนำชมวัดพระธาตุดอยคำ โดยมีการพูดคุยสอบถามความต้องการของกลุ่มเด็กและเยาวชน รับสมัครอาสาสมัคร และจัดอบรมให้ความรู้ที่จำเป็นทั้งในภาคทฤษฎีและปฏิบัติ คณะกรรมการเชิงพระธาตุดอยคำบริหารรายได้ส่วนหนึ่งจากการนำชมให้เป็นค่าตอบแทนแก่มัคคุเทศก์อาสา และอีกส่วนหนึ่งนำเข้ากองทุนเพื่อใช้พัฒนาพื้นที่ต่อไป

การพัฒนาพื้นที่เชิงพระธาตุดอยคำด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมทำให้บริเวณดังกล่าวกลายเป็นจุดให้บริการแบบเบ็ดเสร็จ โดยมีศูนย์บริการที่เป็นศูนย์กลางในการอำนวยความสะดวกและดูแลความปลอดภัย ผู้มาสักการะมีพื้นที่จอดรถที่สะดวกและปลอดภัย มีรถบริการขึ้นลงวัดพระธาตุดอยคำที่ให้บริการทุก 5 นาทีในราคาที่เป็นมาตรฐานและเป็นธรรม สามารถหาซื้อดอกมะลิเพื่อสักการบูชาได้สะดวกในราคาที่เป็นมาตรฐานและเป็นธรรม และมีห้องน้ำให้บริการสำหรับผู้พิการและผู้สูงอายุ การพัฒนาพื้นที่เชิงพระธาตุดอยคำจึงเป็นการจัดพื้นที่ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย ซึ่งสามารถช่วยแก้ไขปัญหาคารจวกรและลดอุบัติเหตุได้ ที่สำคัญ ยังช่วยให้เกิดผลดีในทางสังคมและเศรษฐกิจแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่ กล่าวคือ

ในทางเศรษฐกิจ พ่อค้าแม่ค้าบริเวณเชิงพระธาตุดอยคำที่เป็นคนในเขตพื้นที่เทศบาลเมืองแม่เหิยะมีรายได้เพิ่มขึ้น โดยก่อนการจัดระเบียบพื้นที่ มีรายได้เฉลี่ย 6,000 บาทต่อเดือน และหลังจากการจัดระเบียบพื้นที่ มีรายได้เฉลี่ย 15,000 บาทต่อเดือน ซึ่งส่วนใหญ่รายได้ส่วนนี้เป็นรายได้หลักของครอบครัว เช่นเดียวกับกลุ่มคนขับรถสี่ล้อแดง และกลุ่มอาชีพต่างๆ ในชุมชนที่มีรายได้เพิ่มมากขึ้นเพราะมีช่องทางในการให้บริการและจำหน่ายสินค้า/ผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม

ตลอดจนกลุ่มอาชีพที่เกิดขึ้นใหม่ (กลุ่มแปรรูปดอกมะลิ) ยังช่วยสร้างรายได้ให้แก่คนในชุมชนได้ในอีกทางหนึ่ง

ในทางสังคม การจัดพื้นที่ให้ผู้พิการจำหน่ายสินค้าช่วยให้ผู้พิการมีอาชีพ เป็นการสร้างคุณค่า ความภาคภูมิใจและกำลังใจในการดำเนินชีวิตของผู้พิการ สำหรับกลุ่มเด็กและเยาวชนมัคคุเทศก์อาสาได้รวมกลุ่มกันทำกิจกรรมในเวลาว่างและใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ อันเป็นการเสริมสร้างประสบการณ์ชีวิตและการเรียนรู้ตามวัย ที่สำคัญ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่อย่างเต็มที่ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย คือ พ่อค้าแม่ค้า คนขับรถสี่ล้อแดง คนในชุมชน เด็กและเยาวชน ช่วยให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของพื้นที่ เกิดความรักและความห่วงใยในการดูแลรักษาและพัฒนาพื้นที่ ซึ่งส่งผลให้เกิดความยั่งยืนในการดำเนินงาน

ศูนย์สร้างสุข

การจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมและฟื้นฟูคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุและผู้พิการ เกิดจากความต้องการของทีมหมอครอบครัว อาสาสมัครประจำหมู่บ้าน (อสม.) อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) ชมรมผู้สูงอายุ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน หลังจากที่ได้ดำเนินโครงการเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุ โครงการเพื่อนเยี่ยมเพื่อน และลงพื้นที่สำรวจข้อมูลด้านสาธารณสุขของประชาชนทั้ง 10 หมู่บ้าน คณะทำงานทราบถึงข้อมูลผู้สูงอายุ ผู้ป่วยติดบ้านติดเตียง และผู้ด้อยโอกาส จึงนำเสนอข้อมูลให้แก่เทศบาลเมืองแม่เหียะและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลผ่านเวทีประชุมประจำเดือนและเวทีการประชุม อสม. ประจำเดือน เพื่อหาทางแก้ไขปัญหาล้างคมผู้สูงอายุร่วมกัน

ในปี 2559 จากการพูดคุยปรึกษาหารือ ถอดบทเรียนจากพื้นที่อื่น และระดมความเห็นร่วมกันหลายครั้ง เทศบาลเมืองแม่เหียะ ทีมหมอครอบครัว อสม. อพม. ชมรมผู้สูงอายุ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน ได้ตัดสินใจจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมและฟื้นฟูคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุและผู้พิการขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการด้านสาธารณสุข ด้านสุขภาพ และด้านสวัสดิการแก่ประชาชนทุกกลุ่มในทุกช่วงวัย โดยไม่จำกัดเฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุและผู้พิการ

เนื่องจากศูนย์สามวัยสลายใยรักแห่งครอบครัวแม่เหิยะได้ยกเลิกการดำเนินงานไปเมื่อปี 2558 เทศบาลซึ่งเป็นเจ้าของพื้นที่จึงให้ใช้พื้นที่เดิมนี้จัดตั้งเป็นศูนย์ส่งเสริมและฟื้นฟูคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุและผู้พิการ นอกจากนี้ ยังได้จัดโครงสร้างและระบบการบริหารงานของศูนย์ฯ โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์ฯ ซึ่งมีนายกเทศมนตรีเมืองแม่เหิยะเป็นประธาน และมีตัวแทนจากชมรมผู้สูงอายุ ชมรม อสม. ชมรม อพม. ชมรมผู้ดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง ชมรมกำนันผู้ใหญ่บ้าน และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลท่าข้าม เป็นคณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ รวมทั้งมีเจ้าคณะตำบลแม่เหิยะและโรงพยาบาลนครพิงค์ โรงพยาบาลเชียงใหม่ใกล้หมอ สาธารณสุขอำเภอเมืองเชียงใหม่ เป็นที่ปรึกษา นอกจากคณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ แล้ว ยังมีการแต่งตั้งคณะทำงานและคณะกรรมการในการดูแลงบประมาณกองทุน จากโรงพยาบาลนครพิงค์ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลท่าข้าม ชมรม อสม. และเจ้าหน้าที่จากเทศบาล เพื่อให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมทั้งในการบริหารจัดการและการดำเนินงานของศูนย์ฯ อย่างเต็มที่ คณะกรรมการมีการประชุมกันเพื่อสรุปและประเมินผลการดำเนินงาน พร้อมทั้งหาแนวทางการพัฒนาและปรับปรุงการทำงานของศูนย์เป็นประจำ

ศูนย์ส่งเสริมและฟื้นฟูคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุและผู้พิการจัดกิจกรรม 3 ประเภท ได้แก่

- 1) การให้บริการฟื้นฟูสุขภาพ
- 2) การให้บริการดูแลผู้สูงอายุติดบ้านติดเตียงและผู้ป่วยที่บ้าน
- 3) โรงเรียนผู้สูงอายุ

การให้บริการฟื้นฟูสุขภาพหรือกายภาพบำบัดแก่ผู้ป่วยเรื้อรังและผู้สูงอายุที่มีความจำเป็น โดยนักกายภาพบำบัด นักกิจกรรมบำบัดจากโรงพยาบาล พยาบาลวิชาชีพจากเทศบาล ผู้ดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง อสม. จิตอาสา และเยาวชนจิตอาสา ในทุกวันอังคารและพุธ เวลา 08.30 - 12.00 น. และวันพฤหัสบดี เวลา 13.00 - 16.30 น. ทั้งนี้ ผู้ดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงเกิดจากการพัฒนา อสม.จิตอาสาด้วยการอบรมให้มีทักษะที่จำเป็นในการดูแลผู้ป่วยเรื้อรัง ผู้สูงอายุติดบ้านติดเตียง และผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง กระทั่งเกิดเป็นชมรมผู้ดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง หรือ Care giver จำนวน 31 คน นอกจากนี้ ชมรม Care giver รวมกลุ่มกันฝึกอบรมการทำลูกประคบเพื่อใช้กับผู้ป่วยที่มารับบริการที่ศูนย์ฯ โดยนำสมุนไพรที่ได้จากครัวเรือนมาใช้

การให้บริการดูแลผู้ป่วยและผู้สูงอายุติดบ้านติดเตียง อสม. และ Care giver ทำหน้าที่คัดกรองผู้ป่วยติดบ้านติดเตียงรายใหม่ในชุมชนและส่งต่อข้อมูลมายังเทศบาล จากนั้นชมรม Care giver ร่วมกับทีมสหวิชาชีพจัดทำแผนการดูแลผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงเฉพาะราย ซึ่งแบ่งตามกลุ่ม

ความรุนแรงและอาการของแต่ละราย พร้อมทั้งลงไปเยี่ยมดูแลที่บ้านตามแผนการดูแลของผู้ป่วยแต่ละราย นอกจากนี้ คณะกรรมการบริหารงานศูนย์ฯ ยังจัดให้มีการคัดกรองสุขภาพผู้สูงอายุและประชาชนกลุ่มเสี่ยงในทุกหมู่บ้าน โดยคัดกรองผู้มีอาการข้อเข่าเสื่อม เบาหวาน ความดันโลหิตสูง ซึมเศร้า สมองเสื่อม และวัณโรค ซึ่งดำเนินการโดยชมรม อสม. เจ้าหน้าที่โรงพยาบาล และเจ้าหน้าที่เทศบาล จากการดำเนินกิจกรรมดูแลผู้ป่วยและผู้สูงอายุติดบ้านติดเตียงทำให้พบผู้ที่ไม่มีการรักษา คณะกรรมการบริหารงานศูนย์ฯ จึงจัดตั้งกองทุนเพื่อผู้มีภาวะพึ่งพิงขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นกองทุนสำหรับช่วยเหลือผู้ป่วยและผู้ด้อยโอกาสในชุมชน

โรงเรียนผู้สูงอายุ ชมรมผู้สูงอายุและกองสวัสดิการสังคม เทศบาลเมืองแม่เหิยะ จัดทำกิจกรรมโรงเรียนสำหรับผู้สูงอายุ โดยให้ผู้สูงอายุได้รวมกลุ่มเรียนรู้และทำกิจกรรมเพื่อดูแลสุขภาพกายและใจ อาทิ การเรียนรู้การดูแลสุขภาพ การเรียนรู้ความรู้รอบตัว กิจกรรมสันทนาการ การทำงานฝีมือ ฯลฯ

ศูนย์ส่งเสริมและฟื้นฟูคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุและผู้พิการขับเคลื่อนงานด้วยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนจากทั้งภายในและภายนอกพื้นที่ ได้แก่ ชมรม Care giver ชมรม อสม. ชมรมผู้สูงอายุ ชมรม อพม. ชมรมกำนันและผู้ใหญ่บ้าน สภาเด็กและเยาวชน คณะกรรมการชุมชน โรงพยาบาลหลายแห่ง และเทศบาล ซึ่งให้บริการครอบคลุมทั้งกลุ่มผู้สูงอายุ ผู้ป่วย ผู้พิการ และกลุ่มเสี่ยง สำหรับกลุ่มผู้สูงอายุติดสังคมได้รับการส่งเสริมให้มีสุขภาพที่ดีและป้องกันไม่ให้เกิดภาวะเจ็บป่วยผ่านการเรียนการสอนของโรงเรียนผู้สูงอายุ รุ่นที่ 1 จำนวน 60 คน และรุ่นที่ 2 จำนวน 100 คน ขณะที่ผู้สูงอายุ ผู้ป่วย และผู้พิการที่มีภาวะพึ่งพิงได้รับการฟื้นฟูสุขภาพและกายภาพบำบัด วันละ 10 - 12 รายหมุนเวียนสลับเปลี่ยนกัน ซึ่งในปีที่ผ่านมาผู้เข้ารับบริการจำนวน 25 รายจากทั้งหมด 52 ราย อาการทุเลาสามารถดำรงชีวิตประจำวันได้โดยไม่ต้องเข้ารับบริการฟื้นฟูต่อ รวมทั้ง ผู้เข้ารับบริการร้อยละ 75 มีคุณภาพชีวิตดีขึ้นจากการประเมินโดยใช้แบบสำรวจคุณภาพชีวิตขององค์การอนามัยโลก นอกจากนี้ ผู้สูงอายุและผู้ป่วยติดเตียง จำนวน 42 ราย เกิดแผลกดทับ เพียงร้อยละ 3.57 และหกล้ม/ตกเตียง ร้อยละ 7.14 ซึ่งน้อยกว่าเกณฑ์ที่ศูนย์ส่งเสริมและฟื้นฟูคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุและผู้พิการไว้ คือ ร้อยละ 10 ที่สำคัญ การดำเนินงานของศูนย์ฯ ยังก่อให้เกิดจิตอาสาหลายกลุ่มที่เข้ามาช่วยดูแลประชาชนกลุ่มเปราะบาง อันเป็นการดำเนินงานที่ยั่งยืน จึงกล่าวได้ว่า ศูนย์ส่งเสริมและฟื้นฟูคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุและผู้พิการเป็นการยกระดับการบริการด้านสาธารณสุขที่ช่วยสร้างสุขให้แก่ชาวแม่เหิยะ

ศูนย์บริการเป็นเลิศเทศบาลเมืองแม่เหิยะ

จากการประชุมประจำเดือนของภาคีเครือข่ายเทศบาลเมืองแม่เหิยะ ที่ประชุมได้สะท้อนปัญหาในการบริหารงานของเทศบาลที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การติดต่อประสานงานกับเทศบาลเพื่อทำการร้องเรียนร้องทุกข์ไม่สะดวก การตอบสนองของเทศบาลต่อเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์เป็นไปอย่างล่าช้า และประชาชนไม่สามารถติดตามผลการร้องเรียนร้องทุกข์ได้ ทั้งนี้ สาเหตุเนื่องมาจากที่ผ่านมาประชาชนต้องเดินทางมาทำเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ที่เทศบาล ซึ่งส่วนใหญ่ไม่สะดวกในการเดินทาง แม้มีการร้องเรียนร้องทุกข์ผ่านผู้นำชุมชน แต่บางครั้งผู้นำชุมชนติดภารกิจจึงประสานงานล่าช้า ขณะที่กระบวนการตอบสนองต่อเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ของเทศบาลมีหลายขั้นตอนและใช้ระยะเวลานานในการส่งเรื่องไปยังสำนักหรือกองที่รับผิดชอบโดยตรง ในบางกรณีมีการโยกย้ายสับเปลี่ยนบุคลากรผู้รับผิดชอบงาน หรือการจัดเก็บข้อมูลเอกสารการดำเนินงานไม่เป็นระบบครบถ้วน

เทศบาลเมืองแม่เหิยะประชุมปรึกษาหารือกันภายในเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาระบบการร้องเรียนร้องทุกข์ให้มีคุณภาพมากขึ้น เพราะเทศบาลเล็งเห็นถึงความสำคัญของระบบการร้องเรียนร้องทุกข์ว่าเป็นช่องทางการสื่อสารของประชาชนในการติดตามตรวจสอบการทำงานของเทศบาล ซึ่งช่วยให้การทำงานของเทศบาลเกิดความโปร่งใสและเป็นที่ยอมรับของประชาชน ในปี พ.ศ. 2557 เทศบาลจึงจัดตั้งศูนย์บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) เพื่อเป็นศูนย์กลางในการให้บริการรับเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์จากการจัดให้บริการสาธารณะทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค สิ่งแวดล้อม คุณภาพชีวิต ฯลฯ และมีการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการให้บริการเพื่ออำนวยความสะดวก ลดขั้นตอนในการดำเนินการเพิ่มความโปร่งใส และเพิ่มความรวดเร็วในการให้บริการแก่ประชาชน โดยเทศบาลพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ด้วยตนเองเพื่อใช้เป็นระบบในการดำเนินการ การบริหารงานลักษณะเช่นนี้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลเรื่องไทยแลนด์ 4.0

ประชาชนสามารถติดต่อร้องเรียนร้องทุกข์กับศูนย์บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จได้หลากหลายช่องทาง ทั้งติดต่อด้วยตนเองที่ศูนย์ ทางโทรศัพท์ เว็บไซต์ของเทศบาล และกลุ่มไลน์ประจำหมู่บ้านซึ่งมีเจ้าหน้าที่ของศูนย์ฯ เป็นสมาชิกในกลุ่ม เมื่อเจ้าหน้าที่ของศูนย์ฯ ได้รับเรื่องแล้ว จะทำการบันทึกข้อมูลลงในระบบและส่งเรื่องต่อไปยังสำนักหรือกองที่เป็นผู้รับผิดชอบโดยตรง

ขณะเดียวกันจะส่งเลขคำร้องให้ผู้ร้องเรียนเพื่อใช้ติดตามสถานะการดำเนินการ ผู้ร้องเรียนสามารถกรอกเลขคำร้องลงในระบบบนหน้าเว็บไซต์ของเทศบาล ซึ่งข้อมูลจะแสดงให้เห็นทราบว่าการขอรับบริการอยู่ในขั้นตอนใด ระหว่างการรับเรื่อง อยู่ระหว่างการดำเนินการ หรือดำเนินการเรียบร้อยแล้ว เพราะเมื่อสำนักหรือกองผู้รับผิดชอบงานรับทราบข้อร้องเรียนหรือดำเนินการเรียบร้อยแล้ว ก็จะรายงานผลการดำเนินงานลงในระบบเพื่อแจ้งให้ประชาชน/ผู้ร้องเรียนทราบ นอกจากนี้ประชาชนสามารถติดตามได้แล้ว ผู้บริหารยังสามารถติดตามการดำเนินการเพื่อตอบสนองต่อข้อร้องเรียนผ่านระบบได้เช่นเดียวกัน อันเป็นการกำกับดูแลการทำงานของพนักงานเทศบาล นอกจากนี้ ศูนย์ฯ ยังใช้ Google Maps มาช่วยในการกำหนดจุดเกิดเหตุแทนการใช้แผนที่หรือการวาดภาพ เพราะในบางกรณีประชาชนหรือผู้ร้องเรียนไม่สามารถบอกจุดเกิดเหตุได้ถูกต้องแม่นยำ

ศูนย์บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จยังเป็นศูนย์ข้อมูลข่าวสารของเทศบาลที่ให้บริการแก่ประชาชนตามหลัก “เปิดเผยเป็นหลัก” และยังเป็นจุดรับความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และประเมินความพึงพอใจของประชาชนต่อการทำงานของเทศบาล โดยมีเครื่องประเมินความพึงพอใจตั้งอยู่ในบริเวณศูนย์

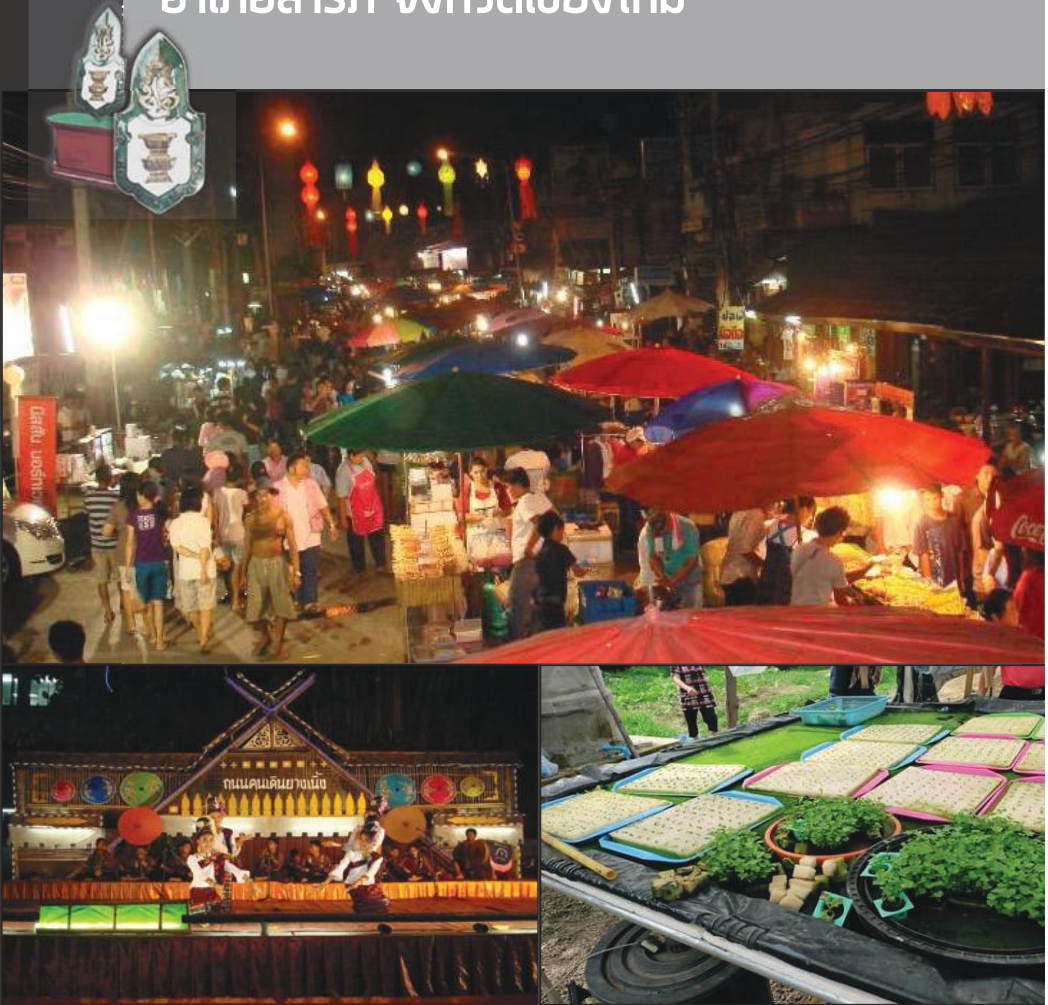
เทศบาลเมืองแม่เหิยะยังคงพัฒนาระบบการให้บริการของศูนย์บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จอย่างต่อเนื่อง โดยในปีงบประมาณ 2561 จะจัดทำแอปพลิเคชัน (Application) สำหรับโทรศัพท์มือถือที่ให้บริการเช่นเดียวกับเว็บเพจของศูนย์ฯ เมื่อมีการส่งข้อร้องเรียนร้องทุกข์ผ่านทางแอปพลิเคชันบนโทรศัพท์มือถือ ข้อมูลจะถูกส่งเข้าไปในระบบเพื่อให้เจ้าหน้าที่ของศูนย์ฯ ดำเนินการบันทึกข้อมูลและส่งต่อไปยังสำนักหรือกองที่รับผิดชอบ สำนักหรือกองรายงานผลการดำเนินการในระบบเมื่อแล้วเสร็จ ซึ่งแอปพลิเคชันจะแจ้งเตือนให้ทราบถึงสถานะการดำเนินงานโดยอัตโนมัติ และผู้ร้องเรียนสามารถคลิกเข้าไปดูรายละเอียดผลการดำเนินงานเพิ่มเติมได้

กล่าวได้ว่า ศูนย์บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จเป็นศูนย์กลางในการติดต่อสื่อสารสองทางระหว่างเทศบาลเมืองแม่เหิยะกับประชาชน โดยเป็นจุดให้บริการข้อมูลข่าวสารของเทศบาลแก่ประชาชน พร้อมทั้งเป็นจุดรับเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ที่เป็นปัญหาหรือความต้องการของประชาชน เทศบาลได้ใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยให้การบริการของเทศบาลมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น กล่าวคือ ช่วยให้ประชาชนติดต่อร้องเรียนร้องทุกข์กับเทศบาลได้ง่ายมากขึ้นเพราะมีช่องทางในการติดต่อที่หลากหลาย ประชาชนไม่จำเป็นต้องเดินทางมาติดต่อด้วยตนเองที่เทศบาล ซึ่งเป็นการประหยัดทั้งเวลาและงบประมาณของประชาชน การใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยลดขั้นตอน

ในการดำเนินการ ส่งผลให้เทศบาลใช้ระยะเวลาในการดำเนินการลดลงและประชาชนได้รับการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาได้รวดเร็วทันที่ นอกจากนี้ ประชาชนสามารถติดตามการดำเนินการต่อข้อร้องเรียนร้องทุกข์ได้ตลอดกระบวนการ ซึ่งเป็นการแสดงถึงความโปร่งใสหรือความเปิดเผยในการทำงาน อันจะช่วยสร้างความไว้วางใจต่อเทศบาล เมื่อประชาชนเชื่อถือและไว้วางใจในการทำงานของเทศบาลแล้ว ย่อมส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานและการทำโครงการ/กิจกรรมกับเทศบาลเมืองแม่เหียะได้มากขึ้น

เทศบาลตำบลยางเนิ้ง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

ตำบลยางเนิ้ง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ 50140
โทรศัพท์ 0-5332-1420 โทรสาร 0-5332-1420 9 ต่อ 103

ประชากร

9,738 คน (ชาย 4,450 คน หญิง 5,288 คน)

พื้นที่

10.04 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 13 หมู่บ้าน)

รายได้

45,152,509.39 บาท (ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้ เงินช่วยเหลือจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

38,829,584 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายมนูญ	บูรณพัฒนา	นายกเทศมนตรีตำบลยางเนิ้ง
2. นายสิงห์คำ	แสงหล้า	ประธานสภาเทศบาลตำบลยางเนิ้ง
3. นายโกศล	ทองสว่าง	ปลัดเทศบาลตำบลยางเนิ้ง

สัดส่วนสมาชิกสภา

ชาย จำนวน 9 คน

หญิง จำนวน 3 คน

เทศบาลตำบลยางเนิ้ง บริหารงานด้วยวิสัยทัศน์ที่ว่า **“ยางเนิ้งเมืองน่าอยู่ภายใต้หลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี”** โดยเทศบาลมุ่งเน้นหลักความโปร่งใสในการทำงานและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ทั้งนี้ นโยบายการบริหารงานที่โดดเด่นอันแสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญกับหลักความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของประชาชน คือ การกำหนดให้มีการประชุมวาระยามเช้า ซึ่งเป็นการประชุมประจำเดือนระหว่างผู้บริหารท้องถิ่น พนักงานเทศบาล สมาชิกสภาเทศบาล กำนัน ผู้ใหญ่บ้านและคณะกรรมการหมู่บ้านๆ ละ 5 คน รวม 8 หมู่บ้าน จำนวน 40 คน การประชุมนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเวทีในการสื่อสาร แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และระดมความคิดเห็นร่วมกัน โดยเทศบาลทำการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารและรายงานผลการปฏิบัติงานของเทศบาลให้ประชาชนทราบ ขณะที่ผู้แทนชุมชนทำหน้าที่ชี้แจงปัญหาและความต้องการของประชาชน รวมทั้งติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของเทศบาล ก่อนการประชุมแต่ละครั้ง ประชาชนจะเขียนใบคำร้องทั่วไปหรือหนังสือร้องเรียนส่งให้ผู้แทนชุมชนของตนเพื่อนำเสนอเรื่องดังกล่าวในที่ประชุม จากนั้นที่ประชุมจะร่วมกันระดมความเห็นเพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหา นอกจากนี้ ประชาชนที่อยู่ห่างบ้านสามารถติดตามรับฟังการถ่ายทอดเสียงการประชุมทุกครั้งผ่านคลื่นวิทยุท้องถิ่น หากมีข้อกังวลหรือข้อเสนอนั้นใดเพิ่มเติมระหว่างการประชุม ก็สามารถโทรศัพท์ประสานกับผู้นำชุมชนของตนที่เข้าร่วมประชุมได้ การประชุมที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่เช่นนี้ส่งผลให้เทศบาลสามารถแก้ไขปัญหาได้ตรงจุด และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนรับทราบโดยกว้างยังส่งผลให้ประชาชนร่วมมือร่วมใจในการดำเนินการแก้ไขปัญหา การประชุมวาระยามเช้าจึงกลายเป็นกลไกสำคัญของเทศบาลตำบลยางเนิ้งในการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านความโปร่งใสและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ของเทศบาลตำบลยางเนิ้ง ได้แก่

โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุตำบลยางเนิ้ง

เทศบาลตำบลยางเนิ้งมีประชากรผู้สูงอายุ 1,704 คน คิดเป็นร้อยละ 17.18 ของประชากรทั้งหมด ประกอบด้วยผู้สูงอายุกลุ่มติดสังคม ติดบ้าน และติดเตียง ผู้สูงอายุติดเตียงหรือผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงมี จำนวน 37 ราย ส่วนใหญ่ป่วยเป็นโรคอัมพฤกษ์ อัมพาต และโรคเบาหวานระยะรุนแรง ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิด อย่างไรก็ตาม ด้วยลักษณะสังคมในเขตพื้นที่

เทศบาลเป็นแบบกึ่งเมืองกึ่งชนบทที่นิยมสร้างครอบครัวเดี่ยว และลูกหลานทำงานในช่วงเวลา กลางวัน จึงส่งผลให้ผู้สูงอายุอยู่อาศัยเพียงลำพัง และที่ผ่านมามีเกิดเหตุการณ์ฆ่าตัวตายของผู้สูงอายุ มากถึง 3 รายจากการถูกทอดทิ้ง

จากสภาพปัญหาของผู้สูงอายุดังกล่าว นายกเทศมนตรีตำบลยางหนึ่งจึงกำหนดนโยบาย การพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุโดยกำหนดให้ผู้สูงอายุต้องอยู่ดีและมีสุข รวมทั้งได้กำหนด ยุทธศาสตร์การดำเนินงานให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนเพื่อให้การดำเนินงานสัมฤทธิ์ ผลและยั่งยืน เทศบาลเริ่มต้นด้วยการสร้างความตระหนักถึงปัญหาให้แก่ประชาชนในพื้นที่ด้วย การประชาสัมพันธ์ผ่านเสียงตามสาย เพื่อให้ประชาชนทราบถึงปัญหาการขาดแคลนผู้ดูแลผู้สูงอายุ และผลเสียของการที่ผู้สูงอายุถูกทอดทิ้งให้อยู่เพียงลำพัง นอกจากนี้ เทศบาลยังนำประเด็นปัญหา เรื่องผู้สูงอายุเข้าสู่การประชุมวาระยามเช้า ซึ่งเป็นการประชุมประจำเดือนระหว่างผู้บริหารท้องถิ่น พนักงานเทศบาล สมาชิกสภาเทศบาล กำนัน ผู้ใหญ่บ้านและคณะกรรมการของทุกหมู่บ้านรวมถึง การประชุมผู้สูงอายุของแต่ละหมู่บ้าน เพื่อพูดคุยถึงปัญหา ปรีกษาหารือ และค้นหาแนวทางในการ แก้ไขปัญหาร่วมกัน

ผลจากการประชุมร่วมกันหลายครั้ง ได้แบ่งกลุ่มผู้สูงอายุออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มติดบ้าน กลุ่มติดสังคมและกลุ่มติดเตียง และจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ตามกลุ่มเป้าหมาย นอกจากนี้ ยังมีการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อฟื้นฟูสุขภาพผู้สูงอายุทั้งทางร่างกาย และจิตใจ จำนวน 3 ทีม ได้แก่ 1) ทีมสร้าง เสริม เพิ่มเติมความเข้าใจ เทศบาลตำบลยางหนึ่ง ซึ่งประกอบด้วยคณะผู้บริหาร สมาชิกสภาเทศบาล และพนักงานเทศบาล 2) ทีมสร้าง เสริม เติมความสุข ใกล้บ้าน ใกล้ใจ ประกอบด้วย พนักงานเทศบาล ทีมสหวิชาชีพจากโรงพยาบาล อาสาสมัครประจำหมู่บ้าน และจิตอาสา และ 3) ทีมสร้าง เสริม เติมความสุขของศูนย์พัฒนาศักยภาพ ผู้สูงอายุ ประกอบด้วย กลุ่มผู้สูงอายุ ช่างราชการบ้านอู้อาสาสมัครประจำหมู่บ้าน แม่บ้าน จิตอาสา กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน พยาบาลจากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจังหวัดเชียงใหม่

ทีมสร้าง เสริม เพิ่มเติมความเข้าใจ เทศบาลตำบลยางหนึ่ง จัดประชุมประจำเดือน เพื่อพบปะพูดคุย รับฟังปัญหา/ความต้องการของผู้สูงอายุในแต่ละหมู่บ้าน รวมทั้งชี้แจงผล การดำเนินงานของเทศบาล ซึ่งในแต่ละเดือนมีผู้สูงอายุเข้าร่วมประชุมจากทั้ง 8 หมู่บ้านประมาณ 200-300 คน การประชุมนี้เป็นการสื่อสารสองทางระหว่างเทศบาลและผู้สูงอายุ ซึ่งเทศบาลจะนำ

ข้อมูลที่ได้จากการประชุมไปใช้วางแผนสำหรับการจัดทำกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุต่อไป ขณะที่ ทีมสร้าง เสริม เติมความสุข ใกล้บ้าน ใกล้ใจ และทีมสร้าง เสริม เติมความสุขของศูนย์พัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ ได้ทำหน้าที่จัดกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย

สำหรับกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุกลุ่มติดบ้านและติดสังคม เทศบาลตำบลยางหนึ่งส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มกันจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุของแต่ละหมู่บ้าน ภายในชมรมมีคณะกรรมการเพื่อบริหารจัดการชมรม ซึ่งชมรมจะประชุมพูดคุยกันเป็นประจำและจัดให้มีกิจกรรมที่ตอบสนองต่อปัญหาหรือความต้องการของผู้สูงอายุทุกเดือน อาทิ กิจกรรมไหว้พระ 9 วัด, กิจกรรมคนบะเก๋าเล่าขานย้อนตำนานอดีต, กิจกรรมเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมประเพณี, กิจกรรมเกี่ยวกับภูมิปัญญาล้านนา และกิจกรรมโภชนาการอาหารเพื่อสุขภาพ เป็นต้น นอกจากนี้จากการประชุมของชมรมผู้สูงอายุ ยังส่งผลให้เทศบาลจัดตั้งศูนย์พัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุซึ่งประชาชนและผู้สูงอายุร่วมกันบริจาคเงินเพื่อสนับสนุนการก่อสร้างอาคารและอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ของศูนย์ฯ ทีมสร้าง เสริม เติมความสุขของศูนย์พัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ และคณะกรรมการศูนย์ฯ ซึ่งเป็นผู้สูงอายุในพื้นที่ ร่วมกันคิดและจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่ผู้สูงอายุ โดยจัดเป็นประจำทุกวันอังคารและพฤหัสบดีของทุกเดือน กิจกรรมประกอบด้วย กิจกรรมนันทนาการ กิจกรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น กิจกรรมโภชนาการ และกิจกรรมคุณธรรมจริยธรรม โดยเฉลี่ยมีผู้สูงอายุเข้าร่วมกิจกรรม 300 คนต่อเดือน ทั้งนี้ศูนย์ฯ ได้ประสานภาคีเครือข่าย อาทิ โรงพยาบาล โรงเรียน และเทศบาล มาร่วมเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่ผู้สูงอายุและในบางกิจกรรมได้ให้ผู้สูงอายุเป็นวิทยากรแลกเปลี่ยนความรู้และภูมิปัญญาระหว่างกัน คณะกรรมการศูนย์ฯ ประชุมกันเป็นประจำทุกเดือนและมีการแจ้งรายรับและรายจ่ายของศูนย์สู่สาธารณะ รวมทั้งยังประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์ฯ เป็นประจำทุก 3 เดือน เพื่อให้การดำเนินงานของศูนย์ฯ บรรลุเป้าหมายตามคำขวัญที่ว่า **“สร้างสุข สุขวัย ใส่ใจคุณภาพชีวิต”**

สำหรับผู้สูงอายุกลุ่มติดเตียง ทีมสร้าง เสริม เติมความสุข ใกล้บ้าน ใกล้ใจ ดำเนินการสำรวจข้อมูลผู้สูงอายุติดเตียง เมื่อทราบข้อมูลจำนวนและลักษณะอาการเจ็บป่วยของผู้สูงอายุแต่ละราย จึงประสานกับภาคีเครือข่าย ได้แก่ เทศบาลตำบลยางหนึ่ง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และโรงพยาบาลอื่นๆ ในการประเมินความเจ็บป่วยและออกแบบการดูแล ฟันฟู และให้ความช่วยเหลือในแต่ละราย ซึ่งทีมจิตอาสาใกล้บ้าน ใกล้ใจ ที่เป็นประชาชนจิตอาสาจากทุก

หมู่บ้าน เป็นผู้ลงพื้นที่เยี่ยมบ้านผู้สูงอายุติดเตียงเพื่อให้การดูแล ทำกายภาพบำบัด เสริมโภชนาการ และสร้างเสริมสุขลักษณะด้านสิ่งแวดล้อมให้แก่ผู้สูงอายุติดเตียง ในกรณีก่อนการเสียชีวิต ทีมจิตอาสา ร่วมกับญาติผู้ป่วยนิมนต์พระสงฆ์มาเทศนาให้แก่ผู้สูงอายุ หรือจัดเตรียมให้ผู้สูงอายุได้กลับมาอยู่บ้านตามความประสงค์ของผู้สูงอายุ นอกจากนี้ ทีมจิตอาสายังร่วมกับผู้ใหญ่บ้านทำหน้าที่ดูแลสวัสดิการของผู้สูงอายุติดเตียงที่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ โดยเป็นผู้เบิกจ่ายเงินสวัสดิการจากผู้ใหญ่บ้านและจัดทำรายงานรายรับรายจ่ายส่งให้แก่ผู้ใหญ่บ้าน ทั้งนี้ ทีมจิตอาสาจัดประชุมร่วมกับญาติผู้สูงอายุภายหลังจากการเยี่ยมบ้านทุกครั้งเพื่อประสานขอความช่วยเหลือจากเทศบาลตามความจำเป็น อาทิ การปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย การรับยาของผู้สูงอายุ ฯลฯ ตลอดจนมีการประชุมเพื่อประเมินผลการดำเนินงานของ ทีมจิตอาสาเป็นประจำทุกเดือน และมีการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

เทศบาลตำบลยางนึ่งและทุกภาคส่วนที่เข้าร่วมเป็นที่มงานในการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุทั้งกลุ่มติดบ้าน ติดสังคม และติดเตียง ได้ร่วมกันพัฒนาการดำเนินงานมาโดยตลอด อาทิ ปรับปรุงกิจกรรมที่จัดในศูนย์พัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ ทำการเพิ่มเติมกิจกรรมในการประชุมผู้สูงอายุ ได้แก่ กิจกรรมการให้ความรู้ และกิจกรรมการออกกำลังกาย ปรับเปลี่ยนเวลาในการเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุ พัฒนาระบบการส่งต่อผู้สูงอายุติดเตียงไปโรงพยาบาล และพัฒนาอุปกรณ์ที่ป้องกันการเกิดแผลกดทับโดยจัดทำที่นอนลมจากถุงน้ำยาพอกไตที่ขอรับบริจาคจากญาติผู้ป่วยโรคไตที่เสียชีวิตแล้ว ที่สำคัญ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในการดำเนินงาน ได้เชิญชวนให้เยาวชนเข้าร่วมกิจกรรมเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุติดเตียงในช่วงปิดเทอม ทำการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของ

ศูนย์พัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุเพื่อเพิ่มจำนวนสมาชิก และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรม การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุทั้งหมดสู่สาธารณะในวารสารเทศบาล เพื่อขยายฐานผู้มีส่วนร่วม และความร่วมมือให้กว้างมากยิ่งขึ้น

เทศบาลตำบลยางนึ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในพื้นที่โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของ ภาคประชาสังคม ทั้งเยาวชน ประชาชนผู้มีจิตอาสา อาสาสมัครประจำหมู่บ้าน กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน คณะกรรมการชุมชน และหน่วยงานภาคีเครือข่าย ได้แก่ สถานศึกษา โรงพยาบาล และวัด ประกอบกับภาคประชาสังคมได้กลายเป็นแกนหลักในการขับเคลื่อนงานและสามารถพึ่งพาตนเอง ได้เพราะมีแหล่งทรัพยากรและงบประมาณหลายแห่ง ส่งผลให้การดำเนินงานเกิดความยั่งยืน ที่สำคัญ การมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนตั้งแต่การร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ และ ร่วมประเมินผล ยังก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุที่ครอบคลุมผู้สูงอายุทุกกลุ่ม ทั้งกลุ่ม ติดบ้าน ติดสังคม และติดเตียง รวมทั้งยังสามารถจัดกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เหมาะสม กับผู้สูงอายุแต่ละกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งเป็นการดำเนินงานที่ตรงจุดและตรงใจผู้สูงอายุ ครอบครัว และ ชุมชน ชาวตำบลยางนึ่งจึงได้รับผลประโยชน์ร่วมกันจากการร่วมสร้างสังคมผู้สูงอายุที่มีสุข

โครงการตลาดนัดชุมชน เศรษฐกิจพอเพียง ถนนคนเดินยางนึ่ง

เทศบาลตำบลยางนึ่งจัดทำโครงการตลาดนัดชุมชน เศรษฐกิจพอเพียง ถนนคนเดินยางนึ่ง เป็นประจำทุกวันเสาร์ ตั้งแต่เวลา 16.00 - 22.00 น. ณ บริเวณสี่แยกที่ว่าการอำเภอสารภี ถึงสามแยกวัดแสนหลวง ซึ่งเป็นถนนเก่าแก่ที่มีต้นยางอายุเกือบร้อยปีปลูกเรียงรายสองข้างทาง วัตถุประสงค์สำคัญของโครงการ คือ เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจชุมชนและสร้างรายได้ให้แก่ชาวตำบลยางนึ่ง โดยให้ถนนคนเดินเป็นช่องทางการจำหน่ายหรือเป็นตลาดสำหรับสินค้าชุมชน ผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น และผลผลิตทางการเกษตร ของกลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเกษตรกร กลุ่มอาชีพ และประชาชนทั่วไป

เนื่องจากการจัดถนนคนเดินเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลายกลุ่ม อาทิ ชุมชนเจ้าของพื้นที่ ผู้จำหน่ายสินค้าและบริการ ผู้ซื้อ และผู้จัดงาน ซึ่งมีความต้องการที่แตกต่างกัน เทศบาลตำบลยางนึ่งจึงจัดประชุมปรึกษาหารือ ทำความเข้าใจซึ่งกันและกัน กำหนดเป้าหมายและวางแผน

แนวทางการดำเนินงานร่วมกัน รวมทั้งยังประชุมทำความเข้าใจกับชุมชนที่เป็นเจ้าของพื้นที่เพื่อแจ้งรูปแบบกิจกรรม ลักษณะการจำหน่ายสินค้า และวันเวลาในการจัดกิจกรรม

แม้ว่าเทศบาลตำบลยางเนิ้งเป็นคณะทำงานหลักในการบริหารจัดการถนนคนเดินยางเนิ้ง แต่ได้แต่งตั้ง “ผู้จัดการถนนคนเดินยางเนิ้ง” ซึ่งเป็นคนในชุมชน ทำหน้าที่ควบคุมดูแลพื้นที่และจัดระเบียบการแบ่งพื้นที่สำหรับการจำหน่ายสินค้าและบริการ รวมทั้งกฎกติกาที่ใช้ในการบริหารจัดการถนนคนเดินทั้งหมดล้วนมาจากการพูดคุยตกลงร่วมกันของพ่อค้า แม่ค้า ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นกฎกติกาเกี่ยวกับการขาย การห้ามเช่าช่วง การห้ามทะเลาะวิวาท การห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การห้ามส่งเสียงดังรบกวน การรักษาความสะอาด การกำจัดขยะมูลฝอย การอำนวยความสะดวกให้แก่คนในชุมชนสำหรับการเข้าออกที่พักอาศัย การอำนวยความสะดวกเรื่องสถานที่จอดรถและการจราจร การให้บริการห้องน้ำสาธารณะ และการรักษาความปลอดภัย ซึ่งทุกฝ่ายให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามกฎกติกาเป็นอย่างดี อย่างไรก็ตาม เทศบาลยังจัดให้มีฝ่ายประชาสัมพันธ์ประจำอยู่บริเวณถนนคนเดินเพื่อรับเรื่องราวร้องเรียนที่อาจเกิดปัญหาขึ้น รวมทั้งประชาชนยังสามารถแสดงความคิดเห็น ให้ข้อเสนอแนะ หรือร้องเรียนผ่านทางเว็บไซต์และ facebook ของเทศบาลได้ในอีกช่องทางหนึ่ง

เทศบาลตำบลยางเนิ้งประสานขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ ได้แก่ ที่ทำการปกครองอำเภอ กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน และวัด เพื่อจัดสรรพื้นที่จอดรถ จัดให้บริการห้องน้ำสาธารณะ และช่วยประชาสัมพันธ์กิจกรรมถนนคนเดินผ่านเสียงตามสายและสถานีวิทยุท้องถิ่น รวมทั้งประสานกับสถานีตำรวจภูธรและอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเพื่ออำนวยความสะดวกด้านการจราจรและการรักษาความปลอดภัย นอกจากนี้ ยังได้ประสานกับสถานศึกษาและหน่วยงานรัฐทั้งภายในและภายนอกพื้นที่เพื่อจัดกิจกรรมพิเศษทางด้านศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณี ณ ถนนคนเดิน

เทศบาลตำบลยางเนิ้งได้ทำการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติราชการของเทศบาลตำบลยางเนิ้ง “โครงการตลาดนัดชุมชน เศรษฐกิจพอเพียง ถนนคนเดินยางเนิ้ง” ประจำปี 2559 ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากภาคประชาชน สมาชิกสภาเทศบาล และพนักงานเทศบาล ซึ่งคณะกรรมการฯ มีหน้าที่ในการประเมินผลการดำเนินงาน ปีละ 2 ครั้ง และปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ มีคุณภาพ และมีความคุ้มค่า เพื่อความพึงพอใจของประชาชน ซึ่งผลการประเมินที่ผ่านมาแสดงให้เห็นว่า การจัดถนนคนเดินยางเนิ้งเป็นไปตามหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้ ร่วมคิด

ร่วมวางแผน ร่วมทำ ร่วมประเมิณผล และร่วมรับผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมของประชาชนและการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานที่มีมาโดยตลอด ส่งผลให้ถนนคนเดินยางหนึ่งเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องยั่งยืนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 เป็นต้นมาถึงปัจจุบัน

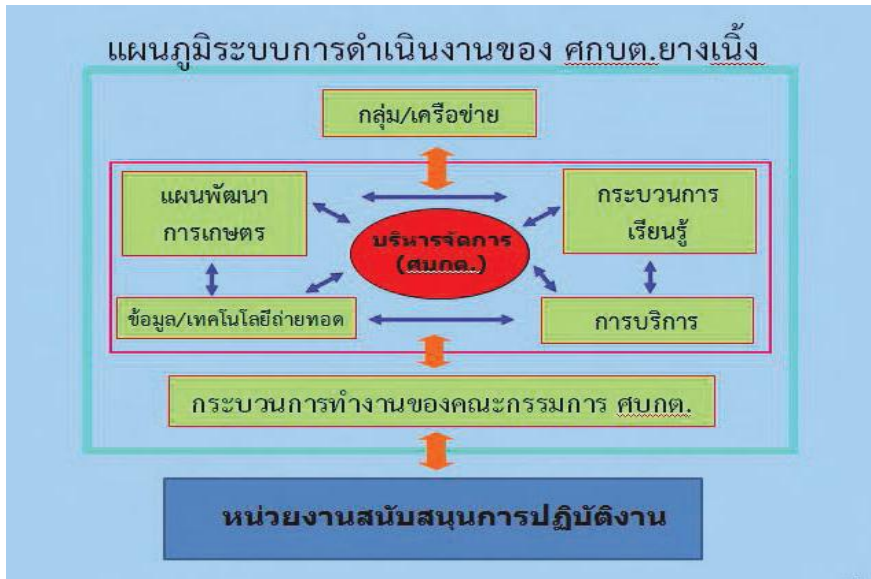
การจัดทำโครงการตลาดนัดชุมชน เศรษฐกิจพอเพียง ถนนคนเดินยางหนึ่ง บรรลุวัตถุประสงค์โดยสามารถกระตุ้นให้เศรษฐกิจของชุมชนดีขึ้นและสร้างรายได้ให้แก่คนในชุมชน ทั้งกลุ่มแม่บ้าน เกษตรกร และกลุ่มอาชีพ นอกจากนี้ ด้วยเสน่ห์ของถนนคนเดินยางหนึ่งไม่ว่าจะเป็นความหลากหลายของสินค้าชุมชน ราคาที่เป็นธรรม ทำเลและบรรยากาศที่สวยงามและมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ และการส่งเสริมกิจกรรมทางด้านศิลปวัฒนธรรมและประเพณี ส่งผลให้ถนนคนเดินยางหนึ่งกลายเป็นแหล่งจับจ่ายสินค้า/บริการและแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมของอำเภอสารภี

โครงการสนับสนุนศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลยางหนึ่ง

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลยางหนึ่ง (ศบกต.) จัดตั้งขึ้นโดยมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2543 ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นศูนย์ให้บริการแก่เกษตรกรแบบเบ็ดเสร็จในจุดเดียว (One Stop Service) ด้วยการบูรณาการภารกิจทั้งด้านพืช ปศุสัตว์ และประมงของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไว้ด้วยกัน ต่อมาภาครัฐได้ปรับเปลี่ยนกระบวนการในการพัฒนาการเกษตรภายใต้หลักการสำคัญหลายประการ กล่าวคือ 1) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เกษตรกร สหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการเกษตรแบบยั่งยืนด้วยตนเอง 2) ใช้ประโยชน์จากงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาการเกษตร 3) พัฒนาการเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน 4) เพิ่มศักยภาพของชุมชนในการวางแผนการพัฒนาการเกษตร การเพิ่มมูลค่าสินค้าการเกษตร การปรับปรุงคุณภาพสินค้า การใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน และการพัฒนาระบบข้อมูลพื้นฐานของชุมชน และ 5) ส่งเสริมให้มีการออมและระดมทุนของชุมชนเพื่อการลงทุนทำธุรกิจการเกษตร ในปี พ.ศ. 2546 จึงได้มีการถ่ายโอนภารกิจของ ศบกต. ให้แก่องค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่นในลักษณะให้ดำเนินงานร่วมกันโดยรัฐเป็นผู้สนับสนุนวิชาการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ปฏิบัติและสนับสนุนงบประมาณ

เทศบาลตำบลยางหนึ่งได้รับมอบการถ่ายโอนภารกิจ ศบกต. จากกรมส่งเสริมการเกษตร เมื่อปี พ.ศ. 2548 จากนั้นได้ปรับปรุงที่ทำการของศูนย์ฯ โดยใช้งบประมาณของเทศบาล และประสานขอให้นายอำเภอแต่งตั้งคณะกรรมการบริหาร ศบกต. ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้แทนเทศบาล ผู้แทนสถาบันเกษตรกรและหรือกลุ่มอาชีพการเกษตรในตำบล อาสาสมัครเกษตรตำบล ผู้แทนหมู่บ้าน และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรตำบล ทั้งนี้ ศบกต. ภายใต้การบริหารงานโดยการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมกำหนดเป้าหมายให้ ศบกต. เป็นศูนย์กลางในการแลกเปลี่ยนเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้และเทคโนโลยีการเกษตร, เป็นศูนย์รวมการให้บริการการพัฒนาการเกษตร, เป็นศูนย์การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาการเกษตร และเป็นศูนย์กลางในการวางแผนการพัฒนาการเกษตรระดับตำบล

คณะกรรมการบริหาร ศบกต. เปิดโอกาสให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของศูนย์โดยจัดให้มีการประชุมทุกเดือนเพื่อร่วมกันแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจในการบริหารจัดการ ศบกต. อาทิ การพิจารณากิจกรรม/โครงการ และการวางแผนการปฏิบัติงานและ

ติดตามงาน เป็นต้น ศบกต. กระตุ้นให้ผู้นำชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันวางแผนพัฒนาการเกษตรตามแผนพัฒนาตำบล เพื่อแก้ไขปัญหาคาการผลิต และส่งเสริมอาชีพและการตลาด โดยมีการปรับปรุงพัฒนาแผนทุกปี ตลอดจน ศบกต. ยังวางแผนการปฏิบัติงานร่วมกับบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ และประสานจัดหางบประมาณและบริหารจัดการเงินทุนของศบกต. ทั้งนี้ ศบกต. ดำเนินกิจกรรมหลากหลาย อาทิ

- จัดทำข้อมูลการเกษตรโดยจัดเก็บ สำรวจ ตรวจสอบ เผยแพร่ และใช้ประโยชน์ข้อมูลในการพัฒนาการเกษตรระดับตำบล
- จัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลโดย
 - (1) มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลปัญหา/ความต้องการของชุมชนในเวทีประชาคมระดับหมู่บ้านที่เทศบาลจัดขึ้น เพื่อปรับปรุงแผนพัฒนาการเกษตรของหมู่บ้าน
 - (2) เสนอแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้านเข้าสู่เวทีประชาคมในระดับตำบลเพื่อปรับปรุง เป็นแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลและบูรณาการกับแผนพัฒนาท้องถิ่น
 - (3) เสนอแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลที่ผ่านการบูรณาการแล้วให้เทศบาลหรือหน่วยงานอื่นเพื่อพิจารณาหาแหล่งสนับสนุนงบประมาณในพื้นที่
 - (4) เสนอแผนงาน/โครงการที่เกินศักยภาพของเทศบาลเข้าสู่แผนพัฒนาระดับอำเภอหรือจังหวัด
- จัดการเรียนรู้/การถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรโดยมีฐานการเรียนรู้ ได้แก่ ฐานการเรียนรู้การปลูกผักไฮโดรโปนิกส์ ฐานการเรียนรู้โรงสีข้าวชุมชน ฐานการเรียนรู้การผลิตเตาอั้งโล่ประสิทธิภาพสูง ฐานการเรียนรู้การเลี้ยงกบ ฐานการเรียนรู้การปลูกมะนาวในวงบ่อซีเมนต์ และฐานการเรียนรู้การออมทรัพย์เพื่อการผลิต และการเรียนรู้อื่นๆ เช่น ด้านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ให้บริการทางการเกษตร ณ ที่ทำการ ศบกต. อาทิ การรวบรวมปัญหาความต้องการของเกษตรกรในพื้นที่ สรุปปัญหา จัดลำดับความเร่งด่วนของปัญหา และจัดทำโครงการเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การสนับสนุนในกรณีที่มีปัญหาดังกล่าวไม่สามารถแก้ไขได้ในระดับพื้นที่

- ส่งเสริมกลุ่ม/เครือข่ายโดยเป็นที่ปรึกษาของกลุ่ม เสริมสร้างให้เกิดเครือข่ายโดยจัดเวทีพบปะเพื่อประสานเชื่อมโยงระหว่างกลุ่ม และติดตามประเมินผลการดำเนินงานของกลุ่ม/เครือข่าย
- สนับสนุนการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชนโดยร่วมกันผลิตและร่วมกันจำหน่าย
- เตือนภัยเหตุผิดปกติ ภัยธรรมชาติ ภัยศัตรูพืชและสัตว์ประมง และภัยเศรษฐกิจอื่นๆ โดยแจ้งข่าวให้ชุมชน เทศบาล และสำนักงานเกษตรอำเภอในพื้นที่

จากการขับเคลื่อนงานโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน ศบกต. จึงกลายเป็นศูนย์กลางในการแลกเปลี่ยนเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้และเทคโนโลยีการเกษตร, เป็นศูนย์รวมการให้บริการการพัฒนาการเกษตร, เป็นศูนย์การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาการเกษตร และเป็นศูนย์กลางในการวางแผนการพัฒนาการเกษตรระดับตำบล ซึ่งเกษตรกรและคนในชุมชนได้รับประโยชน์โดยตรง อาทิ สามารถเพาะปลูกและมีผลผลิตทางการเกษตรมากขึ้น มีผลผลิตไว้สำหรับการบริโภคและจำหน่าย ได้เรียนรู้การประกอบอาชีพทางเลือกเพื่อสร้างรายได้ สามารถบริหารจัดการน้ำในช่วงวิกฤติภัยแล้ง ลดต้นทุนการเพาะปลูก มีกองทุนสำหรับวิสาหกิจชุมชน และได้รับการเตือนภัยเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือกับภัยธรรมชาติ เป็นต้น ผลงานที่ผ่านมาของ ศบกต. ยางนึ่ง เป็นที่ประจักษ์และได้รับการยอมรับทั้งในระดับชุมชน จังหวัด และประเทศ โดยได้รับรางวัลมากมาย ได้แก่ รองชนะเลิศ อันดับที่ 2 ในการเข้าประกวดศบกต.ดีเด่นระดับจังหวัด ในปี 2553 รางวัลรองชนะเลิศ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนระดับจังหวัด ประจำปี 2560 และรางวัลรองชนะเลิศอันดับที่ 2 ในงานเทศกาลรวมใจ ท้องถิ่นไทย ก้าวไกลมั่นคง จากการส่งผลงานเข้าร่วมประกวดสุดยอดนวัตกรรมท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบลตำนาน อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

ตำบลตำนาน อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง 93000
โทรศัพท์ 0-7461-7325 โทรสาร 0-7461-7325

ประชากร

8,065 คน (ชาย 3,839 คน หญิง 4,226 คน)

พื้นที่

27.02 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 15 หมู่บ้าน)

รายได้

21,927,441.09 บาท (ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้ เงินช่วยเหลือจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

8,447,441.42 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายสมปอง	ช่วยเนียม	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลตำนาน
2. นายสนธิ	เกื้อเลี้ยง	ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลตำนาน
3. นางวัชรีย์	จินตรีพานิช	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลตำนาน

สัดส่วนสมาชิกสภา

ชาย จำนวน 25 คน
หญิง จำนวน 4 คน

องค์การบริหารส่วนตำบลตำนาค แม้เป็นเพียงองค์การบริหารส่วนตำบลเล็ก ๆ มีงบประมาณไม่มากแต่ก็บริหารงานให้ประชาชนได้มีความสุขอย่างถ้วนหน้า ด้วยการยึดหลักการบริหารอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้ และส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ดังนี้

1. การให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ การที่จะทำให้ประชาชนสนใจและร่วมมือ ประชาชนจะต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดและดำเนินโครงการ เพื่อให้ได้โครงการที่ประชาชนต้องการและพึงพอใจมากที่สุด ดังนั้นก่อนที่จะเริ่มโครงการ ผู้บริหารและผู้บริหารปฏิบัติงานจะต้องสอบถามและรับฟังความคิดเห็นหรือความต้องการของประชาชน

2. การร่วมมือกันทำงานอย่างใกล้ชิดระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชน ในการดำเนินโครงการที่ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอความต้องการ หรือให้ประชาชนจัดทำโครงการ องค์การบริหารส่วนตำบลตำนาคจะมอบหมายเจ้าหน้าที่ที่เป็นพี่เลี้ยงเพื่อให้ความรู้แก่ประชาชนในการเขียนโครงการที่ถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ นอกจากนั้นยังต้องทำหน้าที่ประสานงาน เสนอแนะ และอำนวยความสะดวกในการดำเนินโครงการให้แก่ประชาชน เช่น การติดต่อวิทยากรมาให้ความรู้แก่ประชาชน และการสนับสนุนให้ชุมชนหันมาช่วยเหลือและร่วมมือกันมากขึ้น

3. การแปลงวิสัยทัศน์ นโยบาย และยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติงานอย่างแท้จริง โดยการจัดทำและดำเนินโครงการให้เป็นรูปธรรม เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาท้องถิ่นอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน และการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนอย่างมีคุณภาพ ทั้งนี้ในการดำเนินโครงการใดก็ตามจะต้องคำนึงถึงการบรรลุวิสัยทัศน์ นโยบาย ยุทธศาสตร์และเป้าหมายของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดไว้

4. การติดตามและประเมินผลโครงการ เพื่อให้เกิดการพัฒนาและปรับปรุงการทำงาน และเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ทำให้ทราบถึงความต้องการและความพึงพอใจของประชาชน ผู้เข้าร่วมโครงการ รวมถึงปัญหา อุปสรรคของการดำเนินโครงการ นอกจากนั้นแล้ว ควรมีการประเมินผลถึงความคุ้มค่าของงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการก็จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดสรรงบประมาณให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

5. ความเพียงพอของงบประมาณ ซึ่งการดำเนินงานให้สำเร็จจะต้องมีการจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมและเพียงพอ ต้องคำนึงถึงการใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยพิจารณาถึงผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ

ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และคุณภาพชีวิตของประชาชนที่ดีขึ้น หากเป็นโครงการที่มีผลให้ประชาชนมีความสุขเพิ่มขึ้น โดยไม่สามารถวัดออกมาในเชิงปริมาณก็ตาม ก็ถือว่าโครงการมีความคุ้มค่าเช่นกัน

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านความโปร่งใสและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลตำบลนาน ได้แก่

โครงการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมลดโรค

สภาพสังคมของตำบลตำบลนานในปัจจุบัน เป็นสังคมกึ่งเมืองกึ่งชนบทที่อยู่ใกล้ชุมชนเมืองของจังหวัดพัทลุงซึ่งเป็นที่ตั้งของหน่วยงานราชการเกือบทั้งหมด ทำให้มีการจราจรที่ติดขัดส่งผลให้คนมีวิถีชีวิตที่เร่งรีบทั้งการทำงาน การเดินทาง ตลอดจนการดำเนินชีวิต กลายเป็นสังคมเมืองที่คนมักขาดการดูแลสุขภาพ และมีแนวโน้มเจ็บป่วยและเสียชีวิตก่อนวัยอันควร ทั้งเด็กนักเรียน ผู้ใหญ่ วัยทำงานตลอดจนผู้สูงอายุ มีความเสี่ยงต่อโรคไม่ว่าจะเป็นโรคเบาหวาน ความดันโลหิตสูง โรคหัวใจและหลอดเลือดอุดตัน ทำให้เสียค่าใช้จ่ายในการรักษาโรคดังกล่าวเป็นจำนวนมาก และมีแนวโน้มมากขึ้นเรื่อย ๆ

องค์การบริหารส่วนตำบลตำบลนานเห็นความสำคัญที่จะแก้ไขปัญหาดังกล่าว เพื่อให้ประชาชนในตำบลตำบลนานมีสุขภาพที่ดี จึงได้ร่วมกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลทุ่งลาน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านโคตร สาธารณสุขมูลฐานประจำหมู่บ้าน ชมรมอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) ทุกหมู่บ้าน ชมรมผู้สูงอายุ ผู้นำชุมชน ภาควิชาต่างๆ ระดมความคิดเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมลดโรคอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ด้วยความร่วมมือของคนในชุมชน

วัตถุประสงค์ของการดำเนินโครงการ

1. เพื่อให้คนในหมู่บ้านพัฒนาปรับเปลี่ยนพฤติกรรมลดโรคมาแรง เบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจและหลอดเลือด เป็นหมู่บ้านตัวอย่างที่ให้คนในชุมชนมีการกินผัก/ผลไม้ อย่างน้อยวันละครั้งก็โลกรัม มีการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมออย่างน้อย 30 นาที สัปดาห์ละ 3-5 วัน มีสถานที่ออกกำลังกายอย่างน้อย 1 แห่ง ตลอดจนเป็นศูนย์เรียนรู้เพื่อจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการกินผักผลไม้สดปลอดสารพิษ

2. เพื่อเป็นการเฝ้าระวังพฤติกรรมสุขภาพของสมาชิกหมู่บ้าน ปรับเปลี่ยนลดโรคมะเร็ง เบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจและหลอดเลือด ส่งเสริมการออกกำลังกาย การกินผัก ผลไม้ปลอดสารพิษ และรับประทานอาหารลดหวาน มัน เค็ม อย่างสม่ำเสมอ
3. เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลสุขภาพของคนในตำบลผ่านการมีส่วนร่วมไปพร้อมกับการ ดำเนินการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างกระแสและการรับรู้แก่ประชาชน

การดำเนินโครงการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมลดโรค

โครงการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมลดโรค จัดขึ้นเป็นประจำทุกปีตั้งแต่ ปี 2557 โดยการ ดำเนินงานร่วมกันระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลตำบลดำเนินกับภาคีเครือข่ายในพื้นที่ ได้แก่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านโตระ และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านทุ่งลาน จะทำการคัดเลือกหมู่บ้านที่จะเข้าร่วมโครงการ ซึ่งหมู่บ้านที่ได้รับการคัดเลือกนั้นจะต้องเป็น หมู่บ้านที่มีความพร้อมที่จะเป็นหมู่บ้านต้นแบบในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมลดโรคมะเร็ง โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจและหลอดเลือด โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการ ประกอบด้วย

1. คณะกรรมการที่ปรึกษา ประกอบด้วยปลัดอำเภอ สาธารณสุขอำเภอเมืองพัทลุง กำนัน เกษตรตำบล หัวหน้าศูนย์ศึกษาการเกษตรแบบ พืฒนาการตำบล เจ้าพนักงานสาธารณสุข และพยาบาล วิชาชีพ มีหน้าที่ให้คำปรึกษาการดำเนินงานโครงการหมู่บ้านปรับเปลี่ยนพฤติกรรมลดโรค ประสาน ความร่วมมือจากองค์กรภายนอก และร่วมสนับสนุนบุคลากรและงบประมาณ

2. คณะทำงานดำเนินงานพัฒนาระดับตำบล ประกอบด้วยนายกององค์การบริหาร ส่วนตำบลตำบลดำเนิน ผอ.รพ.สต.บ้านโตระ ปลัด อบต. กำนัน เกษตรตำบล ประธานชมรมผู้สูงอายุ รพ.สต.บ้านโตะ ประธาน อสม. รพ.สต.บ้านโตระ สาธารณสุข และพยาบาลวิชาชีพ มีหน้าที่ร่วม กำหนดแนวทางการดำเนินงานของโครงการ จัดเวทีชาวบ้านเพื่อจัดทำแผนส่งเสริมสนับสนุนและ กระตุ้นให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วม พัฒนาศักยภาพของประชาชน และประเมินผลการปรับเปลี่ยน พฤติกรรมลดโรค

3. คณะทำงานดำเนินงานพัฒนาระดับหมู่บ้าน ประกอบด้วย ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่ บ้านประธานอสม. อสม. ประธานกองทุน ประธานกลุ่มพัฒนา หมอพื้นบ้าน กรรมการหมู่บ้าน ตัวแทนประชาชน ทำหน้าที่ วิเคราะห์ข้อมูลและนำข้อมูลมาวางแผนการดำเนินงาน เฝ้าระวัง

พฤติกรรมสุขภาพของสมาชิกหมู่บ้าน ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างกระแสและการรับรู้แก่ประชาชน และประเมินผลการดำเนินงาน

นอกจากนี้ยังได้รับความร่วมมือจากภาคีเครือข่าย เช่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จัดทำเวทีประชาคมร่วมกับภาคีเครือข่าย จัดอบรมสมาชิกโครงการเรื่องการบริโภคอาหารและการออกกำลังกาย การส่งเสริมสุขภาพจิต การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยน กองทุนหลักประกันสุขภาพ องค์การบริหารส่วนตำบลตำบลนาสนับสนุนงบประมาณ กคน.ตำบลตำบลนา จัดทำโครงการฝึกอบรมอาชีพ มีการแจกพันธุ์พืช ให้ความรู้เรื่องการปลูก การรักษา การใช้ปุ๋ย การผลิตพืชปลอดภัย จากสารพิษ

ผลการดำเนินงานโครงการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมลดโรค

1. ประชาชนมีสุขภาพที่ดี มีความรู้เกี่ยวกับการออกกำลังกายที่ถูกต้องเพิ่มขึ้น จากเดิม ร้อยละ 79 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 84

2. ประชาชนมีสุขภาพที่ดี จากการรับประทานอาหาร โดยครัวเรือนมีการปลูกผักปลอดสารพิษไว้รับประทาน จำนวน 80 ครัวเรือน และประชาชนมีพฤติกรรมการกินผัก / ผลไม้สดวันละ อย่างน้อยครั้งก็โลกรัมหรือกินผักครั้งหนึ่งเพิ่มขึ้นจากเดิมที่กินเป็นประจำร้อยละ 17.50 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 82 และพฤติกรรมการกินอาหารที่มีไขมันสูงและอาหารหวานเป็นประจำจากร้อยละ 10 ลดลงเหลือเพียงร้อยละ 4

3. ผู้บริโภคมีความรู้ด้านการบริโภคและสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมบริโภคที่ถูกต้อง สามารถลดโรคที่เป็นอันตราย โดยองค์การบริหารส่วนตำบลตำบลนาจัดมหกรรมสุขภาพ มีกิจกรรมอบรมเรื่องการบริโภคที่ถูกต้องและเหมาะสม การจัดเมนูสุขภาพ การออกกำลังกาย ประเภทต่างๆ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องสรรพคุณของผักและผลไม้เพื่อปรับไปใช้ในชีวิตประจำวัน การจำหน่าย / แจกจ่ายผักปลอดสารพิษที่ใช้ในครัวเรือน ทำให้ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับการบริโภคอาหารที่ถูกต้องเพิ่มขึ้น จากเดิมร้อยละ 77.60 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 88.80

4. มีการจัดอบรมและส่งเสริมการออกกำลังกาย มีการเดินแอร์โรบิคที่ลานกีฬาในหมู่บ้าน เวลา 17.00-18.00 น. และการปั่นจักรยานบนถนนรอบหมู่บ้าน เวลา 05.00 - 06.00 น. ส่งผลให้ประชาชนมีการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อย 3-5 วันๆ ละอย่างน้อย 30 นาที เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 64.50 เป็นร้อยละ 90

โครงการโรงเรียนปลอดขยะต้นแบบชุมชน

การเพิ่มขึ้นของปริมาณขยะทุกประเภทในพื้นที่ของโรงเรียนบ้านทุ่งลาน ในครัวเรือนของนักเรียน และบริเวณชุมชนต่าง ๆ ในตำบลตำนาน ทำให้เกิดปัญหาด้านมลพิษและสิ่งแวดล้อม องค์การบริหารส่วนตำบลตำนานตระหนักว่าเป็นปัญหาสำคัญที่จะต้องเร่งดำเนินการก่อนที่จะสายเกินไป จึงได้ร่วมกับโรงเรียน นักเรียน ผู้ปกครอง และบุคลากรของโรงเรียนบ้านทุ่งลาน ดำเนินการแก้ไขปัญหาขยะอย่างยั่งยืนเพื่อเป็นแบบอย่างก่อนที่จะขยายผลไปสู่ชุมชน

วัตถุประสงค์ของโครงการโรงเรียนปลอดขยะต้นแบบชุมชน

1. เพื่อปลูกจิตสำนึกให้ทุกภาคส่วนในชุมชนตระหนักถึงปัญหาและการร่วมกันแก้ไขปัญหาขยะในชุมชนของตน
2. เพื่อสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของหน่วยงานภาครัฐ องค์กรต่าง ๆ และประชาชน ในการร่วมกันแก้ปัญหาของชุมชน
3. เพื่อบริหารจัดการและกำจัดขยะอย่างถูกวิธี ลดปริมาณขยะ และลดภาระค่าใช้จ่าย ในการจัดการด้านขยะ

การดำเนินงานของโครงการโรงเรียนปลอดขยะต้นแบบชุมชน

ในขั้นแรกองค์การบริหารส่วนตำบลตำนานได้แต่งตั้งและจัดการประชุมคณะทำงาน ที่มีตัวแทนจากโรงเรียน นักเรียน และผู้ปกครอง เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ และจัดกิจกรรมให้ความรู้เรื่องการจัดการขยะแก่นักเรียน และมีกิจกรรมที่คอยกระตุ้นการมีส่วนร่วมอยู่อย่างสม่ำเสมอ ได้แก่ กิจกรรมคัดแยกขยะภายในโรงเรียน กิจกรรมนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ กิจกรรมทำความสะอาดโดยแบ่งเขตความรับผิดชอบในโรงเรียน กิจกรรมครัวเรือนคัดแยกขยะ กิจกรรมธนาคารขยะ และการรายงานผลการทำกิจกรรม โดยองค์การบริหารส่วนตำบลตำนานได้จัดสรรงบประมาณบางส่วน และประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และแกนนำต่าง ๆ ในชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน

ผลการดำเนินงานโครงการโรงเรียนปลอดขยะต้นแบบชุมชน

1. เด็กนักเรียนสามารถคัดแยกขยะได้ถูกต้องช่วยลดปัญหามลพิษและสิ่งแวดล้อมจากขยะในโรงเรียน นอกจากนี้ เด็กนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการยังสามารถนำความรู้ไปถ่ายทอดให้ผู้ปกครองและชุมชน โดยมีครัวเรือนเข้าร่วมการคัดแยกขยะจำนวน 102 ครัวเรือน ช่วยแก้ปัญหาด้านขยะและสิ่งแวดล้อมในชุมชนให้ดีขึ้นได้อย่างต่อเนื่อง
2. เกิดกิจกรรมธนาคารขยะ ที่มีเด็กนักเรียนสนใจสมัครเข้าเป็นสมาชิก จำนวน 102 คน ทำให้นักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และมีรายได้จากการขายขยะ
3. โรงเรียนมีโรงเรือนผลิตปุ๋ยหมักจากเศษอาหารและเศษใบไม้สำหรับปลูกผักปลอดสารพิษ จำนวน 1 โรงเรือน ไว้ใช้ในโรงเรียนและแจกจ่ายให้ชาวบ้าน
4. เกิดการทำกิจกรรมร่วมกันของนักเรียน ผู้ปกครอง และประชาชนในชุมชน สร้างความสามัคคีและความสมานฉันท์ในการร่วมมือกันแก้ปัญหาภายในชุมชนของตนเอง
5. องค์การบริหารส่วนตำบลตำบลนานสามารถลดภาระค่าใช้จ่ายการบริหารจัดการขยะลงได้อย่างมาก

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาอาชีพตำบลตำบลนาน

จากการสำรวจปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบลตำบลนาน พบว่าปัญหาหลักของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตำบลนาน มีดังนี้

1. ปัญหาความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ที่มีสาเหตุมาจากสถานะเศรษฐกิจตกต่ำ ประชาชนไม่มีงานทำ ขาดรายได้ มีการปลดทรัพย์ ลักขโมย วิ่งราวทรัพย์ มีการมั่วสุมของกลุ่มเยาวชนในพื้นที่
2. ปัญหาครัวเรือนมีรายได้น้อย เกิดจากต้นทุนการผลิตทางการเกษตรสูง สถานะค่าใช้จ่ายปัจจัยพื้นฐานของครัวเรือนเพิ่มสูง ประชาชนไม่มีอาชีพเสริม และขาดการเรียนรู้ร่วมกัน

3. ปัญหาสุขภาพของประชาชน โดยมีความเสี่ยงสูงจากโรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง โรคมะเร็ง ที่มีสาเหตุจากพฤติกรรมการบริโภค พฤติกรรมทางสังคม ขาดการออกกำลังกาย ขาดความรู้ และการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

4. ปัญหาขยะในชุมชน ไม่มีการคัดแยกขยะจากครัวเรือน ขาดความรู้เรื่องประโยชน์และโทษของขยะ และที่สำคัญขาดการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของชุมชน

จากสภาพปัญหาข้างต้น องค์การบริหารส่วนตำบลท่านเห็นว่าควรพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางสังคม เพื่อให้ประชาชนได้เรียนรู้ เศรษฐกิจพอเพียง นวัตกรรมต่างๆ ของชุมชนที่มีอยู่ ได้ศึกษาแลกเปลี่ยนข้อมูลกัน และเห็นว่าโรงเรียนบ้านควนคง หมู่ที่ 14 ตำบลท่าน ซึ่งเป็นพื้นที่รกร้างและเป็นพื้นที่เปลี่ยว เป็นแหล่งมั่วสุมของเยาวชน ก่อให้เกิดปัญหายาเสพติด ลักขโมย จึงได้ทำเรื่องขอใช้พื้นที่ซึ่งเป็นที่ดินราชพัสดุ จากสำนักงานธนารักษ์พื้นที่พัทลุง สร้างแหล่งเรียนรู้ **“ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาอาชีพตำบลท่าน”** ขึ้นตามความต้องการและแก้ไขปัญหาของประชาชน โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อเป็นศูนย์ในการศึกษาเรียนรู้ของเกษตรกรและให้สอดคล้องกับแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าน
2. เพื่อเพิ่มศักยภาพของชุมชนในการศึกษา วิจัย และพัฒนาการเกษตรให้ยั่งยืน
3. เพื่อปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานภาครัฐสามารถให้บริการแก่เกษตรกร ณ จุดเดียว
4. เพื่อปรับเปลี่ยนกระบวนการในการพัฒนาการเกษตรโดยให้ชุมชนมีส่วนร่วม
5. เพื่อส่งเสริมองค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริ รวมถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้สามารถกระจายสู่ชุมชนได้อย่างทั่วถึง

องค์ประกอบของศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาอาชีพตำบลท่าน มีทั้งหมด 20 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มทำปุ๋ยหมัก ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 1 ตำบลท่าน
2. กลุ่มเลี้ยงวัว ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 2 ตำบลท่าน
3. กลุ่มเลี้ยงปลา ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 3 ตำบลท่าน
4. กลุ่มทำขนม (กลุ่มศาลาพระนาย) ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 4 ตำบลท่าน

5. กลุ่มเลี้ยงปลา ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 5 ตำบลตำนาน
6. กลุ่มเพาะเห็ด ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 6 ตำบลตำนาน
7. กลุ่มปลูกชำแดง ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 7 ตำบลตำนาน
8. กลุ่มน้ำยาล้างจาน ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 8 ตำบลตำนาน
9. กลุ่มทำปุ๋ยหมัก ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 9 ตำบลตำนาน
10. กลุ่มเลี้ยงปลาในบ่อพลาสติก ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 10 ตำบลตำนาน
11. กลุ่มแม่บ้านผลิตขนมพื้นบ้าน ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 11 ตำบลตำนาน
12. กลุ่มทำปุ๋ยหมัก ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 12 ตำบลตำนาน
13. กลุ่มข้าวสังข์หยด ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 13 ตำบลตำนาน
14. กลุ่มเพาะดั่ง ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 14 ตำบลตำนาน
15. กลุ่มผลิตเครื่องแกง ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 15 ตำบลตำนาน
16. กลุ่มสตรีตำบลตำนาน
17. กลุ่มศิลปะ (วาดรูปรามโนราห์)
18. กลุ่มโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลตำนาน
19. ศูนย์ถ่ายถอดเทคโนโลยีประจำตำบลตำนาน
20. กลุ่มน้ำมันเอ็นพอท่านเมฆ

ผลสัมฤทธิ์ของศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาอาชีพตำบลตำนาน ทำให้เกษตรกรสามารถลดค่าใช้จ่ายต้นทุนการผลิต และลดการใช้สารเคมี ผลผลิตสูงขึ้นและคุณภาพของผลผลิตดีขึ้น ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น และยังลดการปนเปื้อนของสารเคมีในชุมชน สุขภาพของคนในชุมชนดีขึ้น และเกิดการสืบทอดภูมิปัญญาของปู่ ย่า ตา ยาย สู่ลูกหลานจนถึงปัจจุบัน

นอกจากนี้ การจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาอาชีพตำบลตำนาน ทำให้มีการสนับสนุนอาหารกลางวันให้กับเด็กนักเรียน และปริมาณขยะในพื้นที่ลดลง เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของชุมชน มีการรวมกลุ่มชุมชน เกิดกลุ่มเครือข่ายในชุมชนอีกหลายกลุ่มที่เข้ามาพัฒนาและต่อยอดผลิตภัณฑ์ และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องได้เข้ามาสนับสนุนด้านวิชาการ นำเทคนิคความรู้มาพัฒนาศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาอาชีพตำบลตำนานอีกด้วย

องค์การบริหารส่วนตำบลตำบลดำผามอก อำเภอคลอง จังหวัดแพร่

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

ตำบลตำบามอก อำเภอคลอง จังหวัดแพร่ 54150
โทรศัพท์ 0-5465-6111 โทรสาร 0-5465-6112

ประชากร

4,616 คน (ชาย 2,296 คน หญิง 2,320 คน)

พื้นที่

192 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 8 หมู่บ้าน)

รายได้

37,877,390.85 บาท (ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้ เงินช่วยเหลือจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

21,605,232.14 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายวีระศักดิ์ ทองพลาย รักษาการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตำบามอก
2. นายศิษฐ์ชัย นุหน้า ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลตำบามอก
3. นายธีรเดช แสงแป้น รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลตำบามอก

สัดส่วนสมาชิกสภา

ชาย จำนวน 11 คน
หญิง จำนวน 5 คน

องค์การบริหารส่วนตำบลตำผามอก เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง ลักษณะพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขา มีป่าสงวนแห่งชาติและป่าเสื่อมโทรมถึงร้อยละ 60 ของพื้นที่ทั้งหมด ทั้งยังมีพื้นที่ลาดเอียงประมาณร้อยละ 20 นอกจากนี้ยังมีพื้นที่ในการปลูกพืชไร่และเป็นที่อยู่อาศัยร้อยละ 20 และพื้นที่โดยรอบมีแหล่งน้ำธรรมชาติน้อยใหญ่ไหลผ่าน อันประกอบด้วย แม่น้ำลำห้วย หนองน้ำ กระจายอยู่ตามหมู่บ้านต่างๆ

จากพื้นที่ทั้งหมด 192 ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมจำนวน 8 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านผามอก บ้านน้ำริน บ้านปาง บ้านเกียงพา บ้านอิม บ้านใหม่พม่า บ้านม่วงเจริญ และบ้านปางใต้ มีประชากรราว 4,000 คน หรือ 1,600 ครัวเรือน ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำไร่ข้าวโพด ผักกาดเขียวปลี ปลูกข้าว และทำสวนหน่อไม้เปาะ ผลผลิตต่างๆ ที่ได้ล้วนแล้วเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบลตำผามอก

กลไกสำคัญที่องค์การบริหารส่วนตำบลตำผามอกสามารถดำเนินงานและบริหารพัฒนาท้องถิ่นได้จนถึงทุกวันนี้ คือ ความมุ่งมั่นตั้งใจของผู้บริหารและข้าราชการท้องถิ่นที่จะดำเนินการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในเชิงพื้นที่และขับเคลื่อนการดำเนินงานต่างๆ ที่อยู่ภายใต้หลักการความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในภาคประชาชน ตลอดจนการบริหารจัดการแก้ไขปัญหาและการบริการสาธารณะที่ยึดหลักการปฏิบัติงาน ซึ่งประกอบไปด้วยหลักสำคัญต่างๆ ดังนี้

หลักระเบียบกฎหมาย ถือได้ว่าเป็นหลักที่สำคัญที่สุดในระบบราชการ ทั้งผู้ปฏิบัติในฐานะองค์การบริหารส่วนตำบลและผู้รับบริการสาธารณะ (ภาคประชาชน) จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องอำนาจหน้าที่ ขอบเขตของการบริการสาธารณะเป็นลำดับแรก ถ้าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่เข้าใจในหลักดังกล่าว อาจทำให้เกิดปัญหาความเข้าใจที่คลาดเคลื่อน ซึ่งอาจจะนำไปสู่ความขัดแย้งในท้องถิ่น

หลักเหตุและผล องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นหน่วยงานของรัฐที่ใกล้ประชาชนมากที่สุด ดังนั้น การวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงพื้นที่จึงเป็นเรื่องที่สำคัญ ยิ่งข้อมูลเชิงพื้นที่มีความสมบูรณ์มากเท่าไร ก็ยิ่งช่วยตอบสนองประชาชนในพื้นที่มากขึ้นเท่านั้น อีกทั้งข้อมูลเชิงพื้นที่ยังช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงานตามนโยบายสาธารณะได้อย่างถูกต้อง

หลักความจำเป็นเร่งด่วนในปัญหา ถือเป็นจุดเด่นขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มุ่งเน้นให้ประชาชนในท้องถิ่นสามารถหันมามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์

แนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน หาดันตมติตร่วมกัน ตลอดจนจนความเห็นในการจัดลำดับปัญหาที่จะต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วนเป็นรายโครงการตามลำดับชั้นได้อย่างราบรื่น

หลักการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เท่าเทียมกัน ปัจจุบัน องค์การบริหารส่วนตำบลตำผามอก ดำเนินการอย่างจริงจังในการสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชน อันได้แก่ การออกประชุมหมู่บ้าน จัดเวทีประชาพิจารณ์ จัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสาร เสียงตามสาย สื่อออนไลน์ เช่น เว็บไซต์ เฟซบุ๊ก (Facebook) เครือข่ายชุมชนคนตำผามอก ศูนย์รับเรื่องร้องทุกข์โทรศัพท์สายตรงตลอด 24 ชั่วโมง เป็นต้น

หลักการร่วมมือร่วมใจของประชาชน โดยอาศัยการหวงแหนบ้านเกิด ซึ่งเป็นเรื่องที่อยู่ภายใต้จิตสำนึกของทุกคน องค์การบริหารส่วนตำบลตำผามอก จึงใช้จุดเด่นตรงนี้แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ประจำหมู่บ้านเข้าร่วม โดยมีหน้าที่กระจายข้อมูล รวมทั้งเป็นพี่เลี้ยงให้แก่หมู่บ้านในการร่วมกันแก้ไขปัญหา ทั้งเกี่ยวกับท้องถิ่นและหน่วยงานอื่นที่เข้ามาบูรณาการ หลักการดังกล่าวได้รับความร่วมมือจากประชาชน (บ้าน วัด โรงเรียน) หรือที่เรียกว่า **“บ ว ร”** เป็นอย่างดี

หลักความเสมอภาค/สมดุลง/ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข ท้องถิ่นร่วมกับกำนัน/ผู้ใหญ่ มุ่งเน้นให้ออกกฏหมู่บ้าน กำหนดให้ในการประชุมต่างๆ ต้องให้ทุกคนครัวเรือนของแต่ละหมู่บ้านเข้าร่วมอย่างน้อยครัวเรือนละ 1 คน เพื่อมุ่งเน้นให้ทุกครัวเรือนได้รับทราบและเข้าถึงการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมรับผลประโยชน์ที่จะเกิดอย่างเท่าเทียมกัน ตลอดจนจนสามารถเข้าถึงบริการสาธารณะของรัฐอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

หลักความคุ้มค่า เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการยึดเป็นแนวทางการบริหารงาน ทั้งในด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวิชาการ ปรชาชนู์ท้องถิ่น ภูมิปัญญาชาวบ้าน ล้วนเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญที่ก่อให้เกิดการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า

หลักตรวจสอบได้ องค์การบริหารส่วนตำบลตำผามอก ยึดหลักส่งเสริมภาคประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมวิเคราะห์ ร่วมเสนอ ร่วมทำ ร่วมประเมินผล โดยทุกขั้นตอนจะมีภาคประชาชนเข้ามาร่วมกระบวนการเพื่อแสดงถึงความโปร่งใสและตรวจสอบได้

หลักการในข้างต้น องค์การบริหารส่วนตำบลตำผามอกมีความเชื่อและยึดมั่นเป็นแนวคิดในการดำเนินการมาโดยตลอด เพราะเชื่อว่า **“ไม่มีใครจะรู้ปัญหาของตำบลตำผามอกดีกว่า**

คนในตำบล การดำเนินการบริการสาธารณะย่อมต้องอาศัยประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วม
ในฐานะเจ้าของแผ่นดินเกิด”

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านความโปร่งใสและ
การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลตำบอมอก ได้แก่

โครงการแผนที่น้ำชุมชนหรือแผนที่น้ำพลิกฟื้นคืนชีวิต (Map Water to Stable Life : Tapamok Model)

แผนที่น้ำชุมชนหรือแผนที่น้ำพลิกฟื้นคืนชีวิต (Map Water to Stable Life : Tapamok Model) เป็นโครงการต่อยอดจากโครงการเดิม (โครงการบริหารจัดการ “ลำน้ำแม่ต้า” แบบมีส่วนร่วม) ที่ได้ริเริ่มในปี พ.ศ. 2555 เนื่องจากที่ผ่านมาชุมชนตำบอมอกประสบปัญหาภัยแล้งอย่างหนัก ทั้งขาดแคลนน้ำสำหรับอุปโภคและบริโภค รวมถึงน้ำสำหรับใช้ในการเกษตร และความแห้งแล้งก็ทวีความรุนแรงขึ้น จนกระทั่งเกิดความเสียหายทางการเกษตรมากกว่า 20,000 ไร่ ที่ต้องเผชิญความแห้งแล้งจากลำน้ำแม่ต้า ซึ่งโดยเฉลี่ยแล้วปริมาณน้ำที่ใช้ของคนในพื้นที่ประมาณ 228,000 ลิตร/วัน (ค่าเฉลี่ย 49 ลิตร/คน/วัน จากประชากร 4,616 คน) น้ำที่ใช้ในการเกษตรประมาณ 17,497,100 ลูกบาศก์เมตร /ปี (อ้างอิงข้อมูลจาก : การประปานครหลวง การประปาส่วนภูมิภาค) อีกทั้งพื้นที่ของตำบลตำบอมอกยังตั้งอยู่นอกเขตชลประทาน จึงจำเป็นที่จะต้องจัดการปัญหาในการบริหารจัดการน้ำด้วยตนเอง ฉะนั้น เมื่อชุมชนต้องขาดน้ำที่เป็นทรัพยากรสำคัญ จึงเกิดผลเสียตามมาอีกมากมาย เช่น การที่ประชาชนในชุมชนตำบอมอกต้องว่างงานในฤดูการเก็บเกี่ยวประมาณร้อยละ 80 ทำให้ต้องอพยพไปทำงานที่อื่นร้อยละ 10 และมีอีกร้อยละ 10 ที่หาอาชีพใหม่ในชุมชน เช่น ตัดไม้ ถางพื้นที่ป่าสงวนเพื่อทำการเกษตรพืชใช้น้ำน้อย ฯลฯ

เพื่อแก้ปัญหาของคนในพื้นที่ ทางองค์การบริหารส่วนตำบล จึงมีการจัดทำผายถาวรในลำน้ำแม่ต้า จำนวน 2 ฝ่าย แต่ก็ยังไม่สามารถกักเก็บน้ำได้อย่างทั่วถึง จนในท้ายที่สุดจึงเกิดกระบวนการจัดการปัญหา โดยให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการปัญหา ด้วยกระตมความคิดของประชาชน ผลปรากฏว่าความต้องการ เรื่อง “น้ำ” มาเป็นลำดับแรก ทางองค์การบริหารส่วนตำบล จึงได้ดำเนินการแยกการจัดการออกเป็น 3 ส่วน คือ (1) การจัดการน้ำ (2) การกักเก็บน้ำ และ (3) การแบ่งปันน้ำ เพื่อช่วยบรรเทาปัญหาในระยะหนึ่ง

จากปัญหาภัยแล้งที่เกิดขึ้นสะสมมาอย่างยาวนานและไม่มีทางว่าจะแก้ไขปัญหาได้อย่างยั่งยืน ทางองค์การบริหารส่วนตำบลจึงได้คิดค้นหาวิธีการแก้ไขปัญหาคณะทั้งในปี พ.ศ. 2559 ได้ดำเนินการจัดทำแผนที่น้ำชุมชน หรือแผนที่น้ำพลิกฟื้นคืนชีวิตขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายโครงการเพื่อที่จะให้ชุมชนมีน้ำ ป่าไม้ และพืชผลทางการเกษตรที่อุดมสมบูรณ์ การจัดทำแผนที่น้ำชุมชนดำเนินการครอบคลุมทั้ง 8 หมู่บ้าน และได้รับความร่วมมือกับประชาชนในพื้นที่ในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวผ่านกระบวนการแผนที่น้ำชุมชนแบบประชาชนมีส่วนร่วม ซึ่งสามารถอธิบายขั้นตอนโดยสังเขป ดังนี้

- (1) เริ่มแรกแก้ไขวิกฤตภัยแล้ง/น้ำท่วมด้วยตนเองเนื่องจากเป็นพื้นที่นอกเขตชลประทาน
- (2) ระดมประชาชนในพื้นที่ช่วยกันกำจัดเศษไม้ วัชพืช บริเวณลำน้ำแม่ต้าและลำห้วยสาขาต่างๆ
- (3) สร้างฝายกึ่งถาวรด้วยภูมิปัญญาชาวบ้าน ซึ่งจำนวนฝายกึ่งถาวรมีจำนวน 5 ตัว โดยฝายแต่ละตัว สามารถกักน้ำได้มากถึง 200,000 ลูกบาศก์เมตร

- (4) สร้างฝายแม่ไว้ในลำห้วยสาขาทั้งตำบลท่าผามอก จำนวน 8 หมู่บ้าน รวมฝายทั้งหมด 120 ตั้ว
- (5) เพิ่มสันฝายด้วยกระสอบ ทั้ง 5 จุด เพื่อเพิ่มปริมาณการเก็บน้ำ
จุดที่ 1	เสริมสันฝาย หมู่ 1	เพิ่มน้ำประมาณ	100,000 ลูกบาศก์เมตร
จุดที่ 2	เสริมสันฝาย หมู่ 4	เพิ่มน้ำประมาณ	100,000 ลูกบาศก์เมตร
จุดที่ 3	เสริมสันฝาย หมู่ 6	เพิ่มน้ำประมาณ	100,000 ลูกบาศก์เมตร
จุดที่ 4	เสริมสันฝาย หมู่ 8	เพิ่มน้ำประมาณ	100,000 ลูกบาศก์เมตร
จุดที่ 5	เสริมสันฝาย หมู่ 8	เพิ่มน้ำประมาณ	200,000 ลูกบาศก์เมตร
- (6) ขุดลอกลำน้ำแม่ต้าและลำห้วยสาขา เพื่อเพิ่มพื้นที่ในการเก็บน้ำ
- (7) ขอคืนพื้นที่สองฝั่งลำน้ำแม่ต้า จากการบุกรุกของเกษตรกร รวม 136 ไร่
พื้นที่ หมู่ 1	การนำของ นายปรีชา สอนแก้ว	ได้คืน	10 ไร่
พื้นที่ หมู่ 2	การนำของ นายพิษณุ อินตัน	ได้คืน	5 ไร่
พื้นที่ หมู่ 3	การนำของ นายอำนวย นุหน้า	ได้คืน	10 ไร่
พื้นที่ หมู่ 4	การนำของ นายศักดิ์ บัวมูล	ได้คืน	35 ไร่
พื้นที่ หมู่ 6	การนำของ นายชยันต์ ต๊ะเอี้ย	ได้คืน	61 ไร่
พื้นที่ หมู่ 8	การนำของ นายจอน นุหน้า	ได้คืน	15 ไร่
- (8) พัฒนาพื้นที่ด้วยภูมิปัญญาชาวบ้าน โดยการทำปงเทียม ซึ่งสามารถช่วยซับน้ำได้กว่า 500,000 ลูกบาศก์เมตร และทำปงเทียมที่มีขนาดเล็กตามลำห้วยสาขามากกว่า 50 ปง ช่วยเก็บน้ำได้ถึง 300,000 ลูกบาศก์เมตร
- (9) สำรวจพื้นที่การเกษตรและดำเนินการขึ้นทะเบียนแก่เกษตรกรทั้งตำบล เพื่อป้องกันการบุกรุกพื้นที่อย่างไม่เป็นสิ่ที่สิ้นสุด ส่งผลให้เกษตรกรได้ลงทะเบียนอย่างเป็นระบบ
- (10) อนุรักษ์ป่าโดยการจัดตั้งราษฎรอาสาพิทักษ์ป่า เพื่ออนุรักษ์พื้นที่ป่า และสร้างระบบนิเวศน์ที่สมบูรณ์

นอกจากนี้ยังมีการถอดบทเรียนร่วมกันระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลกับประชาชนในพื้นที่ โดยอาศัยปัญหาในอดีตมาพลิกฟื้นคืนชีวิต

กระบวนการถอดบทเรียน

<p>ก่อน ปี 2520 “ยุคครอบครัวอบอุ่น”</p> <p>ระบบนิเวศน์ มีความสมบูรณ์ ลำน้ำแม่ต้าและห้วยสาขา มีจำนวนเยอะมาก ดินมีคุณภาพดี และพื้นที่ป่ามีถึง 90%</p>	<p>ปี 2521-2545 “ต้ามามอกล่มสลาย”</p> <p>เกิดวิกฤติระบบนิเวศน์ ดิน น้ำ และป่า ส่งผลกระทบต่อประชาชน ต้องอพยพออกจาก พื้นที่</p>	<p>ปี 2545-2555 “การพัฒนาอย่างไรทิศทาง”</p> <p>มีการศึกษา วิเคราะห์ ลองผิดลองถูก อย่างต่อเนื่อง</p>	<p>ปี 2555-2560 “ปีแห่งการพลิกฟื้นชุมชน”</p> <p>ดำเนินการแก้ไข อย่างเป็นระบบ โดยได้รับความร่วมมือ จากทุกภาคส่วน ในการร่วมจัดทำ แผนที่น้ำชุมชน</p>
--	--	--	--

ปัจจัยแห่งความสำเร็จที่ทำให้สามารถแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำได้อย่างยั่งยืน คือ การดำเนินงานที่ครอบคลุมทั้งระบบดิน น้ำ ป่า เพื่อที่จะสร้างธรรมชาติที่สมบูรณ์ขึ้นก่อน จนไปถึงกระบวนการเมื่อมีน้ำสำหรับใช้อุปโภค และบริโภคแล้วก็ยังนำมาจัดสรรแบ่งปันด้วยวิธีแบบภูมิปัญญาชาวบ้านด้วยตนเอง (ทำปางเทียมกักเก็บน้ำ) ทั้งนี้ก็ด้วยความเสียสละของประชาชนในพื้นที่ตำบลต้ามามอกที่ให้ความร่วมมือในการทวงคืนผืนป่า รวมถึงความร่วมมือของพื้นที่ในการดำเนินการ และความเข้าใจของประชาชนในระดับพื้นที่ จนนำไปสู่กระบวนการเรียนรู้ข้อมูลแผนที่น้ำชุมชน นอกจากนี้ยังมีปัจจัยภายนอกที่ช่วยสนับสนุน ซึ่งได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านเครื่องจักร ล้วนแล้วก่อให้เกิดความร่วมมือแบบบูรณาการ จนเกิดภาพการทำงานแบบแนวตั้งและแนวราบ

โครงการแผนที่น้ำชุมชนหรือแผนที่น้ำพลิกฟื้นคืนชีวิต คือ การร่วมจัดการปัญหาด้วยตนเองภายในชุมชนและเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทุกกระบวนการแก้ไขปัญหา จนประสบความสำเร็จ และโครงการนี้ยังได้สะท้อนให้เห็นถึงวิถีคิดในการแก้ไขปัญหา เรื่อง **“การจัดการน้ำในชุมชนอย่างเป็นระบบ”** โดยเริ่มตั้งแต่การสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปริมาณน้ำตามธรรมชาติ การสำรวจความต้องการใช้น้ำ ปริมาณน้ำที่ใช้อุปโภคและบริโภคในครัวเรือน และเพื่อการทำเกษตรอย่างเป็นระบบผ่านบัญชีการใช้น้ำ ตลอดจนความสามารถในการจัดการน้ำระดับชุมชนผ่านแผนที่น้ำชุมชน โดยยึดหลักความยุติธรรมและความเสมอภาค

ในการแบ่งปันน้ำของคนในพื้นที่ อีกทั้งยังมีการนำภูมิปัญญาชาวบ้านเข้ามาร่วมในการบริหารจัดการน้ำ ได้แก่ การปิดเปิดประตูน้ำโดยใช้วิธีการลักน้ำ การสร้างฝายไม้ซาง และการสร้างบึงเทียม

จุดเด่นอีกประการหนึ่งของโครงการนี้ คือ ความต่อเนื่องและความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำ ซึ่งจะเห็นได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีความมุ่งมั่นในการจัดการปัญหาและพัฒนากระบวนการจัดเก็บข้อมูลผลผลิตและผลลัพธ์ของโครงการอย่างเป็นระบบในขณะเดียวกัน องค์การบริหารส่วนตำบลมีความพยายามลดความขัดแย้งในการใช้น้ำของคนในชุมชน ด้วยการสร้างความร่วมมือกับผู้นำชุมชนที่มีความเข้มแข็งและสนับสนุนการทำงานของท้องถิ่นในการแก้ไขปัญหา จึงทำให้โครงการแผนที่นำชุมชนหรือแผนที่น้ำพลิกฟื้นคืนชีวิต (Map Water to Stable Life : Tapamok Model) สร้างความสุขให้แก่ประชาชนตำบลตำผามอก มาตั้งแต่ปี พ.ศ.2559 จนถึงทุกวันนี้ และสร้างรายได้ด้านการเกษตรให้กับประชาชนเป็นอย่างมาก โดยเปรียบเทียบระหว่างปี 2555 รายได้ 49,500,000 บาท จำนวน 1,300 ครัวเรือนเฉลี่ยรายได้/ครัวเรือน 38,076.92 บาท กับ ปี 2559 รายได้ 166,520,00 บาท จำนวน 1,500 ครัวเรือนเฉลี่ยรายได้/ครัวเรือน 111,013.33 บาท) (อ้างอิงข้อมูลจาก : ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐานกรมพัฒนาชุมชน // LSEP กรมส่งเสริมการปกครอง // การรับซื้อจากลานตากพืชผลการเกษตร 3 แห่ง และการเหมืองแร่ ศติน จำกัด)

โครงการขะล้างจาน บริการด้วยชุมชน

เริ่มจากพบว่าปัญหาขยะในปัจจุบันมีความรุนแรงมากขึ้น เนื่องจากพื้นที่ตำบลตำผามอกมีจำนวนประชากร 4,616 คน 1,616 ครัวเรือน 8 หมู่บ้าน เฉลี่ยการจัดการขยะของประชากรวันละ 4 ตัน (เฉลี่ยเมื่อปี พ.ศ.2558) ทำให้เกิดปัญหาขยะล้นพื้นที่ เกิดการเผา และยังส่งผลกระทบต่อปัญหาโลกร้อน สภาวะเรือนกระจก อีกทั้งกลิ่นเน่าเหม็นของขยะ คับคั่งที่เกิดจากการเผ่าเป็นการทำลายบรรยากาศในการใช้ชีวิตประจำวันของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับนักเรียนโรงเรียนบ้านน้ำริน หมู่ 2 และพื้นที่ที่มีหลุมขยะ เช่น (หมู่ 1 บ้านผามอก) (หมู่ 4 บ้านเกี้ยวพา) (หมู่ 5 บ้านอิม) ซึ่งมีการวิเคราะห์แนวโน้มในอนาคตแล้วว่าปัญหาดังกล่าวจะเกิดเป็นวิกฤติในพื้นที่อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้อย่างแน่นอน และประชาชนในตำบลตำผามอกจะต้องรับผลกระทบของปัญหา

ไม่ว่าจะเป็นปัญหามลพิษทางขยะ ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสาธารณสุข โรคระบาด ด้านสุขภาพ โรคทางเดินหายใจ และระบบสุขภาพ

จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น องค์การบริหารส่วนตำบลตำบอมอกและประชาชนได้พูดคุยกันในทุกเวทีเพื่อร่วมวางแผน วิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้น โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการการจัดการขยะระดับตำบล และระดับย่อยหมู่บ้าน ครบทั้ง 8 หมู่บ้าน เริ่มจากการระดมความคิดเห็นในการดำเนินการจัดการขยะ โดยได้รับความร่วมมือในการระดมความคิดจาก บ้าน วัด โรงเรียน (บวร) เป็นอย่างดี

วัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ

- (1) เพื่อดำเนินการจัดการขยะในตำบลให้มีการคัดแยกขยะจากต้นทาง (ครัวเรือน) นำไปทิ้งที่หลุมขยะให้น้อยที่สุด
- (2) เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนในตำบลตำบอมอก รวมถึงการสร้างจิตสำนึกในการคัดแยกขยะ
- (3) เพื่อสร้างคณะกรรมการจัดการภาคประชาชนร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลตำบอมอก
- (4) เพื่อต้องการลดขยะลงหลุมให้ได้ 50% และในปี 2561 ให้ได้ 80%

กระบวนการดำเนินงานและกิจกรรมการดำเนินโครงการ

โครงการขยะล้างจาน บริการด้วยชุมชน เริ่มดำเนินงานจากการจัดประชุมภาคประชาชนร่วมกับ องค์การบริหารส่วนตำบลตำบอมอก และส่วนราชการ (โรงเรียน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล วัด) ในการหาวิธีการคิดแก้ปัญหา วิเคราะห์ และทำประชาคมตีร่วมกันในการแก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง ไม่ว่าจะเป็นการลงพื้นที่สำรวจหลุมขยะในพื้นที่ของตน ซึ่งพบว่าร้อยละ 50 สามารถย่อยสลายได้ ส่วนที่เหลือเป็นขยะประเภทพลาสติก การออกประชาคมสร้างความเข้าใจแก่ประชาชน ร่วมถอดบทเรียนสร้างความเข้าใจในการจัดการขยะชุมชนแก่ผู้นำ หัวหน้าหมวดกรรมการหมู่บ้าน ตลอดจนนำไปสู่นโยบายด้านการจัดการขยะของผู้บริหารท้องถิ่นต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในที่สุดนโยบายของผู้บริหารในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี (ตั้งงบประมาณกำจัดขยะ) ก็เกิดขึ้น โดยมีกระบวนการดำเนินงานด้วยการเริ่มจาก

- (1) จัดหาถังขยะแบบแยกประเภท
- (2) จัดหามาคนเก็บขยะ
- (3) คัดแยกขยะจากถังขยะขณะเก็บขน
- (4) รณรงค์คว่ำเรือคัดแยกขยะ
- (5) อบรมให้ความรู้กับประชาชน
- (6) นำพาคณะไปศึกษาดูงาน ณ องค์การบริหารส่วนตำบลหาดสองแคว จังหวัดอุดรธานี
- (7) ให้ความรู้จักกับโรงงานรับซื้อพลาสติก และขยะ

กระทั่งทำให้ในระยะแรกเกิดกิจกรรมขยะ (ถุงพลาสติก) แลกน้ำยาล้างจานและน้ำยาล้างมือ โดยประชาชนให้ความร่วมมือนำขยะมาแลกน้ำยาล้างจาน และในช่วงประเพณีลอยกระทงก็นำขยะพลาสติกกระทง เมื่อนำมาแลกแล้วเหล่าขยะทั้งหลายก็จะถูกนำไปขายที่ตำบลบ้านถิ่น ซึ่งเป็นร้านของนายกนกภัสกร เทศบาลตำบลบ้านถิ่น นอกจากนี้โครงการขยะล้างจาน ยังได้ทำงานร่วมกับบริษัท Greenline จำกัด และจากการทำงานร่วมกับบริษัทดังกล่าว พบว่ารอบแรกเดือนตุลาคม ปี 2559 สามารถลดขยะได้ถึง 560 กิโลกรัม รอบสอง เดือนมีนาคม ปี 2560 ลดขยะได้ 1,100 กิโลกรัม รอบสาม เดือนกรกฎาคม ลดขยะได้ 1,200 กิโลกรัม และรอบสี่ เดือนกันยายน ลดขยะได้ในปริมาณ 1,000 กิโลกรัม โดยมีกิจกรรมเหล่านี้เป็นองค์ประกอบในการขับเคลื่อนโครงการให้ประสบความสำเร็จ

- (1) กิจกรรม : ส่งเสริมธนาคารขยะในโรงเรียน
- (2) กิจกรรม : การนำเศษวัสดุ พืช ผัก ย่อยสลายได้ ไปทำปุ๋ยหมัก
- (3) กิจกรรม : การทำเสวียนรอบต้นไม้เพื่อลดเศษขยะที่ย่อยสลายได้
- (4) กิจกรรม : การทำน้ำหมักจากเศษอาหาร ผัก พืช ฯ
- (5) กิจกรรม : หน้บ้านนำมอง ตู้เย็นหลังบ้าน
- (6) กิจกรรม : ถนนปลอดถังขยะ

ปัจจัยแห่งความสำเร็จของโครงการขยะล้างจาน บริการชุมชน เริ่มจากในอดีตประชาชนต่างคิดว่าพวกเขาจ่ายค่าธรรมเนียมการจัดเก็บค่าขยะมูลฝอยเดือนละ 20 บาทไปแล้ว ดังนั้นจึงไม่ใช่หน้าที่ของพวกเขาที่จะต้องแยกขยะจากครัวเรือน แต่เมื่อเกิดปัญหาขยะล้นในพื้นที่ (ประชาชน องค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนราชการ วัด) จึงหันมาตระหนักและดำเนินการแก้ไขปัญหา โดยยึดหลักชุมชนจัดการตนเองเพื่อทลายกำแพงการทำงานระหว่างท้องถิ่น (กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน) กับท้องถิ่น (องค์การบริหารส่วนตำบล) ผ่านการสร้างความร่วมมือร่วมใจร่วมคิด ร่วมทำกันอย่างมีส่วนร่วม เปิดเผยและโปร่งใส มุ่งเน้นผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นแก่ประชาชนในตำบลเป็นหลัก และดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องจนในปัจจุบัน “ถังขยะ” ภายในหมู่บ้านไม่มีความจำเป็นกับประชาชนอีกต่อไป

สิ่งที่ได้จากการดำเนินโครงการ

- (1) ปริมาณขยะจากต้นทาง (ครัวเรือน) จากสถิติการจดบันทึก ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2558 จนถึงปัจจุบัน (เดือนพฤษภาคม พ.ศ.2560) สามารถคัดแยกขยะพลาสติกออกมาได้ประมาณ 3,000 กิโลกรัม และคาดว่าปี 2560 สามารถคัดแยกขยะพลาสติกออกจากครัวเรือนและหลุมขยะได้ไม่ต่ำกว่า 4,000 กิโลกรัม
- (2) ผลการสอบถามประชาชนในตำบลประมาณ 1,300 ครัวเรือน โดยใช้แบบสอบถามพบว่าครัวเรือนมีการแยกขยะที่เหลือใช้ เหลือเดือนละ 5 กิโลกรัม ($1,300 \times 5 = 6,500$) ประมาณ 6.5 ตัน
- (3) จากสถิติการคัดแยกขยะจากการคัดแยกระหว่างเก็บขนขยะ ก่อนนำขยะไปทิ้งในหลุมขยะเฉลี่ยวันละ 20 กิโลกรัม เดือนละประมาณ 520 กิโลกรัม (หยุดอาทิตย์ละ 1 วัน)
- (4) ตามที่สอบถามและการสำรวจขยะส่วนใหญ่ที่เหลือจากการคัดแยก ส่วนใหญ่เป็นขยะย่อยสลายประมาณร้อยละ 50-70 ทางองค์การบริหารส่วนตำบลได้ประชาสัมพันธ์และรณรงค์ให้ทุกครัวเรือนได้ดำเนินการทำเสวียนรอบต้นไม้ จากผลการสำรวจจะมีหมู่บ้าน (ผู้ใหญ่บ้าน) แจ้งมายังองค์การบริหารส่วนตำบล มีการจัดทำเสวียนรอบต้นไม้ทั้งตำบลประมาณ 700 กว่าครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 55.15
- (5) ลดปัญหามลพิษด้านการเผาพลาสติกและการเผาขยะอื่นๆ ได้ ต่อเดือนประมาณเดือนละ 6.5 ตัน

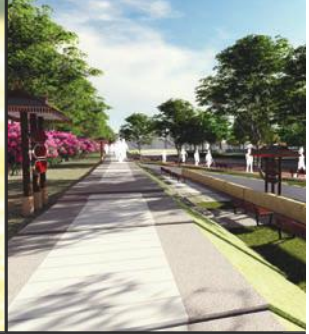

- (6) ลดปัญหาการแพร่ของลูกน้ำยุงลายที่เป็นปัญหาของไข้เลือดออก
- (7) จัดทำบันทึกข้อตกลงหมู่บ้าน โดยมีการรณรงค์ให้ทุกครัวเรือนมีการปรับปรุงพื้นที่หน้าบ้านและหลังบ้านเพื่อปรับภูมิทัศน์สภาพความเป็นอยู่ที่ดีให้เกิดขึ้น รวมทั้งวัดและโรงเรียน
- (8) สามารถสร้างจิตสำนึกในการร่วมกันรับผิดชอบ โดยให้ทุกคนอยู่ร่วมกัน มีส่วนร่วมและแก้ไขปัญหาด้วยกัน รวมถึงรับผิดชอบต่อปัญหาที่เกิดขึ้นในตำบลร่วมกัน (ที่ไหนมีคนที่นี่ย่อมมีขยะ)
- (9) เกิดทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม เช่น แม่น้ำ ป่าไม้ การเกษตร ฯลฯ ที่สมดุลและยั่งยืน

รางวัลพระปกเกล้า ประจำปี 2560

**ประเภทที่ 2
ด้านการเสริมสร้างสันติสุข
และความสามัคคี**

เทศบาลนครเชียงราย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

ตำบลเวียง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย 57000
โทรศัพท์ 0-5371-1333 โทรสาร 0-5371-3272

ประชากร

74,226 คน (ชาย 35,354 คน หญิง 38,872 คน)

พื้นที่

60.85 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 64 ชุมชน)

รายได้

435,650,000 บาท (ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้ เงินจำขาดจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

376,028,725 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายวันชัย	จงสุทธนามณี	นายกเทศมนตรีนครเชียงราย
2. นายสมศักดิ์	เวียงโอสถ	ประธานสภาเทศบาลนครเชียงราย
3. นายภูวิศ	วรรณพฤษ์	ปลัดเทศบาลนครเชียงราย

สัดส่วนสมาชิกสภา

ชาย จำนวน 22 คน
หญิง จำนวน 2 คน

เทศบาลนครเชียงราย มุ่งพัฒนาเมืองควบคู่กับการพัฒนาคน การพัฒนาเมืองหรือเรียกว่า “การปลูกป่า” เป็นการน้อมนำพระราชปณิธานของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีหรือสมเด็จพระย่า ที่ว่า “ปลูกป่าสร้างคน” มาเป็นแนวทางในการพัฒนาเมือง “ปลูกป่า” คือ การสร้างเมืองให้เติบโตในทิศทางที่สอดคล้องกันทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐาน เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม หากเทศบาลมีระบบโครงสร้างพื้นฐานที่ดี เพียงพอ และทั่วถึง ย่อมส่งผลต่อการดึงดูดนักท่องเที่ยวและนักลงทุนให้เข้ามาในพื้นที่และกระตุ้นเศรษฐกิจให้ดีขึ้น สำหรับการพัฒนาคนหรือการสร้างคนตามนโยบายของนายกเทศมนตรีนครเชียงราย หมายถึง “การสร้างคนให้มีคุณภาพ มีคุณธรรม และจริยธรรมโดยใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือ การพัฒนาคนควรเริ่มตั้งแต่ช่วงวัยเด็กและเยาวชน เพื่อให้เด็กและเยาวชนเติบโตเป็นคนรุ่นใหม่ที่มีความรู้คู่คุณธรรม พร้อมทั้งเป็นผู้สืบทอดการพัฒนาบ้านเมืองให้เกิดความน่าอยู่อย่างยั่งยืน”

เทศบาลนครเชียงรายเชื่อว่า เมื่อคนมีคุณภาพ คุณธรรม และจริยธรรมแล้วย่อมก่อให้เกิดความสงบสุขในสังคม เกิดความรักและความสามัคคี และสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติ เทศบาลนครเชียงรายได้วางยุทธศาสตร์การเสริมสร้างสังคมสันติสุขสมานฉันท์โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาสังคมและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนภายใต้บริบทความหลากหลายทางเชื้อชาติและวัฒนธรรม ตลอดจนพัฒนาคนรุ่นใหม่ให้เป็นพลเมืองที่ดีเพื่อขับเคลื่อนให้เกิดสังคมสันติสุขและสมานฉันท์ต่อไป

นอกจากนี้ เทศบาลนครเชียงรายยังเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเมืองทุกมิติ โดยมุ่งหวังให้เขตพื้นที่เทศบาลนครเชียงรายรวมถึงพื้นที่ภาพรวมจังหวัดเชียงรายได้รับการแก้ไขปัญหาและพัฒนาอย่างบูรณาการและยั่งยืน เพื่อให้ “เชียงรายเป็นเมืองน่าอยู่ นครแห่งความสุข” สมดังวิสัยทัศน์ของเทศบาลอย่างแท้จริง

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านการเสริมสร้างสันติสุข และสมานฉันท์ของเทศบาลนครเชียงราย ได้แก่

โครงการการศึกษาพัฒนาคุณภาพชีวิต สู่สังคมอุดมปัญญา ผู้สนับสนุนการเรียนรู้ประจำ ห้องเรียน (Learning Support Assistant : LS)

ผู้สนับสนุนการเรียนรู้ประจำห้องเรียน (Learning Support Assistant : LS) คือ บุคลากรที่ทำหน้าที่เป็นครูพี่เลี้ยงประจำห้องเรียน มีบทบาทหน้าที่ในการควบคุมดูแลช่วยเหลือผู้สนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนให้ได้รับการพัฒนาการเรียนรู้อย่างเหมาะสม

เทศบาลนครเชียงใหม่ร่วมกับโรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงใหม่ ได้จัดทำโครงการผู้สนับสนุนการเรียนรู้ประจำห้องเรียน (Learning Support Assistant : LS) เพื่อสร้างระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนรอบด้าน การปฏิบัติหน้าที่ของผู้สนับสนุนการเรียนรู้ประจำห้องเรียน (LS) ช่วยลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน อาทิ ความก้าวร้าว ความขัดแย้งกับเพื่อนและครอบครัว การหนีเรียน และการมาโรงเรียนสาย เป็นต้น รวมทั้งยังช่วยดูแลสุขภาพโดยส่งเสริมให้มีร่างกายและจิตใจที่สมบูรณ์ รวมถึงมีสติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตเพื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

จุดเด่นของผู้สนับสนุนการเรียนรู้ประจำห้องเรียน (LS) คือ เป็นบุคลากรที่มีความใกล้ชิดกับนักเรียนในชั้นเรียนของตนเอง เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการใช้จิตวิทยาช่วยหนุนชั้นสูง มีศักยภาพในการจัดทำข้อมูลนักเรียนเชิงลึกรายบุคคลในด้านการเรียน ด้านพฤติกรรม ด้านสุขภาพ และด้านเศรษฐกิจ สามารถประสานงานเพื่อให้การช่วยเหลือนักเรียนรายบุคคล ติดต่อผู้ปกครองนักเรียนอย่างต่อเนื่อง และสามารถพัฒนาศักยภาพและความสามารถของนักเรียนได้ตรงจุด

จากการดำเนินงานภายในโรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงใหม่เพียงแห่งเดียว ใน พ.ศ. 2559 เทศบาลนครเชียงใหม่ ขยายผลการดำเนินงานสู่เครือข่ายภายนอก จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ สถานพินิจเด็กและเยาวชนจังหวัดเชียงใหม่ มูลนิธิเพื่อชีวิตและพัฒนาสังคมจังหวัดเชียงใหม่ โรงเรียนเทศบาล 7 ฟังหมื่น และโรงเรียนเทศบาล 4 สันป่าก่อ เพื่อเป็นแนวทางในการเสริมสร้างความสามัคคี สันติสุข และความสมานฉันท์ให้แก่เด็กและเยาวชนภายในหน่วยงาน

สถานพินิจเด็กและเยาวชนจังหวัดเชียงใหม่มีเด็กและเยาวชนที่มาจากการกระทำผิดในคดีที่แตกต่างกันเป็นเด็กเยาวชนที่มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ ทั้งม้ง เย้า อาข่า มูเซอ และไทย

ดังนั้น การอยู่ร่วมกันภายในสถานพินิจมักเกิดปัญหาความขัดแย้งและใช้ความรุนแรงต่อกัน เช่นเดียวกับมูลนิธิเพื่อชีวิตและพัฒนาสังคมจังหวัดเชียงราย เด็กและเยาวชนมีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ ทั้งอาข่า ลีซอ ม้ง ลาหู่ เย้า ลัวะ และไทย เด็กมักมีความคิดและทัศนคติในเชิงลบต่อเพื่อนต่างชาติพันธุ์เพราะมีความเชื่อและประเพณีที่แตกต่างกัน ทำให้เกิดการแบ่งพรรคแบ่งพวก ไม่ทำกิจกรรมร่วมกัน และขัดแย้งกัน ซึ่งส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันภายในมูลนิธิ ขณะที่โรงเรียนเทศบาล 7 ฝั่งหมิ่น เด็กนักเรียนอยู่ในครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี แต่ผู้ปกครองไม่มีเวลาเลี้ยงดูลูกเพราะต้องทำงาน นักเรียนส่วนใหญ่จึงถูกลี้ภัยดูแลโดยการใช้สื่อเทคโนโลยีที่มากเกินไปจนความจำเป็น ส่งผลให้นักเรียนมีสมาธิและมีความอดทนในการทำกิจกรรมต่างๆ ในห้องเรียนได้น้อยลง รวมทั้งยังขาดทักษะในการเล่นของเล่นร่วมกับเพื่อนหรือขาดทักษะในการแบ่งปันสิ่งของ ผลที่เกิดขึ้น คือ ความขัดแย้งกับเพื่อนในห้องเรียน สำหรับโรงเรียนเทศบาล 4 ลันปาก่อ นักเรียนมาจากครอบครัวที่หลากหลายทั้งคนเมืองและกลุ่มชาติพันธุ์ ด้วยความหลากหลายทางวัฒนธรรมจึงทำให้ปรับตัวเข้ากับเพื่อนได้ยาก อีกทั้งสภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัวยากจน ผู้ปกครองไม่ค่อยมีเวลาในการดูแลเอาใจใส่ ส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ อาทิ พฤติกรรมรุนแรง การทะเลาะวิวาท การเกี่ยวข้องกับยาเสพติด การลักขโมย การค้าประเวณี และการก่ออาชญากรรม เป็นต้น

ผู้สนับสนุนการเรียนรู้ประจำห้องเรียน (LS) ได้เข้าไปดำเนินกิจกรรมให้แก่หน่วยงาน/องค์กรทั้ง 4 แห่ง ดังนี้

1. การถ่ายทอดกระบวนการทำกิจกรรมจิตศึกษา

การถ่ายทอดกระบวนการทำกิจกรรมจิตศึกษาให้แก่บุคลากรของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดเชียงราย และมูลนิธิเพื่อชีวิตและพัฒนาสังคมจังหวัดเชียงราย บุคลากรของทั้งสองหน่วยงานได้เรียนรู้กระบวนการทำกิจกรรมจิตศึกษาของผู้สนับสนุนการเรียนรู้ประจำห้องเรียน (LS) และได้นำองค์ความรู้ที่ได้รับไปใช้กับเด็กและเยาวชนภายในมูลนิธิเพื่อลดปัญหาความขัดแย้งและเสริมสร้างความสามัคคี

2. การทำกิจกรรมจิตศึกษา

การทำกิจกรรมจิตศึกษาเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนในมูลนิธิเพื่อชีวิตและพัฒนาสังคมจังหวัดเชียงราย มีเป้าหมายให้เด็กและเยาวชนมีทัศนคติที่ดีต่อเพื่อนต่างชาติพันธุ์ มีความรัก ความสามัคคี และปฏิสัมพันธ์ในการอยู่ร่วมกันมากขึ้น

3. การพัฒนาศักยภาพของผู้สนับสนุนการเรียนรู้ประจำห้องเรียน (LS)

จากการดำเนินกิจกรรมกับหน่วยงานต่างๆ ผู้สนับสนุนการเรียนรู้ประจำห้องเรียน (LS) เกิดวัฒนธรรมการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างองค์กร ผู้สนับสนุนการเรียนรู้ประจำห้องเรียน (LS) ได้พัฒนาตนเองทั้งด้านกระบวนการคิด กระบวนการแก้ไขปัญหา เปิดโลกทัศน์ และเห็นสภาพปัญหาของเด็กและเยาวชนจากหลายองค์กร ทำให้สามารถนำปัญหาที่พบและวิธีการแก้ไขปัญหาไปประยุกต์ใช้กับนักเรียนของโรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงรายได้

การดำเนินงานกับหน่วยงาน/องค์กรทั้ง 4 แห่ง ส่งผลให้บุคลากรของสถานพินิจ มูลนิธิ และโรงเรียน มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการทำงานของผู้สนับสนุนการเรียนรู้ประจำห้องเรียน (LS) และสามารถนำกระบวนการ รูปแบบ วิธีการของผู้สนับสนุนการเรียนรู้ประจำห้องเรียน (LS) ไปประยุกต์ใช้กับหน่วยงานของตน นอกจากนี้ เด็กและเยาวชนมีทัศนคติและพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น เด็กและเยาวชนที่มีภูมิหลังและเชื้อชาติแตกต่างกัน สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุขและมีความสุขมากขึ้น ซึ่งสังเกตได้จากความขัดแย้งหรือการทะเลาะวิวาทที่ลดลง

สำหรับมูลนิธิเพื่อชีวิตและพัฒนาสังคมจังหวัดเชียงราย ผู้ดูแลมูลนิธิได้เรียนรู้กระบวนการทำกิจกรรมจิตศึกษาของผู้สนับสนุนการเรียนรู้ประจำห้องเรียน (LS) ซึ่งผู้ดูแลมูลนิธิมีความรู้ความเข้าใจเพิ่มมากขึ้นหลังจากได้รับการถ่ายทอดความรู้ และพร้อมที่จะนำองค์ความรู้ไปใช้ในการพัฒนาเด็กและเยาวชนในมูลนิธิเพื่อลดปัญหาความขัดแย้งระหว่างกลุ่มเด็กต่างชาติพันธุ์ ขณะที่เด็กและเยาวชนที่ผ่านการทำกิจกรรมจิตศึกษามีทัศนคติเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น มีความรักความสามัคคี และมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์มากขึ้น ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าเด็กและเยาวชนสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุขมากขึ้น

สำหรับสถานพินิจเด็กและเยาวชนจังหวัดเชียงราย บุคลากรของสถานพินิจได้เรียนรู้กระบวนการทำกิจกรรมจิตศึกษาของผู้สนับสนุนการเรียนรู้ประจำห้องเรียน (LS) ส่งผลให้เจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการบำบัดฟื้นฟูเยาวชนได้มีโอกาสนปรึกษาหารือกันเพื่อค้นหาแนวทางในการจัดการความขัดแย้งและการใช้ความรุนแรงของเยาวชนในสถานพินิจ นอกจากนี้ กิจกรรมจิตศึกษาช่วยเตรียมความพร้อมทางด้านจิตใจให้แก่เยาวชนผู้จะเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม เยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมจิตศึกษามีทัศนคติที่ดีขึ้นต่อเพื่อนในสถานพินิจและมีการพูด

คุยกันมากขึ้น ส่งผลให้การทะเลาะและใช้กำลังระหว่างกันลดลง มีความร่วมมือกันในการทำกิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จลุล่วง และรู้จักการระงับอารมณ์ อดทนอดกลั้น และประนีประนอม

ในกรณีของโรงเรียนเทศบาล 7 ฝั่งหมิ่น ได้มีการสร้างตัวแบบระบบผู้สนับสนุนการเรียนรู้ประจำห้องเรียน (LS) โดยขั้นตอนในการดำเนินงานประกอบด้วย การศึกษาสภาพบริบทโรงเรียน การวิเคราะห์และกำหนดกิจกรรมจิตศึกษาที่เหมาะสม การมอบคู่มือแนวทางการปฏิบัติให้แก่บุคลากรของโรงเรียนเทศบาล 7 การศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างโรงเรียน การสาธิตการจัดกิจกรรมจิตศึกษาให้ดูเป็นแนวทาง และการทดลองฝึกปฏิบัติ หลังจากทดลองใช้ระบบ ผู้สนับสนุนการเรียนรู้ประจำห้องเรียนของโรงเรียนเทศบาล 7 ฝั่งหมิ่น ได้มีการประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาพร้อมกันเพื่อนำไปสู่การปรับปรุง บุคลากรของโรงเรียนเทศบาล 7 ปรับปรุงกิจกรรมจิตศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ทั้งนี้ เพื่อให้บุคลากรของโรงเรียนเทศบาล 7 ฝั่งหมิ่น สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถส่งเสริมให้นักเรียนอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข ผู้สนับสนุนการเรียนรู้ประจำห้องเรียน (LS) ของโรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงรายได้ทำการติดตามผลการดำเนินงานเป็นระยะๆ การนำระบบผู้สนับสนุนการเรียนรู้ประจำห้องเรียน (LS) มาใช้ในโรงเรียนเทศบาล 7 ฝั่งหมิ่น ส่งผลให้นักเรียนสนใจการเรียนได้นานขึ้น ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนกับเพื่อนและนักเรียนกับครูเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น กล่าวคือ มีการแบ่งปันของเล่น พฤติกรรมก้าวร้าวเอาแต่ใจที่แสดงต่อครูผู้สอนลดลงกลับกลายเป็นการอ่อนน้อมถ่อมตนมากขึ้น และรู้จักขอขอบคุณด้วยการยกมือไหว้

ในกรณีของโรงเรียนเทศบาล 4 สันป่าก่อ หลังจากที่คุณสนับสนุนการเรียนรู้ประจำห้องเรียน (LS) ของโรงเรียนเทศบาล 6 ได้จัดทำกิจกรรมจิตศึกษาให้แก่นักเรียน และอบรมให้ความรู้กับครูที่โรงเรียนเทศบาล 4 แล้ว ได้เกิดครุต้นแบบของผู้สนับสนุนการเรียนรู้ประจำห้องเรียน (LS) ในโรงเรียนเทศบาล 4 ขณะที่นักเรียนที่ผ่านกิจกรรมจิตศึกษามีปฏิสัมพันธ์ต่อเพื่อนมากขึ้น กล่าวคือ มีการทักทาย พุดคุย และปรึกษาในเรื่องการเรียน การบ้าน การทำเวรประจำวัน นอกจากนี้ นักเรียนยังเปิดใจยอมรับความคิดเห็นของเพื่อนร่วมห้องมากขึ้น เห็นได้ชัดจากการทำงานกลุ่มย่อยภายในห้องที่มีการถกเถียงกันอย่างมีเหตุผล ทั้งนี้ ผู้สนับสนุนการเรียนรู้ประจำห้องเรียน (LS) ได้มีการติดตามผลการใช้เครื่องมือจิตศึกษาและมีการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ระหว่างโรงเรียนเพื่อให้เกิดพัฒนา

เทศบาลนครเชียงรายได้วางแผนสร้างความยั่งยืนต่อเนื่องให้แก่โครงการ โดยเริ่มต้นจากการปลูกฝังเด็กและเยาวชนให้ตระหนักถึงการอยู่ร่วมกันด้วยความสมัครสมานสามัคคีในสังคม

ที่มีความหลากหลาย จากนั้นสนับสนุนให้หน่วยงาน/องค์กรต่างๆ ในพื้นที่ที่เป็นภาคีเครือข่ายนำกระบวนการทำงานของผู้สนับสนุนการเรียนรู้ประจำห้องเรียน (LS) ไปประยุกต์ใช้ โดยสามารถเรียนรู้จากหน่วยงาน/องค์กรต้นแบบทั้ง 4 แห่ง และที่สำคัญภาคประชาสังคมควรรับรู้ ร่วมมือร่วมใจสร้างวัฒนธรรมการอยู่ร่วมกันอย่างสันติในสังคมพหุวัฒนธรรม

การสร้างความรู้ความเข้าใจเพื่อพัฒนาพื้นที่ชุมชน และปรับปรุงภูมิทัศน์ริมตลิ่งแม่น้ำก

พื้นที่ริมแม่น้ำกบริเวณชุมชนร่องเลื้อยต้นเป็นพื้นที่ริมน้ำขนาดใหญ่ที่รองรับการพัฒนาด้านทิศเหนือของเมือง เป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์ในด้านการท่องเที่ยวของเมือง เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาให้เป็นเส้นทางสัญจรเพื่อนันทนาการ และเป็นเส้นทางเชื่อมต่อศูนย์การประชุมใหม่ของเมือง เทศบาลนครเชียงรายเล็งเห็นว่าพื้นที่ดังกล่าวยังไม่ได้รับการพัฒนาที่เหมาะสมสภาพปัจจุบันมีถนนคอนกรีตเสริมเหล็กตัดเลียบริมน้ำจากสะพานข้ามแม่น้ำกยาวตลอดแนวไปจนเกือบถึงพื้นที่ศูนย์ราชการ แต่การทำถนนยังไม่เสร็จสมบูรณ์ตลอดเส้นทาง ประกอบกับการครอบครองที่ดินเพื่อทำประโยชน์โดยเอกชน ที่ดินบางส่วนเป็นกรรมสิทธิ์ของเอกชน และที่สำคัญการเข้าถึงพื้นที่เป็นไปอย่างลำบาก เนื่องจากมีเส้นทางที่ซับซ้อน ขาดการทำถนนหนทางเพื่อเข้าถึง และอาคาร/ที่ดินของเอกชนหลายจุดปิดบังพื้นที่ริมน้ำ

เทศบาลนครเชียงรายร่วมกับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ดำเนินการศึกษาวิจัยผังแม่บทการพัฒนาถนนร่องเลื้อยต้น และได้รับข้อเสนอแนะทางวิชาการในการพัฒนาพื้นที่ริมแม่น้ำกบริเวณชุมชนร่องเลื้อยต้น เทศบาลนครเชียงรายจึงจัดทำโครงการพัฒนาพื้นที่ก่อสร้างเขื่อน ทางจักรยาน และทางเดินเท้าเลียบริมน้ำก อย่างไรก็ตาม การจัดทำโครงการนี้เกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลายภาคส่วน เทศบาลนครเชียงรายจึงจำเป็นต้องจัดทำกระบวนการสร้างความรู้ความเข้าใจและการเจรจาพูดคุยกับภาคประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียก่อนเริ่มดำเนินงาน เพื่อป้องกันความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้น

เทศบาลนครเชียงรายวางแผนพัฒนาพื้นที่ริมแม่น้ำกบริเวณชุมชนร่องเลื้อยต้นโดยจะทำการก่อสร้างเขื่อน ทำทางจักรยานและทางเดินเท้าที่เชื่อมต่อถึงศูนย์ราชการและศูนย์การประชุมของเมือง โดยเป้าหมายเพื่อความสะดวกในการเดินทาง ภูมิทัศน์ที่สวยงาม และการส่งเสริมภาพลักษณ์ของเมืองศิลาวัฒนธรรม เทศบาลนครเชียงรายกำหนดขั้นตอนในการดำเนินงาน ดังนี้

1. การจัดประชุมชี้แจงและรับฟังความคิดเห็นประชาชนต่อโครงการพัฒนาพื้นที่ชุมชนและปรับปรุงภูมิทัศน์พัฒนาเมืองริมตลิ่งแม่น้ำกก

มีการจัดประชุมทั้งหมด 4 ครั้ง และมีผู้เข้าร่วมประชุมกว่า 2,600 กว่าคน ซึ่งประกอบด้วยประธานชุมชน ประชาชน ผู้มีส่วนได้เสีย บริษัทเอกชน และสื่อมวลชน ในการประชุม คณะทำงานจากศูนย์วิจัยและพัฒนาสร้างสรรค์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้นำเสนอโครงการ วัตถุประสงค์ แนวคิดการพัฒนาเมือง และตัวอย่างการดำเนินงานในพื้นที่เมืองอื่นๆ รวมทั้งได้จำลองเมืองเชียงรายให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้เห็นในรูปแบบ 3 มิติ ตลอดจนนำเสนอวิธีการดำเนินงาน การสำรวจ และการจัดทำแผนที่ เพื่อการบริหารจัดการเมือง และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเมือง ทั้งนี้ ผู้เข้าร่วมประชุมได้ร่วมเสนอความคิดเห็น ปัญหา และข้อเสนอแนะในการพัฒนา ปรับปรุงเมืองเชียงรายที่เกี่ยวกับการสร้างเขื่อน การปรับปรุงภูมิทัศน์ และการอนุรักษ์วิถีชีวิตริมน้ำ

จากการพูดคุยแลกเปลี่ยนความเห็นกันอย่างเต็มที่ ส่งผลให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่แต่เดิมมีความเห็นและความต้องการที่แตกต่างกัน อีกทั้งต่างฝ่ายต่างกลัวเสียผลประโยชน์ของตน ได้เปลี่ยนความคิด เกิดความเข้าใจและเล็งเห็นถึงเป้าหมายและประโยชน์ของโครงการที่จะเกิดขึ้นต่อเมืองเชียงรายร่วมกัน ผลจากการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดทำโครงการนี้ พบว่ามีผู้เห็นด้วยมากถึงร้อยละ 98 และไม่เห็นด้วยเพียงร้อยละ 2

2. การตรวจสอบเอกชนผู้ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดิน เอกชนผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดิน และตรวจสอบแนวตลิ่งของพื้นที่โครงการเพื่อกำหนดขอบเขตของโครงการ

โครงการพัฒนาพื้นที่ชุมชนและปรับปรุงภูมิทัศน์พัฒนาเมืองริมตลิ่งแม่น้ำกกดำเนินการในพื้นที่ ยาว 1,845 เมตร โดยทำการก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่ง ทำทางเดิน/ทางจักรยาน ปรับปรุงภูมิทัศน์ พัฒนาระบบสุขาภิบาล ระบบไฟฟ้า และจัดทำห้องน้ำสาธารณะในพื้นที่ตลอดริมแม่น้ำกก ทั้งนี้การดำเนินงานส่งผลกระทบต่อเอกชนผู้ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินและเอกชนผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดินตามแนวตลิ่งของพื้นที่โครงการ จำนวน 14 แปลง

เทศบาลนครเชียงรายได้ลงพื้นที่สำรวจและใช้กระบวนการเจรจาตกลงพูดคุยกันแบบสันติวิธีกับเอกชนผู้ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินและเอกชนผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดิน โดยทำความเข้าใจถึงผลประโยชน์ที่ชาวเมืองเชียงรายจะได้รับจากการจัดทำโครงการ เนื่องจากหากเกิด

ฤดูน้ำหลากจะทำให้เกิดท่วมในพื้นที่ได้ ภาคเอกชนส่วนใหญ่จึงยินดีให้จัดทำโครงการเพื่อป้องกันน้ำท่วม

3. จัดทำรายละเอียดของโครงการทั้งแบบก่อสร้างและรายละเอียดด้านงบประมาณเพื่อเสนอของบประมาณสนับสนุนการดำเนินโครงการจากกรมโยธาธิการและผังเมืองเชียงราย

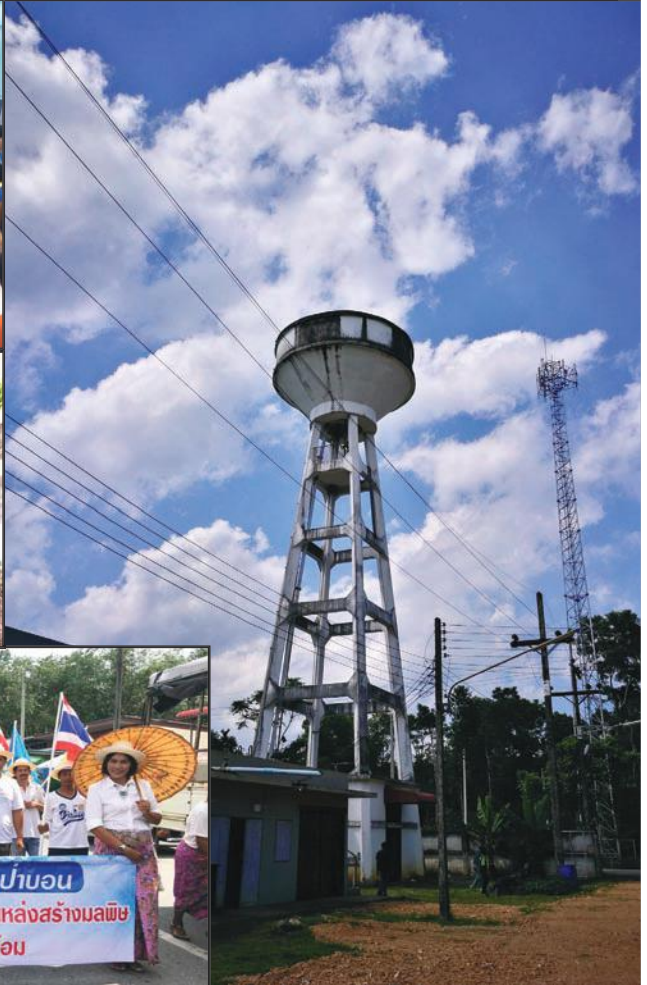
เทศบาลนครเชียงรายได้สำรวจและออกแบบประมาณราคาในการก่อสร้างโครงการพัฒนาพื้นที่ชุมชนและปรับปรุงภูมิทัศน์พัฒนาเมืองริมตลิ่งแม่น้ำกก จำนวนระยะทาง 1,845 เมตร เพื่อก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่ง ทางเดินออกก่าลังกาย และเลนจักรยาน พร้อมปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ให้สวยงาม ซึ่งเทศบาลได้จัดทำรายละเอียดของโครงการทั้งแบบก่อสร้างและรายละเอียดงบประมาณเพื่อเสนอกรมโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเชียงราย เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 169 ล้านบาท ปัจจุบันเทศบาลนครเชียงรายได้รับงบประมาณสนับสนุน ได้ประกาศจัดซื้อจัดจ้างและได้ผู้รับจ้างซึ่งจะดำเนินการตามสัญญาจ้างต่อไป

4. ดำเนินการตามแผนงาน และติดตามประเมินผลทุกระยะการทำงาน

เทศบาลนครเชียงรายได้มีการประชุมและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนอย่างต่อเนื่องในการดำเนินโครงการดังกล่าว และมีการลงพื้นที่เพื่อพูดคุยกับเจ้าของพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเพื่อทราบถึงปัญหาและให้การช่วยเหลือแก่ผู้ได้รับผลกระทบ

เทศบาลนครเชียงรายมุ่งหวังที่จะพัฒนาเมืองเชียงรายให้น่าอยู่ สมดังวิสัยทัศน์ **“นครเชียงรายเมืองน่าอยู่ นครแห่งความสุข”** จึงมุ่งเน้นการเจรจาพูดคุยและทำความเข้าใจกันก่อนเริ่มดำเนินงานและระหว่างดำเนินงาน โดยใช้เทคนิคในการสื่อสารที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันความไม่เข้าใจและความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นในแต่ละขั้นตอนการดำเนินงาน เทศบาลสนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชนและการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อให้ชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับรู้ถึงกระบวนการทำงานมากที่สุด กล่าวได้ว่าเป็นการใช้การมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อเป็นอีกหนึ่งกลไกในการป้องกันความขัดแย้งจากการดำเนินงาน

เทศบาลตำบลป่าบอน อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

ตำบลหนองธง อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง 93170
โทรศัพท์ 0-7484-1563 โทรสาร 0-7467-3955

ประชากร

4,003 คน (ชาย 1,965 คน หญิง 2,038 คน)

พื้นที่

8.25 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 6 ชุมชน)

รายได้

27,288,736.48 บาท (ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้ เงินจ่ายขาดจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

14,100,305.00 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายสุพัฒน์	แก้วจันทร์	นายกเทศมนตรีตำบลป่าบอน
2. นางสาวณิชติณณ์	จำเรียววดี	ประธานสภาเทศบาลตำบลป่าบอน
3. นายสมคิด	กิตติอุดมพร	ปลัดเทศบาลตำบลป่าบอน

สัดส่วนสมาชิกสภา

ชาย จำนวน 8 คน

หญิง จำนวน 3 คน

เทศบาลตำบลป่าบอน มีแนวทางในการบริหารจัดการเพื่อสร้างความสะดวกและ
 สบายดังนี้ ดังนี้

1. จัดตั้งศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ ประสานงานแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนในพื้นที่
 พร้อมรับเรื่องร้องเรียน ประสานงานกองงานลงแก้ไขปัญหาในเบื้องต้น และประสานหน่วยงาน
 เกี่ยวข้องโดยตรง เช่น สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดูแลด้านมลภาวะในพื้นที่
 สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ดูแลด้านคุณภาพชีวิต ตั้งแต่เกิดจนตายของ
 ประชาชนในพื้นที่ และหน่วยงานเกี่ยวข้องอื่น ๆ ต่อไป

2. ศูนย์ข้อมูลข่าวสารเทศบาลตำบลป่าบอนมีการแต่งตั้งกรรมการรับผิดชอบดูแล
 เพื่อประชาสัมพันธ์ผลงาน และแจ้งข่าวให้ประชาชนทราบโดยมีการประชาสัมพันธ์ทุกวัน ตั้งแต่
 เวลา 07.00 ถึง 08.00 น. เพื่อทำความเข้าใจในกิจกรรมดำเนินงานประสานการปฏิบัติในพื้นที่
 เพื่อลดปัญหาความขัดแย้ง

3. กรณีเกิดปัญหาความขัดแย้งในพื้นที่เทศบาล ผู้บริหาร สมาชิกสภาเทศบาล และ
 พนักงานเทศบาลจะลงพื้นที่ไกล่เกลี่ยหาทางออกร่วมกันกับผู้เกี่ยวข้องที่ประสบปัญหา โดยมี
 โทรศัพท์สายตรงนายกเทศมนตรีตำบลป่าบอน เบอร์โทรศัพท์ 081 - 0979772 ปลัดเทศบาล
 เบอร์โทรศัพท์ 086 - 2938551 และ Call Center 074 - 841563 - 5

4. เทศบาลตำบลป่าบอน ได้แต่งตั้งคณะกรรมการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในพื้นที่
 เทศบาลเพื่อร่วมกันจัดการไกล่เกลี่ย ทั้งในระดับชุมชน 6 ชุมชน และระดับเทศบาล โดยคัดเลือก
 ประธานชุมชน กรรมการชุมชน คณะผู้บริหาร สมาชิกสภาเทศบาล และผู้ทรงคุณวุฒิ ร่วมเข้าเป็น
 กรรมการกรณีที่เกิดข้อขัดแย้ง และเพื่อสร้างความปรองดอง สบายในพื้นที่

**สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านการเสริมสร้างสันติสุข
 และความสามัคคีของเทศบาลตำบลป่าบอน ได้แก่**

โครงการน้ำประปาดื่มได้ เทศบาลตำบลป่าบอน

ประชาชนของเทศบาลตำบลป่าบอนจำนวนมากต้องใช้น้ำร่วมกัน เนื่องจากน้ำประปา
 ในพื้นที่มีแหล่งที่มาจากการขุดเจาะบ่อบาดาล ทำให้น้ำเป็นสนิมเหล็ก มีสีเหลืองขุ่น ไม่สามารถ

ใช้ในการอุปโภค บริโภคได้ การใช้น้ำบ่ออย่างต่อเนื่องก่อให้เกิดปัญหาและการขัดแย้งระหว่างเจ้าของบ่อกับผู้ใช้น้ำ น้ำในบ่อลดลงมากไม่เพียงพอโดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงหน้าแล้ง และการใช้น้ำบ่อเป็นจำนวนมากหลายครัวเรือน ทำให้เกิดความสกปรกขาดการดูแล ทำให้เจ้าของบ่อน้ำปิดบ่อ ผู้ใช้น้ำไม่มีน้ำใช้ทำให้เกิดการขัดแย้งระหว่างเจ้าของบ่อน้ำกับผู้ใช้น้ำครัวเรือนข้างเคียงอย่างต่อเนื่อง

ต่อมาเทศบาลตำบลป่าบอนได้พัฒนาคุณภาพน้ำประปาของเทศบาล ทำให้ชุมชนบ้านโนนหนุมี่ 3 ตำบลวังใหม่ อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง บริเวณรอยต่อเขตเทศบาลตำบลป่าบอนทางด้านทิศตะวันออก ที่ใช้น้ำประปาขององค์การบริหารส่วนตำบลวังใหม่ ที่แหล่งน้ำมาจากการขุดเจาะบ่อบาดาล ทำให้น้ำเป็นสนิมเหล็ก มีสีเหลืองขุ่น ไม่สามารถใช้ในการอุปโภค บริโภคได้ มีการลักลอบใช้น้ำประปาของผู้ใช้น้ำในเขตเทศบาล สร้างความขัดแย้งระหว่างคนในเขตเทศบาลป่าบอนและคนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังใหม่มาอย่างต่อเนื่อง

ปัญหาความขัดแย้งดังกล่าว ทำให้ผู้ใช้น้ำเกิดความเดือดร้อน ไม่มีน้ำในการอุปโภค บริโภค ชุมชนได้ร้องขอให้ไปยังผู้บริหารเทศบาลตำบลป่าบอน ให้ทำน้ำประปาของเทศบาลตำบลป่าบอนเป็นน้ำประปาดื่มได้ทั่วทุกพื้นที่ในเขตเทศบาล และบริเวณข้างเคียง จากสถานการณ์ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นผู้บริหารตระหนักถึงความสำคัญของคุณภาพชีวิต ความสามัคคี และความสงบสุขในชุมชนเขตเทศบาลตำบลป่าบอน และบริเวณแนวเขตติดต่อข้างเคียง

เทศบาลตำบลป่าบอนจึงได้ดำเนินการแจ้งองค์การบริหารส่วนตำบลวังใหม่ทราบถึงปัญหาความขัดแย้ง และน้ำประปา เป็นสนิมเหล็ก สีเหลืองขุ่น ไม่สามารถใช้อุปโภค บริโภคได้ เพื่อการบริหารจัดการเรื่องการใช้น้ำประปาสำหรับครัวเรือนที่ติดต่อกับเขตเทศบาลตำบลป่าบอน องค์การบริหารส่วนตำบลวังใหม่จึงได้ทำหน้าที่แจ้งขอความอนุเคราะห์ ขอย้ายเขตรบบการจำหน่ายน้ำประปาจากเทศบาลตำบลป่าบอน เพื่อให้ครัวเรือนแนวเขตติดต่อ จำนวน 60 ครัวเรือน นอกจากนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลป่าบอน ที่มีครัวเรือนแนวเขตติดต่อเทศบาลจำนวน 34 ครัวเรือน ซึ่งประสบปัญหาเช่นเดียวกัน ก็ได้ทำหน้าที่แจ้งขอความอนุเคราะห์ใช้น้ำประปาของเทศบาลตำบลป่าบอน

ดังนั้น เพื่อแก้ปัญหาคความขัดแย้งอย่างยั่งยืน เทศบาลตำบลป่าบอนได้ยินยอมขยายเขตน้ำประปาให้แก่ บ้านโนนหนุมี่ 3 ตำบลวังใหม่ จำนวน 60 ครัวเรือน เป็นผู้ใช้น้ำประปาของเทศบาลตำบลป่าบอนอย่างต่อเนื่อง

เทศบาลตำบลป่าบอนจึงได้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตน้ำประปา และพัฒนาคุณภาพน้ำประปาของเทศบาลให้ผ่านเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำประปาเพื่อการบริโภค เพื่อให้ประชาชนในเขตเทศบาล และชุมชนรอบต่อเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นข้างเคียงสามารถใช้น้ำประปาของเทศบาลตำบลป่าบอนอุปโภคและบริโภคได้อย่างเพียงพอ และถึงแม้การบริหารจัดการจะทำให้เกิดต้นทุนที่เพิ่มขึ้น ทำให้ต้องมีการขอขึ้นน้ำประปา แต่ก็ไม่มีข้อขัดแย้งจากชุมชนและผู้นำนอกเขตเทศบาลและพื้นที่ข้างเคียง ถือเป็น การแก้ปัญหาความขัดแย้งของเทศบาลตำบลป่าบอนได้อย่างยั่งยืน

ผลการสำเร็จของการดำเนินงาน

1. ชุมชนในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาลมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
2. เกิดความสามัคคีในชุมชนในเขตเทศบาลตำบลป่าบอน
3. สามารถแก้ปัญหาคความขัดแย้งในชุมชนกรณีเหตุขโมยน้ำได้ 100 % อย่างยั่งยืน
4. เกิดความร่วมมือ และความสมานฉันท์ ระหว่างเทศบาลกับประชาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นข้างเคียง ได้แก่ องค์กรการบริหารส่วนตำบลวังใหม่ และองค์การบริหารส่วนตำบลป่าบอน
5. ทำให้เกิดกระบวนการจ่ายน้ำประปาในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาล สามารถเพิ่มรายได้ให้กับเทศบาลได้อีกทางหนึ่ง

โครงการถนนปลอดถัง

“โครงการถนนปลอดถัง” เกิดขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งของคนในชุมชนเรื่องปัญหาการจัดการขยะ ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นมาจาก “ถังขยะ” ซึ่งเป็นที่มาของปัญหาข้อขัดแย้งของคนในชุมชนหลายประการ ดังนี้

1. ความขัดแย้งระหว่างประชาชนด้วยกัน ระหว่างครัวเรือนกับเพื่อนบ้านรอบข้างที่ใช้ถังขยะร่วมกันแต่ไม่อยากให้ตั้งถังขยะหน้าบ้านตนเอง เพราะมีปัญหากลิ่นเหม็น ความสกปรก ภาพที่ไม่น่าดู เป็นแหล่งแพร่เชื้อโรค เป็นสาเหตุให้เกิดการทะเลาะวิวาทกันขึ้น
2. ความขัดแย้งระหว่างเจ้าของบ้านที่มีถังขยะกับผู้ขับขี่ที่ใช้เส้นทางจราจรในชุมชน โดยนำถังขยะไปตั้งไว้กีดขวางทางจราจร จนบางครั้งก่อให้เกิดอุบัติเหตุ

3. ผู้ประกอบการกับชาวบ้านในพื้นที่ เนื่องจากผู้ประกอบการมีปริมาณขยะที่ค่อนข้างมาก ส่งผลกระทบต่อชาวบ้านรอบข้าง เกิดความขัดแย้งระหว่างเพื่อนบ้านในชุมชน

ด้วยเหตุนี้ เทศบาลตำบลป่าบอนจึงเกิดแนวคิดที่จะแก้ไขปัญหาค่าความขัดแย้งของคนในชุมชน และทำให้ชุมชนในเขตเทศบาลตำบลป่าบอนเป็นชุมชนที่มีการบริหารจัดการขยะคัดแยกขยะเพื่อลดปริมาณขยะจากแหล่งกำเนิดหรือในระดับครัวเรือน ซึ่งเป็นแหล่งผลิตปริมาณขยะ โดยได้ดำเนินการดังนี้

1. เทศบาลตำบลป่าบอนแต่งตั้งคณะทำงาน เพื่อบูรณาการงานทุกภาคส่วน นำไปสู่การแก้ไขความขัดแย้งของคนในชุมชน ดังนั้นการดำเนินงานจึงต้องอาศัยความร่วมมือจากชุมชน และมีแนวคิดการจัดการขยะโดยชุมชน ภายใต้การเสริมสร้างความสามัคคี และการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน เพื่อให้มีการบริหารจัดการขยะแบบครบวงจร และประชาชนก็จะสามารถอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขภายใต้สิ่งแวดล้อมที่ดีอย่างยั่งยืน
2. การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจการบริหารจัดการขยะ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการและให้ความรู้แก่แกนนำด้านสุขภาพและประชาชนในพื้นที่ โดยใช้หลักการลดปริมาณขยะตั้งแต่แหล่งกำเนิดหรือระดับครัวเรือน เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ให้กับแกนนำไปขยายผลในชุมชนของตนเอง เป็นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในลักษณะดาวกระจายของคนในชุมชน เพิ่มช่องทางการเข้าถึงข้อมูล ลดกระแสการต่อต้าน ข้อขัดแย้งจากชุมชน เนื่องจากเมื่อแกนนำลงพื้นที่ดำเนินการ ประชาชนจะเห็นว่าเป็นการดำเนินงานระหว่างคนในชุมชนเอง สร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจ เสริมสร้างความสามัคคีที่จะร่วมกันแก้ไขปัญหาของชุมชนตนเอง
3. การจัดประชุม/สัมมนา/เวทีต่างๆเพื่อรับฟังแลกเปลี่ยน/ระดมความคิดเห็น จัดทำเวทีประชาคมรับฟังความคิดเห็นของคนในชุมชนทุกชุมชน ในประเด็น **“เส้นทางสู่ชุมชนปลอดถังขยะ” (Zero Bin)**
4. จัดทำบันทึกข้อตกลงเข้าร่วมโครงการ (MOU) ระหว่างชุมชนกับเทศบาลป่าบอน
5. การเก็บถังขยะออกจากชุมชนคืนกลับเทศบาลตำบลป่าบอน เพื่อเป็นเทศบาลปลอดถัง

ผลจากการดำเนินโครงการถนนปลอดถังซึ่งดำเนินการเป็นการต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี 2559 ทำให้ปัญหาความขัดแย้งระหว่าง ชาวบ้านในพื้นที่ ผู้ใช้เส้นทางสัญจรและผู้ประกอบการได้รับการแก้ไข ไม่มีข้อพิพาทเกิดขึ้นอีก และเป็นโครงการที่ได้รับความร่วมมือจากชุมชน ทั้ง 6 ชุมชน และเทศบาลตำบลป่าบอนสามารถดำเนินกิจกรรมได้บรรลุวัตถุประสงค์โครงการ สามารถเก็บถังขยะทั้ง 6 ชุมชน สำเร็จภายใน 2 เดือน โดยไม่มีความขัดแย้ง และสามารถบริหารจัดการขยะได้ตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง เกิดผลสำเร็จในการบริหารจัดการขยะ และดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมได้อีกทางหนึ่งด้วย

โครงการโรงฆ่าสัตว์มาตรฐานเทศบาลตำบลป่าบอน

ในเขตเทศบาลตำบลป่าบอน มีผู้ประกอบการโรงฆ่าสัตว์ และมีโรงงานชำแหละเถื่อนที่มีอาคารโครงสร้าง จำนวน 5 แห่งและชำแหละเองที่บ้านไม่มีโรงเรือน 10 แห่ง ซึ่งการประกอบกิจการชำแหละสุกรเถื่อนนี้ทำให้เกิดความขัดแย้งหลายประการ เช่น ความขัดแย้งระหว่างผู้ประกอบการชำแหละสุกรเถื่อนกับเพื่อนบ้านรอบข้าง ซึ่งการประกอบกิจการชำแหละสุกรเถื่อนนี้ทำให้เกิดมลพิษ เกิดกลิ่นเหม็น น้ำเสีย และภาพลักษณ์ที่ไม่น่าดู เป็นเหตุรำคาญ ทำให้ทะเลาะกันระหว่างผู้ชำแหละสุกรกับเพื่อนบ้าน

นอกจากนี้ยังเกิดความขัดแย้งระหว่างผู้ประกอบการชำแหละสุกรเถื่อนกับผู้ประกอบการชำแหละสุกรเถื่อนด้วยตนเอง เป็นความขัดแย้งด้านผลประโยชน์ เพื่อแย่งชิงความได้เปรียบทางการตลาดโดยแย่งชิงลูกค้ารายย่อยที่ขายเนื้อหมูในตลาดให้เข้ามาใช้บริการชำแหละที่โรงชำแหละของตนเองจนมีเหตุขัดแย้งถึงชดทะเลาะวิวาทและชู้ฆ่ากันขึ้น

อีกทั้งความขัดแย้งระหว่างแม่ค้าขายหมูด้วยกันเองในตลาด แยกเป็นกลุ่มที่ชำแหละจากโรงชำแหละเถื่อน และกลุ่มที่ชำแหละจากโรงฆ่าสัตว์เทศบาลตำบลป่าบอน ด้วยสาเหตุคุณภาพของเนื้อหมูชำแหละได้มาตรฐานและไม่ได้มาตรฐาน เป็นเหตุให้มีทะเลาะวิวาทเกิดขึ้น

ความขัดแย้งดังกล่าว ทำให้เทศบาลต้องหาแนวทางแก้ไขปัญหาเกิดเป็นโครงการโรงฆ่าสัตว์มาตรฐานเกิดขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในชุมชน อันเกิดจากโรงฆ่าสัตว์เถื่อนและปัญหาด้านคุณภาพเนื้อสุกร เพื่อยกระดับโรงฆ่าสัตว์ของเทศบาลตำบลป่าบอนให้เข้าสู่มาตรฐาน และเพื่อสุขภาพอนามัยที่ดีของคนในชุมชนได้บริโภคเนื้อสัตว์ที่มีคุณภาพ

การดำเนินการของเทศบาลตำบลป่าบอน

1. ประชุมหรือแนวทางในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างผู้ประกอบการโรงฆ่าสัตว์ เกือบกับผู้ประสบปัญหาที่ได้รับผลกระทบเพื่อหาทางออกร่วมกัน
2. ดำเนินการโครงการโรงฆ่าสัตว์เทศบาลตำบลป่าบอนให้เป็นโรงฆ่าสัตว์มาตรฐานตามเกณฑ์มาตรฐานโรงฆ่าสัตว์
3. ทำความเข้าใจกับผู้ประกอบการเถื่อนโดยดึงผู้ประกอบการเถื่อนเข้ามามีส่วนรวมในการจัดการโรงฆ่าสัตว์ที่ถูกต้องตามกฎหมาย โดยไม่ใช้วิธีการทางกฎหมายเข้าบังคับ
4. ดำเนินการบริหารจัดการโรงฆ่าสัตว์ตามมาตรฐานโรงฆ่าสัตว์โดยใช้ลูกจ้างของโรงฆ่าสัตว์เถื่อน ที่ออกจากงาน รับเข้าเป็นพนักงานประจำโรงฆ่าสัตว์เทศบาล เพื่อแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งระหว่างโรงฆ่าสัตว์เทศบาลกับโรงฆ่าสัตว์เถื่อน
5. ประเมินผลการบริหารจัดการโรงฆ่าสัตว์มาตรฐาน ดังนี้
 - ประชุมกลุ่มพ่อค้า แม่ค้า ผู้มีส่วนได้เสีย และนำผลข้อเสนอมาปรับปรุงแก้ไขร่วมกัน
 - ประเมินผลด้านคุณภาพเนื้อสุกรผ่านเจ้าพนักงานตรวจโรคสัตว์
 - ออกตรวจประเมินผลหน้าแผงตามตลาดที่พ่อค้า แม่ค้าจำหน่ายสุกร และกลุ่มผู้ซื้อ ตามแบบสอบถามความพึงพอใจ เพื่อนำผลมาปรับปรุงแก้ไขในการบริหารจัดการโรงฆ่าสัตว์เทศบาล

การจัดทำโรงฆ่าสัตว์มาตรฐานสามารถดึงผู้ประกอบการโรงฆ่าสัตว์เถื่อนทั้งหมดเข้าสู่ระบบให้ยอมรับและเข้ามามีส่วนร่วมกับทางเทศบาล สามารถเปลี่ยนแนวคิดและการปฏิบัติโดยไม่มีข้อร้องเรียน สามารถดึงพนักงานจากโรงฆ่าสัตว์เถื่อนเข้ามาเป็นพนักงานประจำโรงฆ่าสัตว์เทศบาล เพื่อช่วยเหลือให้ลูกจ้างโรงฆ่าสัตว์นอกระบบมีอาชีพเลี้ยงครอบครัว และสร้างความปรองดองสมานฉันท์ให้เกิดขึ้นในพื้นที่ได้ โดยผ่านการอบรมการจัดการฆ่าและซากสัตว์ที่ถูกต้องตามขั้นตอนโรงฆ่าสัตว์มาตรฐาน ทำให้ประสบความสำเร็จด้านการสร้างความสมานฉันท์ในพื้นที่กลุ่มผู้ประกอบการโรงฆ่าสัตว์เถื่อนกับเพื่อนบ้านข้างเคียง และระหว่างผู้ประกอบการเถื่อนด้วยตนเอง นอกจากนี้ ประชาชนในเขตเทศบาลและพื้นที่ข้างเคียงได้บริโภคเนื้อสุกรมีคุณภาพ ไม่มีสารเร่งเนื้อแดง เกิดผลดีต่อสุขภาพของประชาชนทั้งในเขตและนอกเขตเทศบาล

กิจกรรมเที่ยงวันยันเที่ยงคืนช่วงเทศกาลสงกรานต์

เทศกาลสงกรานต์ของไทยในทุกๆ จังหวัด ทุกๆ พื้นที่ที่มีกิจกรรมการสาดน้ำตามวัฒนธรรม ประเพณี เช่นเดียวกับเยาวชน และประชาชนในเขตเทศบาลตำบลป่าบอน ซึ่งมีการจัดจุดในการเล่น สาดน้ำสงกรานต์ในแต่ละชุมชนของเทศบาลตำบลป่าบอนที่มีทั้งหมด 6 ชุมชน ดังนั้นในแต่ละจุด ของการเล่นสาดน้ำกัน เยาวชนได้รวมกลุ่มกันในการตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ซึ่งเป็นปัจจัยหลัก ที่ทำให้เกิดการขาดสติ เกิดเรื่องชกต่อย ทำร้ายร่างกาย รวมทั้งการลวนลามสุภาพสตรี ทำให้เกิด ความไม่พอใจ เกิดความขัดแย้งและความรุนแรงถึงขั้นใช้อาวุธทำร้ายกัน เมื่อเทศกาลสงกรานต์ ได้เสร็จสิ้นลงแต่ความขัดแย้งยังไม่จบลง ทำให้เรื่องบานปลายจนผู้ปกครองของเยาวชนที่มี ความขัดแย้งกันได้มาขอความช่วยเหลือจากคณะผู้บริหารเทศบาลตำบลป่าบอนแก้ปัญหาความ ขัดแย้งระหว่างเยาวชนในชุมชนทั้ง 6 ชุมชน ผู้บริหารเทศบาลตำบลป่าบอนจึงได้ประชุมหารือ คิดแก้ปัญหาความขัดแย้งโดยการจัดกิจกรรม “เที่ยงวันยันเที่ยงคืน” ขึ้นในปี 2559 เพื่อแก้ไข ปัญหาความขัดแย้งนี้ โดยเห็นควรให้กำหนดเขตพื้นที่ในการเล่นน้ำสงกรานต์ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อลดความขัดแย้งและความรุนแรงของเยาวชนจากการเล่นน้ำสงกรานต์นำไปสู่เหตุ ทะเลาะวิวาทและการทำอหาจาร
2. เพื่อสร้างความรักความสามัคคีของเยาวชนระหว่างชุมชนทั้ง 6 ชุมชน
3. เพื่อส่งเสริมให้เยาวชนมีการรักษานบธรรมเนียมนิยมประเพณีอันดีงาม
4. เพื่อลดอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นในชุมชนช่วงเทศกาลสงกรานต์
5. เพื่อความสะดวกในการดูแลความเรียบร้อย

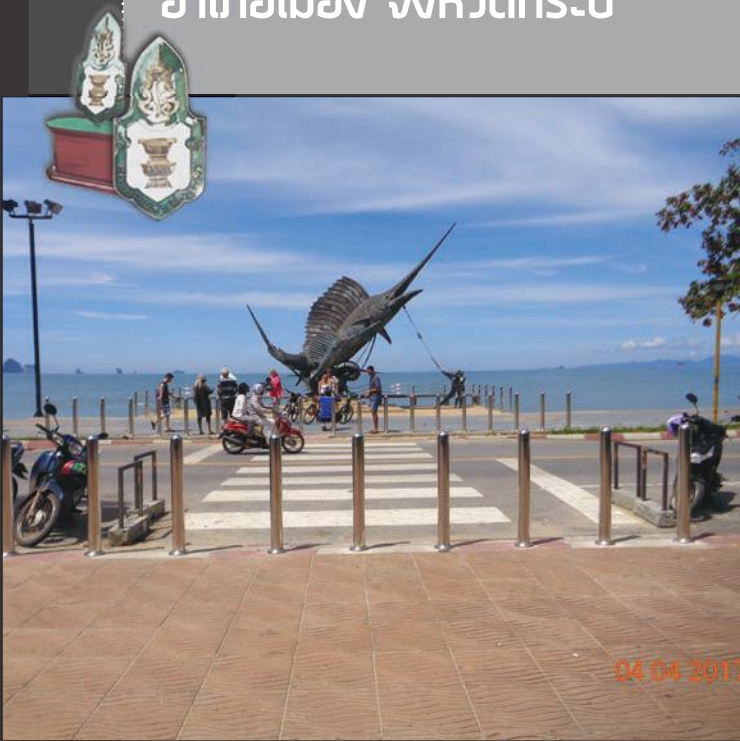
การดำเนินการของเทศบาลตำบลป่าบอน

1. เทศบาลตำบลป่าบอนเชิญครอบครัวของเยาวชนที่เกิดความขัดแย้งมาไกล่เกลี่ยเพื่อ ความปรองดองสมานฉันท์
2. เทศบาลตำบลป่าบอนเชิญคณะกรรมการประสานชุมชนทั้ง 6 ชุมชน พร้อมด้วย คณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนร่วมหารือแนวทางในการจัดกิจกรรมเที่ยงวันยันเที่ยงคืนขึ้น เพียงจุดเดียวในการเล่นน้ำสงกรานต์

3. ประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สถานีตำรวจ อปพร. โรงพยาบาล ฯลฯ เพื่อดำเนินความสะดวกในการจัดกิจกรรม
4. ดำเนินงานจัดกิจกรรม วันที่ 13 เมษายน 2559 เวลา 12.00 น. - 24.00 น. ณ ถนนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 41 บริเวณชุมชนบ้านหนองนก ตำบลหนองธง อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง
5. ประสานขอสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมจากหน่วยงานหลายฝ่าย โดยไม่ใช้งบประมาณของทางเทศบาล เช่น
 - คณะผู้บริหาร สมาชิกสภาเทศบาลตำบลป่าบอน
 - ได้รับบริจาคจากผู้ปกครองของเยาวชนในชุมชน
 - หน่วยงานราชการในเขตเทศบาลตำบลป่าบอน
 - ได้รับการสนับสนุนวงดนตรีในพื้นที่เขตเทศบาลตำบลป่าบอน
6. ประเมินผลติดตามการจัดกิจกรรม ซึ่งปรากฏว่า
 - ไม่มีเหตุการณ์ปะทะและทะเลาะวิวาทกันของกลุ่มวัยรุ่นเยาวชน
 - ไม่เกิดเหตุกระทำอนาจารระหว่างกลุ่มผู้เล่นน้ำสงกรานต์
 - ไม่เกิดอุบัติเหตุทางรถในการสัญจรไปมาในเทศกาลสงกรานต์

จากการติดตามผลการดำเนินกิจกรรมที่ยั่งยืนเที่ยงคืน ช่วยลดความขัดแย้งในชุมชน ทั้ง 6 ชุมชนในเขตเทศบาลตำบลป่าบอน และช่วยลดอุบัติเหตุในการสัญจรไปมาในช่วงสงกรานต์ ซึ่งมีผลสืบเนื่องมาจากความขัดแย้ง ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่ากิจกรรมนี้ได้สร้างความสามัคคีปรองดองของเยาวชนในชุมชน ความขัดแย้งที่เกิดในชุมชนทั้ง 6 ชุมชน จากที่เคยเกิด 15 เหตุการณ์ในปี ก่อนหน้า และจำนวนคู่กรณีทั้งหมด 32 ราย มีผลเป็นศูนย์ คือไม่มีเหตุการณ์ทะเลาะวิวาทขึ้นเลย ในปี พ.ศ. 2559 ทำให้เยาวชนที่มาร่วมเล่นน้ำสงกรานต์ในกิจกรรมที่ยั่งยืนเที่ยงคืนมีความสุข สนุกสนานในการเล่นน้ำสงกรานต์ มีน้ำใจเป็นมิตรไมตรีร่วมกิจกรรมสาดน้ำสงกรานต์ด้วยความอ่อนน้อม เข้าใจในขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของไทย และทำให้เทศบาลตำบลป่าบอน จัดกิจกรรมที่ยั่งยืนเที่ยงคืนทุกปีในช่วงเทศกาลสงกรานต์ เพื่อสร้างความสมานฉันท์แก่เยาวชน ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลป่าบอนต่อไป

องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

ตำบลอ่าวนาง อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ 81180
โทรศัพท์ 0-7563-7146 โทรสาร 0-7563-7672

ประชากร

12,775 คน (ชาย 6,309 คน หญิง 6,466 คน)

พื้นที่

126 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 8 หมู่บ้าน)

รายได้

108,827,468.85 บาท (ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้ เงินยืมจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

22,220,976 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายพันคำ	กิตติธรรกุล	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง
2. นายก่อหนี่	กองข้าวเกรียบ	ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง
3. นายวิเชษฐ์	ขวัญข้าว	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง

สัดส่วนสมาชิกสภา

ชาย จำนวน 12 คน

หญิง จำนวน 1 คน

องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง มุ่งเน้นการบริหารงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ขององค์กร คือ **“ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน บนพื้นฐานสภาพแวดล้อมและเมืองน่าอยู่ พร้อมเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืน”** โดยมุ่งหวังให้ตำบลอ่าวนางมีความเจริญทุกด้านอย่างสมดุล ทั้งด้านการศึกษา สาธารณสุข เศรษฐกิจ และสังคม บนพื้นฐานของความหลากหลายและความแตกต่างของลักษณะเมืองและประชากร ซึ่งมีทั้งสังคมแบบชนบท สังคมแบบกึ่งเมือง และสังคมเมือง ประชากรมีทั้งประชาชนพื้นถิ่นดั้งเดิม ประชาชนที่อพยพย้ายถิ่นฐานมาประกอบอาชีพภาคบริการและใช้แรงงาน ผู้ประกอบการต่างถิ่นที่เข้ามาประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

ด้วยเหตุนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง จึงต้องเสริมสร้างความสมานฉันท์ให้แก่ประชาชนในการอยู่ร่วมกันระหว่างคนและสังคมที่มีความแตกต่างหลากหลาย ให้สามารถอยู่ร่วมกันได้โดยสันติสุข โดยได้เปิดโอกาสให้เกิดการปฏิสัมพันธ์กันระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เป็นการแลกเปลี่ยนและสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เกิดการทำงานร่วมกัน บนพื้นฐานของความเอื้ออาทรซึ่งกันและกัน สร้างสำนึกรักท้องถิ่น สร้างคุณค่าทางจิตใจ เรียบรู้ที่จะ “ให้” และ “รับ” อย่างมีคุณค่า ตลอดจนการแบ่งปันกันอย่างมีความสุข เพื่อขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมายทางการสร้างสังคมแห่งความสันติสุขและความสมานฉันท์ โดยองค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง มีแนวคิดและหลักการบริหารที่สำคัญ ดังนี้

1. การให้ความสำคัญกับทุกมิติของความหลากหลายอย่างเท่าเทียมกัน
2. การทำงานโดยใช้หลักการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนอย่างแท้จริงทั้งภาครัฐ และเอกชน เพื่อเสริมสร้างความสมานฉันท์ของคนในพื้นที่ท้องถิ่น และบุคคลที่ย้ายถิ่นฐานเข้ามาอาศัยอยู่
3. การนำหลักคำสอนของแต่ละศาสนาที่ประชาชนนับถือศรัทธา มาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวทางจิตใจ และเป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน เนื่องจากในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนางนั้นมีความแตกต่างทางศาสนา ซึ่งส่วนมากนับถือศาสนาอิสลามมากถึง 90% ส่วนศาสนาพุทธและคริสต์นั้นเป็นลำดับรองลงมา
4. การประยุกต์ใช้กิจกรรมทางศาสนา ประเพณี และอัตลักษณ์ของท้องถิ่น ให้เป็นเมืองน่าอยู่ เพื่อสันติสุขและความสมานฉันท์ เพื่อแสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นของคนในพื้นที่และคนนอกพื้นที่

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านการเสริมสร้างสันติสุข
และความสมานฉันท์ขององค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง ได้แก่

โครงการส่งเสริมกิจกรรมของปู่สูงอายุตำบลอ่าวนาง

ปัจจุบัน องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง มีผู้สูงอายุในพื้นที่จำนวนมาก ผู้สูงอายุเหล่านี้
นับเป็นปวงชนียบุคคลของสังคมที่มีคุณค่ายิ่ง องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนางได้ตระหนักและ
เห็นความสำคัญของผู้สูงอายุอย่างมาก จึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมกิจกรรมผู้สูงอายุตำบลอ่าวนาง
ขึ้น เพื่อให้ผู้สูงอายุได้มีโอกาสมาทำกิจกรรมร่วมกัน ได้พบปะพูดคุยมีปฏิสัมพันธ์กัน ได้ใช้เวลา
ว่างให้เกิดประโยชน์ ก่อให้เกิดความรักสามัคคีกันในหมู่ผู้สูงอายุ ได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
รวมถึงได้เรียนรู้การฝึกอาชีพ เสริมสร้างรายได้ให้แก่ตนเอง รวมถึงได้รับความรู้เกี่ยวกับด้าน
การแพทย์เบื้องต้นไว้สำหรับดูแลสุขภาพกาย จิตใจ สังคม จากชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
จากทั้งหมดที่กล่าวมานั้น ทำให้ผู้สูงอายุรู้สึกว่าคุณค่า สามารถดำรงตนในสังคมได้อย่างมี
ความสุขและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่คนรุ่นหลัง

เริ่มแรกนั้น มีการรวมกลุ่มผู้สูงอายุในตำบลอ่าวนางขึ้น โดยโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ
ตำบลบ้านช่องพลี แต่ยังมีผู้สูงอายุในตำบลแต่มีจำนวนผู้สูงอายุไม่มากนัก และยังไม่เป็นรูปธรรม
ต่อมอองค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง จึงได้เข้ามามีส่วนร่วมช่วยในการผลักดันและขับเคลื่อนชมรม
ผู้สูงอายุ โดยให้ผู้สูงอายุรวมตัวกันเพื่อจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุในความดูแลขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลอ่าวนางขึ้น เมื่อเดือนมีนาคม 2558 โดยมีผู้สูงอายุในพื้นที่แรกเริ่มก่อตั้ง จำนวน 60 คน
ได้รับเลือกเป็นคณะกรรมการขับเคลื่อนชมรม จำนวน 19 คน เพื่อเป็นแกนนำในการขับเคลื่อน
ชมรมผู้สูงอายุในการขับเคลื่อนกิจกรรมเครือข่ายสังคม

ชมรมผู้สูงอายุตำบลอ่าวนาง เป็นกลุ่มหนึ่งที่มีพลังในการขับเคลื่อนการสร้างสันติสุขและ
ความสมานฉันท์ โดยมีเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชนร่วมกันขับเคลื่อนการดำเนินงาน ซึ่งพื้นที่
ตำบลอ่าวนางเป็นพื้นที่ชุมชนที่มีความแตกต่างกันด้านศาสนา โดยมีถึง 3 ศาสนา ส่วนใหญ่
ประชากรนับถือศาสนาอิสลาม ประมาณร้อยละ 90 โดยกิจกรรมส่วนใหญ่จะเน้นกิจกรรมตาม
วันสำคัญของแต่ละศาสนา ชมรมผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนางนั้นจะเป็นผู้ขับเคลื่อน
และเชื่อมโยงกับคนในชุมชน และกิจกรรมที่มีร่วมกันคือ กิจกรรมการนำหลักคำสอนของแต่ละ
ศาสนามาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวและเป็นเครื่องมือเสริมสร้างความเข้าใจ เป็นการสร้างความสัมพันธ์

อันดีระหว่างกัน การนำกิจกรรมทางศาสนา ประเพณี ให้เกิดเป็นสังคมแห่งความสันติสุขและ
สมานฉันท์ ได้แก่

- **กิจกรรมเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุ ผู้ป่วย และผู้พิการติดเตียง** เป็นการลงพื้นที่เยี่ยมบ้าน
ผู้สูงอายุ ผู้ป่วยและผู้พิการที่อยู่ติดเตียง เดินทางหรือช่วยเหลือตัวเองไม่สะดวก
เป็นการสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ผู้ป่วย ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ทำร่วมกับ สภาดิเคและ
เยาวชนตำบลอ่าวนาง อันเป็นการสร้างสันติสุขให้เกิดขึ้นในชุมชน
- **กิจกรรมโครงการอบรมคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กและเยาวชนภาคฤดูร้อน**
เนื่องมาจากประชากรส่วนใหญเป็นชาวมุสลิม เมื่อถึงช่วงเทศกาลสงกรานต์ ชาวมุสลิม
ส่วนใหญ่จะไม่นิยมไปร่วมเทศกาล ดังนั้น ชมรมผู้สูงอายุจึงได้หาวิธีให้เยาวชนที่เป็น
ชาวมุสลิมนั้นได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ จึงได้จัดกิจกรรมอบรมคุณธรรม
จริยธรรมภาคฤดูร้อนให้กับเด็กและเยาวชน เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้มาเข้าค่ายร่วมกัน
ได้เรียนรู้การปฏิบัติตามหลักศาสนาอิสลาม และในส่วนของศาสนาพุทธ ก็มีการจัด
กิจกรรมรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ และขอพรผู้สูงอายุขึ้น ทั้งนี้จัดในเวลาเดียวกันเพื่อ
แสดงให้เห็นว่าทั้งสองศาสนาอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข และสมานฉันท์กันอย่างลงตัว
- **กิจกรรมโครงการจัดงานวันแมวลิตกลางตำบลอ่าวนาง** เป็นโครงการที่มีผู้สูงอายุเป็น
แกนนำในการริเริ่มและดำเนินโครงการ เป็นการนำความเชื่อและความศรัทธาตามหลัก
คำสอนของศาสนามาเป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างสันติของคนในพื้นที่ ความเป็นน้ำ
หนึ่งใจเดียวกันของคนในชุมชน กิจกรรมในโครงการ ประกอบด้วย การอันเชิญ
พระมหาคัมภีร์อัลกรุอ่าน การเผยแพร่หลักคำสอนของศาสนา กิจกรรมทางศาสนา
การบรรยายธรรมหลักทางความซื่อซั้งปวง ซึ่งเป็นหลักธรรมที่คล้ายกับศาสนาพุทธ
และมีคำสอนให้รำลึกว่าทุกคนเป็นพี่น้องกันทุกศาสนา พอใจในสิทธิและหน้าที่ของ
ตนเอง ช่วยเหลือผู้ยากไร้ ตลอดจนการจัดพื้นที่ให้สำหรับร่วมกันออกร้านจัดจำหน่าย
สินค้าเพื่อจัดหารายได้สมทบทุนในการดำเนินการด้านการส่งเสริมและสนับสนุน
กิจกรรมทางศาสนาของผู้สูงอายุในชุมชนในการนำไปใช้ต่อยอดในกิจกรรมอื่นๆ
ถึงแม้ว่าจะจะเป็นกิจกรรมของชาวมุสลิมแต่ก็เปิดกว้างให้คนทุกศาสนาเข้าร่วม เป็น
โอกาสอันดีที่ได้ใช้เวทีดังกล่าวเป็นจุดศูนย์รวมของประชาชนทุกหมู่บ้าน ได้พบปะพูดคุย
แลกเปลี่ยนความคิดเห็น สร้างสัมพันธ์อันดีแก่คนทุกศาสนาในชุมชน ทำให้เกิด
ความร่วมมือร่วมใจกัน ถือเป็นกิจกรรมเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์แก่ชุมชน

ผลสำเร็จจากการดำเนินงานจะเห็นได้ว่า การดำเนินโครงการส่งเสริมกิจกรรมของผู้สูงอายุ ตำบลอ่าวนางไม่ได้เป็นโครงการที่ส่งเสริมกิจกรรมเฉพาะของผู้สูงอายุเท่านั้น เป็นโครงการที่ใช้ผู้สูงอายุเป็นพลังและเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีในชุมชน โดยมีการเชื่อมโยง ร่วมมือกับเครือข่ายอื่น เช่น เครือข่ายของสภาเด็กและเยาวชนตำบลอ่าวนาง อีกด้วย การเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์ของคนในพื้นที่ โดยการขับเคลื่อนขององค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง ส่งผลให้ตำบลอ่าวนางเป็นพื้นที่ที่มีแต่สันติสุข เป็นสังคมแห่งการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

โครงการจัดระเบียบแหล่งท่องเที่ยวอ่าวนาง

หาดอ่าวนาง เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับประเทศ และเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญและสวยงาม เนื่องจากเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลฝั่งอันดามัน ทำให้มีนักท่องเที่ยวหลั่งไหลเข้ามาท่องเที่ยวมากมายทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ทำให้ในพื้นที่ตำบลอ่าวนางนั้น มีสถานประกอบการธุรกิจมากมาย เช่น ผู้ประกอบการโรงแรม ที่พัก ร้านอาหาร ร้านค้า และอื่นๆ ซึ่งที่ผ่านมาแล้วยังมิได้มีการจัดระเบียบเท่าที่ควร จึงทำให้เกิดปัญหาต่างๆ มากมาย ได้แก่ เกิดปัญหาการแย่งพื้นที่ส่วนรวม ปัญหาการเสื่อมโทรมของพื้นที่ที่จัดบริการนักท่องเที่ยวจากรัฐ ปัญหาการรื้อถอนมาจอดบนทางเท้า รวมถึงปัญหาความขัดแย้งระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจด้วยกันเองในการใช้พื้นที่สาธารณะ และยังเกิดความขัดแย้งระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐกับผู้ประกอบการธุรกิจอีกด้วย ปัญหาต่างๆ เหล่านี้ทำให้ประชาชนในพื้นที่และนักท่องเที่ยวนั้นได้รับความไม่สะดวก และเดือนร้อนอย่างมาก องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนางเล็งเห็นความสำคัญและตระหนักถึงปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น จึงมีความคิดริเริ่มที่จะจัดการปัญหาความขัดแย้งเหล่านี้ เพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สมานฉันท์และความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยที่เกิดขึ้น เพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงมีศักยภาพด้านการท่องเที่ยว และเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง มีบทบาทสำคัญ โดยทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการประสานงาน จัดประชุม และไกล่เกลี่ยระหว่างกลุ่มคนต่างๆ การดำเนินงานเริ่มจากองค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนางได้มีการประชุมชี้แจงและทำความเข้าใจกับผู้ประกอบการธุรกิจต่างๆ ทั้ง โรงแรม ที่พัก ร้านอาหาร ร้านค้า ในการใช้พื้นที่สาธารณะเพื่อส่วนรวม รวมถึงผู้ประกอบการรถเช่า รถโดยสารต่างๆ ให้เข้าใจถึงปัญหาและแนวทางแก้ไขที่องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนางจัดขึ้น

โดยมีการกำหนดระยะเวลาให้ผู้ประกอบการดำเนินการ โดยกิจกรรมหลักที่องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาและเสริมสร้างความสมานฉันท์ในพื้นที่ ได้แก่

- กิจกรรมการจัดระเบียบผู้ประกอบการเรือหางยาวนำเที่ยว ในพื้นที่ตำบลอ่าวนางนั้น มีผู้ประกอบการเรือหางยาวนำเที่ยว จำนวน 470 ราย ซึ่งที่ผ่านมาไม่มีการวางแผนให้เป็นระบบทำให้เกิดความไม่เรียบร้อย เกิดปัญหาการแย่งชิงลูกค้า บางครั้งทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความหวาดกลัว องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนางจึงดำเนินการจัดระเบียบ โดยการประชุมหารือปัญหาาร่วมกัน และสร้างข้อตกลงร่วมกัน กำหนดกฎเกณฑ์ที่เป็นที่ยอมรับกันทุกฝ่าย ซึ่งได้ข้อยุติคือการใช้การจัดระบบคิว ซึ่งสามารถแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งระหว่างผู้ประกอบการได้ในที่สุดและระยะยาวจนมาถึงปัจจุบัน
- กิจกรรมการจัดระเบียบชายหาด ซึ่งที่ผ่านมาไม่มีผู้ประกอบการมีการวางเตียงผ้าใบร่มชายหาด ร้านค้าหาบเร่ ร้านนวดต่างๆ ทำให้ไม่มีพื้นที่ชายหาดให้นักท่องเที่ยวได้ทำกิจกรรม รวมถึง การจัดระเบียบการจอดเรือ เช่น เจสกี เป็นต้น ซึ่งมีการจอดเรือไว้เต็มหน้าหาด ไม่เหลือพื้นที่ในการเล่นน้ำสำหรับนักท่องเที่ยว ซึ่งถือเป็นการขัดต่อนโยบายของจังหวัดกระบี่ ทั้งนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง จึงได้ประชุมร่วมกับผู้ประกอบการ ทาหรือข้อสรุปเพื่อสร้างความสมานฉันท์แก่กัน ซึ่งได้ข้อยุติสำหรับทุกฝ่ายคือ การจัดทำท่อนกันแนวเล่นน้ำ เพื่อให้นักท่องเที่ยวมีพื้นที่ที่สามารถลงเล่นน้ำได้อย่างปลอดภัย
- กิจกรรมการจัดระเบียบรถรับจ้าง (รถจักรยานยนต์พ่วงข้าง) เนื่องจากอ่าวนางเป็นสถานที่ที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก รถจักรยานยนต์พ่วงข้างนั้น ถือเป็นที่นิยมจากนักท่องเที่ยวอย่างมากเพราะช่วยอำนวยความสะดวกให้นักท่องเที่ยวได้ดีและประชาชนในพื้นที่ประกอบการรถรับจ้างพ่วงข้างเป็นจำนวนมาก ทำให้ในแต่ละวันมีปริมาณรถสัญจรจำนวนมาก เกิดการจราจรติดขัด ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง จึงได้ประชุมเพื่อหารือเพื่อหาข้อยุติของปัญหาที่เกิดขึ้น รวมถึงชี้แจงให้ผู้ประกอบการให้เข้าใจและจัดทำบันทึกร่วมกัน ระหว่าง องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง ขนส่งจังหวัดกระบี่ อำเภอเมืองกระบี่ ตำรวจภูธรเมืองกระบี่ และชมรมรถจักรยานยนต์พ่วงข้างอ่าวนาง เพื่อขึ้นทะเบียนรถจักรยานยนต์พ่วงข้าง

ให้ถูกต้อง และจัดระเบียบในเรื่องดังกล่าว โดยมีการกำหนดจุดจอตระอรับผู้โดยสาร ห้ามจอดในที่ห้ามจอด จัดระบบคิว เพื่อลดปัญหาการแย่งชิงผู้โดยสาร และการแย่งชิงพื้นที่จอดรถ เพื่อความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว และการจราจรที่คล่องตัวขึ้น

- กิจกรรมการจัดระบบรถเช่า ซึ่งที่ผ่านมามีผู้ประกอบการนำรถเช่ามาจอดในที่จอดในพื้นที่สาธารณะมากมาย ทำให้นักท่องเที่ยวและบุคคลทั่วไปไม่มีที่สำหรับจอดรถ มีการรुक้าไปจอดรถบนทางเท้าสาธารณะ และกีดขวางทางจราจร องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนางจึงได้ประชุมหารือกับผู้ประกอบการรถเช่า เพื่อทำข้อตกลงและจัดระเบียบจัดพื้นที่ให้รถเช่าจอดในบริเวณที่จัดให้ เพื่อความเป็นระเบียบ และลดการกีดขวางการจราจร
- กิจกรรมจัดระเบียบทางเท้าและจัดระเบียบหาบเร่/แผงลอย เนื่องจากตำบลอ่าวนางมีผู้ประกอบการเข้ามาลงทุนและประกอบธุรกิจจำนวนมาก โดยบางครั้งอาจไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ มีการนำรถขึ้นมาจอดบริเวณทางเท้าสาธารณะ มีร้านค้าหาบเร่/แผงลอย ทำให้กีดขวางการสัญจร นักท่องเที่ยวได้รับความไม่สะดวกต้องลงไปเดินบนพื้นผิวจราจร เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ ทั้งนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนางและชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบ ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ ได้แก่ อำเภอเมืองกระบี่ ตำรวจภูธรจังหวัดกระบี่ ตำรวจภูธรเมืองกระบี่ ตำรวจท่องเที่ยวกระบี่ เรียกประชุมผู้ประกอบการ เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจ ออกประกาศจัดระเบียบ รวมถึงร่วมกันลงพื้นที่จัดระเบียบทางเท้าสาธารณะเพื่อชี้แจงและร่วมพูดคุยเพื่อสร้างสันติวิธีในการจัดระเบียบ ซึ่งมีข้อยุติคือ มีการกำหนดจุดผ่อนผันให้มีการจำหน่ายสินค้าในที่สาธารณะ จุดที่กำหนดให้ ถือเป็นก้ารนำพื้นที่สาธารณะมาใช้ประโยชน์ร่วมกันได้อย่างสูงสุด
- กิจกรรมการปรับปรุงภูมิทัศน์ เป็นการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวให้มีความสวยงาม โดยองค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนางได้ดำเนินการปรับปรุงภูมิทัศน์ ได้แก่ ต้นไม้ต่างๆ มีการตัดแต่งเป็นประจำ สายไฟฟ้า จากเดิมที่มีความไม่เป็นระเบียบ นำไปไว้ใต้ดิน เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยและปลอดภัย มีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น จัดที่นั่งพักผ่อนตามทางเดินริมถนน บริการน้ำสะอาด เพื่อบริการนักท่องเที่ยว และประชาชนในพื้นที่ การทาสีตีเส้นจราจรและการจัดระเบียบป้ายบอกทางต่างๆ เพื่อให้เห็นชัดเจน ทั้งนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนางได้มีการพูดคุยหารือถึงการสร้าง

Landmark เพื่อเป็นเอกลักษณ์ที่สำคัญให้กับพื้นที่ มีการร่วมพูดคุยกับภาคประชาสังคมถึง สิ่งที่จะนำมาเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นตำบลอ่าวนาง ได้ข้อสรุปที่ทุกคนเห็นด้วยร่วมกันว่ามีความเหมาะสม คือการสร้างประติมากรรม **“ปลาใบ”** เนื่องจากเป็นปลาที่มีอยู่ในบริเวณอ่าวนางเป็นจำนวนมาก เป็นที่รู้จักของประชาชนและนักท่องเที่ยว จึงถูกนำมาสร้างเป็นประติมากรรมของตำบลอ่าวนาง

จากกิจกรรมต่างๆ ที่องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง ดำเนินงานมานั้น นับได้ว่าเป็นกิจกรรมสร้างความสมานฉันท์และสันติวิธีในพื้นที่ แก้ไขปัญหาจากความขัดแย้ง นำไปสู่ความเข้าใจร่วมกัน หาข้อยุติกับทุกฝ่าย เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด นอกจากนี้ ยังถือได้ว่าเป็นการดำเนินงานที่เรียกว่าแตกต่างจากที่อื่น เนื่องจากพื้นที่ตำบลอ่าวนางเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับโลก ทำให้มีนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยว และมีประชากรแฝงหลังไหลเข้ามาในพื้นที่เป็นจำนวนมาก จึงยากต่อการดำเนินงานมากกว่าพื้นที่อื่น เพราะมีทั้งผู้ที่ให้ความร่วมมือและมีให้ความร่วมมือ เมื่อเกิดปัญหาความขัดแย้งต่างๆ จึงขาดผู้ประสานความขัดแย้ง องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง เล็งเห็นปัญหาเหล่านี้ จึงเป็นผู้ริเริ่มในการเป็นตัวกลางประสานความสมานฉันท์ จัดระเบียบและจัดการความขัดแย้งต่อปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อเป็นประโยชน์ต่อทุกฝ่าย โดยใช้วิธีการรับฟังปัญหาในพื้นที่ ประชุมหารือ เพื่อหาข้อสรุปในการแก้ไขปัญหา เพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์แก่ทุกฝ่าย ส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการดูแลรักษา ทำให้รู้สึกถึงความเป็นเจ้าของร่วมกัน เมื่อเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของกันจึงทำให้ประชาชนช่วยกันดูแลรักษาและพัฒนาให้ยั่งยืนอีกด้วย

ความสำเร็จของการดำเนินงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง สามารถขจัดความขัดแย้งในการแย่งชิงทรัพยากรส่วนรวม การลุกล้าใช้พื้นที่สาธารณะ และปัญหาอื่นๆ ได้โดยใช้หลักความสมานฉันท์และสันติวิธี ผลจากการดำเนินงานทำให้ได้รับพื้นที่สาธารณะคืนแก่ส่วนรวม และได้ใช้ประโยชน์ร่วมกัน อีกทั้ง ยังทำให้แหล่งท่องเที่ยวมีสภาพภูมิทัศน์ที่สวยงาม มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย สมกับเป็นแหล่งท่องเที่ยวระดับโลก โดยผู้ประกอบการมีส่วนร่วมในการช่วยกันดูแลรักษา ให้ความร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง สะท้อนให้เห็นถึงการทำงานร่วมกันที่อยู่บนพื้นฐานของความไว้วางใจต่อเป้าหมายของการจัดระเบียบที่เป็นธรรมและยอมรับได้ โดยมีองค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนางเป็นผู้ขับเคลื่อนและเชื่อมโยง เพื่อให้กิจกรรมที่ดำเนินการมานั้นสำเร็จ ยั่งยืน และสามารถนำไปต่อยอดได้

รางวัลพระปกเกล้า ประจำปี 2560

ประเภทที่ 3
ด้านการเสริมสร้างเครือข่าย รัฐ เอกชน
และประชาสังคม

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

เลขที่ 900 หมู่ที่ 2 ถนนสงขลา-ระโนด ตำบลพะวง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90100
โทรศัพท์ 0-7430-3147-8 โทรสาร 0-7430-3118

ประชากร

1,415,835 คน (ชาย 690,947 คน หญิง 724,888 คน)

พื้นที่

7,393.889 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 16 อำเภอ 127 ตำบล 983 หมู่บ้าน)

รายได้

1,166,666,471 บาท (ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้ เงินจ่ายขาดจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

58,267,260 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายนิพนธ์ บุญญามณี นายองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา
2. นายมิตร แก้วประดิษฐ์ ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา
3. นายสำรวม รักษาพรหมณี ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา

สัดส่วนสมาชิกสภา

ชาย จำนวน 36 คน

หญิง จำนวน - คน

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา มีวิสัยทัศน์ที่จะสร้างเมืองสงขลาให้เป็น “ศูนย์กลาง เศรษฐกิจ การศึกษา การคมนาคมขนส่ง การท่องเที่ยวและกีฬา เป็นเมืองน่าอยู่ สังคมเป็นสุข และเป็นประตูสู่อาเซียน” ดำเนินการบริหารจัดการภายใต้นโยบาย “อบจ.สีขาว” ซึ่งได้มีการ กำหนดรูปแบบการทำงานตามยุทธศาสตร์ทั้งหมด 8 ด้านด้วยกัน ได้แก่ **1. ด้านการพัฒนา โครงสร้างพื้นฐาน** โดยเน้นการบูรณาการร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ ที่มีส่วน เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาระบบสาธารณสุขโรคสาธารณสุขการให้มีความครอบคลุมและเข้าถึงพื้นที่ต่างๆ มากยิ่งขึ้น **2. ด้านการพัฒนาเมืองสงขลาให้เป็นเมืองแห่งการเรียนรู้** โดยทำงานอย่างใกล้ชิดร่วมกับสถานศึกษาในพื้นที่ จ.สงขลา เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตจากการศึกษา ซึ่งอย่างน้อยต้องผ่าน เกณฑ์การศึกษาขั้นพื้นฐาน **3. ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต** โดยได้มีการสร้างเครือข่ายพัฒนาระบบการแพทย์ฉุกเฉิน เป็นการประสานความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนราชการ มูลนิธิ สมาคม มหาวิทยาลัย และสถาบันการแพทย์ฉุกเฉิน ทั้งนี้เพื่อป้องกันการเจ็บป่วยของประชาชนยามฉุกเฉินให้ได้รับการบำบัดรักษาอย่างทันท่วงที

ต่อมาด้านที่ **4. ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและกีฬา** ซึ่งเน้นการร่วมมือกับภาคเอกชน และสมาคมให้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการร่วมออกแบบและคิดค้นวิธีการดำเนินงานเพื่อพัฒนา การกีฬาและการท่องเที่ยวของจังหวัด เช่น มีการสร้างการสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยว รัชชต์ลาด น้ำคลองแดน โดยผ่านกระบวนการความต้องการของชุมชนในพื้นที่ โดยคนในท้องถิ่นมีบทบาท ในการพัฒนาชุมชนไปพร้อมๆ กัน ผลที่ตามมาคือ ได้รับผลตอบแทนในเชิงเศรษฐกิจและเป็น การยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตของท้องถิ่นอีกด้วย **5. ด้านการส่งเสริมอาชีพ** โดยเน้น สนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจในรูปวิสาหกิจชุมชน ส่งเสริมการรวมกลุ่มอาชีพ ผลิตรถยนต์สินค้า ชุมชน ผลิตรถยนต์สินค้าฮาลาล **6. ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** ซึ่งมี เป้าหมายเพื่อเตรียมความพร้อมในการป้องกันปัญหาอุทกภัย โดยใช้ความร่วมมือกับสำนักงาน โยธาธิการและผังเมือง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ อีกทั้งยังมีโครงการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อการสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน **7. ด้านการส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญา ท้องถิ่น** โดยร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จัดกิจกรรมทางศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นอันดีงามและสร้าง ความเข้าใจอันดีระหว่างคนในพื้นที่ เช่น การจัดพิธีห่มผ้าพระธาตุเจดีย์ศรีวิรัตน์ - มหาธาตุ การแข่งขันเรือยาว ซึ่งล้วนแล้วแต่ต้องใช้ความร่วมมือร่วมแรงร่วมใจของคนในพื้นที่ทั้งสิ้น และ

8. **ด้านการบริหารจัดการ** ซึ่งถือเป็นอีกยุทธศาสตร์หนึ่งที่น่าให้ความสำคัญกับเสียงของประชาชน มีการจัดการจัดโครงการ **“อบจ.สัญจร”** ทุกอำเภอในจังหวัดสงขลา เพื่อรับฟังปัญหา ความคิดเห็นจากภาคประชาชนในพื้นที่ อีกทั้งเพื่อให้ประชาชน หัวหน้าส่วนราชการ ชุมชนต่างๆ กลุ่ม อสม. ได้รับทราบข้อเท็จจริงถึงนโยบายการทำงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา รวมทั้งรายงานผลงาน และโครงการต่างๆ ที่ทางองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาได้นำงบประมาณลงมาในพื้นที่

สำหรับเครือข่ายและการดำเนินงาน ที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านการเสริมสร้างเครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคม ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ได้แก่

โครงการพัฒนาระบบการแพทย์ฉุกเฉินจังหวัดสงขลา “หนึ่งตำบล หนึ่งกู้ชีพ”

โครงการนี้มีที่มาจากเหตุผล 5 ประการ ด้วยกัน **ประการแรก** เนื่องด้วยพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในเรื่องการแพทย์ฉุกเฉิน นอกจากนี้ ตามความในพระราชบัญญัติการแพทย์ฉุกเฉิน พ.ศ.2551 มาตรา 3 วรรค 2 ได้กำหนดให้มีการส่งเสริมสนับสนุน และประสานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถดำเนินงานและบริหารจัดการระบบการแพทย์ฉุกเฉินในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม เพื่อให้การช่วยเหลือประชาชนที่เจ็บป่วยฉุกเฉินได้อย่างครอบคลุมทุกพื้นที่และมีประสิทธิภาพ **ประการที่สอง** ยุทธศาสตร์จังหวัดสงขลาที่เน้นให้ความสำคัญกับความมั่นคง การรักษาความสงบเรียบร้อย และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและนักท่องเที่ยว จึงได้มีการดำเนินโครงการในหลากหลายรูปแบบ เพื่อให้ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน รวมถึงนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดสงขลา มีความปลอดภัยเพิ่มมากขึ้น **ประการที่สาม** จากการลงพื้นที่ของท่านนายกนิพนธ์ บุญญามณี นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ตามโครงการ **“อบจ.สัญจร”** ทำให้ได้รับทราบความต้องการของประชาชนในแต่ละพื้นที่มากยิ่งขึ้น หนึ่งในนั้นคือความต้องการด้านความปลอดภัยและการช่วยเหลือเบื้องต้นยามเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินหรืออุบัติเหตุที่ไม่คาดคิด **ประการที่สี่** จากข้อมูลของระบบสารสนเทศการแพทย์ฉุกเฉินที่ชี้ให้เห็นว่าในปัจจุบันมีสถิติอุบัติเหตุและเจ็บป่วยฉุกเฉินของจังหวัดสงขลาเพิ่มสูงขึ้น นำมาซึ่งความต้องการการช่วยเหลือผู้ป่วยให้ทัน่วงทีมากยิ่งขึ้นตามไปด้วย และ ประการสุดท้าย คือ เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน องค์การ

บริหารส่วนจังหวัดสงขลาเล็งเห็นว่าความรู้สึกลดภัยของประชาชนเมื่อยามเกิดเหตุฉุกเฉินที่ไม่คาดคิดคือเรื่องสำคัญ เพราะฉะนั้นโครงการนี้จะเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยเพิ่มความมั่นใจให้กับประชาชนว่าทุกคนสามารถที่จะเข้าถึงการรักษาได้อย่างทันเวลา แม้ในเวลานั้นผู้ป่วยจะไม่มียานพาหนะส่วนตัวก็ตาม

เนื่องด้วยเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นนั้น องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาจึงได้เริ่มโครงการพัฒนาระบบการแพทย์ฉุกเฉิน “หนึ่งตำบล หนึ่งกู้ชีพ” ขึ้น โดยจัดให้มีชุดปฏิบัติการครอบคลุมพื้นที่ ร่วมกับเครือข่าย ได้แก่ เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล มูลนิธิ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสงขลา โรงพยาบาลหาดใหญ่ โรงพยาบาลสงขลา โรงพยาบาลชุมชนในจังหวัดสงขลา โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหม โรงพยาบาลเอกชน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เขต 4 (สงขลา) และบริษัท กลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด โดยมีองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาทำหน้าที่เป็นผู้จัดตั้ง “ศูนย์รับแจ้งเหตุและสั่งการจังหวัดสงขลา 1669” อันเป็นความพยายามทำให้เกิดศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉินกลางที่เป็นการประสานพลังของ 3 ศูนย์ ได้แก่ 1. ศูนย์รับแจ้งเหตุและสั่งการการแพทย์ฉุกเฉินจังหวัดสงขลา 2. ศูนย์ควบคุมระบบโทรทัศน์วงจรปิดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา และ 3. ศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน 191 ตำรวจภูธรจังหวัดสงขลา เข้าด้วยกัน โดยใช้เพียงหมายเลขเดียว คือ 1669 เท่านั้น โดยเครือข่ายมีลักษณะการทำงานโดยสังเขปดังนี้ เริ่มจากเมื่อมีเหตุการณ์ไม่คาดคิดหรืออุบัติเหตุเกิดขึ้น ผู้ป่วยญาติผู้ป่วย หรือผู้ที่อยู่ในจุดเกิดเหตุ ณ เวลานั้นโทรเข้ามาแจ้งศูนย์รับแจ้งเหตุและสั่งการจังหวัดสงขลา 1669 เพื่อแจ้งพิกัดที่เกิดเหตุ อาการของผู้ป่วยให้เจ้าหน้าที่ทราบ ซึ่งปัจจุบันศูนย์รับแจ้งเหตุและสั่งการจังหวัดสงขลา 1669 จะมีเจ้าหน้าที่ประจำเพื่อรับแจ้งเหตุจำนวน 5 คน พนักงานวิทยุสื่อสาร 3 คน ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ 1 คน นักปฏิบัติการฉุกเฉินการแพทย์ (Paramedic) 2 คน พยาบาลวิชาชีพ (Full time) 1 คน พยาบาลวิชาชีพ (Part time) เวลละ 1 คน รวมถึงเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งนั่งประจำในศูนย์โทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) เพื่อรับแจ้งเหตุและอำนวยความสะดวกให้แก่ยานพาหนะฉุกเฉินอีกด้วย เมื่อทราบพิกัดแล้ว เจ้าหน้าที่จะแจ้งไปยังศูนย์สั่งการในพื้นที่ที่ใกล้เคียงที่สุดเพื่อส่งยานพาหนะพร้อมเจ้าหน้าที่ไปยังที่เกิดเหตุให้ได้ภายใน 8 - 10 นาที ซึ่งปัจจุบันมีรถพยาบาลฉุกเฉินทั้งสิ้น 118 คัน แบ่งออกเป็น 3 ระดับคือ 1. ชุดปฏิบัติการฉุกเฉินเบื้องต้น (First Responder Unit : FR) 2. ชุดปฏิบัติการฉุกเฉินระดับต้น (Basic Life Support Unit : BLS) และ 3. ชุดปฏิบัติการฉุกเฉินระดับสูง (Advance Life Support Unit : ALS) โดย

ส่วนที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็น ผู้ปฏิบัติการ ผู้ขับพาหนะฉุกเฉิน อุปกรณ์ต่าง ๆ ได้แก่ ยานพาหนะเพื่อลำเลียงหรือขนส่ง อุปกรณ์ทางการแพทย์ (เวชภัณฑ์และเครื่องมือต่างๆ) ต้องเป็นไปตามมาตรฐานของสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ (สพฉ.) ทั้งสิ้น ลำดับต่อมาเมื่อยานพาหนะฉุกเฉินไปถึงที่เกิดเหตุแล้วทางศูนย์ใหญ่จะประสานไปยังศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน 191 ตำรวจภูธรจังหวัด สงขลา, ศูนย์ CCTV, เทศกิจ และ MOTORLANCE กู้ภัย เพื่อนำทางไปยังโรงพยาบาลที่ใกล้ที่สุด ในเวลาเดียวกันก็จะวิทยุสื่อสารกับโรงพยาบาลปลายทางเพื่อให้รอรับผู้ป่วยพร้อมแจ้งอาการเบื้องต้นให้ทางโรงพยาบาลทราบ รวมถึงการประสานงานกับบริษัทกลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถยนต์จำกัด ในกรณีที่เป็นอุบัติเหตุบนท้องถนน เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับทราบสิทธิในการรักษา รวมถึงประกันภัยของตน

โดยโครงการนี้มีจุดเน้นการทำงาน 5 ประการด้วยกัน **ประการแรก** การบูรณาการงานใหม่เพื่อเชื่อมต่อเครือข่าย และพัฒนาระบบจาก 3 ศูนย์ที่กล่าวมาข้างต้นรวมเป็นศูนย์ใหญ่เพียงศูนย์เดียว (เรียกโดยย่อว่าศูนย์ EMS Songkhla) เพื่อให้การทำงานเร็วขึ้น และเห็นสื่อสิ่งอื่นใดชีวิตและความปลอดภัยของผู้ป่วยคือสิ่งที่ทุกคนคำนึง การส่งผู้ป่วยถึงมือของแพทย์โดยเร็วที่สุดนั้นคือสิ่งสำคัญและจะต้องพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น **ประการที่สอง** การสร้าง Key Man และ Network ไม่ว่าจะเป็น ความร่วมมือของทีมลสหวิชาชีพ 1669 การทำ MOU กับภาคีเครือข่ายในการดำเนินงาน การจัดศูนย์ฝึกอบรม EMR, EMT, หลักสูตรเฉพาะทาง ให้กับผู้ปฏิบัติงาน ประชุมเครือข่าย EMS ทุกเดือน เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ปัญหา และแนวทางแก้ไขร่วมกัน รวมไปถึงการลงพื้นที่นี้เทศติดตามการทำงานในพื้นที่พี่น้อง **ประการที่สาม** การสนับสนุนทรัพยากรในการดำเนินงาน เช่น Computer, โทรศัพท์เคลื่อนที่, เครื่องตัดถ่าง, รถพยาบาลฉุกเฉิน และอุปกรณ์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง **ประการที่สี่** การผสมผสานเทคโนโลยี เช่น TTRS Video Phone, GOOGLE MAP, OIS (Operation Information System หรือ ระบบการนำเข้าสู่ข้อมูลจากศูนย์ใหญ่แล้วส่งเข้าไปยังคอมพิวเตอร์และ Application ในโทรศัพท์เคลื่อนที่ของผู้ปฏิบัติการ ณ ศูนย์สั่งการใกล้จุดเกิดเหตุมากที่สุด), PIS (Application ที่ใช้รายงานเหตุฉุกเฉิน โดยสำนักงานการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ) เป็นต้น และ ประการสุดท้าย คือ การสร้างคุณค่าและขวัญกำลังใจในการทำงาน เช่น เวทีเชิดชูเกียรติ คนดี EMS SONGKHLA, การสนับสนุนเครื่องมืออุปกรณ์ตามผลงาน และสนับสนุนกฐินเป็นลูกจ้ำงรายเดือนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

ภายหลังจากการดำเนินโครงการ พบว่าประชาชนเข้าถึงบริการได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม โดยปัจจุบันมีชุดปฏิบัติการ 152 ชุด ครอบคลุม 16 อำเภอ โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประกอบไปด้วย โรงพยาบาล 21 หน่วย มูลนิธิและสมาคมกุ๊ซึฟ 15 หน่วย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 116 หน่วย โดยมีแผนที่จะตั้งศูนย์สั่งการให้ครบ 127 หน่วยในอนาคต มียานพาหนะฉุกเฉินระดับ ALS 21 คัน ระดับ BLS 13 คัน และ ระดับ FR 117 คัน โดยในปี 2559 ที่ผ่านมาจังหวัดสงขลามีสัดส่วนร้อยละ ผู้ป่วยฉุกเฉินวิกฤตที่ได้รับการปฏิบัติการฉุกเฉิน ภายใน 8 นาทีสูงสุดเป็นอันดับ 1 ของประเทศ มีจำนวนการปฏิบัติการทั้งหมด 26,024 ครั้ง (สูงกว่าปีก่อนหน้า 4,439 ครั้ง) แม้จำนวนจะอุบัติเหตุเพิ่มขึ้น แต่นั่นหมายความว่าประชาชนใช้บริการของศูนย์มากขึ้น อันส่งผลให้อัตราการรอดชีวิตของผู้ป่วยเพิ่มมากขึ้นด้วย โครงการนี้ยังเป็นประโยชน์ต่อการทำงานของแพทย์เป็นอย่างมาก เพราะที่ผ่านมามีได้เพียงการรักษาพยาบาลผู้ป่วยที่ปลายทางเมื่อถึงโรงพยาบาลเพียงอย่างเดียว แต่เมื่อมีการบูรณาการการทำงานในลักษณะนี้ขึ้นทำให้แพทย์ปลายทางสามารถรับรู้ข้อมูลของผู้ป่วย รวมถึงอาการของผู้ป่วยได้แบบ Real Time ส่งผลให้การวินิจฉัยอาการเบื้องต้น รวมถึงการวางแผนการรักษาของแพทย์มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งยังสามารถลดอัตราการเสียชีวิตของผู้ป่วยฉุกเฉินได้มากกว่าเมื่อก่อนอีกด้วย เหนือสิ่งอื่นใด ผลตอบรับ ความยินดี คำขอบคุณ จากผู้ป่วยที่รอดชีวิตจากความร่วมมือนอกของของศูนย์รับแจ้งเหตุและสั่งการจังหวัดสงขลา 1669 และเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ยังกำลังใจมาสู่ผู้ปฏิบัติงานอย่างล้นเหลือ ถือเป็นคุณค่าที่ไม่สามารถประเมินค่าได้ ผู้ป่วยหลายคนหายเป็นปกติ หลายคนแม้ยังคงรักษาตัวแต่ก็มีอาการดีขึ้นเรื่อยๆ เพราะถึงมือแพทย์ผู้รักษาได้ทันเวลาที่ สิ่งเหล่านี้จะยังคงเป็นแรงผลักดันให้ศูนย์แห่งนี้ยังคงอยู่เพื่อให้บริการประชาชนและคอยช่วยเหลือประชาชนเมื่อยามเกิดเหตุฉุกเฉินต่อไป

โครงการเครือข่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อบจ.สงขลา

อุบัติเหตุที่ไม่คาดคิดเป็นสิ่งที่สามารถเกิดขึ้นได้ทุกที่ ทุกเวลา องค์กรบริหารส่วนจังหวัดสงขลาเองก็เล็งเห็นถึงความสำคัญของการป้องกันอุบัติเหตุและบรรเทาสาธารณภัยเพื่อช่วยเหลือพี่น้องประชาชน รวมถึงนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวในจังหวัดสงขลาให้ได้รับความปลอดภัยมากที่สุด หลายพื้นที่ในจังหวัดสงขลาเป็นพื้นที่ที่มีการจราจรคับคั่ง หลายพื้นที่เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง ดังนั้นทางองค์กรบริหารส่วนจังหวัดสงขลาจึงพยายามคิดหาวิธีที่จะแก้ปัญหาในส่วนนี้ ประกอบกับ

การลงพื้นที่รับฟังเสียงของประชาชน ผู้นำท้องถิ่นและ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดสงขลาในโครงการ อบรม.สัญจร และการขอรับการสนับสนุนรถตู้พร้อมติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดส่งผ่านระบบไร้สายความเร็วสูงพร้อมอุปกรณ์จากสำนักงานตำรวจภูธรจังหวัดสงขลา ทำให้เกิดความร่วมมือเพื่อทำงานเป็นเครือข่ายระหว่างองค์การบริหารสงจังหวัดสงขลา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดสงขลา 14 แห่ง สถานีตำรวจภูธรจังหวัดสงขลา เจ้าหน้าที่ฝ่ายความมั่นคง สถานีตำรวจในพื้นที่ และสำนักงานบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสงขลา เพื่อร่วมกันกำหนดพื้นที่เสี่ยง โดรนค่านิ่งถึงพื้นที่เมืองเศรษฐกิจ สถิติการเกิดอุบัติเหตุ สถิติการเกิดอาชญากรรม เพื่อดำเนินการติดตั้งกล้อง CCTV (Closed-circuit television หรือ กล้องโทรทัศน์วงจรปิด) ตามจุดที่ตกลงร่วมกันและเห็นว่าเหมาะสม หลังจากนั้นองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาจึงนำมาสู่การพิจารณาอีกครั้งเพื่อเข้าสู่กระบวนการจัดทำงบประมาณ การจัดหาครุภัณฑ์ และการสนับสนุนด้านอื่นๆ โดยใช้บันทึกข้อตกลง (MOU) เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างเครือข่าย

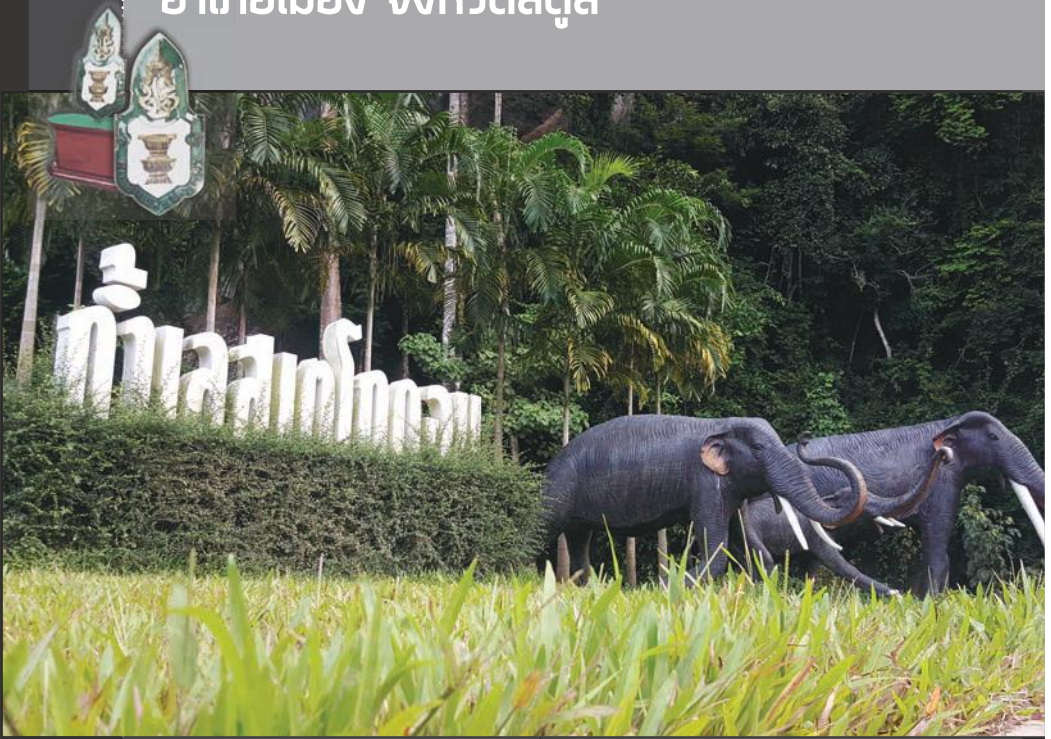
การดำเนินงานด้านงบประมาณ บุคลากร และการปฏิบัติงาน มีการแบ่งหน้าที่กันระหว่าง เครือข่าย โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาจะทำหน้าที่เป็นผู้จัดซื้อและติดตั้งระบบกล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) ให้กับพื้นที่แต่ละแห่งตามที่ได้พูดคุยตกลงร่วมกัน อีกทั้งยังเป็นผู้จัด ผูกอบรวมการใช้งานกล้องโทรทัศน์วงจรปิดให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจริง รวมถึงทำหน้าที่เป็น ผู้อำนวยการความสะอาดในเรื่องการซ่อมแซมและบำรุงรักษาระบบกล้องโทรทัศน์วงจรปิดอีกด้วย ด้านเครือข่ายเองก็ดูแลผู้ปฏิบัติงานในเรื่องของค่าตอบแทนบุคลากรประจำศูนย์ควบคุมระบบ กล้องวงจรปิดตามแต่ละพื้นที่ โดยใช้วิธีการจ้างเหมาบริการ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่นั้นๆ ศูนย์แต่ละแห่งจะมีเจ้าหน้าที่ประจำตลอด 24 ชั่วโมงเพื่อคอยสอดส่องหาพฤติกรรม ที่ผิดสังเกต เช่น การจอดรถในที่ห้ามจอด อันสร้างความไม่สะดวกให้กับผู้สัญจรไปมาบนถนน คนอื่น หรือ พฤติกรรมของบุคคลที่ต้องสงสัย เป็นต้น นอกจากนี้เครือข่ายยังทำหน้าที่ให้บริการ ประชาชนในกรณีที่มีการร้องขอเพื่อเข้าสู่เนาข้อมูลภาพจากกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในพื้นที่ต่างๆ รวมถึงการทำรายงานผลประจำปีเพื่อให้เครือข่ายที่เกี่ยวข้องทราบถึงความสำเร็จ ปัญหา และ แนวทางในการแก้ไขปัญหาอันจะต้องนำมาเข้าสู่ที่ประชุมเครือข่ายเพื่อร่วมกันแก้ไขต่อไป สำหรับ ศูนย์ใหญ่ของโครงการฯ จะตั้งอยู่ที่อาคารศรีเกียรติพัฒนา ซึ่งอยู่ภายใต้การดูแลขององค์การบริหาร ส่วนจังหวัดสงขลา พื้นที่เดียวกับศูนย์ของโครงการพัฒนาระบบการแพทย์ฉุกเฉินจังหวัดสงขลา “หนึ่งตำบล หนึ่งกู้ชีพ” แม้จะแยกห้องปฏิบัติการแต่เนื่องจากอยู่ในชั้นเดียวกันทำให้เจ้าหน้าที่ของ ทั้งสองห้องสามารถนำส่งข้อมูลซึ่งกันและกันได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว เจ้าหน้าที่ที่ประจำศูนย์ แห่งนี้จะสังกัดกองช่างขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา พร้อมกันนั้น ยังมีเจ้าหน้าที่จาก กองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสงขลาประจำที่ศูนย์เพื่อทำงานร่วมกันอีกด้วย นอกจากนี้ ทางองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ยังจัดให้มีรถตู้โทรทัศน์วงจรปิดเคลื่อนที่ (CCTV เคลื่อนที่) โดยเครือข่ายจะเป็นผู้จัดหาเจ้าหน้าที่ประจำรถ รวมถึงดูแลเรื่องค่าตอบแทน ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง พร้อมค่าบำรุงรักษา และค่าใช้จ่ายอื่นๆที่เกี่ยวข้อง รถตู้โทรทัศน์วงจรปิดเคลื่อนที่นี้จะใช้ปฏิบัติการ ได้หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการสอดส่องตามพื้นที่ยามปกติหรือในกรณีที่มีงานเทศกาลก็สามารถ ใช้ได้ อีกทั้งยังสามารถทำงานได้ทั้งในช่วงเวลากลางวันและกลางคืน พร้อมให้ภาพที่คมชัดและมีคุณภาพ

ภายหลังจากมีการดำเนินการโครงการนี้พบว่าปัญหาการก่ออาชญากรรม อุบัติเหตุบน ท้องถนน และปัญหาเสพติดในพื้นที่ลดลง พร้อมทั้งยังเป็นการลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน (ผ่านการ มอบอำนาจ) เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้รับบริการด้วยความรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และทันต่อ

เหตุการณ์ ทั้งนี้โครงการติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดไม่เพียงแต่จะช่วยในเรื่องการสอดส่องปัญหาอาชญากรรม อุบัติเหตุ หรือปัญหาเสพติดเพียงเท่านั้น คุณประโยชน์จากการมีกล้อง CCTV ยังช่วยเกื้อหนุนการทำงานของศูนย์แพทย์ฉุกเฉินอีกด้วย หลังจากที่ศูนย์แพทย์ฉุกเฉินได้รับแจ้งเหตุ ศูนย์ CCTV จะทำหน้าที่สำคัญในการสำรวจเส้นทางจราจรเพื่อให้ยานพาหนะฉุกเฉินนำผู้ป่วยไปสู่มือแพทย์ให้เร็วที่สุด บางเส้นทางที่มีการจราจรคับคั่งจะสามารถหลีกเลี่ยงได้ ทั้งนี้การทำงานของศูนย์มีความครอบคลุมพื้นที่ อีกทั้งยังสามารถดึงข้อมูลไปมาระหว่างกันได้อย่างรวดเร็วและลื่นไหล ประสิทธิภาพของกล้อง CCTV สามารถขยายภาพแต่ละแห่งด้วยความคมชัดเป็นประโยชน์ในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุสามารถประเมินสถานการณ์เบื้องต้นได้ว่าควรจะใช้อุปกรณ์อื่นๆ เช่น รถตัดถ่าง รถดับเพลิง รวมด้วยหรือไม่ เป็นต้น ในปี 2559 องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาได้ติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดไปแล้ว 378 จุด ครอบคลุม 12 อำเภอ ผู้ที่ขอรับบริการดูภาพจากกล้องวงจรปิด ณ ศูนย์ใหญ่ อาคารศรีเกียรติพัฒนา ในปีที่ผ่านมาได้รับการ 100 เปอร์เซ็นต์ ทุกคนได้รับข้อมูลจากการร้องขอภาพที่ตนต้องการ (จากคำขอข้อมูล 93 ครั้ง ได้รับข้อมูลครบ 93 ครั้ง) ในส่วนของพื้นที่ศูนย์ที่ดูแลโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละพื้นที่ประชาชนได้รับบริการร้อยละ 90 (จากคำขอข้อมูล 543 ครั้ง ได้รับข้อมูลครบ 489 ครั้ง) ในอนาคตเครือข่ายมีแผนที่จะดำเนินการต่อยอดโครงการให้สามารถมีกล้องวงจรปิดครอบคลุมทั้ง 16 อำเภอ ซึ่งในปี 2560 ได้ติดตั้งเพิ่มแล้วจำนวน 410 จุด พร้อมทั้งยังมีแผนที่จะพัฒนาความร่วมมือที่แน่นแฟ้นยิ่งขึ้นกับเครือข่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ อาสาสมัคร เครือข่ายป้องกันอัคคีภัย เครือข่ายป้องกันและลดอุบัติเหตุ เป็นต้น เพื่อให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวมีความมั่นใจในความปลอดภัยของชีวิตและทรัพย์สินของตนมากยิ่งขึ้น และเพื่อเป้าหมายที่จะลดจำนวนอุบัติเหตุ อาชญากรรม และปัญหาเสพติดในพื้นที่ในอนาคตต่อไป

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล อำเภอเมือง จังหวัดสตูล

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

เลขที่ 888 ถนนยนตรการกำธร หมู่ที่ 6 ตำบลคลองขุด อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล 91000
โทรศัพท์ 0-7471-2380 โทรสาร 0-7472-3184

ประชากร

316,471 คน (ชาย 157,339 คน หญิง 159,132 คน)

พื้นที่

2,807.52 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 7 อำเภอ 36 ตำบล 279 หมู่บ้าน)

รายได้

145,620,952.15 บาท (ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้ เงินยืมจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

101,714,232 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายสัมฤทธิ์ เลียงประสิทธิ์ นายองค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล
2. ด.ต. สุกฤษฏี มอญแก้ว ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล
3. นายอภิศักดิ์ อารีกุล ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล

สัดส่วนสมาชิกสภา

ชาย จำนวน 22 คน

หญิง จำนวน 2 คน

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล มีแนวคิด หลักการบริหาร และหลักการทำงานโดยตั้งอยู่บนฐานที่ว่า **“สรรพสิ่งต่างก็มีการพึ่งพาอาศัย มีการดำรงอยู่รวมกันเป็นกลุ่มก้อน เป็นช่วยโยแห่งความสัมพันธ์ มีความเป็นอิสระต่อกันและไม่มีตัวตนที่แท้จริง”** โดยเปรียบเทียบเครือข่ายเป็นสายใยที่มีชีวิต แนวคิดของเครือข่ายต้องมีความเชื่อพื้นฐานว่า หลายหัวดีกว่าหัวเดียวหรือตาข่ายหลายๆ คู่มาร้อยเรียงเกาะเกี่ยวกันเป็น แห อวน จึงจับปลาได้ หรือใยแมงมุมหลายๆ ใย ที่ร้อยรัดยึดเหนี่ยวกันจึงจับแมลงกินได้ กับอีกหนึ่งแนวคิดที่เป็นที่ประจักษ์ชัดเจนนว่า การทำงานแบบมีส่วนร่วม จะทำให้งานมีความโปร่งใสและประสบความสำเร็จอย่างดีที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ดังนั้น การดำเนินโครงการต่างๆขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล จึงเน้นให้เครือข่ายที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการทำงานแบบจริงจัง ไม่ใช่การรับนโยบายเพื่อนำไปทำต่อแต่เป็นการร่วมกันลงมือตั้งแต่ขั้นการวางแผน ขั้นปฏิบัติการ รวมถึงขั้นการติดตามและประเมินผล โดยจัดให้มีการประชุมเครือข่ายที่ทำงานแต่ละเรื่องเป็นประจำทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการทำงาน นอกจากนี้ยังมีโครงการ **“อบจ. พบประชาชน”** ที่เน้นการออกไปยังพื้นที่เพื่อร่วมรับฟังเสียงของประชาชน ซึ่งแน่นอนว่าประชาชนในพื้นที่นั้นย่อมทราบความต้องการของตนเป็นอย่างดี โครงการอบจ. พบประชาชนยังช่วยให้การทำงานเป็นเครือข่ายมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นด้วย เนื่องจากเวทีแห่งนี้เป็นเหมือนสื่อที่คอยเชื่อมความเข้าใจระหว่างองค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล กับประชาชนในพื้นที่เข้าด้วยกัน นอกจากนี้องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูลยังยึดหลักการทำงานที่ให้เกียรติกับทุกสมาชิกเครือข่ายที่เข้าร่วมอย่างเท่าเทียม เน้นการขยายเครือข่ายให้กว้างขวางออกไปเพื่อให้ผลการดำเนินงานแต่ละโครงการครอบคลุมทุกพื้นที่ ยึดหลัก **“ความเสมอภาคและโปร่งใส”** จากการให้เครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมออกความคิดเห็นทั้งในส่วนของงบประมาณที่จะใช้ในโครงการ รวมถึงขั้นตอน วิธี และแบบแผนการดำเนินโครงการ นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับความหลากหลายของเชื้อชาติและศาสนา เนื่องจากพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูลประชาชนส่วนใหญ่จะนับถือศาสนาอิสลามถึงร้อยละ 74.10 ศาสนาพุทธร้อยละ 25.81 ศาสนาคริสต์และอื่นๆ อีกร้อยละ 0.09 แต่ความเป็นอยู่นั้นเป็นไปด้วยความกลมเกลียว สมัคสมานสามัคคี ดังนั้นเมื่อมีโครงการต่างๆ เกิดขึ้นทางองค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูลจึงคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในแต่ละกลุ่มศาสนาเสมอ ยังยึดหลักแนวคิดการรวมพลัง **“1+1 = 3, 2+2 = 5”** นั่นคือให้ความสำคัญกับความร่วมมือกันระหว่างเครือข่ายต่างๆ โดยอยู่บนฐานคิดที่ว่าความร่วมมือกันย่อมดีกว่าการทำงานแบบแยกกันทำ และยอมให้ผลลัพธ์ที่เกินความคาดหมายเสมอ นอกจากนี้ยังเน้นการทำงานที่ต้องยืดหยุ่น รับผิดชอบในความสำเร็จหรือล้มเหลวร่วมกัน อีกทั้งยังเน้นพัฒนาเสริมสร้างทุกเครือข่าย ให้สามารถช่วยเหลือตัวเอง ช่วยเหลือสมาชิก และช่วยเหลือผู้อื่นได้อีกด้วย

โดยโครงการที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูลเสริมสร้างนั้นประกอบด้วย 3 ลักษณะ ได้แก่ เครือข่ายที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เครือข่ายที่หน่วยงานอื่นจัดตั้ง และเครือข่ายที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูลจัดตั้งขึ้น ส่วนในด้านความเป็นเลิศและโดดเด่นด้านการทำงานเป็น เครือข่ายนั้นเกิดจากนโยบายที่ชัดเจน อันประกอบไปด้วย 1. ด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน เช่น สนับสนุนการจัดกิจกรรมสภาเด็กและเยาวชน สนับสนุนบทบาทเยาวชนและสตรีฯ และสนับสนุนการทำงานร่วมกันของท้องถิ่นและท้องถิ่นอันหมายถึงพี่น้องในชุมชน เป็นต้น 2. ด้านการส่งเสริมอาชีพ 3. ด้านสิ่งแวดล้อม 4. ด้านการสนับสนุนเครือข่ายในด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่อง 5. การจัดทำฐานข้อมูลเครือข่าย 6. สนับสนุนให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 7. การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการ และ 8. ดำเนินการขยายเครือข่ายในวงกว้างและหลากหลาย ซึ่งนโยบายที่กล่าวมานั้นล้วนนำมาสู่ความสำเร็จของการทำงานร่วมกันระหว่างองค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูลและเครือข่ายที่เข้าร่วมทั้งสิ้น

สำหรับเครือข่ายและการดำเนินงาน ที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านการเสริมสร้างเครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคม ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล ได้แก่

เครือข่าย “Satun Wonderland” 7 วัน มหัศจรรย์สตูล

จังหวัดสตูลเป็นจังหวัดใต้อันดับหนึ่งของประเทศไทยด้านฝั่งอันดามัน และมีทรัพยากรทางทะเลที่ล้ำค่า เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศเป็นเวลานาน สถานที่ท่องเที่ยวขึ้นชื่อที่สวยงามอย่างเกาะหลีเป๊ะและเกาะตะรุเตาอันมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์การเมืองไทยต่างเป็นจุดหมายปลายทางอันเป็นที่หมายปองของนักท่องเที่ยวที่จะไปสัมผัสให้ได้สักครั้งหนึ่ง อย่างไรก็ตามหลายท่านอาจจะยังไม่ทราบว่าจังหวัดสตูลนั้นมีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวทางบกและการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่สวยงามและโดดเด่นไม่แพ้กัน แต่ในปัจจุบันได้รับความนิยมเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลซึ่งถือเป็นแหล่งท่องเที่ยวกระแสหลักเท่านั้น ในขณะที่การท่องเที่ยวทางบกและการท่องเที่ยวโดยชุมชน ซึ่งถือเป็นการท่องเที่ยวกระแสรองกลับไม่ค่อยได้รับความนิยมเท่าที่ควร ส่งผลให้จำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้ของการท่องเที่ยวกระแสรองน้อยลงตามไปด้วย ในปี 2560 องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูลมีเป้าหมายที่จะทำให้สตูล “เป็นหนึ่งในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติชั้นนำของอาเซียน” ประเด็นเรื่องการผนวกการท่องเที่ยวกระแสหลักและ

กระแสรองเข้าด้วยกันเพื่อส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสความสวยงามอันหลากหลายของสตูล พร้อมทั้งเป็นการยกระดับการท่องเที่ยวกระแสรองให้เป็นที่รู้จักจึงบังเกิดขึ้น

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล ได้จัดตั้งสภาการท่องเที่ยว องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูลขึ้น ในปี พ.ศ.2557 เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการที่แท้จริง ภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ในลักษณะสภาความคิด อันมีองค์ประกอบจากภาคเอกชนและภาคประชาสังคมเป็นหลัก ขณะที่ภาครัฐทำหน้าที่เป็นส่วนสนับสนุน และมีภาควิชาการเป็นที่ปรึกษา โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูลเป็นผู้ประสานงานและจัดการประชุม จากโจทย์ที่ว่า ทำอย่างไรให้นักท่องเที่ยวมาสนใจแหล่งท่องเที่ยวทางบกมากยิ่งขึ้น ประกอบกับการสร้างเส้นทางท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสอดคล้องกับการท่องเที่ยวในปัจจุบัน จึงต้องใช้ความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการกำหนดกระบวนการ รูปแบบ และวิธีการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ ที่ผ่านมามีการขับเคลื่อนกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดสตูลขาดการมีส่วนร่วมจากผู้ประกอบการ ไม่มีการกำหนดปัญหาความต้องการและแนวทางแก้ไขปัญหา โดยลักษณะต่างคนต่างคิด ต่างคนต่างทำ ทำให้เกิดการแข่งขันสูง การตัดราคากันเอง ไม่มีการกำหนดทิศทางที่ชัดเจน ดังนั้น สภาการท่องเที่ยวฯ จึงได้เชิญผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยว ทั้งจากภาครัฐ ผู้ประกอบการท่องเที่ยวเอกชน และภาคประชาสังคม ซึ่งทำการท่องเที่ยวชุมชนมาก่อนแล้ว เข้าร่วมประชุมและนำเสนอความคิดวิธีการให้สอดคล้องกับความต้องการร่วมกัน ส่งผลให้ **“เครือข่าย Satun Wonderland”** เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีองค์ประกอบของคณะทำงานที่มาจากภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม และสมาชิกจากโครงการจำนวน 53 ราย เพื่อเป็นกลไกในการระดมความคิดเห็นและวิธีการแก้ไขปัญหามาจากประชาชน โดยมีเป้าหมายเพื่อกระจายรายได้ไปยังยี่นและทั่วถึง เป็นธรรม รวมถึงเชื่อมโยงการท่องเที่ยวทั้งกระแสหลักและกระแสรองพร้อมทั้งส่งเสริมให้กลุ่มผู้ประกอบการท่องเที่ยวมีความเข้มแข็ง เริ่มต้นจากการเปิดเวทีให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้กำหนดแนวทางร่วมกันในลักษณะการประชุมเชิงปฏิบัติการ มีการให้ความรู้จากนักวิชาการ สรรวจความคิดเห็นเรื่อง การกำหนดเส้นทางท่องเที่ยวของจังหวัดสตูล การกำหนดกิจกรรมท่องเที่ยวร่วมกัน มีการทดสอบเส้นทาง มีการกำหนดมาตรฐานในการให้บริการของผู้ประกอบการในเรื่องของบริษัทนำเที่ยว ที่พัก ร้านอาหาร ร้านจำหน่ายของที่ระลึก มีการกำหนดหลักเกณฑ์จากคณะอนุกรรมการในการคัดเลือกผู้เข้าร่วมโครงการ รวมถึงการส่งต่อแนวคิดและวิธีการให้สมาชิกกลุ่มเครือข่าย Satun Wonderland ทำหน้าที่ขับเคลื่อนกิจกรรมด้วยตนเอง มีการแต่งตั้งประธานและคณะทำงาน มีการร่วมสมทบทุน

จากกลุ่มเครือข่ายเพื่อดำเนินกิจกรรม ส่งผลให้เกิดความยั่งยืนและมีกิจกรรมต่อยอดเกิดขึ้นมากมาย เช่น การประชุมสัญจร การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ การออกบูชานิทรรศการตามสถานที่ต่างๆ และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับเส้นทางท่องเที่ยว Satun Wonderland เป็นต้น

สำหรับเครือข่าย Satun Wonderland นั้น ประกอบไปด้วย 3 ส่วนด้วยกัน ได้แก่

- 1. ภาครัฐ** ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล ทำหน้าที่ประสานงานโครงการจัดกิจกรรม และสนับสนุนงบประมาณ ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสตูล การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานหาดใหญ่ ทำหน้าที่สนับสนุนข้อมูล ร่วมจัดกิจกรรมและการประชาสัมพันธ์ และวิทยาลัยชุมชนสตูล ทำหน้าที่สนับสนุนองค์ความรู้ด้านวิชาการ
- 2. ภาคเอกชน** ประกอบด้วย เครือข่ายผู้ประกอบการบริษัททัวร์นำเที่ยว เครือข่ายผู้ประกอบการโรงแรม/รีสอร์ท เครือข่ายผู้ประกอบการร้านอาหาร เครือข่ายผู้ประกอบการร้านของฝากของที่ระลึก โดยทั้งหมดทำหน้าที่เป็นแกนหลักในการขับเคลื่อนกิจกรรมเครือข่าย และ
- 3. ภาคประชาสังคม** ประกอบด้วย เครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดสตูล ทำหน้าที่เชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวต่างๆ สมาคมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดสตูล และ ชมรมมัคคุเทศก์จังหวัดสตูล ทำหน้าที่ประสานความร่วมมือการมีส่วนร่วมระหว่างเครือข่าย

การดำเนินงานของเครือข่าย Satun Wonderland มีดังต่อไปนี้ เริ่มจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสตูล การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานหาดใหญ่สตูล และวิทยาลัยชุมชน ร่วมกันจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยเชิญผู้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวจังหวัดสตูลทั้งหมด ทั้งผู้ประกอบการนำเที่ยว ที่พัก ร้านอาหาร และร้านจำหน่ายของที่ระลึก เข้าร่วมประชุมหารือเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวกระแสรองให้ได้รับความนิยมมากขึ้น ซึ่งที่ประชุมมีมติให้คัดเลือกและจัดเส้นทางการท่องเที่ยวกระแสรอง 5 เส้นทางเพื่อประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวเกิดความสนใจและเลือกที่จะมาท่องเที่ยวตามความต้องการ โดยจัดเป็นแพ็คเกจทัวร์แต่ละเส้นทาง โดยมีบริการทั้งการเดินทาง อาหาร ที่พัก และของที่ระลึก รวมอยู่ในแต่ละแพ็คเกจ แล้วให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องร่วมกันประชาสัมพันธ์ ที่ประชุมมีมติให้จัดตั้งคณะทำงานเพื่อขับเคลื่อนกิจกรรมของเครือข่าย ให้เป็นรูปธรรม คณะทำงานเครือข่ายได้จัดประชุมหารือเพื่อกำหนดรูปแบบการบริหารด้วยตนเอง โดยเลือกประธานและกรรมการฝ่ายต่างๆ กำหนดรายละเอียดในการดำเนินงาน เช่น กำหนดเวลาและราคาขายของแพ็คเกจทัวร์แต่ละเส้นทาง รับสมัครสมาชิกเครือข่ายที่สนใจเข้าร่วมให้บริการในแพ็คเกจ ด้านการประชาสัมพันธ์ เส้นทาง องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูลและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจะให้การส่งเสริมโดยจัดทำเป็นเอกสารแผ่นพับ ป้ายประชาสัมพันธ์ เว็บไซต์ ป้าย Roll up ส่วน QR Code และการออกบูธประชาสัมพันธ์ เครือข่ายเป็นผู้ดำเนินการเอง นอกจากนี้เครือข่ายยังร่วมกันจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยใช้เส้นทางทั้ง 5 เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรม เช่น กิจกรรม Satun Wonderland International Bike Meet และกิจกรรม Satun Wonderland Southern Offroad Classic เป็นต้น นอกจากนี้ การจัดตั้งคณะทำงาน Satun Wonderland ทำให้เกิดการประสานงานและขับเคลื่อนเครือข่ายอย่างเป็นรูปธรรม มีการกำหนดมาตรฐานการให้บริการด้านอาหาร ห้องพัก และการอำนวยความสะดวกต่างๆ แก่นักท่องเที่ยว เครือข่ายแต่ละด้านมีการหมุนเวียนกันเป็นเจ้าของภาพในการจัดประชุม โดยใช้งบประมาณของเครือข่ายเอง

จากการดำเนินงานของเครือข่ายพบว่าโครงการนี้เป็นโอกาสที่ทำให้จังหวัดสตูลสามารถใช้ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเพื่อตอบสนองความต้องการจากนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เนื่องจากมีพื้นที่ติดกับประเทศมาเลเซีย และใกล้กับประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียน การเสริมสร้างความเข้มแข็ง ความยั่งยืนของเครือข่ายภาคการท่องเที่ยว จึงเป็นกลไกสำคัญในการสร้างมาตรฐานการท่องเที่ยวสตูลให้มีความพร้อมด้านต่างๆ มากยิ่งขึ้น อาทิ ด้านการบริการ ด้านอาหารฮาลาล ด้านความปลอดภัย พร้อมทั้งการกำหนดรูปแบบเส้นทาง

ท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับความต้องการในลักษณะต่าง ๆ ของนักท่องเที่ยว ทั้งเที่ยววันเดียว (One Day Trip) และเที่ยวแบบพักค้างคืน ผลลัพธ์อันเป็นที่ประจักษ์หลังจากโครงการแล้วเสร็จเป็นที่เรียบร้อย ได้แก่

1. การท่องเที่ยวกระแสรองได้รับการตอบรับจากนักท่องเที่ยวมากขึ้น ปี 2559 มีนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นถึง 200 เปอร์เซ็นต์ และมีรายได้เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 300 เปอร์เซ็นต์
2. ความเข้มแข็งของเครือข่ายเพิ่มมากขึ้น เกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และร่วมกันแก้ไขปัญหาแบบถ้อยทีถ้อยอาศัยลดช่องว่างระหว่างกัน และรับประโยชน์ร่วมกัน
3. เครือข่ายท่องเที่ยวกระแสรองมีความเข้มแข็งและมีความสามัคคีมากขึ้น สามารถต่อยอดกิจกรรมใหม่ๆ อาทิ กิจกรรม Satun Wonderland International Bike Meet ครั้งที่ 1 กิจกรรมชุมนุมรถออฟโรดคลาสสิก 14 จังหวัดภาคใต้ (Southern Offroad Classic 9) เป็นต้น
4. สร้างการรับรู้การท่องเที่ยวจังหวัดสตูลผ่านโลก “Satun Wonderland 7 วันมหัศจรรย์สตูล” ให้กับนักท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศ นอกจากนี้ ศิลปินได้นำกิจกรรม Satun Wonderland ไปแต่งเป็นบทเพลงเชิญชวนประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวจนเป็นที่ได้รับความสนใจอย่างแพร่หลายยิ่งขึ้น

ในอนาคตเครือข่าย Satun Wonderland ได้กำหนดทิศทางการดำเนินงานเพื่อพัฒนาเครือข่ายให้เข้มแข็งและมีความยั่งยืน โดยการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ให้สาธารณชนได้รับทราบในรูปแบบต่าง ๆ เช่น แผ่นพับ เว็บไซต์ วิทยุทัศน์ และแผนที่ท่องเที่ยว มีการพัฒนาต่อยอดกิจกรรมโดยมีการนำเส้นทางท่องเที่ยว Satun Wonderland ไปผนวกกับ กิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวแนวใหม่ สำหรับกิจกรรมในอนาคตเครือข่ายจะจัดกิจกรรม Satun Wonderland Rally และกิจกรรม ปั่น Satun Wonderland จึงถือเป็นกิจกรรมขยายเครือข่ายการท่องเที่ยวของสตูลให้กว้างขวางยิ่งขึ้นอีกทางหนึ่งด้วย นอกจากนี้เครือข่ายจะจัดทำเส้นทางท่องเที่ยวในรูปแบบแอฟลิเคชั่นเชื่อมโยงกับแอฟลิเคชั่น Satun Portal เพื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของเครือข่ายในระดับสากล ไม่เพียงเท่านั้น จังหวัดสตูลมีแนวคิดที่จะกำหนดปีท่องเที่ยวสตูลในชื่อ Satun Wonderland Tourism Year ขึ้นอีกด้วย

โครงการ “จัดทำเชิงเขือกเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟู ทรัพยากรชายฝั่งทะเล ในพื้นที่นําร่องจังหวัดสตูล”

จังหวัดสตูลมีพื้นที่ชายฝั่งทะเลยาวถึง 144.8 กิโลเมตร มีจำนวน 20 ตำบลใน 4 อำเภอ คืออำเภอเมืองสตูล อำเภอท่าแพ อำเภอลงขัน และอำเภอทุ่งหว้า ที่มีพื้นที่ติดชายฝั่งทะเล และมีชุมชนตั้งบ้านเรือนอาศัยอยู่ตามแนวชายฝั่งทะเล ซึ่งส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการทำประมงชายฝั่ง อย่างไรก็ตาม พบว่าในปัจจุบันเกิดปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล ทำให้ปริมาณสัตว์น้ำตามธรรมชาติบริเวณชายฝั่งลดน้อยลง ประกอบกับรัฐบาลได้กำหนดให้โปงพางเป็นเครื่องมือประมงที่ผิดกฎหมายและได้ดำเนินการกวาดล้างโปงพางทั้งหมด ทำให้เครือข่ายประมงพื้นบ้านจังหวัดสตูล ซึ่งเป็นประมงชายฝั่งขนาดเล็ก ทำมาหากินกันอย่างยากลำบาก เกิดปัญหารายได้ไม่พอกับรายจ่าย ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจในครอบครัว เนื่องจากต้นทุนการทำประมงที่เพิ่มสูงขึ้น ต้องนำเรือออกไปทำประมงห่างฝั่งมากขึ้นแต่ผลผลิตกลับลดลง สำหรับเชิงเขือกนั้นเป็นเครื่องมือประมงที่ถูกกฎหมายที่เกิดจากภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยนำเชือกมาคลี่ให้เป็นฝอย ยึดติดรอบเชิงเขือกแกนกลางเป็นชั้นๆ และรวมกันเป็นกลุ่มๆ เพื่อเป็นแหล่งเพาะฟักตัวของสัตว์

น้ำย้อ่อน เป็นแหล่งอนุบาลสัตว์น้ำขนาดเล็กรวมถึงปลานานาชนิดและสัตว์น้ำทะเลอื่นๆ ได้มาอาศัยอยู่ร่วมกัน เป็นการสร้างความมั่นคงทางอาชีพให้กับชุมชนชาวประมงพื้นบ้าน ซึ่งโครงการนี้มีที่มาจากความต้องการของประชาชน ผ่านสภาพพัฒนาเกษตรกรรม อบจ.สตูล ซึ่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูลได้จัดตั้งขึ้น ในปี พ.ศ. 2557 เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาของเกษตรกรที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น มีองค์ประกอบของคณะกรรมการที่มาจากภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องถึง 93 องค์การ โดยมีภาคประชาสังคม ภาคเอกชน และปราชญ์ชาวบ้านในท้องถิ่นเป็นหลักถึงร้อยละ 73 องค์การภาครัฐที่เกี่ยวข้องเป็นฝ่ายสนับสนุน และมีสถาบันวิชาการเป็นที่ปรึกษา สำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูลทำหน้าที่เป็นฝ่ายส่งเสริมและดูแลจัดการประชุมพบปะ นอกจากนี้สภาฯ ยังได้แต่งตั้งคณะกรรมการอีก 4 ด้าน ได้แก่ ด้านพืช ด้านประมง ด้านปศุสัตว์ และด้านเกษตรกรรมอื่นๆ เพื่อแก้ไขปัญหาการเกษตรแต่ละด้านในท้องถิ่นให้ถูกต้องตามความเหมาะสมกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น

โครงการนี้เริ่มขึ้นหลังจากได้รับทราบปัญหาและแนวคิดในการแก้ไขปัญหาจากที่ประชุมสภาฯ ดังกล่าว ซึ่งหากจะดำเนินงานให้สำเร็จจำเป็นต้องบูรณาการร่วมกับเครือข่ายอื่นที่เกี่ยวข้อง องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูลจึงเชิญประมงจังหวัดสตูล ตัวแทนจากที่ว่าการอำเภอท่าแพ และตัวแทนกลุ่มชุมชนชาวประมงทะเลชายฝั่งพื้นบ้านมาร่วมประชุมหารือเพื่อร่วมกันเป็นเจ้าภาพและกำหนดแนวทางการดำเนินงานร่วมกันโดยมีการลงนามบันทึกความร่วมมือ (MOU) ร่วมกันระหว่าง องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล สำนักงานประมงจังหวัดสตูล ที่ว่าการอำเภอท่าแพ และกลุ่มชุมชนชาวประมงทะเลชายฝั่งพื้นบ้าน เพื่อร่วมมือกันทำงาน โดยมีองค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูลเป็นผู้สนับสนุนงบประมาณ ใช้องค์ความรู้ภาควิชาการจากประมงจังหวัดสตูล การอำนวยความสะดวกจากฝ่ายปกครองในพื้นที่ และภูมิปัญญาชาวบ้านของชุมชนประมงชายฝั่งมาสนับสนุนจากการประชุมหารือถึงแนวทางดำเนินงานเพื่อให้การแก้ปัญหาในภาพรวมจึงได้กำหนดกรอบการดำเนินการดังนี้

1. คัดเลือกพื้นที่น้ำร่อง ซึ่งข้อมูลทางวิชาการของสำนักงานประมงจังหวัดสตูล เห็นควรดำเนินการบริเวณชายฝั่งทะเลที่มีความลึกของน้ำไม่น้อยกว่า 7 เมตร ซึ่งเหมาะสมต่อการวางซั้งเชือกได้เป็นอย่างดี โดยเครือข่ายกลุ่มชุมชนชาวประมงทะเลชายฝั่งพื้นบ้านร่วมกับสำนักงานประมงจังหวัดสตูล ทำการสำรวจพื้นที่และวัดระดับน้ำที่เหมาะสม

2. กำหนดจำนวนและรูปแบบซึ่งเชื้อกจำนวน เช่น จะทำทั้งหมด 14 กอ กอละ 5 ต้น รวม 70 ต้น หลังจากนั้นวางแผนเพื่อแบ่งจำนวนการวางซึ่งเชื้อกในแต่ละหมู่บ้าน เป็นต้น
3. จัดให้มีการประชาคม โดยตัวแทนเข้าร่วม จากทั้ง 3 หมู่บ้านๆ ละ 50 คน เพื่อมีมติ เห็นชอบร่วมกันกำหนดจุดวางซึ่งเชื้อก คัดเลือกคณะกรรมการบริหารจัดการ ซึ่งเชื้อกของแต่ละหมู่บ้าน และให้ประชาคมมีมติร่วมกันกำหนดผู้รับจ้างขึ้น มา 1 ราย เพื่อรับงาน โดยในการจัดทำ ซึ่งเชื้อก ให้ผู้รับจ้างว่าจ้างแรงงานของ ชาวบ้านในพื้นที่ทั้งหมดเป็นผู้ผลิตซึ่ง เชื้อกและร่วมฝึกหัดไปในตัว ตั้งแต่ ขั้นตอนการหล่อหุ่นปูน ถ่วงซึ่ง การผูก และคลี่เชื้อกโยยกษ์ให้เป็นฝอย รวมถึง ร่วมกันนำซึ่งเชื้อกไปวางในชายฝั่งทะเล เป็นการเสริมสร้างความสามัคคีที่ดีต่อกัน ภายในชุมชน
4. คณะกรรมการบริหารจัดการซึ่งเชื้อกของแต่ละหมู่บ้าน ร่วมจัดทำข้อกำหนดกฎกติกา การใช้ประโยชน์จากซึ่งเชื้อก
5. หลังการดำเนินการโครงการแล้วเสร็จ 6 เดือน ให้มีการประเมินความพึงพอใจ ในโครงการ และให้มีการประเมินผลสำเร็จของโครงการ

ภายหลังจากโครงการแล้วเสร็จเป็นที่เรียบร้อยแล้ว พบว่า การวาง **“ซั้งเชือก”** ในบริเวณนี้ ประสบความสำเร็จอย่างมาก ชาวประมงพื้นบ้านในชุมชนได้รับประโยชน์จากการจับปลาได้เพิ่มขึ้น และปลามีขนาดใหญ่ขึ้น ไม่ต้องออกไปทำการประมงห่างฝั่ง ช่วยให้มียาได้เพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ถือเป็นความสำเร็จในการแก้ไขวิกฤติเศรษฐกิจของชุมชน เมื่อสอบถามจากผู้นำชุมชนในพื้นที่ ได้ให้ความเห็นว่า **“ซั้งเชือก”** มีประโยชน์อย่างยิ่ง สมควรทำเพิ่มในบริเวณนี้อีก หรือหากไปทำ บริเวณชายฝั่งทะเลอื่นก็น่าจะมีประโยชน์เช่นกัน อีกทั้งยังส่งผลให้เครือข่ายประมงพื้นบ้านร่วมกัน ดูแลรักษาพื้นที่บริเวณโครงการอย่างเข้มแข็ง เป็นการเสริมสร้างการมีส่วนร่วม ความรับผิดชอบ ความสามัคคีปรองดองในชุมชน ในอนาคตจะมีการพัฒนาต่อยอด โดยขยายพื้นที่การวางซั้งเชือก บริเวณชายฝั่งทะเล หมู่ที่ 1 – 4 ตำบลขอนแก่น อำเภอทุ้งหมี่ จังหวัดสตูล และจะเสนอของบประมาณประจำปี พ.ศ. 2561 จากรัฐบาลเพื่อขยายพื้นที่การวางซั้งเชือกบริเวณชายฝั่งทะเลทุกหมู่บ้านที่มีพื้นที่ติดทะเลของจังหวัดสตูลจำนวน 11 ตำบลต่อไป

เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

เลขที่ 70/21 ถนนถีนานนท์ ตำบลกาฬสินธุ์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ 46000
โทรศัพท์ 0-4381-1671-3 โทรสาร 0-4348-1123-3

ประชากร

33,836 คน (ชาย 16,271 คน หญิง 17,565 คน)

พื้นที่

16.96 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุม 38 ชุมชน)

รายได้

178,230,148.29 บาท (ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้ เงินยืมจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

189,862,221.28 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายจรรูวัฒน์ บุญเพิ่ม	ตำแหน่งนายกเทศมนตรีเมืองกาฬสินธุ์
2. นายโฆษิต ธีรกุล	ตำแหน่งประธานสภาเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์
3. นายฉลอง ฆารเลิศ	ตำแหน่งปลัดเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์

สัดส่วนสมาชิกสภา

ชาย จำนวน 16 คน

หญิง จำนวน 2 คน

เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้ใช้ยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนงานพัฒนา ภายใต้วิสัยทัศน์ “กาฬสินธุ์เป็นเมืองน่าอยู่ คู่ธรรมภิบาล” การสร้างเมืองให้น่าอยู่ ได้ใช้หลักธรรมาภิบาล ในการบริหารงาน ดังนี้

- การบริหารภารกิจเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน ได้จัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของเทศบาล เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลสำหรับการสืบค้นและให้ความรู้แก่ประชาชน มีบริการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน ร่วมกับอัยการจังหวัดกาฬสินธุ์ และเป็นศูนย์ประสานนิรโทษกรรม โกล่เกลี่ยข้อพิพาทในชุมชน มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของเทศบาล ผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวิทยุโทรทัศน์ หอกระจายข่าว เสียงตามสาย เว็บไซต์เทศบาล แอปพลิเคชันไลน์ เป็นต้น มีการจัดวางระบบควบคุมภายใน เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญ และนำจุดอ่อนต่าง ๆ มาปรับปรุงแก้ไข เปิดรับฟังความคิดเห็นของประชาชนผ่านช่องทางต่าง ๆ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจ

- การบริหารงานเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจ ได้ใช้กระบวนการขับเคลื่อนแผนชุมชนไปสู่การพัฒนาเพื่อที่จะตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน ให้ชุมชนได้จัดทำและทบทวนแผนชุมชนเป็นประจำทุกปี และจัดลำดับความจำเป็นเร่งด่วนเพื่อให้เทศบาลนำไปพัฒนา และจัดทำเป็นเทศบัญญัติงบประมาณ เมื่อจะเริ่มต้นการปฏิบัติราชการในแต่ละปี ได้จัดทำบันทึกข้อตกลงการปฏิบัติราชการตามตัวชี้วัด เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมาย มีการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้มีความรู้คู่คุณธรรม มีการกำกับติดตามผลการดำเนินงานตามขั้นตอน และมีอาสาสมัครชุมชนร่วมตรวจสอบการบริหารงาน (อสต.) ทำหน้าที่ตรวจสอบการทำงานของเทศบาลอีกทางหนึ่งด้วย

- การบริหารภารกิจอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจ ด้านการบริหารพัสดุและการเงิน ได้ประกาศจัดซื้อจัดจ้างตามที่ระเบียบกำหนดและได้แจ้งประกาศจัดซื้อจัดจ้างไปยังประธานอาสาสมัครชุมชนร่วมตรวจสอบการบริหารงาน (อสต.) สภาอุตสาหกรรมหอการค้า และสมาคมนักข่าวจังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อให้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบ และเป็นการเผยแพร่ข่าวสาร โดยในปีงบประมาณ 2559 มีงบประมาณเหลือจากการจัดซื้อจัดจ้างร้อยละ 14.36 เมื่อเทียบกับงบประมาณที่ได้จัดซื้อจัดจ้าง (งบประมาณจัดซื้อจัดจ้าง 19,130,150 บาท เหลือ 3,206,850 บาท) มีเงินสะสม 1% ของรายรับ (รายรับ 312,543,012.76 บาท รายจ่าย 306,622,455.91 บาท)

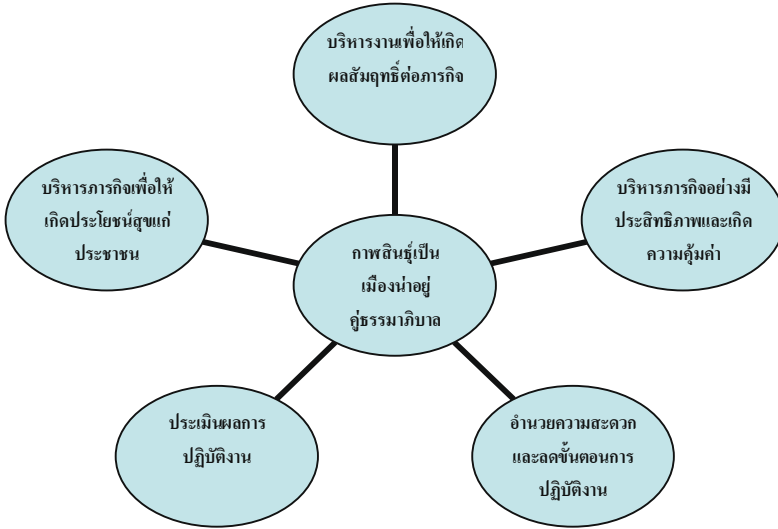

ด้านการจัดเก็บรายได้ มีระบบแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินเป็นฐานข้อมูลในการจัดเก็บและใช้เทคโนโลยีในการให้บริการ เพื่ออำนวยความสะดวกและสร้างนวัตกรรมใหม่ในการจัดหารายได้ทำให้มีรายได้ที่จัดเก็บเองเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมาร้อยละ 1.80 (ปี 2558 มีรายได้ 49,655,387.75 บาท ปี 2559 มีรายได้ 50,547,000.58 บาท)

ด้านสิ่งแวดล้อม ได้บริหารจัดการขยะแบบมีส่วนร่วม เพื่อลดปริมาณขยะและแปลงขยะให้เป็นเงินทำให้สามารถลดปริมาณขยะที่จะต้องนำไปกำจัดได้ 21 ตันต่อวัน จนได้รับรางวัลเทศบาลน้อยอย่างยั่งยืนจากการประกวดเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน และเป็นหนึ่งในเทศบาลที่ได้รับรางวัลอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อมเมืองที่ยั่งยืน ประจำปี 2560 ระดับภูมิภาคอาเซียน

- การอำนวยความสะดวกและลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน นายเทศมนตรีเมืองกาฬสินธุ์ ได้มอบอำนาจในการปฏิบัติราชการให้กับรองนายกเทศมนตรีและปลัดเทศบาล เพื่อให้การบริหารงานมีความคล่องตัว มีการออกให้บริการพี่น้องประชาชนในเชิงรุกและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการให้บริการ มีคู่มือบริการประชาชนที่มีแผนภูมิขั้นตอนและระยะเวลาในการให้บริการ เพื่ออำนวยความสะดวกและมีบริการเชิงรุกถึงบ้านด้วยรถ EMS แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนอย่างเป็นระบบตั้งแต่การรับเรื่องราวร้องทุกข์ผ่านช่องทางต่าง ๆ เพื่อดำเนินการแก้ไข พร้อมแจ้งผลการดำเนินการให้ได้รับทราบ

- การประเมินผลการปฏิบัติงาน ในทุกปีงบประมาณ ได้ประเมินผลการปฏิบัติราชการตามตัวชี้วัดในยุทธศาสตร์การ และมีการประเมินผลการปฏิบัติราชการเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์คุณภาพและความคุ้มค่าของงานบริการ รวมถึงความพึงพอใจของประชาชน โดยหน่วยงานภายนอก ซึ่งในภาพรวมของการประเมิน ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติราชการของเทศบาล ร้อยละ 80 และมีดัชนีชี้วัดคุณธรรมความโปร่งใส (ITA) ร้อยละ 77.36

สรุปหลักการบริหารงานของเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์

สำหรับเครือข่ายและการดำเนินงาน ที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านการเสริมสร้างเครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคม ของเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ ได้แก่

เครือข่ายบ้านมั่นคง เพื่อคนไร้บ้าน

ในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์มีปัญหาประชาชนบุกรุกที่สาธารณะประโยชน์ของรัฐหลายพื้นที่ ได้แก่บริเวณกุดอ้อ ริมลำน้ำขาว อันมีสาเหตุเนื่องมาจากเป็นผู้มีรายได้น้อยหรือเป็นผู้ด้อยโอกาส ไม่มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง เทศบาลและภาคีเครือข่ายได้แก้ไข้ปัญหาโดยการย้ายไปสร้างบ้านมั่นคง 3 แห่ง ได้แก่ บ้านมั่นคงจารุพัฒนา บ้านมั่นคงสหกรณ์เคหะสถานบ้านร่วมใจจำกัด และบ้านมั่นคงสหกรณ์บริการเคหะสถานเมืองใหม่ จำกัด รวม 138 ครอบครั้ว แต่ยังมีประชาชนผู้มีรายได้น้อยและด้อยโอกาส 26 ครอบครั้ว และอ้างตนเองเป็นเสมือนผู้มีอิทธิพลบุกรุกที่ราชพัสดุหลังแขวงทางกาฬสินธุ์ พื้นที่ 15 ไร่ 3 งาน 73 ตารางวา โดยแบ่งที่ดินราชพัสดุดอกเป็นแปลงๆ แล้วหลอกประชาชนผู้มีรายได้น้อยหรือผู้ด้อยโอกาสคนอื่นฯ ให้เข้าไปสร้างบ้านโดยให้ความเชื่อมั่นว่าจะสามารถครอบครองและเป็นเจ้าของได้ในอนาคต ซึ่งเป็นต้นเหตุของความเดือดร้อนทั้งผู้ทำตัวเสมือนมีอิทธิพลและผู้ที่ยหลงเชื่อ ที่จะเสียเงินสร้างบ้านแล้วไม่ได้รับ

สิทธิเข้าอยู่อาศัยที่ถูกต้องตามกฎหมาย ทางราชการไม่สามารถจัดให้มีสาธารณูปโภค/สาธารณูปการในพื้นที่บุกรุกได้จะกลายเป็นแหล่งเสื่อมโทรมไม่เหมาะสมกับคุณภาพชีวิตของประชาชน จะทำให้ผู้มีรายได้น้อยคนอื่นๆ เอาเป็นตัวอย่าง บุกรุกที่สาธารณะแห่งอื่นๆ อย่างไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายบ้านเมือง และหากอยู่อาศัยเป็นเวลานานจะเกิดปัญหาการพัฒนาพื้นที่แห่งนี้ในอนาคตจะทำได้ด้วยความลำบากมากยิ่งขึ้น

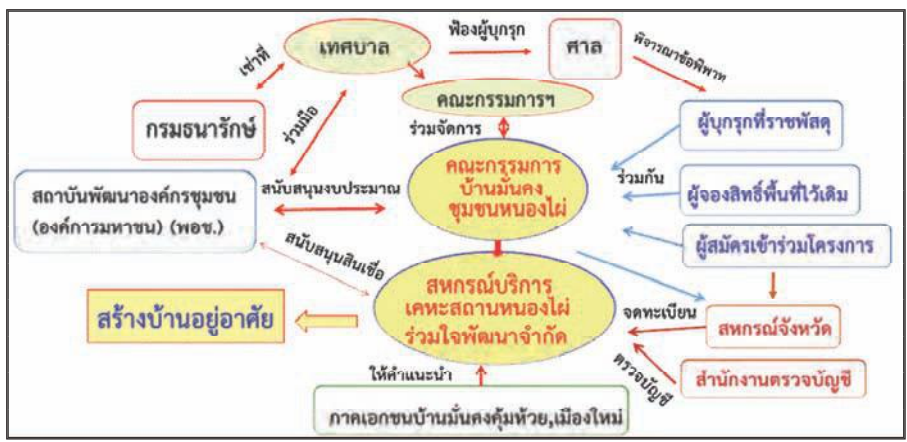
เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์จึงร่วมมือกับภาครัฐเอกชนและภาคประชาสังคมจนเกิดภาคีเครือข่ายเข้าไปจัดการและให้การช่วยเหลือจัดสรรพื้นที่สำหรับสร้างที่อยู่อาศัยที่ถูกต้องตามกฎหมาย และลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม ให้กลุ่มผู้มีรายได้น้อยหรือผู้ด้อยโอกาสมีคุณภาพชีวิตทัดเทียมกับประชาชนกลุ่มอื่นๆ โดยใช้รูปแบบการจัดการปัญหานี้ตามโครงการบ้านมั่นคง โดยการร่วมกลุ่มกันเป็นบ้านมั่นคงสหกรณ์บริการเคหะสถานหนองไผ่ร่วมใจพัฒนา จำกัด ซึ่งประกอบด้วยเครือข่ายต่างๆ ดังนี้

ภาครัฐ ได้แก่ เทศบาล, ศาลยุติธรรม, ธนารักษ์พื้นที่กาฬสินธุ์, สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน), สหกรณ์จังหวัด, สำนักงานตรวจบัญชี

ภาคเอกชน ได้แก่ ประชาชนที่มีประสบการณ์จากบ้านมั่นคงชุมชนคุ้มภัย, ชุมชนเมืองใหม่

ภาคประชาสังคม ได้แก่ คณะกรรมการบ้านมั่นคงชุมชนหนองไผ่, คณะกรรมการสหกรณ์บริการเคหะสถานหนองไผ่ร่วมใจพัฒนา จำกัด

แผนภาพแสดงความเชื่อมโยงในการทำงานของเครือข่ายบ้านมั่นคง เพื่อคนไร้บ้าน

เครือข่ายร่วมกันดำเนินงานเป็นรูปธรรมคือ สร้างบ้านมั่นคงสหกรณ์บริการเคหะสถาน
หนองไผ่ร่วมใจพัฒนา จำกัด มีผลสำเร็จ ดังนี้

ผลเชิงปริมาณ

1. แบ่งพื้นที่ให้ผู้บุกรุกเดิมครบ 26 ราย 26 แปลง ผู้จองสิทธิไว้เดิมกับผู้บุกรุก ผู้บุกรุก
พื้นที่อื่น และผู้ต้อโอกาสอื่นในชุมชนอื่นๆ ครบตามเกณฑ์ของประชาคม 117 แปลง
รวม 143 แปลง (100%)
2. เจ้าของบ้านสร้างบ้านเสร็จเรียบร้อย 60 หลัง (42%) กำลังก่อสร้าง 13 หลัง (8%)
กำลังทยอยสร้าง 70 แปลง (49%)
3. มีการออมเงิน 3 บัญชี ได้แก่ บัญชีสหกรณ์เคหะสถานหนองไผ่ร่วมใจพัฒนาจำกัด
บัญชีบสวัสดิการชุมชนหนองไผ่และบัญชีเงินออมสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ชุมชน
หนองไผ่

ผลเชิงคุณภาพ

1. กลุ่มเป้าหมายมีสิทธิครอบครองที่ดินสำหรับสร้างบ้านอย่างถูกต้องตามกฎหมาย
2. เปลี่ยนจากผู้ขัดแย้งและทำตัวเสมือนผู้มีอิทธิพลมาเป็นผู้ให้ความร่วมมือและยอมรับ
กฎกติกาสังคม
3. มีความเป็นอยู่ที่ดีเทียบกับคนอื่น ๆ มีคุณภาพชีวิตดีขึ้น อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดีขึ้น
มีบ้านมั่นคงแข็งแรงปลอดภัยจากภัยพิบัติต่างๆ
4. เป็นกลุ่มเข้มแข็ง ปัจจุบันเข้าที่ราชพัสดุโดยตรงกับกรมธนารักษ์ ตารางวาละ 0.67 บาท

การต่อยอดหรือทิศทางการดำเนินงานของเครือข่ายในอนาคต

- คณะกรรมการฯ ขอกู้เงินจากกองทุนพัฒนาสหกรณ์ 40 ล้านบาท อยู่ระหว่าง
การอนุมัติเพื่อนำมาให้สมาชิกที่ยังไม่ได้สร้างบ้านกู้สร้างบ้านวงเงินไม่เกิน 300,000 บาท
- มีกิจกรรมเพื่อเป็นสวัสดิการให้สมาชิกเพิ่มขึ้น เช่น ขายข้าวสารราคาถูก
- ทำชุมชนให้สิ่งแวดล้อมน่าอยู่ โดยทำ “ชุมชนไร้ถังขยะ”

เครือข่ายความร่วมมือเพื่อการคุ้มครองเด็ก และผู้ด้อยโอกาส

ในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์มีปัญหาประชาชนผู้มีรายได้น้อยและผู้ด้อยโอกาสที่มีความเป็นอยู่ไม่ทัดเทียมกับคนกลุ่มอื่นๆ ได้แก่ ชุมชนแออัด “**จารุพัฒนา**” เด็กด้อยโอกาสหยุดเรียนเพราะไม่มีเงินไปโรงเรียน แม้จะเป็นระดับการศึกษาภาคบังคับก็ตาม คนพิการยังเข้าไม่ถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของรัฐ พบคนเร่ร่อนในพื้นที่ ถ้าเทศบาลไม่ดำเนินกิจกรรมตามนวัตกรรมนี้ ผู้ด้อยโอกาสดังกล่าวจะมีปัญหาในการดำรงชีวิตเพิ่มมากขึ้น เช่น ขาดอาชีพ ขาดรายได้ เรียนไม่จบการศึกษาภาคบังคับ อาจก่ออาชญากรรม ขโมยสิ่งของ เป็นเด็กขายบริการ สภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยเสื่อมโทรมอันเป็นต้นเหตุของคุณภาพชีวิตที่ไม่เหมาะสม

เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์จึงร่วมมือกับภาครัฐ เอกชน และภาคประชาสังคมจนเกิดภาคีเครือข่ายเข้าไปให้การช่วยเหลือเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมให้ผู้ด้อยโอกาสเหล่านั้นซึ่งประกอบด้วยเครือข่ายต่างๆ ดังนี้

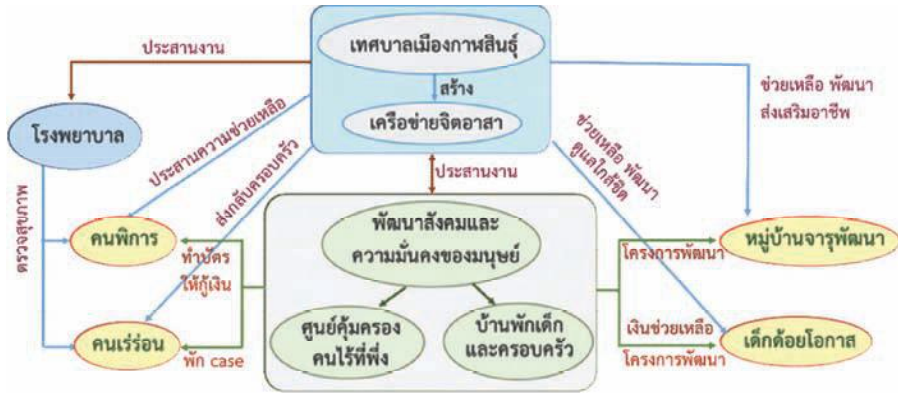
ภาครัฐ ได้แก่ เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์, สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดกาฬสินธุ์, ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจังหวัดกาฬสินธุ์, บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดกาฬสินธุ์, โรงพยาบาลกาฬสินธุ์

ภาคเอกชน ได้แก่ มูลนิธิ, ผู้ริเริ่มจากชุมชนที่ประสบความสำเร็จ, ห้างร้านและผู้มีจิตศรัทธา

ภาคประชาสังคม ได้แก่ เครือข่ายจิตอาสาจากอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ, กลุ่มอาสาสมัครดูแลผู้ป่วยจิตเวช,อาสาสมัครสาธารณสุข

แผนภาพแสดงความเชื่อมโยงในการทำงานของเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อการคุ้มครองเด็กและผู้ด้อยโอกาส

ผลของการดำเนินงานเครือข่าย ที่เป็นรูปธรรม สะท้อนออกมาในรูปของกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ชุมชนแออัด “จรรยาพัฒนา” จัดหาเครื่องอุปโภค-บริโภค เครื่องนุ่งห่ม ให้ทุกครัวเรือน สร้างเครือข่ายระบบครอบครัวอุปถัมภ์จากหน่วยงานภายในของเทศบาลฯ ส่งเสริมอาชีพสำหรับครอบครัวที่สนใจ ซ่อมแซมบ้านที่ชำรุด จัดกิจกรรมทางสังคมให้ได้รับประสบการณ์เช่นเดียวกับคนอื่น ๆ

กลุ่มที่ 2 เด็กด้อยโอกาสหยุดเรียน ประสานขอความช่วยเหลือจาก เครือข่าย พมจ.กาฬสินธุ์ เพื่อขอรับทุนการศึกษาจากกองทุนคุ้มครองเด็ก และความช่วยเหลืออื่นๆ หากที่เรียนที่ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย มีครูอาสาสอนพิเศษถึงชุมชนเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการและให้เรียนทันเพื่อน จัดกิจกรรมให้ได้รับประสบการณ์เช่นเดียวกับเด็กคนอื่นๆ และพาไปศึกษาดูงานนอกพื้นที่ ตั้งกลุ่มแกนนำเด็กและเยาวชนในชุมชน พาเข้าร่วมโครงการพาน้องท่องฝัน และร่วมกิจกรรมกลุ่มอื่นๆ เพื่อเพิ่มประสบการณ์ชีวิต

กลุ่มที่ 3 คนพิการยังเข้าไม่ถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของรัฐ จัดหากายอุปกรณ์ที่จำเป็นในการดำรง ชีวิตประจำวันให้ ทำบัตรประจำตัวคนพิการเชิงรุกถึงบ้านและขึ้นทะเบียนรับเบี้ยยังชีพ จัดตั้งศูนย์บริการคนพิการทั่วไปเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จัดสิ่งอำนวยความสะดวกในที่สาธารณะ อุทยานงบประมาณให้ทำกิจกรรมสมาคมคนตาบอดจังหวัดกาฬสินธุ์ อบรมเพิ่มทักษะต่างๆ

เครือข่ายจิตอาสาลงเยี่ยมยามตามใต้ให้กำลังใจ ให้ความช่วยเหลือตามความต้องการ ส่งข่าวสารต่างๆ ให้กับเทศบาลฯ

กลุ่มที่ 4 คนเร่ร่อนในพื้นที่ ให้การดูแลและช่วยเหลือก่อนกลับบ้านโดยร่วมกับ ศูนย์คุ้มครอง คนไร้ที่พึ่งและเครือข่ายจิตอาสาในชุมชน ค้นหาที่อยู่เดิมคนเร่ร่อนและนำส่งกลับสู่ครอบครัวครบทุกคน มีผลสำเร็จ ดังนี้

ผลการดำเนินงาน ได้แก่ ผู้ด้อยโอกาสในชุมชนแออัดจรรยาพัฒนาที่มีความเป็นอยู่ดีขึ้นครบ 22 ครอบครัว (100%) คนพิการที่เข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของรัฐครบ 738 คน (100%) คนเร่ร่อนได้รับความช่วยเหลือและนำส่งกลับครอบครัวครบ 5 คน (100%) เด็กด้อยโอกาสมีทุนไปโรงเรียนและมีที่เรียนต่อครบ 3 คน (100%) เด็กด้อยโอกาสไม่ไปโรงเรียนในระดับการศึกษาภาคบังคับ ไปโรงเรียนและได้รับการพัฒนาด้านอื่นๆ ครบ 35 คน (100%) ส่งคมโดยรวม ผู้ด้อยโอกาสได้เพิ่มศักยภาพลดความเหลื่อมล้ำ ได้รับข่าวสารและเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของรัฐ ได้อยู่กับครอบครัวครอบครัวและสังคมอย่างปลอดภัยและอบอุ่น ได้เรียนหนังสือ ได้รับประสบการณ์ชีวิต และมีพัฒนาการทัดเทียมกับเด็กอื่นๆ

การต่อยอดหรือทิศทางการดำเนินงานของเครือข่ายในอนาคต

กลุ่มเครือข่ายภาคเอกชนร่วมจัดตั้ง “กองทุนจิตสุชาติ” เพื่อช่วยเหลือผู้ยากไร้ หรือ ไร้ญาติที่เสียชีวิต ให้ได้รับการฃานนกิจศพอย่างถูกต้องตามหลักศาสนาสมศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ดูแลผู้ด้อยโอกาสรายเก่าอย่างต่อเนื่องและเฝ้าระวังผู้ด้อยโอกาสรายใหม่ที่ได้รับการดูแลอย่างเร็วที่สุดและทั่วถึง

เครือข่ายตำบลเข้มแข็งไร้ความรุนแรง

จากสภาพสังคมปัจจุบันครอบครัวมีความเสี่ยงต่อความไม่เข้มแข็ง อันเนื่องมาจากหลายสาเหตุ เช่น ปัญหาด้านอาชีพและเศรษฐกิจ ปัญหาด้านทัศนคติหรือแนวคิดไม่ตรงกัน ปัญหาสามี-ภรรยาอกใจ ปัญหา การไม่มีเวลาให้กับครอบครัว และปัญหาสังคมอื่นๆ อีกมากมาย ทำให้สมาชิกในครอบครัวไม่มีเวลาพูดคุยกันสัมพันธ์ภาพในครอบครัวลดลง อันเป็นสาเหตุทำให้ครอบครัวแตกแยก เด็กถูกทอดทิ้ง ผู้สูงอายุขาดคนดูแล ปัญหายาเสพติด วันรุ่นมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ซึ่งอาจทำให้เกิดความรุนแรงในครอบครัวหรือชุมชนตามมา

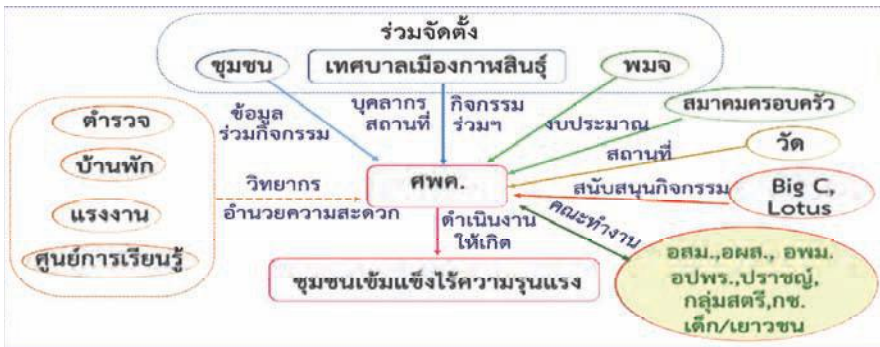
เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์พื้นที่ 16.96 ตร.กม. ประชากรปี 2559 จำนวน 34,437 คน 14,809 ครอบครัว จากการสำรวจในปี 2559 เคยมีปัญหาครอบครัวเสี่ยงความรุนแรง 152 ครอบครัว คิดเป็น 1.02% เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์จึงร่วมมือกับภาครัฐ เอกชนและภาคประชาสังคม จนเกิดภาคีเครือข่ายศูนย์พัฒนาครอบครัว 18 ศูนย์ ดูแลเต็มพื้นที่ 36 ชุมชน ด้วยคณะทำงานของศูนย์พัฒนาครอบครัว เข้าไปจัดการและให้การช่วยเหลือไกล่เกลี่ยปัญหาครอบครัวเพื่อส่งเสริมให้เกิดครอบครัวอบอุ่น โดยเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์เป็นพี่เลี้ยงคอยสนับสนุนและอำนวยความสะดวก รวมทั้งจัดกิจกรรมเสริมให้เกิดความสัมพันธ์ของคนในชุมชนและครอบครัวจนเกิดตำบลเข้มแข็ง ไร้ความรุนแรง ซึ่งประกอบด้วยเครือข่ายต่างๆ ดังนี้

ภาครัฐ ได้แก่ เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์, สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดกาฬสินธุ์ สำนักงานแรงงานจังหวัดกาฬสินธุ์, สถานีตำรวจเมืองกาฬสินธุ์, บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดกาฬสินธุ์

ภาคเอกชน ได้แก่ ห้างสรรพสินค้าบิ๊กซี, ห้างสรรพสินค้าโลตัส

ภาคประชาสังคม ได้แก่ ศูนย์เรียนรู้เพื่อครอบครัวเข้มแข็งจังหวัดกาฬสินธุ์, สมาคมครอบครัวศึกษาแห่งประเทศไทย, วัดใต้โพธิ์คำ, วัดหอไตรปฏิภาณาราม, ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน ทั้ง 18 ศูนย์, คณะกรรมการชุมชน ทั้ง 36 ชุมชน, อาสาสมัครสาธารณสุข 36 ชุมชน, อาสาสมัครพัฒนาความมั่นคงของมนุษย์, อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน, กลุ่มสตรีในชุมชน, สภาเด็กและเยาวชน

แผนภาพแสดงความเชื่อมโยงในการทำงานของเครือข่ายตำบลเข้มแข็ง ไร้ความรุนแรง

เครือข่ายร่วมกันดำเนินงานเป็นรูปธรรม คือ จัดกิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน รวมถึงใกล้ชิดครอบครัวที่มีข้อพิพาทเสี่ยงต่อการใช้ความรุนแรง มีผลสำเร็จ ดังนี้

ผลเชิงปริมาณ

1. ติดสุราเป็นประจำ แก้ไขได้ 10 ครอบครัว (24.39%)
2. ติดพนันมีหนี้สิน แก้ไขได้ 20 ครอบครัว (86.95%)
3. อารมณ์ฉุนเฉียว โมโห ทบตีทำร้ายร่างกายเป็นประจำ แก้ไขได้ 8 ครอบครัว (72.72%)
4. เด็ก/เยาวชนเก็บตัวไม่สูงลิ้งกับคนในครอบครัว แก้ไขได้ 6 ครอบครัว (100%)
5. ซอบทะเลาะวิวาทกับคนในชุมชน แก้ไขได้ 4 ครอบครัว (80 %)
6. มีพฤติกรรมข่มขู่ทำให้อับอายเสียหายร้าย แก้ไขได้ 4 ครอบครัว (100%)
7. ครอบครัวมีผู้ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้และรับการดูแลไม่เหมาะสม แก้ไขได้ 18 ครอบครัว (100%)
8. วางงานไม่มีรายได้ แก้ไขได้ 44 ครอบครัว (100%)

ผลเชิงคุณภาพ

1. มีเครือข่ายเฝ้าระวังและแก้ไขปัญหาครอบครัวในชุมชนเต็มพื้นที่ เป็นเครือข่ายชุมชนเข้มแข็ง สามารถดูแลกันเองได้ สามารถประสานงาน บูรณาการงบประมาณในชุมชนมาแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง
2. มีการส่งเสริมความเข้มแข็งให้กับสถาบันครอบครัวหลากหลายวิธีการและต่อเนื่อง
3. ครอบครัวมีความเข้าใจ รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองมากขึ้น และเอาใจใส่บุคคลในครอบครัวมากขึ้น เป็นครอบครัวที่อบอุ่น
4. ความรุนแรงในครอบครัวลดลง ประชาชนมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น

การต่อยอดหรือทิศทางการดำเนินงานของเครือข่ายในอนาคต

- ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน เพิ่มทีมงานเครือข่ายเฝ้าระวังความรุนแรงในครอบครัวและชุมชน
- เริ่มต้นใช้ธรรมนุญสุภาพ 5 ดี คัมภีร์ ก่อร่าง สร้างฝัน สร้างคน ตำบลกาฬสินธุ์ และจะขยายไปยังชุมชนอื่นๆ

เทศบาลตำบลบ้านแฮด อำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

เลขที่ 353 ตำบลบ้านแฮด อำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น 40110
โทรศัพท์ 0-4321-8169 โทรสาร 0-4321-8169

ประชากร

6,722 คน (ชาย 3,327 คน หญิง 3,395 คน)

พื้นที่

8.51 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุม 8)

รายได้

45,434,250.24 บาท (ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้ เงินจ่ายขาดจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

30,410,586.6 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายศิริพงษ์ อรุณเดชาชัย นายกเทศมนตรีตำบลบ้านแฮด
2. นายเหลียว ปากเมย ประธานสภาเทศบาลตำบลบ้านแฮด
3. นายวิทยา ภูโยสาร ปลัดเทศบาลตำบลบ้านแฮด

สัดส่วนสมาชิกสภา

ชาย จำนวน 12 คน

หญิง จำนวน - คน

เทศบาลตำบลบ้านแฮด อำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น มีการบริหารงานโดยยึดหลัก
 ธรรมมาภิบาลในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น และมีวิสัยทัศน์ คือ **“บ้านแฮดเมืองน่าอยู่มุ่งสู่เศรษฐกิจ
 พอเพียงการศึกษาาศาสนาศิลปวัฒนธรรมประเพณีดีสิ่งแวดล้อมดีประชาชนมีส่วนร่วมทุกระดับ
 พร้อมสรรพโครงสร้างพื้นฐานบริหารราชการโปร่งใส”** ซึ่งเทศบาลและประชาชนร่วมกันขับเคลื่อน
 กิจกรรมต่างๆ ภายใต้ความความรัก ความสามัคคี จนเกิดความเอื้ออาทรช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
 จนทำให้ชุมชนเกิดการพัฒนาไปพร้อมกับเครือข่ายภายในเทศบาล โดยร่วมกันผลักดันหนุนเสริม
 การพัฒนาเพื่อให้ชุมชนบ้านแฮดก้าวไปสู่ตำบลแห่ง **“ชุมชนดี สิ่งแวดล้อมดี สุขภาวะดี”** ซึ่งมี
 แนวทางขับเคลื่อนการพัฒนา ดังนี้

การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน เป็นการขับเคลื่อนทำให้เกิด
 การจัดการความรู้และการจัดกระบวนการทำงานและขั้นตอนที่ถูกตามหลักวิชาการด้วยองค์ความรู้
 ในท้องถิ่นตั้งแต่ระดับบุคคลครอบครัวและชุมชนให้มียุทธศาสตร์ความรู้ประสบการณ์มีความสามารถใน
 การถ่ายทอดภูมิปัญญา (ปราชญ์ภูมิปัญญา) บอกเล่าขั้นตอนเรื่องราวที่เป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิต

การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ชุมชนมีทรัพยากรที่สามารถ
 เป็นแหล่งถ่ายทอดความรู้เป็นต้นแบบเพื่อให้ชุมชนศึกษากระบวนการนำเอาวิธีการไปปฏิบัติได้
 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชนได้ที่ถูกต้องส่งผลให้การพัฒนาชุมชน
 ท้องถิ่นเกิดความยั่งยืน

กำหนดฐานคิดในการพัฒนาพื้นที่คือ “ชุมชนดีสิ่งแวดล้อมดีสุขภาวะดี” ระบบความ
 สัมพันธ์ระหว่างคน-คน (บุคคลครอบครัวและชุมชน) หรือมิติทางสิ่งแวดล้อมตามระบบความ
 สัมพันธ์ระหว่างคน-ธรรมชาติ (อาหารเครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรคและที่อยู่อาศัย) และมิติทางสุข
 ภาวะซึ่งเป็นเรื่องกายจิตใจปัญญาและสุขภาพ

ใช้แนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและหลักพุทธธรรม การนำเอาแนวคิดหลัก
 ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาสร้างภูมิคุ้มกันให้คนและชุมชนและการนำเอาหลักพุทธธรรมโดย
 ใช้หลัก **“สาราณียธรรม ๘”** เป็นธรรมที่เป็นพลังในการสร้างความสามัคคีนำมาปรับประยุกต์ให้เข้า
 กับการดำเนินชีวิตของชุมชน

**สำหรับเครือข่ายและการดำเนินงาน ที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านการเสริมสร้าง
 เครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคม ของเทศบาลตำบลบ้านแฮด ได้แก่**

เครือข่ายบริหารจัดการขยะในชุมชนอย่างครบวงจร

เทศบาลตำบลบ้านแฮด มีชุมชนในความรับผิดชอบ 8 ชุมชน มีปริมาณขยะเฉลี่ยจำนวน 3-4 ตันต่อวัน ซึ่งแต่ละวันจะมีขยะตกค้างภายในชุมชน 8 กิโลกรัม โดยมีปริมาณขยะเฉลี่ย ณ บ่อกำจัดขยะจำนวน 7 ตันต่อวัน ซึ่งนับเป็นปัญหาสำคัญของชุมชน และเทศบาลตำบลบ้านแฮด ไม่มีพื้นที่ในการกำจัดขยะ ต้องนำขยะมูลฝอยที่เก็บรวบรวมไปกำจัด ณ บ่อกำจัดขยะเขตเทศบาล ตำบลวังสวรรค์ จังหวัดขอนแก่น ซึ่งมีระยะทางห่างจากชุมชน 15 กิโลเมตร โดยปัจจุบันมีปริมาณขยะเทกองสะสมที่รอการฝังกลบ จำนวน 3,000 ตัน ทั้งนี้ในการบริหารจัดการขยะ มีวิธีการจัดเก็บแบบระบบวนในชุมชน 2 วันเข้าเก็บขยะต่อครั้ง จึงก่อให้เกิดปัญหาเหตุร้องเรียนขยะตกค้างล้นถัง จำนวนถึงขยะไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน

จากปัญหาที่เกิดขึ้นดังกล่าว เทศบาลตำบลบ้านแฮด จึงได้ร่วมกับเครือข่ายภาครัฐ เอกชน และภาคประชาสังคม ในพื้นที่ตำบลบ้านแฮดและนอกพื้นที่ เข้าร่วมจัดการปัญหาและหาแนวทางในการการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมในตำบลบ้านแฮด โดยมีกิจกรรมให้หน่วยงานทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยสะสมในสถานที่กำจัดขยะพื้นที่วิกฤติ มาร่วมออกแบบวิธีที่เหมาะสมเพื่อจัดการเก็บขยะที่เข้ามาใหม่ โดยเน้นการคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง และแปรรูปพลังงานจากขยะ รวมไปถึงการจัดระเบียบมาตรการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย การสร้างวินัยของคนในชุมชน มุ่งสู่การจัดการที่ยั่งยืนนำพาสู่สิ่งแวดล้อมที่ดี โดยองค์ประกอบของเครือข่าย มีดังนี้

ภาครัฐ ได้แก่ เทศบาลตำบลบ้านแฮด หน่วยบริการสุขภาพในชุมชน (รพสต.บ้านแฮด ,รพสต.ขามเปี้ย ,ศูนย์บริการสาธารณสุขชุมชน, โรงพยาบาลสิรินธร จังหวัดขอนแก่น) หน่วยงานราชการในพื้นที่ (ที่ว่าการอำเภอบ้านแฮด,เกษตรอำเภอบ้านแฮด, พัฒนาชุมชน, ท้องถิ่นอำเภอบ้านแฮด และสาธารณสุขอำเภอบ้านแฮด) โรงเรียนในพื้นที่ตำบลบ้านแฮด หน่วยงานนอกพื้นที่ เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น สำนักงานสิ่งแวดล้อมที่ 10 ขอนแก่น สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น สำนักงานอนามัยที่ 6 ขอนแก่น

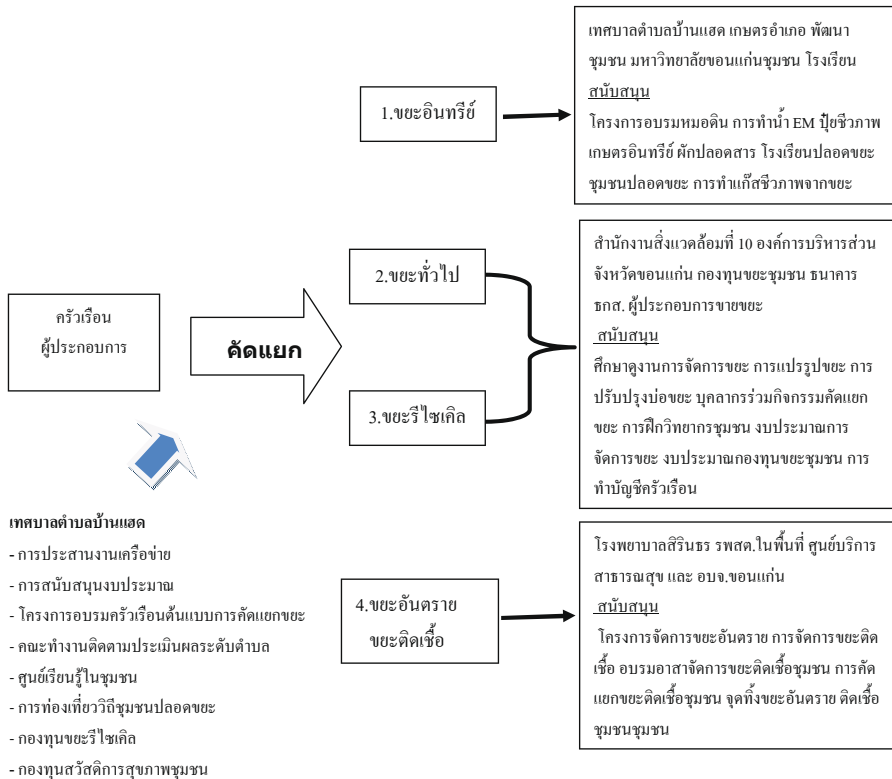
ภาคเอกชน ได้แก่ เครือข่ายพิทักษ์สิ่งแวดล้อมตำบล ชุมรมผู้ประกอบการร้านค้าร้านอาหารในตำบล ผู้ประกอบการขยะรีไซเคิล

ภาคประชาสังคม ได้แก่ เกษนนำชุมชน ผู้ใหญ่บ้าน จิตอาสาสิ่งแวดล้อม กลุ่มเยาวชน “ต่าบักนัดพิทักษ์สิ่งแวดล้อม” อาสาสมัครสาธารณสุข กรรมการชุมชน และประชาชนในหมู่บ้าน ทั้ง 8 ชุมชนเขตเทศบาลตำบลบ้านแฮด

เครือข่ายมีการทำงานร่วมกัน และมีการแบ่งบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในการดำเนินงาน ดังนี้

แผนผังการดำเนินงานเครือข่ายบริหารจัดการขยะในชุมชนอย่างครบวงจร

ผลสำเร็จของโครงการเครือข่ายบริหารจัดการขยะในชุมชนอย่างครบวงจรตำบลบ้านแฮด มีดังนี้

ผลเชิงปริมาณ

1. ครั้วเรือนผ่านการอบรมการตัดแยกขยะ จำนวน 1,600 ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ 100 ของครั้วเรือนที่มีผู้อยู่อาศัย แบ่งเป็น ครั้วเรือนต้นแบบการตัดแยกขยะครบวงจร จำนวน 300 ครั้วเรือน และครั้วเรือนตัดแยกขยะ 1,300 ครั้วเรือน
2. มีกองทุนธนาคารขยะชุมชน 8 ชุมชน คิดเป็นร้อยละ 100
3. มีแหล่งเรียนรู้ประจำชุมชน ทั้งหมด 12 แหล่งเรียนรู้
4. มีชุมชนต้นแบบในการจัดการขยะ 2 ชุมชน
5. มีจุดทิ้งขยะอันตราย ติดเชื้อ ครอบคลุมทุกหมู่บ้าน
6. หน่วยงานในพื้นที่ตำบลบ้านเสียด 22 แห่ง มีส่วนร่วมในการตัดแยกขยะเป็นต้นแบบ และเป็นเครือข่ายให้การสนับสนุนการดำเนินงานตัดแยกขยะอย่างครบวงจรทุกแห่ง คิดเป็น ร้อยละ 100

ผลเชิงคุณภาพ

1. ชุมชนจัดการตนเองด้านสิ่งแวดล้อม และเป็นต้นแบบในการบริหารจัดการขยะอย่างครบวงจร
2. มีรายได้จากการขายขยะมาเข้ากองทุนในชุมชน เช่น กองทุนสวัสดิการสุขภาพ กองทุนชมรมผู้สูงอายุ กองทุน สปสช.
3. เกิดอาชีพในชุมชน อาชีพผลิตวัสดุจากของเหลือใช้ การขายขยะ การท่องเที่ยววิถีชุมชนปลอดขยะ สร้างรายได้ในชุมชน

การต่อยอดหรือทิศทางการดำเนินงานของเครือข่ายในอนาคต

1. การทำชุมชนปลอดขยะครอบคลุมทุกชุมชน (การทำโซนปลอดขยะ)
2. การตัดแยกขยะ ทำให้ขยะชุมชนไม่มีขยะไปทิ้งบ่อขยะ

เครือข่ายระบบบริการสุขภาพชุมชน

เทศบาลตำบลบ้านแฮด มีข้อมูลประชากรทั้งหมดรวม 6,722 คน ชาย 3,326 คน หญิง 3,396 คน (ข้อมูล ณ 31 มีนาคม 2560) มีจำนวนผู้สูงอายุจำนวน 942 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 14.01 ของประชากรทั้งหมด โดยโครงสร้างประชากรผู้สูงอายุเปลี่ยนแปลงและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ปัญหาที่ตามมาของประชากรกลุ่มนี้คือปัญหาการเสื่อมถอยของสุขภาพตามวัยและปัญหาโรคแทรกซ้อนของผู้สูงอายุ

จากระบบข้อมูลตำบลทำให้ทราบถึงความต้องการความช่วยเหลือของประชากรทั้งหมด มีจำนวน 816 คนคิดเป็นร้อยละ 3.59 ของจำนวนประชากรทั้งหมด โดยผู้ที่ต้องการให้ดูแลและเป็นผู้สูงอายุจำนวน 398 คน คิดเป็นร้อยละ 6.72 ของจำนวนประชากรทั้งหมด นอกจากนี้ยังพบปัญหาโรคเรื้อรังจำนวน 991 คน คิดเป็นร้อยละ 16.72 ของจำนวนประชากรทั้งหมด โรคเรื้อรังที่พบมากที่สุด ได้แก่โรคเบาหวานมีจำนวน 282 คน คิดเป็นร้อยละ 4.76 ของจำนวนประชากรทั้งหมด รองลงมาเป็นโรคปวดข้อหรือข้อเสื่อมมีจำนวน 262 คนคิดเป็นร้อยละ 4.42 ของจำนวนประชากรทั้งหมด และมีโรคอัมพาตเป็นผู้ป่วยติดเตียงที่ต้องการได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่องจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.05 ของจำนวนประชากรทั้งหมด กลุ่มผู้พิการที่ต้องการได้รับการดูแลจำนวน 142 คนคิดเป็นร้อยละ 2.40 ของจำนวนประชากรทั้งหมด

จากปัญหาที่เกิดขึ้น เครือข่ายดูแลสุขภาพตำบลบ้านแฮดจึงมีแนวคิดการจัดการสุขภาพชุมชนอย่างยั่งยืนของตำบลบ้านแฮด มุ่งเน้นเรื่องของการจัดการทั้งหมดที่เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพของบุคคลในชุมชน ไม่เพียงแต่จำกัดอยู่ในส่วนของการดูแลรักษาสุขภาพ การป้องกันโรค การส่งเสริมสุขภาพ การวินิจฉัยโรค และการรักษาพยาบาลเท่านั้น แต่การจัดการสุขภาพชุมชนอย่างยั่งยืน เป็นการพัฒนาที่มุ่งให้เกิดการพึ่งตนเองด้านสุขภาพของชุมชน ที่มีกระตือรือร้นควบคู่ไปกับการปรับปรุงวิถีการดำเนินชีวิตของผู้คนในชุมชนให้เอื้อต่อการมีสุขภาพดี มีความเข้มแข็งสามารถดูแลสุขภาพของตนเองตามวิธีการที่กำหนดขึ้นเองของชุมชน มีการปรับระบบบริการสุขภาพเพื่อเพิ่มคุณภาพในการดูแล โดยการจัดระบบสุขภาพเชิงรุกในชุมชน และใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการดูแล มีการทำโครงการติดตามดูแลที่บ้าน โดยใช้รูปแบบการอบรมวาดแผนไทยสู่ชุมชน ควบคู่กับการใช้สมุนไพร น้ำสมุนไพรเพื่อสุขภาพ ที่ช่วยลดระดับน้ำตาลในเลือดให้กับผู้ป่วยเบาหวาน การนวดรักษาโรค ทำงานร่วมกันกับ กลุ่มผู้ให้การดูแลผู้สูงอายุ กลุ่มดูแล

ผู้ป่วยเรื้อรัง ผู้ดูแลซึ่งได้รับการแนะนำและฝึกทักษะให้มีความรู้ในเรื่องการดูแลสุขภาพทั้งในด้านการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมารับประทานอาหาร การออกกำลังกาย การพัฒนาทักษะเกี่ยวกับการเดิน การก้มการลุกนั่ง และการทำกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสุขภาพจิต การทำกิจกรรมเพื่อป้องกันโรคสมองเสื่อม โดยองค์ประกอบของเครือข่าย มีดังนี้

ภาครัฐ ได้แก่ เทศบาลตำบลบ้านแฮด หน่วยบริการสุขภาพในชุมชน (รพสต.บ้านแฮด, รพสต. ขามเปี้ย, ศูนย์บริการสาธารณสุขชุมชน, โรงพยาบาลสิรินธร จังหวัดขอนแก่น) สำนักงานสาธารณสุขอำเภอบ้านแฮด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น สำนักงานอนามัยที่ 6 ขอนแก่น คณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กองทุน สปสช. สถาบันการแพทย์ฉุกเฉิน

ภาคเอกชน ได้แก่ บริษัท SCG บริษัทเซรามิก ชมรมผู้ประกอบการร้านค้าร้านอาหารในตำบล ชมรมผู้สูงอายุตำบลบ้านแฮด

ภาคประชาสังคม ได้แก่ แกนนำชุมชน ผู้ใหญ่บ้าน จิตอาสาดูแลผู้ป่วย อาสาสมัครผู้ดูแลอาสาชื้อชุมชน อาสาสมัครสาธารณสุข กรรมการชุมชน และประชาชนในหมู่บ้าน ทั้ง 8 ชุมชนเขตเทศบาลตำบลบ้านแฮด

เครือข่ายมีการทำงานร่วมกัน และมีการแบ่งบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในการดำเนินงาน ดังนี้

1. ศูนย์บริการสาธารณสุข เทศบาลตำบลบ้านแฮด โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านขามเปี้ย และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านแฮด เป็นหน่วยบริการปฐมภูมิในเครือข่ายบริการสุขภาพโรงพยาบาลสิรินธร จังหวัดขอนแก่น มีภารกิจในด้านการบริการปฐมภูมิ ในการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค การรักษาพยาบาลและฟื้นฟูสภาพ ได้ขึ้นทะเบียนเป็นหน่วยบริการปฐมภูมิ กับสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติและเป็นเครือข่ายบริการสุขภาพโรงพยาบาลสิรินธร จังหวัดขอนแก่น โดยมีเครือข่ายประกอบด้วย โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ทั้งหมด 13 แห่ง สำนักงานสาธารณสุขอำเภอบ้านแฮด 1 แห่ง สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเมืองขอนแก่น 1 แห่ง และโรงพยาบาลสิรินธร จังหวัดขอนแก่น มีภารกิจในการร่วมกำหนดนโยบาย และวางแผนด้านสุขภาพของอำเภอบ้านแฮด โดยสอดคล้องกับนโยบาย และแผนพัฒนา

สุขภาพของประเทศ ร่วมจัดทำแผนยุทธศาสตร์ และแผนปฏิบัติการ ในการพัฒนาสุขภาพ กำหนดหลักเกณฑ์ และจัดสรรงบประมาณให้สถานบริการสุขภาพอย่างเหมาะสม ทั้งถึง และเท่าเทียมกัน กำหนดมาตรฐานในการพัฒนาระบบสุขภาพ และระบบบริการสุขภาพ กำกับ ดูแล ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานด้านสุขภาพในพื้นที่อำเภอบ้านแฮด

2. เครือข่ายบริการสุขภาพโรงพยาบาลสิรินธร จังหวัดขอนแก่น สนับสนุนทีมสหวิชาชีพ ประกอบด้วย แพทย์ พยาบาลเวชปฏิบัติ เภสัชกร ทันตแพทย์ นักกายภาพบำบัด นักวิชาการสาธารณสุข ในการร่วมให้บริการในคลินิกโรคเรื้อรัง พัฒนาบุคลากรด้านการรักษาพยาบาล โดยมีพยาบาลเวชปฏิบัติประจำศูนย์บริการสาธารณสุข มีการทบทวนความรู้ด้านการดูแลผู้ป่วยที่เป็นปัญหาสำคัญของพื้นที่ และสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ สารเคมี เวชภัณฑ์ยา และวัคซีนร่วมรณรงค์, ควบคุมโรคระบาดในชุมชน มีทีมควบคุมโรค ระดับเครือข่ายร่วมดำเนินการเฝ้าระวังควบคุม ป้องกันโรคเมื่อเกิดการระบาดมีแนวทางการดำเนินงานควบคุมป้องกันโรค ระบาดที่สำคัญในพื้นที่ เช่น คอตีบ ไข้หวัดใหญ่ ฯลฯ
3. อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) อาสาสมัครสาธารณสุขด้านต่างๆ และ ทีมการคัดกรองกลุ่มเสี่ยงในชุมชน ทีมบริหารงานชมรมระดับตำบล จัดทำแผนปฏิบัติการสนับสนุนจากเทศบาลและกองทุนตำบลมีการพัฒนาศักยภาพทุกปี และ มีการประชุมติดตามงานทุกเดือน
4. เทศบาลตำบลบ้านแฮดสนับสนุน งบประมาณในการดำเนินงาน บุคลากรเจ้าหน้าที่ วัสดุอุปกรณ์ รถบริการการแพทย์ฉุกเฉิน และประสานงานเครือข่ายในการดำเนินงาน
5. มหาวิทยาลัยขอนแก่น สนับสนุนสนับสนุนการเก็บข้อมูลสุขภาพ ระบบข้อมูลตำบล ระบบข้อมูลผู้สูงอายุ
6. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ทีมกายภาพบำบัด การปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้ออำนวยในการดูแลผู้สูงอายุ คนพิการในชุมชน
7. บริษัท SCG บริษัทเซรามิก ชมรมผู้ประกอบการร้านค้า ร้านอาหารในตำบล ชมรมผู้สูงอายุตำบลบ้านแฮด สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้ออำนวยในการดูแลผู้สูงอายุ คนพิการในชุมชน

เครือข่ายระบบบริการสุขภาพชุมชน มีผลสำเร็จของโครงการที่เป็นรูปธรรม ดังนี้

1. มีระบบฐานข้อมูลดูแลสุขภาพชุมชน(ระบบข้อมูลสุขภาพตำบล) และมีระบบข้อมูลผู้สูงอายุ คนพิการตำบลบ้านแฮด
2. จัดตั้งศูนย์บริการสุขภาพในชุมชนเพื่อให้บริการการดูแลสุขภาพสำหรับสำหรับประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบและใกล้เคียง
3. พัฒนาระบบบริการสุขภาพให้มีคุณภาพมาตรฐานทั่วถึงและครบวงจร ผู้รับบริการสามารถเข้าถึงได้อย่างครอบคลุมเป็นธรรมชาติเกิดความพึงพอใจ
4. เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในด้านสาธารณสุข โดยส่งเสริมและสนับสนุนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำเทศบาล (อสท.) ให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและมีขวัญกำลังใจที่ดี
5. จัดระบบส่งเสริมสุขภาพภาคประชาชนเพื่อการพึ่งพาตนเองของประชาชน ส่งเสริมสุขภาพที่ดี (คุ้มครองผู้บริโภค/การควบคุมป้องกันโรคติดต่อ/ไม่ติดต่อ/การฟื้นฟูสุขภาพประชาชน/อนามัยโรงเรียน)
6. พัฒนาระบบการแพทย์ฉุกเฉิน (EMS) โดยพัฒนามาตรฐานศูนย์แจ้งเหตุและจัดให้มีหน่วยรับส่งผู้ป่วย สามารถประสานการทำงานกับหน่วยบริการสาธารณสุขได้อย่างมีประสิทธิภาพ
7. สนับสนุนและพัฒนาศักยภาพให้มีบริการฉุกเฉิน (Emergency Medical Service : EMS) มีรถพยาบาลรับส่งผู้ป่วยฉุกเฉินทันที
8. การจัดระบบสุขภาพภาคประชาชนให้มีส่วนร่วมทุกภาคส่วนทั้งผู้นำชุมชน (กำนัน, ผู้ใหญ่บ้าน) กลุ่มสตรี, กลุ่มเยาวชน, กลุ่มวัยรุ่น ฯลฯ
9. การพัฒนาระบบการการแพทย์ฉุกเฉินในการดูแลผู้ป่วยเรื้อรังด้วยโอกาส
10. พัฒนาระบบการดูแลต่อเนื่องในชุมชนในการปฏิบัติการเชิงรุกในการดูแลสุขภาพพระระดับครัวเรือน You Touch Me

11. การส่งเสริมและสนับสนุน ในการดำเนินงานร่วมกับโรงพยาบาล/โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ในพื้นที่ให้มีประสิทธิภาพและศักยภาพในการดูแลผู้ป่วยร่วมกันอย่างเป็นองค์รวม โดยการสนับสนุนประสานงานร่วมกับเครือข่ายบริการสุขภาพ เพิ่มขึ้น
12. สนับสนุนการดำเนินงานด้านการแพทย์ทางเลือกและการแพทย์แผนไทยบริการแก่ประชาชนและส่งเสริมภูมิปัญญาชาวบ้านด้านการแพทย์แผนไทย
13. จัดตั้งศูนย์บริการสุขภาพด้านการแพทย์แผนไทย
14. มีการปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้ออำนวยในการดูแลผู้สูงอายุ คนพิการในชุมชน

การต่อยอดหรือทิศทางการดำเนินงานของเครือข่ายในอนาคต

การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ประชาชนเข้าถึง มีการจัดการดูแลสุขภาพภาคประชาชน โดยอาสาสมัครสาธารณสุขในชุมชนที่ผ่านการอบรมพัฒนาศักยภาพด้านสุขภาพ ก่อให้เกิดการขับเคลื่อนกิจกรรมด้านสุขภาพด้วยชุมชนเอง ชุมชนเกิดการพึ่งพาตนเอง ชุมชนสามารถจัดการตนเองด้านสุขภาพได้

เครือข่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในชุมชน

เทศบาลตำบลบ้านแฮด ประกอบไปด้วยชุมชนทั้งสิ้น 8 ชุมชน การดำเนินนโยบายของเทศบาลเป็นนโยบายเชิงรุก เข้าสู่ชุมชน พบว่าชุมชนแต่ละพื้นที่มีปัญหาที่คล้ายกันและแตกต่างกันไปในแต่ละชุมชน และปัญหาของชุมชนที่สำคัญปัญหาหนึ่งคือ เมื่อเกิดอุบัติเหตุ หรือการเจ็บป่วยฉุกเฉินในชุมชน ในพื้นที่ที่ยังไม่มีระบบกู้ชีพรองรับ ชุมชนจึงเสนอว่าควรมีการจัดตั้งระบบกู้ชีพในชุมชนขึ้น เพื่อให้บริการพี่น้องประชาชน จึงมีการจัดตั้งศูนย์บริการการแพทย์ฉุกเฉินขึ้น การดำเนินการงานกู้ชีพกู้ภัยในระยะแรก เป็นการให้บริการผู้ป่วยอุบัติเหตุและการเจ็บป่วยฉุกเฉิน ต่อมาพบว่าผู้ป่วยจำนวนหนึ่งในชุมชนที่ร้องขอการรับบริการ ซึ่งเป็นผู้ป่วยเรื้อรังด้วยโอกาสระบบกู้ชีพจึงมีการพัฒนาระบบการรับบริการ เป็น 2 แบบคือ ระบบฉุกเฉิน และระบบการช่วยเหลือผู้ป่วยเรื้อรัง ด้วยโอกาส เพื่อเพิ่มการเข้าถึงการบริการ และจากการถอดบทเรียนในเรื่องการดำเนินงานที่ผ่านมา พบว่าปัญหาเหตุการณ์สาธารณภัยในชุมชนที่ผ่านมานั้น เมื่อเกิดเหตุแล้วนั้นมักจะมีการเกิดการบาดเจ็บของผู้ประสพภัยร่วมด้วย

นอกจากนี้ยังมีภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้น เช่น วาตภัย อุทกภัยซึ่งเกิดขึ้นในชุมชน ปัญหาเหล่านี้ได้รับการกล่าวถึง แต่ในการดำเนินการนั้นทุกฝ่ายจะให้น้ำหนักว่าเป็นหน้าที่ของเทศบาลเพียงส่วนเดียวชุมชนยังขาดความตระหนักถึงความรับผิดชอบและความเสียสละเพื่อส่วนร่วม ชุมชนจึงเกิดความอ่อนแอ จึงเกิดการบูรณาการระหว่างงานกู้ชีพ และงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเทศบาลตำบลบ้านแฮด และบูรณาการร่วมกับภาคเอกชน ภาคประชาชน ทำการวิเคราะห์ และหาทางป้องกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น จึงเป็นที่มาของการดำเนินโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในชุมชน เทศบาลตำบลบ้านแฮด โดยองค์ประกอบของเครือข่ายมีดังนี้

ภาครัฐ ได้แก่ เทศบาลตำบลบ้านแฮด งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลวังสวรรค์ งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลโนนสมบูรณ์ งานป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลโคกสำราญ หมวดการทางบ้านแฮด งานป้องกัน อำเภอบ้านแฮด โรงเรียนเทศบาลบ้านแฮด โรงเรียนประชาพัฒนาบ้านแฮด โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านแฮด โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านขามเปี้ย โรงพยาบาลสิรินธรจังหวัดขอนแก่น ศูนย์การศึกษา นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบ้านแฮด การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอบ้านแฮด

ภาคเอกชน ได้แก่ บริษัทกระเบื้องหลังคาซีแพค จำกัด บริษัทสยามแก๊สแอนด์ปิโตรเคมีคัลส์จำกัด (มหาชน) บริษัท ดับบลิวพี เอ็นเนอร์ยี จำกัด (มหาชน)

ภาคประชาสังคม ได้แก่ แกนนำชุมชน ผู้ใหญ่บ้าน จิตอาสาดูแลผู้ป่วย อาสาสมัครผู้ดูแลกู้ชีพ-กู้ภัยจิตอาสา ในชุมชน 8 ชุมชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแฮด จำนวน 25 คน อาสาสมัครสาธารณสุข กรรมการชุมชน และประชาชนในหมู่บ้าน ทั้ง 8 ชุมชนเขตเทศบาลตำบลบ้านแฮด

เครือข่ายมีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในการดำเนินการ ดังนี้

1. ทีมกู้ชีพกู้ภัยเทศบาลตำบลบ้านแฮด รับผิดชอบงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในชุมชนเป็นหน่วยสนับสนุนชุมชนในการดำเนินงาน เกี่ยวกับสาธารณภัยทุกชนิด
2. งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลวังสวรรค์ งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลโนนสมบูรณ์ งานป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลโคกสำราญ หมวดการทางบ้านแฮด สนับสนุนการระดมทรัพยากรบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่

3. สภ.บ้านแฮดรับผิดชอบเรื่องการควบคุมการจราจร การควบคุมฝูงชน การเก็บพิสูจน์หลักฐาน
4. หมวดการทางบ้านแฮด รับผิดชอบสนับสนุนกำลังพลและอุปกรณ์ ในการปิดกั้นการจราจร
5. งานป้องกันอำเภอบ้านแฮด อำนาจการสนับสนุนและดำเนินการภัยสาธารณะ
6. โรงเรียนเทศบาลบ้านแฮด โรงเรียนประชาพัฒนาบ้านแฮด รับผิดชอบในการรองรับผู้ประสบภัย ให้การช่วยเหลือด้านที่พักพิงชั่วคราว
7. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านแฮดโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านขามเขี้ย รับผิดชอบด้านการช่วยเหลือปฐมพยาบาล และการจัดการส่งต่อ
8. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์เพื่อการเกษตรบ้านแฮดให้คำปรึกษาในด้านการเงินและเศรษฐกิจ
9. โรงพยาบาลสิรินธร จังหวัดขอนแก่นรับผิดชอบอำนาจการด้านการพยาบาล
10. ศูนย์การศึกษาครอบครัวและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบ้านแฮดรับผิดชอบในการรองรับผู้ประสบภัย ให้การช่วยเหลือด้านที่พักพิงชั่วคราว
11. การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอบ้านแฮดดำเนินการตัดกระแสไฟฟ้าเมื่อเกิดอัคคีภัย หรือเมื่อเกิดอุทกภัย
12. บริษัท กระเบื้องหลังคาซีแพค จำกัด ให้การสนับสนุนช่วยเหลือด้านสิ่งของวัสดุอุปกรณ์ในกรณีเกิดเหตุเป็นรายครั้ง
13. บริษัท สยามแก๊ซแอนด์ปิโตรเคมีคัลส์ จำกัด (มหาชน) บริษัท ดับบลิวพี เอ็นเนอร์ยี จำกัด (มหาชน) มีหน้าที่ในการนำที่มรดกดับเพลิง พร้อมอุปกรณ์สนับสนุนกิจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
14. คณะกรรมการกู้ชีพ-กู้ภัยในชุมชน 8 ชุมชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแฮด มีหน้าที่รับผิดชอบประชาสัมพันธ์ความรู้ข่าวสาร เก็บรวบรวมข้อมูลการเกิดภัยพิบัติ ประสานข้อมูลส่งต่อหน่วยช่วยเหลือ

15. กู้ชีพกู้ภัยจิตอาสา มีจำนวน 25 ราย เป็นประชาชนในชุมชนที่มีจิตเสียสละผลัดเปลี่ยนเวรกันในการทำหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในทีมกู้ชีพกู้ภัยเทศบาลบ้านแฮด

เครือข่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในชุมชน มีผลสำเร็จของโครงการที่เป็นรูปธรรม ดังนี้

ด้านประสิทธิภาพ ทีมงานได้มีการซักซ้อมมีความมั่นใจ มีความชำนาญในการปฏิบัติงาน ภาคิเครือข่ายรู้จักบทบาทและความรับผิดชอบต่อทั้งตนเองและสังคม ภาคิเครือข่ายสามารถสร้างทีมในการบริหารจัดการภัยสาธารณะในพื้นที่ โดยมีการประเมินความพร้อมของทีมกู้ชีพ กู้ภัยมีการประเมินผลการดำเนินการทุกครึ่งปีเป็นแบบสุ่มวัดผลประสิทธิภาพการดำเนินงานทีมกู้ชีพกู้ภัยพบว่า มีการเตรียมความพร้อมของทีมในการออกปฏิบัติการ ไม่เกิน 4 นาที การประสานงานเครือข่ายไม่เกิน 8 นาที

ด้านประสิทธิผล โครงการสามารถดึงศักยภาพของพื้นที่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด สร้างภาวะความเป็นผู้นำและการเสียสละ ก่อให้เกิดความสมานฉันท์ในชุมชน ลดความเลื่อมล้ำทางสังคม การดำเนินโครงการใช้หลักธรรมาภิบาล

ผลลัพธ์ เกิดทีมกู้ชีพกู้ภัยที่ประกอบด้วยภาคิเครือข่ายในชุมชน ประชาชนมีความสุขขึ้น ลดความขัดแย้งในชุมชน ยกกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน ชุมชนมีความปลอดภัยนำไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

การต่อยอดหรือทิศทางการดำเนินงานของเครือข่ายในอนาคต

การศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้หมู่บ้านต้นแบบ การเรียนรู้ภายในตำบล เพื่อพัฒนาต่อยอดยกระดับการปฏิบัติการกู้ชีพกู้ภัย ให้ครอบคลุมทุกชุมชน

เทศบาลตำบลป่าแดด อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

ตำบลป่าแดด อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50100
โทรศัพท์ 0-5344-7071 ต่อ 14 โทรสาร 0-5344-7325

ประชากร

17,098 คน (ชาย 7,879 คน หญิง 9,219 คน)

พื้นที่

25 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 13 หมู่บ้าน)

รายได้

74,065,748.40 บาท (ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้ เงินจ่ายขาดจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

33,044,035.00 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายรุ่งปรีชา	บันแก้ว	นายกเทศมนตรีตำบลป่าแดด
2. นายพิเชฐ	ไชยคำวัง	ประธานสภาเทศบาลตำบลป่าแดด
3. นางอรพินธ์	ธนะหมี	ปลัดเทศบาลตำบลป่าแดด

สัดส่วนสมาชิกสภา

ชาย จำนวน 11 คน
หญิง จำนวน 1 คน

เทศบาลตำบลป่าแดด ให้ความสำคัญในการใช้กลไกการมีส่วนร่วมของหน่วยงานเครือข่าย และภาคประชาสังคม มาเป็นหลักในการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ และเกิดผลสัมฤทธิ์ในการบริการสาธารณะ โดยขับเคลื่อนกระบวนการแก้ปัญหาเดิมที่เป็นความรับผิดชอบของเทศบาล หรือหน่วยงานภาครัฐแต่เพียงอย่างเดียว ให้กลายเป็นการบริหารจัดการและการแก้ไขปัญหา ในลักษณะภาคีเครือข่าย โดยเทศบาลตำบลป่าแดดจะทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการประสานงาน ประสานความร่วมมือระหว่างองค์กรภาครัฐ เอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อให้การดำเนินงานของเครือข่ายเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ทั้งยังให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ การระดมมวลชน วัสดุอุปกรณ์ เครื่องจักรในการปฏิบัติงาน รวมถึงการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของเครือข่าย เพื่อให้เป็นที่รู้จักในวงกว้าง เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีความสนใจเข้าร่วมแก้ไขปัญหา ให้การสนับสนุนส่งเสริม สร้างแรงจูงใจ และกระตุ้นให้เกิดการเคลื่อนไหวของกลุ่มเครือข่าย โดยมีกิจกรรมเป็นสื่อกลาง ดังเห็นได้จากโครงการบำบัดน้ำเสียและฟื้นฟูคุณภาพน้ำในคลองแม่ข่า และโครงการติดตามเยี่ยมหมิงตั้งครุภักดิ์และหลังคลองในเขตเทศบาลตำบลป่าแดด เป็นต้น

ทั้งนี้ สิ่งที่ทำให้เทศบาลตำบลป่าแดด ประสบความสำเร็จในการทำงานร่วมกับเครือข่าย คือ เทศบาลมีการรับรู้ถึงปัญหาและมีมุมมองที่เหมือนกันกับเครือข่าย มองเห็นจุดมุ่งหมายในอนาคต ร่วมกัน นำไปสู่การให้การสนับสนุนและสร้างสรรค์กระบวนการทำงานร่วมกัน ได้รับผลประโยชน์ร่วมกัน เครือข่ายสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้โดยง่ายจากการช่วยเหลือสนับสนุนของเทศบาล เทศบาลเองก็ได้รับผลประโยชน์จากการทำงานของเครือข่าย ไม่ว่าจะเป็นความสำเร็จในการแก้ไขปัญหา ได้รับการยอมรับ ความพึงพอใจในการปฏิบัติของเทศบาล รวมทั้งการรักษาสัมพันธภาพ โดยการมีส่วนร่วมกับสมาชิกเครือข่ายในลักษณะความสัมพันธ์แนวนอน ไม่ใช้การทำงานในลักษณะการสั่งการ ทำให้ภาคส่วนต่างๆ ร่วมกันทำงานได้อย่างสบายใจ เกิดการเสริมสร้างซึ่งกันและกัน เทศบาล ชุมชน และเครือข่าย มีความผูกพันแน่นแฟ้น มีความสามัคคี ส่งผลให้พื้นที่ชุมชนเกิดความเข้มแข็ง และนำไปสู่การแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน

สำหรับเครือข่ายและการดำเนินงาน ที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านการเสริมสร้าง เครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคมของเทศบาลตำบลป่าแดด ได้แก่

เครือข่ายการบำบัดน้ำเสียและฟื้นฟูคุณภาพน้ำ ในคลองแม่ข่า

คลองแม่ข่าในอดีตที่เป็นเสมือนอุ้ข้าวอุ้่น้ำ หล่อเลี้ยงชีวิตของคนเชียงใหม่ ควบคู่กับแม่น้ำปิง ปัจจุบันน้ำในคลองแม่ข่าเน่าเหม็นและถูกรุกราน โดยมีปัญหาหลัก คือ

- 1) ด้านกายภาพ คลองแม่ข่าไม่ได้รับการดูแลรักษาตามแนวเขต ไม่มีการดูแลสิ่งก่อสร้างริมคลองที่มีอยู่ ทำให้สภาพริมคลองสองฝั่งถูกรุกล้ำ เป็นต้น
- 2) ด้านคุณภาพน้ำ ปัจจุบันคลองแม่ข่ากลายเป็นรางรับน้ำเสียที่ถูกปล่อยมาจากหลายแหล่งทั้งสถานประกอบการต่างๆ จากครัวเรือนและตลาดสด

สภาพปัญหาในปัจจุบัน **ช่วงต้นน้ำ** ตำบลดอนแก้ว อำเภอแม่ริม จะพบว่ามีการรุกรานล้ำน้ำ สร้างบ้านเรือนและถนนทับทางน้ำ ทำให้ปิดกั้นทางน้ำ ไม่มีการไหลเวียน มีปัญหาน้ำท่วมในหน้าฝน (บ้านพระเจ้านั่งโกธน์ หมู่ที่ 10 บริเวณหมู่บ้านแม่ปิงวิลล่า หอพักนกเขาวัว) คุณภาพน้ำ การทิ้งขยะทิ้งน้ำเสียลงคลอง มีวัชพืชขึ้นน้ำเน่าเสีย และปนเปื้อนสารยาฆ่าแมลง (บ้านป่ารวก หมู่ที่ 6 บ้านพระนอน บ้านพระเจ้านั่งโกธน์ หมู่ที่ 10 ทางหลวงสมโภช 700 ปี ข้างครัวไหมไทย ตรงข้ามบ้านสุโขทัย) สภาพดินชั้นไม่มีน้ำไหลผ่าน (ลำน้ำแม่ชะเยือง บ้านป่ารวก หมู่ที่ 6 บ้านพระเจ้านั่งโกธน์ หมู่ที่ 10) ควรขุดลอกต้นน้ำแม่ชะเยือง ลำเหมืองไล่ไก่ หมู่ที่ 9 ต่อจากจุดที่ฝายทดน้ำแม่สาและชลประทานแม่แตงมาบรรจบกัน หรือเปิดประตูน้ำ ขาดความร่วมมือกับผู้ประกอบการในการดูแล ชุมชนขาดความเข้มแข็ง ไม่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานรับผิดชอบ สภาพปัญหา **ช่วงกลางน้ำ** เขตเทศบาลนครเชียงใหม่ คุณภาพน้ำลำน้ำมีวัชพืชหนาแน่น ดินชั้น อดตัน มีการทิ้งขยะและน้ำเสียจากบ้านเรือนและสถานประกอบการ น้ำมีสีดำ กลิ่นเหม็น การรุกรานล้ำน้ำจากสิ่งปลูกสร้างทำให้ปิดกั้นทางน้ำ เปลี่ยนสภาพลำน้ำ ไม่มีการไหลเวียนโดยเฉพาะหมู่บ้านสุโขทัย มีชุมชนแออัด การอยู่อาศัยในพื้นที่สาธารณะ และขาดการมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาลำน้ำจากชุมชนและผู้ประกอบการ หากเจาะจงสภาพปัญหา **ช่วงท้ายน้ำ** ในเขตเทศบาลตำบลป่าแดด จะพบว่าคุณภาพน้ำเป็นที่รองรับน้ำเน่าเสียจากต้นน้ำและเขตเทศบาล มีวัชพืชปกคลุม มีการทิ้งน้ำเสียจากสถานประกอบการ และขาดการมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาลำน้ำจากชุมชนและผู้ประกอบการ

จากข้อมูล เห็นได้ว่าเทศบาลตำบลป่าแดด เป็นพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบในช่วงปลายน้ำ หากขาดการเอาใจใส่และความรับผิดชอบจากคนต้นน้ำย่อมแก้ปัญหาได้ยาก ดังนั้น เพื่อให้การแก้ไขปัญหาคลองแม่ข่าบรรลุผลสำเร็จได้ จึงจำเป็นที่จะต้องอาศัยความร่วมมือและการประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ ที่ได้รับผลกระทบ ทั้งในช่วงต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ดังนั้น จึงนำไปสู่การร่วมกันแก้ปัญหาในลักษณะภาคีเครือข่าย

1. เครือข่ายภายในตำบลป่าแดด

ประกอบไปด้วย

1) เทศบาลตำบลป่าแดด มีบทบาทหน้าที่เชื่อมโยงประสานงานให้เกิดการทำงานร่วมกันของภาคีต่างๆ เป็นผู้สนับสนุนข้อมูล สนับสนุนงบประมาณ สนับสนุนสถานที่ในการดำเนินการ การจัดประชุม และสนับสนุนบุคลากรในการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดการขยายการเข้ามามีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เช่น กำจัดขยะ ขุดลอกคลอง โดยประสานองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ เทศบาลนครเชียงใหม่ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใกล้เคียง นำเครื่องจักรเข้ามาจัดเก็บขยะ และวัชพืชเพื่อนำไปกำจัดอย่างถูกวิธี ปรับปรุงภูมิทัศน์ โดยปลูกต้นไม้บริเวณพื้นที่ริมสองฝั่งคลองแม่ข่า จัดอบรมให้ความรู้และสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์และรักษาคลองแม่ข่า

2) เครือข่ายสมาชิกจิตอาสา/ทสม. บ้านแม่ข่าน้อย หมู่ที่ 1 และบ้านแม่ข่าใต้ หมู่ที่ 9 มีบทบาทหน้าที่ประสานงาน ประชาสัมพันธ์ และปฏิบัติการ เช่น ประสานงานกับชุมชน/หน่วยงาน ประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ความเข้าใจแก่ครัวเรือนริมสองฝั่งคลองแม่ข่า รวมถึงประชาชนทั่วไป ปฏิบัติการจัดทำแพ่ไม้ไผ่และตะแกรงเหล็กดักขยะ อุทิศตนทำงานด้านอนุรักษ์และคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติ และคอยสอดส่องดูแลเกี่ยวกับปัญหาคลองแม่ข่าในพื้นที่โดยไม่ได้รับค่าตอบแทนใดๆ โดยแบ่งพื้นที่รับผิดชอบในการจัดเก็บขยะและผักตบชวา กำจัดวัชพืชและตัดกิ่งไม้ริมสองฝั่งคลอง ใช้น้ำปุ๋ยหมักชีวภาพและลูกบอลชีวภาพ เพื่อบรรเทาปัญหาน้ำเน่าเสียอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกเดือน

3) วัดเทพนิมิต และคริสตจักรพันธกิจเชียงใหม่ มีบทบาทหน้าที่เป็นผู้นำทางความคิด และจิตวิญญาณในการสร้างจิตสำนึกการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนที่นับถือศาสนาพุทธ หรือศาสนาคริสต์ จึงเกิดกุศโลบายแห่งความร่วมมือกันระหว่างชุมชนกับสถาบันทางศาสนา เช่น กิจกรรมทอดผ้าป่าสามัคคี เพื่อนำเงินเข้ากองทุนพัฒนาคลองแม่ข่า พิธีสืบชะตาคลองแม่ข่า

กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ เก็บขยะรอบคลองแม่ข่าโดยร่วมกับเครือข่ายอาสาสมัครคริสเตียน (หรือไอเสิร์ฟ: iserve) รวมถึงอนุญาตให้ใช้สถานที่ของวัด/คริสตจักร ในการจัดกิจกรรมต่างๆ

4) ชมรมกำนันผู้ใหญ่บ้านตำบลป่าแดด มีบทบาทหน้าที่เป็นผู้รับปัญหาและสะท้อนปัญหาจากประชาชนในพื้นที่มาให้แก่เทศบาลตำบลป่าแดด จนถึงหน่วยงานระดับที่สูงขึ้นไปในระดับอำเภอหรือระดับจังหวัด หรือเป็นผู้แก้ปัญหาเบื้องต้นให้แก่ประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนในพื้นที่ อีกทั้งยังเป็นผู้ระดมกำลังจากชาวบ้านในชุมชน/หมู่บ้านอื่นที่ไม่ได้รับผลกระทบโดยตรง มาช่วยในการทำกิจกรรมพัฒนาคลองแม่ข่า

5) สถาบันการศึกษาในตำบลป่าแดด ได้แก่ โรงเรียนวัดวังสิงห์คำ โรงเรียนวัดป่าแดด ศูนย์ กศน. ตำบลป่าแดด มีบทบาทหน้าที่ให้ความร่วมมือโดยนำเด็กนักเรียนในสังกัดเข้าร่วมการอบรมให้ความรู้การทำน้ำปุยหมักชีวภาพ และลูกบอลชีวภาพ เพื่อใช้ในการฟื้นฟูสภาพน้ำเน่าเสียในคลองแม่ข่า และร่วมกิจกรรมรณรงค์เทน้ำปุยหมักชีวภาพ และโยนลูกบอลชีวภาพลงในคลองแม่ข่าหรือกิจกรรมอบรมให้ความรู้ เป็นต้น

6) กลุ่มองค์กรในตำบลป่าแดด เช่น สภาเด็กและเยาวชนตำบลป่าแดด กลุ่มผู้สูงอายุตำบลป่าแดด มีบทบาทหน้าที่ให้ความร่วมมือ โดยชักชวนสมาชิกเข้าร่วมการอบรมให้ความรู้การทำน้ำปุยหมักชีวภาพ และลูกบอลชีวภาพ เพื่อใช้ในการฟื้นฟูสภาพน้ำเน่าเสียในคลองแม่ข่า และร่วมกิจกรรมรณรงค์เทน้ำปุยหมักชีวภาพ และโยนลูกบอลชีวภาพลงในคลองแม่ข่า หรือกิจกรรมอบรมให้ความรู้ เป็นต้น

7) ภาคเอกชน ผู้ประกอบการ/ร้านค้า ให้การสนับสนุนในรูปแบบของงบประมาณหรือสิ่งของ เช่น ร่วมทำบุญสืบชะตาคลองแม่ข่า บริจาคน้ำดื่ม ให้ในการทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่างๆ ของคลองแม่ข่า

2. เครือข่ายภายนอกตำบลป่าแดด

ประกอบไปด้วย

1) เทศบาลนครเชียงใหม่ มีบทบาทหน้าที่ในการสนับสนุนเครื่องมือ เครื่องจักร ยานพาหนะและงบประมาณที่เกินศักยภาพที่หน่วยงานภายในตำบลป่าแดดจะทำได้เอง ร่วมกันทำบันทึกข้อตกลงที่จะประสานงานความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาคลองแม่ข่าอย่างเป็นรูปธรรม

และเป็นไปในทิศทางเดียวกันมากขึ้น ร่วมปรับปรุง ภูมิทัศน์ ขุดลอกคลอง ทำท่อรวบรวมน้ำเสีย เพื่อนำมาบำบัดที่โรงบำบัดน้ำเสีย เทศบาลนครเชียงใหม่ที่ตั้งอยู่บ้านท่าใหม่ อี หมู่ที่ 5 ตำบลป่าแดด ก่อนปล่อยลงสู่แม่น้ำปิง

2) **องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใกล้เคียง** เช่น เทศบาลเมืองแม่เหียะ มีบทบาทหน้าที่ในการสนับสนุนเครื่องมือ เครื่องจักร ยานพาหนะและงบประมาณ ที่เกินศักยภาพที่หน่วยงานภายในตำบลป่าแดดจะทำได้เอง โดยเทศบาลตำบลป่าแดด เป็นหน่วยประสานงาน

3) **สำนักงานชลประทานจังหวัดเชียงใหม่** มีบทบาทหน้าที่อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือในการเปิด-ปิดประตูน้ำ การจัดหาแหล่งน้ำดีและปล่อยน้ำดีใล้น้ำเสีย เพิ่มการไหลเวียนของน้ำในคลองแม่ข่า รวมถึงการพิจารณาดำเนินการจัดทำแหล่งน้ำเพิ่มเติม เพื่อกักตุนน้ำดีให้มาใช้ในกระบวนการไหลเวียนของน้ำในคลองแม่ข่าได้อย่างยั่งยืน

4) **ศูนย์พัฒนาการเมืองภาคพลเมือง** สถาบันพระปกเกล้าจังหวัดเชียงใหม่ มีบทบาทหน้าที่ในการริเริ่มจัดตั้งโรงเรียนคลองแม่ข่า เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ความรู้ในการจัดการปัญหาคลองแม่ข่าให้แก่ประชาชนที่เข้าร่วม และสนับสนุนส่งเสริมให้หน้าความรู้ความเข้าใจได้รับไปบอกต่อแก่คนในครัวเรือน ในชุมชนของตน

5) **จังหวัดเชียงใหม่** ภายใต้คณะกรรมการพัฒนาและแก้ไขปัญหาคองแม่ข่า มีบทบาทหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน เพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูคลองแม่ข่า สอดส่อง ดูแล ป้องกัน ไม่ให้มีการบุกรุกหรือทิ้งขยะมูลฝอย น้ำเสีย สิ่งปฏิกูล สารมลพิษต่างๆ ลงคลองแม่ข่า ช่วยเหลือชุมชนให้ร่วมกันปรับปรุงภูมิทัศน์ริมสองฝั่งคลองให้สะอาด สวยงาม เป็นระเบียบเรียบร้อย รวมถึงสืบสานประเพณี วัฒนธรรม เคารพสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่รักษาน้ำแม่ข่า และปลูกฝังให้เยาวชน คนรุ่นใหม่เห็นความสำคัญสืบต่อไป ดำเนินการและประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและแก้ไขปัญหาคองแม่ข่า

6) **บริษัท เบทาโกร (จังหวัดลำพูน)** สนับสนุนถังพลาสติก 200 ลิตร จำนวน 12 ถัง นำมาจัดทำเป็นแพเก็บขยะในคลองแม่ข่า ได้ 3 ลำ

7) **นักวิชาการ** นำโดย ผศ.ดร.วสันต์ จอมภักดี และคณะ มีบทบาทหน้าที่ ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการศึกษา เรียนรู้ ค้นคว้า วิจัย สำรวจ รวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับ

คลองแม่ข่า เพื่อนำมาถ่ายทอดองค์ความรู้ สอนเทคนิควิธีการ ให้ชุมชนสามารถนำไปทดลองใช้ในการแก้ไขปัญหาคองแม่ข่าในมิติต่างๆ อย่างต่อเนื่อง เช่น การใช้กังหันน้ำชัยพัฒนาของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ การใช้เครื่องเติมอากาศที่ได้รับความร่วมมือจากวิทยาลัยเทคโนโลยีโปลิเทคนิคลานนา และยังพัฒนางานกิจการนักเรียน นักศึกษา เด็กและเยาวชนโดยบูรณาการให้คลองแม่ข่าเป็นส่วนหนึ่งของแหล่งเรียนรู้และปฏิบัติกิจกรรม

ทั้งนี้ การดำเนินงานของภาคีเครือข่ายเพื่อการบำบัดฟื้นฟูคลองแม่ข่า ส่งผลให้เกิดแนวทางการจัดการน้ำเสียคลองแม่ข่าแบบชุมชนมีส่วนร่วม ทุกภาคส่วนโดยเฉพาะภาคประชาชนเกิดความตระหนักและให้ความสนใจมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ฟื้นฟูคลองแม่ข่าเพิ่มขึ้น ดังจะเห็นได้จากปฏิบัติการ **“คืนน้ำใส พื้นชัยมงคล ให้น้ำแม่ข่า”** เพื่อร่วมฉลองสมโภชเมืองเชียงใหม่ 720 ปี ได้กำหนดโจทย์ที่จะต้องดำเนินการไว้ 2 ข้อได้แก่ (1) การแก้ไขปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ในคลองแม่ข่า (2) การแก้ไขปัญหาน้ำเน่าเสีย มีสีดำและมีกลิ่นเหม็น ซึ่งเครือข่ายทุกภาคส่วนได้ร่วมประชุมเพื่อกำหนดแนวทาง

รูปแบบการบริหารจัดการและแนวทางการแก้ไขและพัฒนาปัญหาที่เกี่ยวข้องกับคลองแม่ข่า โดยใช้หลักการตามแนวทางพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ทฤษฎี **“การระเบิดจากข้างใน”** มาเป็นกรอบในการดำเนินการ มีการตั้งกลุ่มจิตอาสาขึ้นในแต่ละหมู่บ้านที่คลองแม่ข่าไหลผ่านตั้งแต่ต้นน้ำ ถึงปลายน้ำ ทั้งนี้กลุ่มจิตอาสาดังกล่าวเป็นกลุ่มที่เกิด

จากประชาชนในพื้นที่ที่มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในชุมชนที่ตนเองอาศัยอยู่ได้อาสาเข้ามาพัฒนาแก้ไขปัญหาคอลงแม่ข่ายโดยไม่มีค่าตอบแทน และได้มีการขยายเครือข่ายความร่วมมือในการทำงานร่วมกัน การแบ่งหน้าที่กันทำ ภายใต้ความร่วมมือของทุกภาคส่วนในสังคม ตั้งแต่ระดับบุคคล ครัวเรือน กลุ่มจิตอาสา ชุมชน โรงเรียน วัด ภาครัฐ ภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง จนทำให้ปัจจุบันคอลงแม่ข่ายเริ่มพลิกฟื้นมีคุณภาพพื้นที่ดีขึ้น

เครือข่ายสายใยรักแห่งครอบครัวตำบลป่าแดด

เทศบาลตำบลป่าแดด เป็นชุมชนกึ่งเมืองกึ่งชนบท อาชีพดั้งเดิมของประชากร คือ การทำการเกษตร ทำไร่ ทำนา แต่ปัจจุบันพื้นที่ส่วนใหญ่กลายเป็นที่อยู่อาศัยเกือบทั้งหมด โดยเฉพาะหมู่บ้านจัดสรร ซึ่งกระจายอยู่ในหมู่บ้านต่างๆ ของตำบลป่าแดด และมีอาคารร้านค้า โรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็ก ประชากรปัจจุบันส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง นอกจากนั้นคือ ค้าขาย อุตสาหกรรมในครัวเรือน เกษตรกรรม ธุรกิจส่วนตัว รับราชการ ลูกจ้างในหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจ จากอาชีพที่ทำอยู่ ทำให้อัตราการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวน้อย 6 เดือน ในตำบลป่าแดดต่ำกว่าร้อยละ 30 มีการฝากครรภ์ช้ากว่า 12 สัปดาห์ และเกิดการเจ็บป่วยในเด็ก 0-12 เดือน เกิดค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ครอบครัวเดือดร้อน ขาดความอบอุ่น หลังจากเด็กอายุ 2 ปีขึ้นไป ต้องไปฝากศูนย์เด็กเล็กเอกชนและต่อยอดเข้าโรงเรียนเอกชนซึ่งมีค่าใช้จ่ายสูง การเดินทางระยะทางไกล

จากปัญหาดังกล่าวได้นำไปสู่การเกิดกลุ่มสายใยรักแห่งครอบครัวตำบลป่าแดด โดยมีเป้าหมายคือ **“เด็กป่าแดด เป็นคนเก่ง เป็นคนดี มีความสุข”** และใช้หลักการทำงานที่ว่าเด็กเป็นรากฐานที่สำคัญของการพัฒนาประเทศและเป็นต้นทุนทางสังคมที่มีค่ามากที่สุด การดำเนินงานเริ่มตั้งแต่การเตรียมความพร้อมก่อนตั้งครรภ์ การดูแลระหว่างตั้งครรภ์ และการดูแลหลังคลอด ทั้งนี้กลุ่มสายใยรักแห่งครอบครัวตำบลป่าแดด ได้มีการค้นหาหญิงตั้งครรภ์ภายในหมู่บ้าน เพื่อให้มาเข้าร่วมโครงการ เริ่มต้นที่ หมู่ 8 บ้านเกาะกลาง มีหญิงตั้งครรภ์และหญิงหลังคลอดเข้าร่วมโครงการ 12 คน และสามารถแนะนำส่งเสริมให้หญิงหลังคลอดเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวอย่างน้อย 6 เดือนสำเร็จ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 ต่อมาปี 2550 ขยายเพิ่มอีก 2 หมู่ คือ ป่าแดดใต้ หมู่ 7 และบ้านน้ำบ่อเย็น หมู่ 11 รวมกับหมู่เดิม (หมู่ 8) เป็น 3 หมู่บ้าน มีหญิงตั้งครรภ์และหญิงหลังคลอดเข้าร่วมโครงการ 38 คน และสามารถแนะนำส่งเสริมให้หญิงหลังคลอดเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวอย่างน้อย 6 เดือนสำเร็จ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 44.44 และในปี 2551 ขยายเพิ่มทั้งตำบล จำนวน 13 หมู่บ้าน มีหญิงตั้งครรภ์และหญิงหลังคลอดเข้าร่วมโครงการ 51 คน และสามารถแนะนำส่งเสริมให้หญิงหลังคลอดเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวอย่างน้อย 6 เดือนสำเร็จ จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 72.55 และมีอัตราการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 80 ส่งผลให้ในปี 2555 ได้รับการประเมินผ่านเกณฑ์ เป็น “ตำบลนมแม่เพื่อสายใยรักแห่งครอบครัวป่าแดด” ในขณะที่ปี 2559 มีหญิงตั้งครรภ์และหญิงหลังคลอดเข้าร่วมโครงการจำนวน 90 ราย และสามารถเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวสำเร็จ จำนวน 85 ราย คิดเป็น 94.44% และการดำเนินงานมีการแบ่งโซนความรับผิดชอบอย่างครอบคลุมทั้ง 13 หมู่บ้าน ทั้งนี้จากการทำงานอย่างต่อเนื่องและยาวนาน ปัจจุบันการดำเนินงานจึงพัฒนาเป็นเครือข่ายการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่างๆ และมีการขยายงานเพิ่มมากขึ้น ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) กลุ่มสายใยรักแห่งครอบครัวตำบลป่าแดด มีบทบาท หน้าที่ ค้นหา ติดตามเยี่ยมหญิงตั้งครรภ์ หญิงหลังคลอด เพื่อให้มาเข้าร่วมโครงการ โดยเริ่มตั้งแต่การเตรียมความพร้อมก่อนตั้งครรภ์ การดูแลระหว่างตั้งครรภ์ และการดูแลหลังคลอด และมีการประชุมเพื่อติดตามงานทุกเดือน เพื่อส่งเสริมให้มีการฝากครรภ์ก่อนอายุครรภ์ 12 สัปดาห์ และส่งเสริมให้หญิงหลังคลอดเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวอย่างน้อย 6 เดือน พร้อมทั้งช่วยแก้ไขปัญหที่เกิดจากการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่จนเด็กอายุครบ 2 ปี

2) **เทศบาลตำบลป่าแดด** มีหน้าที่ให้การสนับสนุน ส่งเสริมการทำงานในพื้นที่ โดยสนับสนุนทั้งทางด้าน บุคลากร งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ในการทำงาน โดยมีเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานตำบลนมแม่สายใยรักแห่งครอบครัวโดยตรง มีการเข้าร่วมกิจกรรมการดำเนินงาน ในการตรวจเยี่ยมทุกครั้ง ตั้งแต่หมู่ที่ 1-13 ตำบลป่าแดด พร้อมทั้งสนับสนุนงบประมาณ ในการทำงาน เช่น รถตู้พร้อมคนขับรถ ในการออกเยี่ยมบ้าน และเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำในการทำงาน และได้สร้างเครือข่ายในการดูแล พร้อมทั้งมีมุมมองแม่ในเทศบาลและให้การสนับสนุน ส่งเสริมพนักงานที่ตั้งครรภ์ให้เลี้ยงลูกด้วยนมแม่

3) **กำนันผู้ใหญ่บ้าน** ของแต่ละหมู่บ้านให้ความช่วยเหลือในการค้นหา และติดตามเยี่ยมหลังคลอด มีการประสานงานกันในทุกรื่อง พร้อมช่วยประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย หากมีการไปเยี่ยมหลังคลอดในแต่ละหมู่บ้าน

4) **ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลป่าแดด** หนุนเสริมในงานที่เกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก อาทิ “กิจกรรมว่ายน้ำเพื่อชีวิต” เพื่อส่งเสริม พัฒนาสุขภาพและสุนทรีย์ที่หลากหลาย ทั้งทางด้าน การเล่นกีฬา การช่วยเหลือเด็กนักเรียนที่มีปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย ทำให้เกิดพัฒนาการและทักษะเฉพาะตัวในการว่ายน้ำตามศักยภาพของวัยที่ดี ตลอดจนมีพัฒนาการทางด้านอารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา

5) **โรงเรียนวัดป่าแดดและโรงเรียนวัดวังสิงห์คำ** สนับสนุนให้มีการเรียนการสอนในเรื่อง การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น การตั้งครรภ์ไม่พร้อม การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ และมีกิจกรรมดีเจน้อย ยุวทูตสายใยรักเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์งานตำบลนมแม่ป่าแดด

6) **โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล บ้านวังสิงห์คำ** สนับสนุนความรู้ทางวิชาการในเรื่อง การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ สนับสนุนบุคลากรในการติดตามเยี่ยมบ้าน พร้อมให้คำแนะนำเป็นที่ปรึกษาในงาน และส่งต่อข้อมูลหญิงตั้งครรภ์และหลังคลอดที่นอนโรงพยาบาลให้แก่ทีมงานกลุ่มสายใยรักฯ (รับผิดชอบหมู่ที่ 4, 5, 6, 8, 11 และ 13 เป็นหลัก)

7) **โรงพยาบาลเชียงใหม่ไกรถหมอ** สนับสนุนความรู้ทางวิชาการในเรื่องการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ สนับสนุนบุคลากรในการติดตามเยี่ยมบ้าน พร้อมให้คำแนะนำเป็นที่ปรึกษาในงาน และส่งต่อข้อมูลหญิงตั้งครรภ์และหลังคลอดที่นอนโรงพยาบาลให้แก่ทีมงานกลุ่มสายใยรักฯ (รับผิดชอบหมู่ที่ 1, 2, 3, 7, 9, 10, 12 เป็นหลัก)

8) **วัดวังสิงห์คำ** ท่านเจ้าคณะตำบลเป็นคณะกรรมการที่ปรึกษาของกลุ่มสายใยรักฯ ท่านจะเทศนาธรรมพระคุณน้าคุณแม่ ในงานพิธีสำคัญๆ เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์งานของกลุ่มฯ

9) **สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่** มีบทบาทในการให้คำปรึกษาด้านวิชาการกำกับ ดูแลและสนับสนุนการทำงานตำบลนมนแม่ในพื้นที่

10) **ศูนย์อนามัยที่ 1 เชียงใหม่** มีบทบาทหน้าที่ ส่งเสริม สนับสนุนด้านวิชาการในการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ พร้อมทั้งส่งต่อข้อมูลหญิงตั้งครรภ์และหลังคลอดที่นอนโรงพยาบาลให้แก่ทีมงานกลุ่มสายใยรักฯ

11) **ศูนย์นมแม่แห่งประเทศไทย** เป็นหน่วยงานที่จุดประกายการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ของตำบลป่าแดด พร้อมทั้งมีการจัดการอบรมด้านวิชาการ องค์กรความรู้ และสนับสนุนสื่อการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่

ผลจากการดำเนินงานของเครือข่ายที่ผ่านมา จากการเก็บข้อมูลพัฒนาการของเด็กตั้งแต่ 0-2 ปี เปรียบเทียบระหว่างเด็กที่เลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียว 6 เดือนขึ้นไป กับเด็กที่เลี้ยงลูกด้วยนมแม่ควบคู่กับนมผสมและกลัวน้ำว่า พบว่าเด็กที่กินนมแม่อย่างเดียว 6 เดือนขึ้นไป จะไม่ค่อยเจ็บป่วยและประหยัดค่าใช้จ่ายกว่าเด็กที่เลี้ยงลูกด้วยนมแม่ควบคู่กับนมผสมและกลัวน้ำว่า และผลลัพธ์ที่สำคัญอีกประการคือการทำให้หญิงตั้งครรภ์และหญิงหลังคลอดในตำบลป่าแดด มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถปฏิบัติตาม องค์กรความรู้ที่เครือข่ายได้ถ่ายทอดไป อีกทั้งยังนำไปสู่การพัฒนาให้ตำบลป่าแดดมีศูนย์เรียนรู้ระดับจังหวัด ในการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ของจังหวัดเชียงใหม่อีกด้วย

เทศบาลตำบลกระสัง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

ตำบลกระสัง อำเภอกะสัง จังหวัดบุรีรัมย์ 31160
โทรศัพท์ 0-4469-1508 โทรสาร 0-4469-1508 ต่อ 101

ประชากร

3,507 คน (ชาย 1,683 คน หญิง 1,824 คน)

พื้นที่

2.56 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 4 ชุมชน)

รายได้

23,420,507.65 บาท (ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้ เงินช่วยเหลือจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

19,051,653 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายกิมฮ้อ	เหอเลียงประภัสร์	นายกเทศมนตรีตำบลกระสัง
2. นางอภิชาติ	เหอจิงจินดาวลัย	ประธานสภาเทศบาลตำบลกระสัง
3. นายวรเศรษฐ์	ธีราไชยพันธ์	ปลัดเทศบาลตำบลกระสัง

สัดส่วนสมาชิกสภา

ชาย จำนวน 12 คน
หญิง จำนวน - คน

เทศบาลตำบลกระสัง มุ่งการทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมายในการทำงานตามวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ตั้งไว้ โดยผู้บริหารเทศบาลตำบลกระสังได้กำหนดวิสัยทัศน์การดำเนินงานที่มุ่งสู่ความสำเร็จใน 4 ด้าน คือ **“เมืองน่าอยู่ สังคมมีสุข การศึกษามีคุณภาพ ยึดหลักธรรมาภิบาล”** จนทำให้เทศบาลตำบลกระสังได้รับรางวัลมากมาย เช่น รางวัลเมืองน่าอยู่ รณรงค์พิทักษ์คุณภาพชีวิตและสุขภาพคนเมือง พ.ศ. 2553 จากกระทรวงสาธารณสุข และกรมอนามัยโลก, รางวัลโล่เกียรติคุณในฐานะองค์กรที่มีกิจกรรมทางสังคมดีเด่น จากกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พ.ศ. 2556, รางวัลโล่เกียรติคุณในฐานะองค์กรที่มีกิจกรรมทางสังคมดีเด่น จากกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พ.ศ. 2556 และในด้านการศึกษา ได้พัฒนาศูนย์เด็กเล็กเป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กระดับประเทศ ซึ่งล้วนมาจากความร่วมมือของทุกภาคส่วนในท้องถิ่น ทั้งนี้การดำเนินโครงการต่างๆ ที่ผ่านมาของเทศบาลสามารถดำเนินกิจกรรมครอบคลุมถึงแนวนโยบายในการพัฒนาหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นโครงสร้างพื้นฐาน อาคารสถานที่ พร้อมทั้งจะให้บริการประชาชน ในการจัดกิจกรรมทางสังคม วัฒนธรรมประเพณี รวมทั้งสวัสดิการผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาส เป็นศูนย์กลางในการให้บริการสาธารณะต่างๆ ประกอบกับการที่ชุมชนในเขตเทศบาลมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างและพัฒนาเทศบาลให้มีความเจริญก้าวหน้า การมีส่วนร่วมของประชาชนถือเป็นกุญแจสำคัญที่นำไปสู่การแก้ปัญหา โดยเทศบาลตำบลกระสังมีอัตลักษณ์ที่โดดเด่นอยู่ 6 ประการ คือ 1) คุณธรรม จริยธรรมแทรกซึมทุกชั้นตอน 2) สังคมผู้สูงอายุมีคุณภาพ 3) ชุมชนคนดี ชนเผ่า จีน ลาว เขมร ส่วย 4) ทุกศาสนายู่ด้วยกันอย่างมีความสุข 5) ระบบการเมืองที่สังคมคัดกรอง 6) นวัตกรรมที่เหมาะสม

สำหรับเครือข่ายและการดำเนินงาน ที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านการเสริมสร้างเครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคมของเทศบาลตำบลกระสัง ได้แก่

เครือข่ายรณรงค์ลดการใช้พลังงาน

ในหลายปีที่ผ่านมาเทศบาลตำบลกระสังได้ตระหนักถึงปัญหาปริมาณขยะในพื้นที่ที่เพิ่มมากขึ้น ปัญหามลพิษจากควันทรยนต์ ปัญหาน้ำเสียในชุมชน ท่อระบายน้ำอุดตันหลายแห่ง ซึ่งส่งผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่ต่อการดำรงชีวิต ปัญหาดังกล่าวทำให้เกิดผลเสียต่อประชาชนและชุมชนในเขตเทศบาล ดังนั้นเทศบาลตำบลกระสังจึงมีความต้องการให้ประชาชนได้ตระหนักถึง

ความสำคัญและคุณค่าของการใช้พลังงานอย่างประหยัดและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพราะปัจจุบันปัญหาโลกร้อนส่งผลกระทบต่อมนุษย์ทุกคน ซึ่งสาเหตุล้วนเกิดจากการที่มนุษย์ไม่เห็นคุณค่าและความสำคัญของการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันเทศบาลตำบลกระสังได้รับแรงค์ประชาสัมพันธิ์ให้ประชาชนในเขตเทศบาลมีส่วนร่วมในการรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การทิ้งขยะ การปลูกต้นไม้ การใช้น้ำและไฟอย่างประหยัด อีกทั้งการรณรงค์ให้ใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมาโดยตลอด จนกระทั่งเมื่อปี 2557 เทศบาลตำบลกระสังได้บูรณาการทำงานกับพลังงานจังหวัดบุรีรัมย์ตามโครงการเพิ่มสมรรถนะด้านการบริหารและจัดการพลังงานครบวงจรในชุมชนระดับตำบลและวิสาหกิจชุมชน (SMEs) ปี 2558 โดยมีพลังสำคัญในการขับเคลื่อนได้แก่ประชาชนที่มีความสนใจและกระตือรือร้นที่จะร่วมกิจกรรม

เทศบาลตำบลกระสังได้ประสานขอความร่วมมือกับพลังงานจังหวัดบุรีรัมย์เพื่อจัดโครงการอบรมให้ความรู้กับประชาชนและสถานศึกษาได้ร่วมมือกันลดพลังงาน จนเกิดโครงการเพิ่มสมรรถนะด้านการบริหารและจัดการพลังงานครบวงจรในชุมชนระดับตำบล และวิสาหกิจชุมชน (SMEs) กิจกรรมสำหรับชุมชนประหยัดพลังงานไฟฟ้า 76 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ 2558 จากโครงการดังกล่าวทำให้เทศบาลได้มีโอกาสเข้าร่วมการอบรมและศึกษาดูงานด้านพลังงาน ณ ศูนย์อนุรักษ์พลังงานเฉลิมพระเกียรติฯ จังหวัดปทุมธานี และประชุมจัดทำแผนพลังงานที่มีความเหมาะสมกับชุมชน ณ จังหวัดนครนายก ทำให้เทศบาลตำบลกระสังตระหนักถึงความสำคัญของการลดการใช้พลังงาน และการรณรงค์ให้ประชาชนหันมาสนใจรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชุมชน เทศบาลตำบลกระสัง จึงทำแผนปฏิบัติการเชื่อมโยงเครือข่ายและขับเคลื่อนกระบวนการดำเนินงานในการส่งเสริม ปลูกฝังจิตสำนึกในการอนุรักษ์พลังงาน และลดการใช้พลังงานให้แก่เด็กและประชาชนในชุมชนขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปลูกจิตสำนึกที่ดีให้กับประชาชนในการลดพลังงาน รักษาสิ่งแวดล้อม รู้จักใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และนำไปสู่การจัดทำ **“โครงการรณรงค์ลดพลังงานในชุมชน”**

วิธีการดำเนินงานของเครือข่ายในการทำโครงการรณรงค์ลดการใช้พลังงาน

- เทศบาลตำบลกระสังจัดอบรมให้ความรู้และศึกษาดูงานด้านพลังงานให้แก่ประชาชนและสมาชิกเครือข่ายเพื่อนำมาใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน
- ทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างเทศบาลตำบลกระสังและพลังงานจังหวัดบุรีรัมย์

- ทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างเทศบาลตำบลกระสังและสถานศึกษา ประกอบด้วยโรงเรียนกระสังพิทยาคม โรงเรียนอนุบาลกระสัง และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลกระสัง
- ทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างเทศบาลตำบลกระสังและชุมชนในเขตเทศบาลตำบลกระสัง ประกอบด้วย หมู่ที่ 1 ชุมชนบ้านกระสัง, หมู่ที่ 9 ชุมชนตลาดใต้และชุมชนคุ้มแสนสุข, หมู่ที่ 15 ชุมชนท่าสว่าง, หมู่ที่ 16 ชุมชนตลาดเหนือ
- แต่งตั้งคณะทำงานด้านการบริหารจัดการพลังงานครบวงจรในชุมชน เทศบาลตำบลกระสัง ซึ่งเป็นคณะทำงานอาสาสมัครพลังงานชุมชน (อส.พน.) ประกอบด้วยเทศบาลตำบลกระสัง, โรงเรียนกระสังพิทยาคม, โรงเรียนอนุบาลกระสัง, ตัวแทนประชาคมทั้ง 4 หมู่บ้าน
- แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนเมืองพีชิตพลังงาน และพลังงานสะอาด
- เทศบาลตำบลกระสังประกาศนโยบายการลดพลังงานของเทศบาลตำบลร่วมกับกระสังและเครือข่าย
- จัดตั้งกองทุนลดโลกร้อนด้วยมือเรา
- ดำเนินงานร่วมกันกับภาคีเครือข่ายภาครัฐ เอกชน ในการณรงค์ประชาสัมพันธ์การลดพลังงานและรักษาสิ่งแวดล้อม

สมาชิก “**เครือข่ายรณรงค์ลดการใช้พลังงาน**” ประกอบด้วย เทศบาลตำบลกระสัง เป็นแกนนำในการประสานงานความร่วมมือของเครือข่าย พลังงานจังหวัดบุรีรัมย์ โรงเรียนกระสังพิทยาคม โรงเรียนอนุบาลกระสัง ศูนย์การศึกษาอนุเคราะห์และการศึกษาตามอัธยาศัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลกระสัง อาสาสมัครลดพลังงานในชุมชน (อส.พน.) คณะกรรมการขับเคลื่อนเมืองพีชิตพลังงาน และพลังงานสะอาด ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกระสัง ทั้ง 4 หมู่บ้าน ประกอบด้วย หมู่ที่ 1, หมู่ที่ 9, หมู่ที่ 15, หมู่ที่ 16 ชมรมและองค์กรสาธารณกุศล ประกอบด้วย กองทุนลดโลกร้อนด้วยมือเรา, ชมรมจักรยาน, ชมรมแอโรบิค, ชมรมร่วมด้วยช่วยกัน, กลุ่มพัฒนาอาชีพในชุมชน, หน่วยงานภาครัฐอื่น ประกอบด้วย สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดบุรีรัมย์, ไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอกะสัง **โดยแบ่ง**

หน้าที่ในการดำเนินงานโครงการของเครือข่ายออกเป็นภาคส่วนต่างๆ ดังนี้

- **สถานศึกษา** มีหน้าที่ในการส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาที่มีความรู้และมีส่วนร่วมในการลดพลังงานในครัวเรือน และเป็นพื้นที่ฝึกอบรมเด็กและเยาวชนในการณรงค์ลดการใช้พลังงาน โดยการณรงค์ให้เด็กนักเรียนใช้จักรยานในการเดินทางเวลาเรียน
- **อาสาสมัครลดพลังงานในชุมชน (อส.พน.)** ทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์ รณรงค์ และส่งเสริมให้ประชาชน เด็ก และเยาวชนในพื้นที่ ได้มีความรู้ช่วยกันลดการใช้พลังงาน การรักษาสิ่งแวดล้อม การเห็นความสำคัญและคุณค่าของการใช้พลังงานอย่างประหยัด และให้เกิดประโยชน์สูงสุด อีกทั้งการมองหาการใช้พลังงานทดแทนหรือการใช้พลังงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- **คณะกรรมการขับเคลื่อนเมืองพิชิตพลังงาน และพลังงานสะอาด** มีหน้าที่ในการศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการใช้พลังงานที่เกิดขึ้น และหาวิธีการลดพลังงาน พร้อมทั้งกำหนดแผนการปฏิบัติงานด้านการปลูกจิตสำนึกให้แก่ประชาชนประชาชน
- **กองทุนลดโลกร้อนด้วยมือเรา** เทศบาลตำบลกระสัง ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาให้แก่เครือข่ายในการทำงานเพื่อรณรงค์ลดการใช้พลังงาน และทำหน้าที่เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และเป็นผู้นำให้การทำกิจกรรมลดการใช้พลังงาน
- **ชมรม/องค์กรสาธารณกุศลและประชาชน** ให้ความร่วมมือในการดำเนินโครงการลดการใช้พลังงานโดยเริ่มจากการปฏิบัติภายในครัวเรือนและประชาสัมพันธ์ต่อไปในชุมชนเพื่อให้เกิดความยั่งยืนของโครงการ เป็นตัวอย่างให้กับเด็กและเยาวชนในพื้นที่

จากกระบวนการการทำงานร่วมกันของ “เครือข่ายรณรงค์ลดการใช้พลังงาน” ทำให้เกิดกิจกรรมหลายอย่างที่ปลูกจิตสำนึกในการลดการใช้พลังงาน ดังนี้

- กิจกรรมการรณรงค์ลดพลังงาน เช่น น้ำ ไฟฟ้า เพื่อสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนเห็นคุณค่าและความสำคัญของการใช้น้ำ ไฟฟ้า รู้จักใช้อย่างประหยัด ถูกต้อง เพื่อลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน

- กิจกรรมการปลูกต้นไม้เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว และมีแปลงอนุรักษ์พันธุกรรมพืชเพื่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนเห็นความสำคัญของต้นไม้และพื้นที่สีเขียว สร้างอากาศที่บริสุทธิ์ และส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปลูกต้นไม้ และรู้จักชื่อต้นไม้ที่มีอยู่ในชุมชน
- กิจกรรมการนำน้ำเสียมารดต้นไม้ด้วยระบบโซล่าเซลล์ เพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายและนำน้ำเสียหรือน้ำทิ้งมาใช้ให้เกิดประโยชน์
- กิจกรรมการลดพลังงานไฟฟ้าด้วยระบบโซล่าเซลล์ และการใช้หลอดประหยัดพลังงาน (LED) เพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน ซึ่งปัจจุบันได้มีโครงการติดตั้งแผงโซล่าเซลล์ ณ โรงเรียนกระสังพิทยาคม

ผลการดำเนินกิจกรรมประสบความสำเร็จอย่างเห็นได้ชัด ทำให้ประชาชนเห็นความสำคัญและคุณค่าของการประหยัดน้ำ ไฟฟ้า และพลังงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น มีการปิดไฟฟ้าดวงที่ไม่ได้ใช้ โดยกำหนดเวลาเปิด-ปิดไฟ, ใช้หลอดประหยัดพลังงาน (LED) ใช้กันอย่างเห็นคุณค่าและประหยัด, นำน้ำเสียมารดต้นไม้, คัดแยกขยะ, ปั่นจักรยานแทนรถจักรยานยนต์หรือรถยนต์, ใช้ตะกร้าหรือถุงผ้าแทนถุงพลาสติก, ปลูกต้นไม้เพิ่มพื้นที่สีเขียว, ใช้ระบบโซล่าเซลล์ เป็นต้น และทำให้เทศบาลตำบลกระสังได้รับการประเมินเป็นสำนักงานสีเขียว (Green Office) ประจำปี 2560 มีเกณฑ์คะแนนอยู่ในระดับดีมากอีกด้วย โดยที่เทศบาลตำบลกระสังได้ริเริ่มค่านิยมในการปลูกต้นไม้ทุกๆ เทศกาล โดยแต่ละเทศกาลเทศบาลจะรณรงค์ให้ประชาชน เด็ก และเยาวชน ร่วมกันปลูกต้นไม้ในบริเวณที่ตั้งเทศบาลเพื่อเป็นการปลูกจิตสำนึกให้เกิดความรักธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

..... **เครือข่ายโครงการลอกท่อระบายน้ำ**

เทศบาลตำบลกระสังมีประชากรอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น มีการสร้างระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการเพื่อรองรับความต้องการของชุมชนที่ขยายเพิ่มขึ้นไม่ว่าจะเป็นระบบไฟฟ้าน้ำประปา โทรศัพท์ และอื่น ๆ เป็นต้น เมื่อประชาชนอาศัยอยู่ร่วมกันในลักษณะสังคมเมืองย่อมก่อให้เกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมและสาธารณสุขตามมา เช่น ปัญหายุขะล้นเมือง นำน้ำเสีย

ท่อระบายน้ำอุดตัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาขยะอุดตันตามท่อระบายน้ำ ซึ่งส่งผลทำให้เกิดภาวะน้ำท่วมขัง และปัญหาน้ำเน่าเสียตามมา อีกทั้งพื้นที่ที่มีคลองระบายน้ำไหลผ่านกลางเมือง ในช่วงฤดูฝนจะมีน้ำไหลผ่านคลองในปริมาณมาก

ในปี พ.ศ. 2556 มีฝนตกชุกจนทำให้เกิดน้ำท่วมฉับพลัน เทศบาลตำบลกระสัง และประชาชนได้รับความเดือดร้อนจากปัญหาดังกล่าว จึงได้ตรวจสอบเพื่อศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้น พบว่ามีน้ำจำนวนมากไม่สามารถระบายน้ำออกได้ทันเนื่องจากท่อระบายน้ำมีสิ่งอุดตันจากสิ่งปฏิกูล จึงเกิดน้ำท่วมฉับพลัน

เทศบาลตำบลกระสังตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้น เพราะสร้างความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนในชุมชนเขตพื้นที่เทศบาลเป็นอย่างมาก อย่างไรก็ตาม เทศบาลตำบลกระสังมีข้อจำกัดเรื่องการขาดบุคลากรในการดำเนินงานด้านการขุดลอกคลอง และผนวกกับการที่เทศบาลไม่ต้องการใช้เครื่องจักรในการขุดลอก จึงมีแนวคิดในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นโดยใช้หลักการบูรณาการการทำงานร่วมกันกับ โครงการช่วยเหลือผู้ต้องขังไม่ให้กระทำผิดซ้ำ สามารถปรับตัวเข้าสู่สังคม และการให้โอกาสคนในสังคมของกรมราชทัณฑ์จังหวัดบุรีรัมย์ ได้จัดทำโครงการลอกท่อระบายน้ำในเขตเทศบาลตำบลกระสัง โดยบูรณาการร่วมกับกรมราชทัณฑ์จังหวัดบุรีรัมย์เกิดเป็นเครือข่ายในการลอกท่อระบายน้ำเป็นประจำทุกปี โดยวัตถุประสงค์เพื่อแก้ปัญหาดินเลนที่ตกค้างและอุดตันในท่อระบายน้ำ ทำให้น้ำระบายได้สะดวก และป้องกันน้ำท่วมฉับพลันในอนาคต โดยสมาชิกของเครือข่ายประกอบด้วย กรมราชทัณฑ์เรือนจำจังหวัดบุรีรัมย์, เทศบาลตำบลกระสัง, โรงพยาบาลกระสัง, สถานีตำรวจภูธรกระสัง, สถานประกอบการร้านค้า, ชมรมแม่ค้าตลาดสดเทศบาลตำบลกระสัง, ประชาชนในชุมชนตลาดใต้ และประชาชนในชุมชนตลาดเหนือ จนเกิดเป็น **”โครงการการลอกท่อระบายน้ำในเขตเทศบาลตำบลกระสัง”**

วิธีการดำเนินงานและบทบาทหน้าที่ของเครือข่ายในโครงการการลอกท่อระบายน้ำในเขตเทศบาลตำบลกระสัง ดังนี้

- เจ้าหน้าที่พนักงานเทศบาลตำบลกระสัง สำรวจพื้นที่ที่ท่อระบายน้ำร่วมกับเจ้าหน้าที่เรือนจำจังหวัดบุรีรัมย์ และจัดทำหนังสือขออนุญาตเพื่อดำเนินการจ้างเหมาลอกท่อระบายน้ำเรือนจำจังหวัดบุรีรัมย์ พร้อมทั้งจัดทำสัญญาจ้างโครงการฯ

- เรือนจำจังหวัดบุรีรัมย์ โดยอำนาจผู้ว่าราชการจังหวัดบุรีรัมย์ขออนุญาตนักโทษเด็ดขาดออกทำงานสาธารณะนอกเรือนจำ ตามระเบียบกรมราชทัณฑ์ว่าด้วยการส่งนักโทษเด็ดขาดออกไปทำงานสาธารณะนอกเรือนจำ พ.ศ. 2523
- กรมราชทัณฑ์อนุมัติออกคำสั่งให้เรือนจำจังหวัดบุรีรัมย์ส่งนักโทษเด็ดขาดชาย จำนวน 20 คน ออกไปทำงานสาธารณะนอกเรือนจำ โดยพักประจำยังเรือนจำชั่วคราวบ้านสง่างาม
- โรงพยาบาลกระสังให้ความสำคัญอนุเคราะห์วัดขึ้นกันบำบัดทุกข์และตรวจสุขภาพให้แก่ผู้ต้องขัง
- สถานีตำรวจภูธรกระสัง ให้ความสำคัญและควบคุมอย่างระมัดระวังไม่ให้มีการหลบหนีระหว่างที่ผู้ต้องขังได้ดำเนินการงานสาธารณะนอกเรือนจำ โครงการชุดลอกท่อระบายน้ำภายในเขตเทศบาลตำบลกระสัง วันที่ 29 กันยายน 2559 - 20 ตุลาคม 2559
- เทศบาลตำบลกระสัง ประกาศขอความร่วมมือโดยการแจ้งเจ้าของสถานประกอบการ และชุมชนที่เกี่ยวข้องก่อน 3 วัน เพื่อลงทำการชุดลอกท่อ
- สถานประกอบการร้านค้า, ชุมชนตลาดใต้, ชุมชนตลาดเหนือ และแม่ค้าตลาดสดเทศบาลให้ความร่วมมือขนย้ายสิ่งของออกจากบริเวณชุดลอก และมีน้ำใจบริจาคอาหาร น้ำดื่มให้แก่ผู้ต้องขังได้รับประทาน
- ผู้ต้องขังได้ปฏิบัติหน้าที่ในการชุดลอกท่อระบายน้ำในเขตเทศบาลตำบลกระสังอย่างมีประสิทธิภาพ

จากผลดำเนินโครงการดังกล่าวทำให้เกิดแรงกระตุ้นให้ประชาชนเกิดความต้องการอยากมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมร่วมกับเทศบาล และนำไปสู่กิจกรรม ดังนี้

- กิจกรรมลอกดินเลนที่ตักค้างและอุดตันในท่อระบายน้ำ เพื่อให้การระบายน้ำไหลได้สะดวกป้องกันน้ำท่วมขังโดยฉับพลัน และทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ของลูกยุงลายที่เป็นสาเหตุของโรคไข้เลือดออก

- การให้โอกาสผู้ต้องขังได้ออกไปทำงานสาธารณะนอกเรือนจำ เมื่อดำเนินการเสร็จสิ้นทางเรือนจำจังหวัดบุรีรัมย์ได้มีการจ่ายค่าตอบแทนปันผลผู้ต้องขัง และเสนอความดีความชอบลดโทษตามจำนวนวันที่ปฏิบัติงาน เป็นจำนวน 40 วัน
- ประชาชน แม่ค้า สถานประกอบการและผู้สัญจรไปมา เกิดแรงกระตุ้นในการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมสาธารณะ และมีจิตสำนึกในการดูแลรักษาความสะอาดในชุมชนตามโครงการหน้าบ้านหน้ามอง อีกทั้งยังได้มีส่วนร่วมบริจาคอาหารและเครื่องดื่มสิ่งของต่าง ๆ ให้แก่ผู้ต้องขังเพื่อให้อำนาจใจในการปฏิบัติงาน

เครือข่ายโครงการจัดการแข่งขันกีฬาसनินิบาทเทศบาลจังหวัดบุรีรัมย์

ในปี พ.ศ. 2559 เทศบาลตำบลกระสัง ได้รับมอบหมายให้เป็นเจ้าภาพจัดกิจกรรมกีฬาสนินิบาทเป็นครั้งที่ 14 ประจำปี 2559 มีเทศบาลเข้าร่วมจำนวนทั้งสิ้น 62 เทศบาล เทศบาลตำบลกระสังจึงจัดทำ **โครงการกีฬาสนินิบาท** ขึ้น โดยเน้นกิจกรรมด้านกีฬา นันทนาการ และการพบปะสังสรรค์เชื่อมสัมพันธ์ระหว่างกัน เพื่อเป็นการส่งเสริมให้พนักงานเทศบาลและลูกจ้างเทศบาลใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์โดยการเล่นกีฬา อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมสุขภาพพลานามัยให้สมบูรณ์แข็งแรงมีคุณภาพชีวิตที่ดี 5 ด้านประกอบด้วย ด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา รวมทั้งเป็นการป้องกันและยับยั้งปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดตามนโยบายรัฐบาล ดังนั้นเทศบาลตำบลกระสังจึงได้จัดโครงการแข่งขันกีฬาสนินิบาทเทศบาลจังหวัดบุรีรัมย์ **“กระสังเกมส์”** ครั้งที่ 14 ประจำปี 2559 ขึ้น

คณะผู้บริหารเทศบาลตำบลกระสังมีความตั้งใจในการส่งเสริมการเล่นกีฬาในชุมชน และต้องการส่งเสริมกีฬาในชุมชนเทศบาลกระสัง แต่ด้วยเทศบาลตำบลกระสังยังขาดทรัพยากรทางด้านบุคคลและงบประมาณในการดำเนินงาน ทำให้เทศบาลต้องประสานงานและผ่นักกำลังโดยรวบรวมบุคลากรที่มีความรู้เรื่องทักษะทางด้านกีฬาที่มากด้วยประสบการณ์ และจัดประชุมในรูปแบบคณะกรรมการจัดงาน โดยร่วมกับเครือข่ายเทศบาลในการตกลงรับเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาสนินิบาทเทศบาล จนกระทั่งได้ดำเนินการจัดโครงการแข่งขันกีฬาสนินิบาทเทศบาลจังหวัดบุรีรัมย์ ประจำปี 2559 ภายใต้แนวคิด **“กระสังเกมส์มากกว่าการแข่งขันกีฬา”** โดยมี

จุดประสงค์ เพื่อให้เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไป สนใจการเล่นกีฬา สนใจกิจกรรมการออกกำลังกายเพื่อให้มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง สุขภาพจิตดีใส รวมถึงการใช้เวลาว่างหลังเลิกเรียน หรือเสร็จสิ้นภารกิจประจำวันมาใช้เวลาให้เกิดประโยชน์ ห่างไกลจากยาเสพติด มีเครือข่ายเข้าร่วมจำนวน 13 แห่ง ประกอบด้วย เทศบาล จำนวน 62 แห่ง ในจังหวัดบุรีรัมย์ โรงเรียนกระสังพิทยาคม โรงเรียนอนุบาลกระสัง ศูนย์การศึกษาชนบทและการศึกษาตามอัธยาศัย สภาเด็กและเยาวชนอำเภอกระสัง สถานีตำรวจภูธรกระสัง ประชาสัมพันธ์จังหวัดบุรีรัมย์ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ชมรมศิลปะการแสดงพื้นบ้านชุมชนเทศบาลตำบลกระสัง ชมรมแอโรบิคเพื่อสุขภาพเทศบาลตำบลกระสัง ชมรมจักรยานอำเภอกระสัง ชมรมฟุตบอลกระสัง FC และชุมชนทั้ง 5 ชุมชนในเขตเทศบาลตำบลกระสัง โดยมีเทศบาลตำบลกระสังเป็นผู้ประสานงานหลักในการดำเนินโครงการฯ

วิธีการดำเนินงานโครงการฯ ดังนี้

- ประชุมเครือข่ายการส่งเสริมกีฬาในชุมชน และอบรมให้ความรู้การส่งเสริมการเล่นกีฬาของประชาชนทั่วไป เด็กและเยาวชนในชุมชนอย่างสม่ำเสมอ
- แต่งตั้งคณะกรรมการและเจ้าหน้าที่ดำเนินการแข่งขันกีฬาล้านนาเทศบาลฯ ประกอบไปด้วย เทศบาลตำบลกระสัง, สมาชิกสภาเทศบาลตำบลกระสัง, ผู้นำชุมชน/ประชาชนทั้ง 5 ชุมชนในเขตชุมชนเทศบาลตำบลกระสัง
- แต่งตั้งคณะกรรมการตัดสินกีฬา พิธีกร พิธีการ และฝ่ายประสานงานแต่ละชนิดกีฬา กีฬาล้านนาเทศบาลฯ ประกอบไปด้วย เทศบาลตำบลกระสัง, ศูนย์การศึกษาชนบทและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอกระสัง, โรงเรียนกระสังพิทยาคม, โรงเรียนอนุบาลกระสัง, โรงเรียนวัดบ้านหนองแถม โรงเรียนบ้านหนองตระเสก, โรงเรียนบ้านนาราใหญ่, โรงเรียนบ้านสวายคอไกรบุญญานุเคราะห์, โรงเรียนบ้านระกา, โรงเรียนบ้านก้านเหลือง, องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปรือ, ชมรมจักรยานอำเภอกระสัง, สภาเด็กและเยาวชนอำเภอกระสัง และชมรมฟุตบอลกระสัง FC
- เทศบาลตำบลกระสังประกาศนโยบายการส่งเสริมการออกกำลังกายในชุมชน
- มีการประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายภาครัฐ เอกชน และหน่วยงานอื่นๆ ทั้งภายในเขตเทศบาลและและภายนอกเขตเทศบาล เพื่อส่งเสริมการเล่นกีฬาในชุมชน

ความสำเร็จของโครงการดังกล่าวสร้างความร่วมมือในภาคส่วนต่างๆ ในการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ จนกระทั่งเกิดกิจกรรมที่มีความโดดเด่น คือ กิจกรรมการส่งเสริมกีฬา สันนิบาตเทศบาล เครือข่ายทั้ง 62 เทศบาลได้จัดโครงการกีฬาสันนิบาตทุกปี (ยกเว้นปี 2560 เนื่องจากเป็นช่วงไว้อาลัยจึงงดเว้นการจัดโครงการฯ) และกิจกรรมการส่งเสริมการเล่นกีฬาของเด็กและเยาวชนในชุมชน เช่น ชมรมฟุตบอลกระถัง FC ทำให้ได้แชมป์ฟุตบอลระดับจังหวัด ประเภทอายุไม่เกิน 15 ปี จำนวน 2 ปีติดต่อกัน ประจำปี 2559 และประจำปี 2560 ทำให้เกิดเครือข่ายการส่งเสริมกีฬาในชุมชน เช่น สถานศึกษา ชมรม/องค์กรเอกชน หน่วยงานภาครัฐอื่น และประชาชนได้ร่วมกันส่งเสริมการเล่นกีฬาในชุมชน เกิดเป็นเครือข่ายที่มีความเข้มแข็ง ประชาชนในชุมชนให้ความสนใจมาออกกำลังมากขึ้น และเครือข่ายการส่งเสริมกีฬาในชุมชนยังได้มีการจัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬาในชุมชนและมีกิจกรรมที่บริการสาธารณะที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมอื่นๆ อีกอย่างสม่ำเสมอ

เทศบาลตำบลเขาพระงาม อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

เทศบาลตำบลเขาพระงาม

ห้องจำลอง
การเป็นผู้สูงอายุ

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

103 หมู่ 3 ตำบลเขาพระงาม อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี
โทรศัพท์ 0-3648-7372 โทรสาร 0-3648-7666

ประชากร

27,538 คน (ชาย 17,752 คน หญิง 9,786 คน)

พื้นที่

21.01 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 24 ชุมชน 10 หมู่บ้าน)

รายได้

81,732,207.74 บาท (ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้ เงินช่วยเหลือจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

57,175,183.60 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายพลสวัสดิ์ ถีอคง	นายกเทศมนตรีตำบลเขาพระงาม
2. นางกาญจนา ช่อทับทิม	ประธานสภาเทศบาลตำบลเขาพระงาม
3. ลีเบเอกสุรศักดิ์ ปุ่นเอื้อง	ปลัดเทศบาลตำบลเขาพระงาม

สัดส่วนสมาชิกสภา

ชาย จำนวน 7 คน

หญิง จำนวน 4 คน

เทศบาลตำบลเขาพระงาม พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบเชิงเขา ลักษณะชุมชนแบบกึ่งเมืองกึ่งชนบท มีหน่วยงานราชการและหน่วยงานทหารตั้งอยู่ในพื้นที่เป็นจำนวนมาก ประชาชนส่วนใหญ่ในตำบลมีทั้งผู้ป่วย ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส ดังนั้น โครงการหรือกิจกรรมต่างๆ ของเทศบาลจึงให้ความสำคัญกับกลุ่มดังกล่าวเพื่อสร้างโอกาสที่เท่าเทียม เสมอภาค ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ ตั้งแต่เรื่องสุขภาพอนามัย การขจัดความยากจน การสร้างโอกาสในอาชีพ การลดความเหลื่อมล้ำ การมีสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดี การจ้างงานที่มีคุณค่าและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ กล่าวได้ว่าเทศบาลตำบลเขาพระงามกำหนดแผนการดำเนินการที่ทันสมัย มีมาตรฐานสากลในการจัดบริการสาธารณะที่น่าสนใจไม่เหมือนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิธีการบริหารงานที่เทศบาลตำบลเขาพระงามเน้นการทำงานเชิงรุกเพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาความต้องการของคนทุกกลุ่มได้อย่างรวดเร็ว ไม่ยึดติดกับรูปแบบการทำงานที่เป็นระบบราชการและมุ่งมั่นปรับเปลี่ยนการบริหารงานให้บรรลุสู่เป้าหมายและวิสัยทัศน์มาโดยตลอด แม้ว่าจะเผชิญกับอุปสรรคในการจัดบริการสาธารณะก็ตาม ด้วยเหตุนี้เอง จึงเป็นที่มาของความศรัทธาและความเชื่อมั่นอย่างยาวนานที่ประชาชนมอบให้แก่เทศบาลตำบลเขาพระงาม อย่างไรก็ตาม ความสำเร็จของโครงการต่างๆ ในพื้นที่มิได้เกิดขึ้นจากเทศบาลเพียงลำพัง แต่เทศบาลตำบลเขาพระงามใช้กลยุทธ์บูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานราชการและหน่วยงานทหารภายในพื้นที่มาโดยตลอดจนกลายเป็นอัตลักษณ์การทำงานที่โดดเด่นกับเครือข่ายว่าต้องดำเนินงานร่วมกัน ดังนี้

1. การกระตุ้นความคิด จิตสำนึกในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นไปด้วยกันอย่างมีความสุข
2. การถ่ายทอด แลกเปลี่ยนความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ ร่วมกัน
3. แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับหน่วยงานต่างๆ ร่วมกัน ทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาสังคม
4. การระดมและประสานการใช้ทรัพยากรร่วมกัน
5. การติดตาม ประเมินผลกิจกรรม นวัตกรรมร่วมกัน

ความเป็นเลิศอีกประการ คือ การสร้างฐานความคิดร่วมกันกับเครือข่ายที่จะทำให้คนในชุมชนเขาพระงามมีความสุขได้ คือ การทำงานแบบ **“LINK”** คำว่า LINK แปลว่า เชื่อมโยงสัมพันธ์ โดย L หมายถึง Learning มีการเรียนรู้, I หมายถึง Investment มีการร่วมลงทุน, N หมายถึง Nature ความเป็นธรรมชาติ และ K หมายถึง Keep relationships การรักษาสัมพันธ์ภาพ

สิ่งที่น่าสนใจนอกเหนือจากความคิดดังกล่าวแล้ว เทศบาลตำบลเขาพระงามและเครือข่ายยังยึดวิธีการทำงานภายใต้อุดมการณ์ที่ไม่เหมือนใคร กล่าวคือ 1) ต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของประชาชนเป็นสำคัญ 2) ต้องลดข้อขัดตาและผลประโยชน์ส่วนตน 3) ต้องเข้าใจบริบทของแต่ละฝ่าย 4) ต้องยึดหลักเสมอภาค เชื่อถือ และไว้ใจกัน และ 5) ต้องมุ่งมั่นต่อพันธสัญญาที่มีต่อกัน ทั้งนี้ อุดมการณ์ดังกล่าวจะต่อยอดให้มิระบอบคิดแบบเดียวกัน เชื่อมโยงการดำเนินงานของหน่วยงานต่างๆ เข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรมภายใต้ความสัมพันธ์ที่มาจากการเรียนรู้และเข้าใจกัน เมื่อมีความเข้าใจก็จะนำไปสู่ความร่วมมือร่วมใจ มองเห็นอนาคตร่วมกัน เกิดความสามัคคีในการทำงาน

สำหรับเครือข่ายและการดำเนินงาน ที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านการเสริมสร้างเครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคมของเทศบาลตำบลเขาพระงาม ได้แก่

นวัตกรรมพื้นที่คนพิการมีความสุข

จากฐานข้อมูลตำบลเขาพระงามพบว่า มีจำนวนคนพิการที่ขึ้นทะเบียนกับเทศบาลจำนวน 353 คน หรือคิดเป็น 1.31% ของจำนวนประชากรทั้งหมดนั้น มีปัญหา คือ ไม่ได้รับการดูแลและเข้าถึงเช่นเดียวกับกลุ่มคนอื่นๆ อย่างเท่าเทียมและเสมอภาค เช่น พื้นที่อาคารและสถานที่ราชการ ขาดการออกแบบเพื่อการใช้งานของคนทุกกลุ่มในสังคม (universal design) การจ้างงานคนพิการ ในหน่วยงานราชการ การส่งเสริมอาชีพ การดูแลสุขภาพคนพิการ การนันทนาการ ฯลฯ ปัญหาดังกล่าวจึงเป็นที่มาของการระดมพลังความร่วมมือจากหลายหน่วยงานในพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับผู้พิการเพื่อตอบโจทย์ให้สอดคล้องกับพันธกิจของเทศบาลที่มุ่งเน้นผู้ด้อยโอกาสเป็นลำดับแรกให้มีอาชีพ ลดความเหลื่อมล้ำ สร้างรายได้แก่ครอบครัว ไม่เป็นภาระแก่ชุมชน และเป็นผู้พิการที่มีความสุขทางร่างกายและจิตใจ มีคุณภาพชีวิตที่ดี ภาคภูมิใจในตัวเอง ที่สำคัญอย่างยิ่งคือ ต้องการผลักดันให้ผู้พิการกล้าออกมาทำงานเพื่อตนเองและสังคม เพราะเทศบาลตำบลเขาพระงามและเครือข่ายเชื่อว่าผู้พิการก็คือประชาชนคนหนึ่งแม้ว่าจะมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพบางอย่าง แต่ไม่ได้ความสามารถของผู้พิการลดลง

ความโดดเด่นและเป็นเลิศของโครงการดังกล่าว คือ แนวความคิดของเทศบาลตำบลเขาพระงามที่ร่วมปรึกษารื้อกับเครือข่ายอย่างรอบด้านอย่างลึกซึ้งจนตกผลึกเป็นฐาน

การทำงานร่วมกันของเครือข่ายเพื่อต้องการให้ผู้พิการมีความสุขแบบองค์รวม ซึ่งแนวความคิดดังกล่าว คือ

1. การกำหนดนโยบายสาธารณะ (Public Policy) คือ การจัดตั้งเทศบัญญัติว่าด้วยกองทุนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการของเทศบาลตำบลเขาพระงาม พ.ศ. 2557 และการจัดทำบันทึกข้อตกลงต่างๆ กับเครือข่าย โรงพยาบาลดอนตูม ศูนย์การทหารปืนใหญ่
2. การสร้างระบบข้อมูล (Information) คือ การจัดทำฐานข้อมูลผู้พิการในแต่ละปี การจัดทำแผนที่คนพิการโดยใช้ข้อมูลแผนที่ภาษีจากกองคลังของเทศบาลตำบลเขาพระงามโดยแบ่งตามประเภทผู้พิการ ได้แก่ ผู้พิการทางการมองเห็น ผู้พิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ผู้พิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ผู้พิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม ผู้พิการทางสติปัญญา ผู้พิการทางเรียนรู้ ผู้พิการทางออกัสติค ผู้พิการซ้ำซ้อน การจดทะเบียนผู้พิการเชิงรุกเพื่อให้ได้สวัสดิการตามสิทธิจากภาครัฐ การสืบและค้นหาผู้พิการที่ยังไม่ได้จดทะเบียนภายในตำบล
3. การจัดระบบบริการสุขภาพพื้นฐาน คือ การที่เครือข่ายดำเนินการตรวจเยี่ยมดูแลและช่วยเหลือทางร่างกายและจิตใจของผู้พิการแต่ละประเภท การให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ รวมทั้งคำแนะนำสภาพแวดล้อมบ้านของผู้พิการ
4. การเปิดพื้นที่สาธารณะ/พื้นที่สังคม (Public and Social Space) คือ การพาเด็กและเยาวชนที่มีจิตอาสาทำกิจกรรมร่วมกับผู้พิการ เช่น การเล่นกีฬาให้ผู้พิการฟัง 2-3 ครั้ง/เดือน ประชานชมรมผู้พิการในฐานะเจ้าของวัลลาพาร์มระดมทุนเปิดพื้นที่ทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาศักยภาพให้แก่ผู้พิการคนอื่น ๆ
5. การจัดสวัสดิการ (Welfare) คือ การจัดหาทุนอุปการณ และให้บริการรถพยาบาลฉุกเฉินเพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทางไปโรงพยาบาลในพื้นที่
6. การปรับสภาพแวดล้อมและความปลอดภัย (Environment and Safety) คือ การสร้างห้องน้ำ ทางเดินขึ้นอาคาร การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้เวลาติดต่อราชการ การจัดบ้านตัวอย่างผู้พิการ

7. การพัฒนาศักยภาพและเสริมพลัง (Strengthening and Empowerment) คือ การจัดฝึกอบรมผู้พิการด้านอาชีพ ด้านคุณธรรม การให้โรงเรียนสอนอาชีพมาฝึกอาชีพให้ผู้พิการในแต่ละด้าน เช่น การทอผ้า การซ่อมแซมรถยนต์ การทำขนม การร้อยพวงมาลัย สร้างเครือข่ายในการฟื้นฟูผู้พิการ การจ้างงานผู้พิการ การพัฒนาศักยภาพด้านสติปัญญาผ่านกระป๋องบำบัด อาชานาบำบัด

กระบวนการทำงานร่วมกับเครือข่ายดำเนินงานภายใต้หลัก LINK โดย

1. เทศบาลตำบลเขาพระงามทำหน้าที่เป็นแกนนำศูนย์กลางของเครือข่าย ดำเนินงานให้เครือข่ายได้มาพบปะพูดคุย ปรึกษาหารือทั้งรูปแบบการประชุม ทั้งทางการและไม่เป็นทางการ สร้างการสื่อสารร่วมกันไปพร้อมกับการทำความเข้าใจเรื่องผู้พิการแต่ละประเภท รวมทั้งขอความร่วมมือจากภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคสังคมในการจัดทำโครงการพื้นที่คนพิการมีความสุข
2. ดำเนินการจัดประชุมอย่างต่อเนื่องเป็นประจำเพื่อคัดเลือกผู้แทน ระดมความคิด และร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ ซึ่งการประชุมดังกล่าวจะเปิดโอกาสให้เครือข่ายแต่ละภาคส่วนได้แลกเปลี่ยนข้อมูลและหารือถึงปัญหา อุปสรรค และค้นหาวิธีการแก้ไขปัญหาสำหรับผู้พิการเพื่อให้งานดำเนินไปอย่างรวดเร็ว เข้าถึงผู้พิการทุกคนในพื้นที่ และทำให้ผู้พิการไม่รู้สึกรังเกียจ
3. จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินโครงการฯ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลโครงการฯ โดยทำหนังสือเชิญผู้แทนภาครัฐ เอกชน ประชาสังคมเข้าร่วมพูดคุย นอกรอบ เข้ามาร่วมเป็นกรรมการ
4. กำหนดเป้าหมายในการทำงานร่วมกันเพื่อผู้พิการอย่างชัดเจน มีขั้นตอน แบ่งงานกันตามหน้าที่และภารกิจ เช่น หากเป็นเรื่องการตรวจสุขภาพจะมอบหมายให้โรงพยาบาลร่วมกับกองสาธารณสุขของเทศบาลตำบลเขาพระงามดำเนินการ
5. จัดทำแผนกิจกรรม/แนวทางการดำเนินงานของเครือข่าย โดยกองสวัสดิการของเทศบาลตำบลเขาพระงามจะส่งแผนงานและเรียกประชุมเครือข่ายให้รับทราบถึงเป้าหมายและขั้นตอนการดำเนินงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้พิการในแต่ละปีงบประมาณ

6. จัดฝึกอบรมวิธีการดูแลผู้พิการตามแผนโครงการ “คนพิการ” โดยวิทยากรเครือข่าย เช่น การสร้างอาชีพจะมอบหมายให้วิทยาลัยเทคนิคจังหวัดลพบุรีเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ด้านอาชีพ
7. สร้างแกนนำในการดูแลผู้พิการ และเปิดพื้นที่ในการพัฒนาศักยภาพ คือ ประชาน ชมรมผู้พิการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับผู้พิการให้แก่คนปกติในชุมชน
8. การวัดผล ประเมินผล ติดตามสรุปโครงการร่วมกันของเครือข่าย โดยใช้แบบสอบถาม ไปยังผู้พิการระหว่างสิ่งที่เครือข่ายมอบให้กับสิ่งที่ผู้พิการอยากได้รับนั้น มีความพึงพอใจมากน้อยเพียงใด

สมาชิกของเครือข่ายในโครงการดังกล่าว ประกอบด้วย

- **เครือข่ายภาครัฐ** ได้แก่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเขาพระงาม สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดลพบุรี, สำนักงานหลักประกันสุขภาพ, กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้พิการ, สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรี, โรงพยาบาลดอนตูม, โรงพยาบาลพระนารายณ์มหาราช, โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเขาพระงาม, โรงพยาบาลอานันทมหิดล, ศูนย์การทหารปืนใหญ่

- **เครือข่ายภาคประชาสังคม** ได้แก่ อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน, อาสาสมัครประจำหมู่บ้าน, ชมรมผู้สูงอายุ, สภาเด็กและเยาวชน, คณะกรรมการชุมชน 24 ชุมชน, กลุ่มสตรีตำบลเขาพระงาม, นักเรียนโรงเรียนปัจฉิมวัยวิทยา, จิตอาสา, โรงเรียนลพบุรีปัญญาญกุล (โรงเรียนสอนเด็กพิเศษ)

- **เครือข่ายภาคเอกชน** ได้แก่ บริษัทเมืองไทยประกันชีวิต, บริษัท ทีโอที จำกัด, วัลลภาฟาร์ม สถาบัน SAORI จากประเทศญี่ปุ่น

ทั้งนี้ มีการแบ่งหน้าที่การทำงานของเครือข่ายในแต่ละด้าน ดังนี้

- **ด้านการให้ความรู้เชิงวิชาการและการตรวจสุขภาพ** เครือข่ายโรงพยาบาลและหน่วยงานทางด้านสาธารณสุข รับผิดชอบหน้าที่เรื่องการถ่ายทอดความรู้วิชาการที่เกี่ยวกับผู้พิการในแต่ละประเภท การดูแลและช่วยเหลือทางร่างกายและจิตใจของ

ผู้พิการแต่ละประเภท สนับสนุนเครื่องมือแพทย์ สนับสนุนบุคลากรทางการแพทย์/ พยาบาล และสาธารณสุข ช่วยในการตรวจสอบสุขภาพ สนับสนุนเตียงนอนผู้ป่วย และการจัดทำกายอุปกรณ์ช่วยเหลือฟื้นฟูผู้พิการ เก็บข้อมูลสุขภาพผู้พิการ ประวัติโรค พัฒนาการ และร่วมลงพื้นที่

- **ด้านการช่วยเหลือ และตรวจเยี่ยมผู้พิการ** คณะกรรมการชุมชน ชมรมหรือกลุ่มต่างๆ ในพื้นที่ 11 ชมรม/กลุ่ม รับผิดชอบเรื่องประวัติและที่อยู่ของผู้พิการ ตรวจเยี่ยม ผู้พิการร่วมกับบุคลากรทางการแพทย์ ศูนย์การทหารปืนใหญ่ ทำหน้าที่ในการช่วยเหลือกำลังพลสร้างศูนย์การเรียนรู้การบำบัดผู้ป่วยออทิสติก สำหรับเทศบาล ดำเนินการจ้างงานผู้พิการในเทศบาล และวัลลภาฟาร์มทำหน้าที่ให้การช่วยเหลือ ผู้พิการได้มีพัฒนาการศักยภาพทางด้านร่างกายและสติปัญญาผ่านกระบือบำบัดและ อาซาบำบัด
- **ด้านการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้พิการ** การจัดสร้างอาคารสำนักงานเทศบาลตำบล เขาพระงาม แบบ universal design ได้แก่ ที่จอดรถคนพิการ ห้องน้ำ ทางลาด ราวจับ กริงสัญญาณ การจัดทำหนังสือติดต่อราชการอักษรเบรลล์ การติดตั้งเครื่องขยาย โทรศัพท์ไร้สาย บริษัท ทีโอที จำกัด เพื่อให้ความสะดวกแก่ผู้พิการที่ต้องการความช่วยเหลือโดยการกดเลขหมายเพียงเลขเดียวก็จะสามารถติดต่อกับเจ้าหน้าที่เวลา มีเหตุฉุกเฉิน
- **ด้านการสนับสนุนงบประมาณ** จากกองทุนหลักประกันสุขภาพเทศบาลตำบล เขาพระงาม และการสนับสนุนของเทศบาลทั้งบุคลากร สถานที่ รถการแพทย์ฉุกเฉิน เพื่อผู้พิการ การเข้าถึงสวัสดิการจากหน่วยงานของรัฐ

ความสำเร็จที่เป็นรูปธรรมพิจารณาได้จากกรณีที่เทศบาลเน้นความสำคัญของผู้พิการ โดยตลอด จนกระทั่งได้รับรางวัลโครงการสถานที่เอื้ออำนวยต่อคนพิการ ปี 2555 ความสำเร็จของ ที่สำคัญนอกเหนือไปจากรางวัล คือ 1) การเกิดขึ้นของเทศบาลัญญัตติว่าด้วยกองทุนพัฒนาคุณภาพ ชีวิตคนพิการของเทศบาลตำบลเขาพระงาม พ.ศ. 2557 2) การมีฐานข้อมูลกลางเกี่ยวกับคนพิการ และมีการใช้ฐานข้อมูลร่วมกันทุกหน่วยงานเพื่อกำหนดความต้องการของชุมชนตนเอง และ ช่วยเอื้ออำนวยให้หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมร่วมกันกำหนดแนวทาง การพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้พิการอย่างยิ่งย่น 3) การสร้างเครือข่ายในการฟื้นฟูคนพิการ 4) การมี อาสาสมัครน้อยเพื่อดูแลคนพิการ

นวัตกรรมห้องเรียนจำลอง “เขยิบวัย” (Simulation Classroom : Beyond to the Elderly)

จากปัญหาเรื่องประชากรผู้สูงอายุในพื้นที่ตำบลมากถึง 3,120 คน คิดเป็นร้อยละ 11.63 ของประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งปัญหาเรื่องผู้ป่วยติดเตียงยังคงเพิ่มมากขึ้น โดยปี 2559 มีจำนวนเพิ่มขึ้นเป็น 50 คน จากเดิมในปี 2555 มีเพียง 33 คน หากสถานการณ์ยังคงดำเนินไปเช่นนี้ คาดการณ์ว่าในอีก 10 ปีต่อจากนี้ เทศบาลตำบลเขาพระงามจะมีจำนวนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นสูงมากถึง 4,000 คน และผู้สูงอายุติดเตียงมีแนวโน้มสูงถึงร้อยละ 2.5 ของประชาชนในพื้นที่ ในจำนวนนี้ ยังไม่รวมผู้พิการและผู้ป่วยเรื้อรังที่ยังไม่เข้าเกณฑ์ผู้สูงอายุ ซึ่งเทศบาลตำบลเขาพระงาม พิจารณาว่าผู้สูงอายุในอนาคตจะเข้าลักษณะ “ภาวะพึ่งพิง”

ด้วยเหตุนี้ เทศบาลตำบลเขาพระงามจึงต้องรีบแก้ไขปัญหาย่างเร่งด่วนประกอบกับ นโยบายรัฐบาลและเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติในเรื่องการจัด ความยากจน การส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีที่ได้รับความสะดวกและเข้าถึงบริการภาครัฐ จากปัญหาดังกล่าวทำให้เทศบาลตำบลเขาพระงามวางกลยุทธ์ใหม่ด้วยการตั้งกลุ่มอาสาสมัคร และกลุ่มเด็กเยาวชนที่มีอยู่ในพื้นที่มาร่วมกันดำเนินงานให้ลึกซึ้งมากกว่าที่ผ่านมา เพราะโดย พื้นฐานแล้วกลุ่มดังกล่าวมีความเข้มแข็งอย่างมาก สามารถเรียนรู้งานสวัสดิการ การทำงานแบบ จิตอาสาได้อย่างใกล้ชิดมากกว่าหน่วยงานราชการ ที่สำคัญจะพบเห็นได้ทั่วไปว่าผู้สูงอายุมักขอพึ่งพิงและขอความช่วยเหลือจากกลุ่มดังกล่าวเสมอ อย่างไรก็ตาม ในตำบลเขาพระงาม กลุ่มอาสาสมัครส่วนใหญ่เป็นคนวัยกลางคน หรือผู้สูงอายุวัยต้นที่ยังขาดทักษะการดูแลผู้สูงอายุ ที่ถูกวิธี รวมทั้งกลุ่มเด็กและเยาวชนที่มักกละเลยความเข้าใจในชีวิตของผู้สูงอายุ เบื่อหน่าย ขาดความรู้ทักษะเรื่องการดูแลผู้สูงอายุ

ด้วยเหตุนี้ โครงการในอดีตที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุของเทศบาลฯ จึงต้องนำกลับมา พิจารณาบทบทวนอีกครั้ง ทำที่สุด เทศบาลตำบลเขาพระงามจึงนำโครงการอาชาบำบัดในปี พ.ศ.2557 และโครงการบ้านต้นแบบสุขภาวะที่ริเริ่มไว้ในปี พ.ศ. 2558 และเคยได้รับรางวัลระดับ โลกของ UNPSA (United Nations Public Service Awards) ขององค์การสหประชาชาติ สาขานวัตกรรมและความเป็นเลิศในการให้บริการด้านสุขภาพของภูมิภาคเอเชียและเอเชียแปซิฟิก ประจำปี 2017) มาวางแผนขยายผลให้ชัดเจนร่วมกับเครือข่ายในพื้นที่ ที่สำคัญ คือ เทศบาล

ไม่ดำเนินการงานซ้ำเช่นเดิมเหมือนทุกๆ ปีแต่ต่อยอดให้มีการเน้นถึงการสร้างสังคมแห่งความ
 ผาสุก (Wellbeing) จนกระทั่งเป็นที่มาของนวัตกรรมห้องเรียนจำลอง “เขียบวัย” นวัตกรรม
 ดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างจิตสำนึกให้แก่เด็กและเยาวชนให้เข้าใจถึงคนรุ่นผู้สูงอายุ
 ที่มีความยากลำบากในการดำรงชีวิต สอนให้เด็กและเยาวชนมีความเอื้ออาทรต่อผู้สูงอายุและ
 พร้อมปฏิบัติหน้าที่ให้ความช่วยเหลือผู้สูงอายุในบ้านของตนเองหรือผู้สูงอายุในชุมชน พร้อมรับมือ
 กับสถานการณ์ในอนาคตของชุมชน นอกจากนี้ เพื่อแก้ไขปัญหาความไม่เข้าใจและปฏิสัมพันธ์
 ที่ไม่ดีระหว่างเด็กกับผู้สูงอายุ และสุดท้ายก็เพื่อผลิตผู้ดูแลและผู้พึ่งพิงสำหรับผู้สูงอายุที่ยังแข็งแรง
 ให้มีความรู้ในการดูแลผู้สูงอายุคนอื่นๆ ให้มากขึ้น ทั้งนี้ คำว่า “เขียบวัย” ลิขิตขึ้นก็เพื่อ
 ต้องการสื่อสารให้เห็นถึงความพยายามขยับให้วัยเด็กและผู้สูงอายุเข้ามาใกล้ชิดกันผ่านการจำลอง
 สถานการณ์ให้เด็กและเยาวชนได้ใช้ชีวิตประจำวันให้ใกล้เคียงกับวัยสูงอายุ

กลุ่มเครือข่ายห้องเรียนจำลอง “เขียบวัย” ที่สำคัญ ได้แก่

- **เครือข่ายทุน** ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลเทศบาลตำบลเขาพระงาม คณะกรรมการ
 สถานศึกษา ชมรมผู้พิการ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เครือข่ายผู้ปกครอง
 ชมรมผู้สูงอายุ นักเรียนโรงเรียนบัณฉิมวัยวิทยา จิตอาสา สันับสนุนงบประมาณ บุคลากร

- **เครือข่ายความรู้** ได้แก่ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีพระพุทธบาท โรงพยาบาล
 พระนราภรณ์มหาสาร โรงพยาบาลอานันทมหิดล และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเขาพระงาม
 สันับสนุนความรู้ทางวิชาการ และการตรวจสุขภาพผู้สูงอายุ

- **เครือข่ายสังคม** ได้แก่ คณะกรรมการชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในฐานะผู้มีบทบาท
 อยู่ใกล้ชิดกับประชาชน รู้จักทุกชุมชนและรู้จักบ้านแต่ละหลังภายในตำบลเขาพระงามและมีความ
 เข้มแข็งทั้งกายและใจ ช่วยสนับสนุนบุคลากร และอำนวยความสะดวกในการลงพื้นที่สำรวจ
 ผู้สูงอายุติดบ้าน ติดเตียง

ความโดดเด่นที่ไม่เหมือนใครของเทศบาลตำบลเขาพระงามมีวิธีการดำเนินงาน คือ

- มีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารห้องเรียน คณะกรรมการดำเนินโครงการ
 คณะกรรมการติดตามประเมินผลโครงการร่วมกันระหว่างเครือข่ายอย่างสม่ำเสมอ
 โดยคณะกรรมการฯ หลายฝ่ายจะร่วมกันออกแบบนวัตกรรมที่เน้นการเรียนและ

การสอนแบบ Active Learning เพื่อกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้และสร้างจิตสำนึกต่อปัญหาของชุมชน เน้นการสอนเชิงรุกให้ปฏิบัติและใช้ได้จริง เน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติมากกว่าผู้ฟัง ไม่เน้นการเรียนการสอนในหนังสือหรือในห้องเรียน แต่เน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

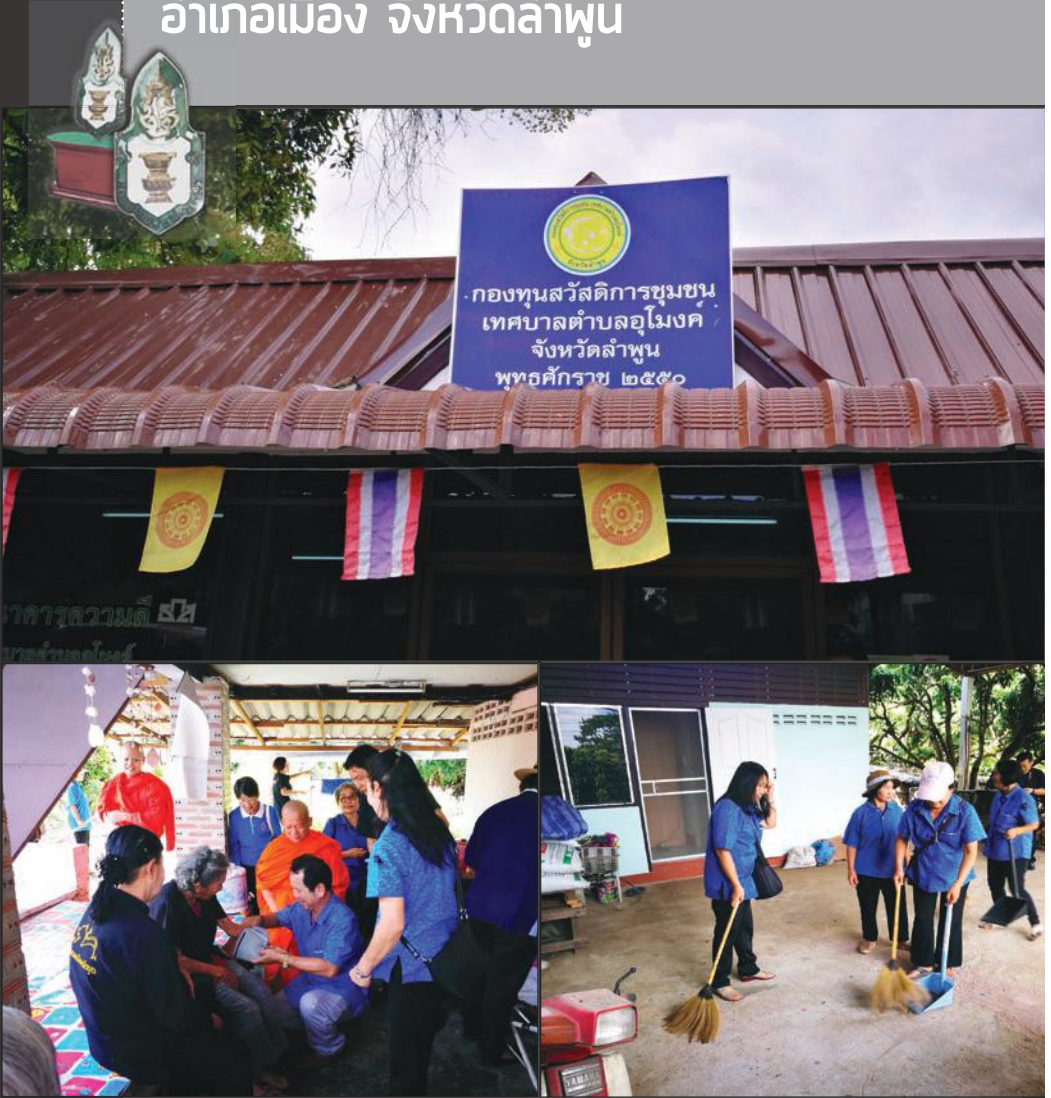
- ดำเนินการจัดประชุมแบบทางการและไม่เป็นทางการระหว่างเครือข่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางเป้าหมายของการสร้างสังคมแห่งความสุข อาทิ โรงพยาบาลพระนารายณ์มหาราช โรงพยาบาลอานันทมหิดล คณะกรรมการชุมชน กำนันผู้ใหญ่บ้าน เครือข่ายผู้ประกอบการ ชมรมผู้สูงอายุ เป็นต้น
- เครือข่ายร่วมกันคิดและเขียนหลักสูตร “เขยิบวัย” ให้เกิดขึ้นจริงและสามารถนำมาบรรจุไว้ในโรงเรียนของเทศบาลตำบลเขาพระงาม ซึ่งเนื้อหาวิชาที่ใช้สอนนั้นมาจากการระดมความคิดและการนำประสบการณ์ในพื้นที่จริงมาออกแบบ กล่าวคือ การถอดบทเรียนการปฏิบัติงานผู้สูงอายุของกองสาธารณสุขและกองสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลเขาพระงามร่วมดำเนินการกับโรงเรียนอนุบาลเทศบาลตำบลเขาพระงาม และคณะกรรมการสถานศึกษา นอกจากนี้ ยังมีการจัดทำหลักสูตร “เขยิบวัย” ในรูปแบบลายลักษณ์อักษรเพื่อเป็นชุดความรู้และเพื่อให้เครือข่ายร่วมกับการดำเนินงานหลักสูตรเขยิบวัยให้มีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง
- เครือข่ายร่วมกันคิดประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่มีความคิดสร้างสรรค์เข้ามาใช้ในสถานการณ์จำลอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการออกแบบอุปกรณ์จำลองเสมือนเป็นผู้สูงอายุให้มีการฝึกใช้อุปกรณ์จำลอง (TEST to TEST) เพื่อใช้ในการศึกษาสภาพภาวร่างกายของผู้สูงอายุ โดยสาธิตและทดลองใช้ 3 ครั้งต่อสัปดาห์ โดยเด็กและเยาวชนจะสวมใส่อุปกรณ์จำลองทั้งวันในการทำกิจกรรมต่างๆ ในโรงเรียน กิจกรรมผลการจำลองและสาธิตวิธีการดังกล่าวเป็นไปเพื่อสร้างให้เด็กและเยาวชนเข้าใจถึงสภาพร่างกายของผู้สูงอายุมากขึ้น เช่น สวมแว่นตาบังเลนส์เพื่อเรียนรู้ถึงความบกพร่องทางสายตา ใส่ที่ครอบหูเพื่อเรียนรู้ถึงการหูเสื่อมไม่ได้ยิน สวมสายรัดถ่วงน้ำหนักที่ข้อมือ ข้อเท้าเพื่อเรียนรู้การเดินที่ไม่คล่องตัวและเหนื่อยกว่าปกติ การสวมใส่เข็มขัดเรียนรู้วิธีการโยกตัวไปข้างหน้าให้ถ่วงน้ำหนักเหมือนจะล้มเวลาก้าวเดิน

- สร้างแกนนำในการดูแลผู้สูงอายุ กล่าวคือ สร้างพื้นที่การพัฒนาศักยภาพของกลุ่มอาสาสมัคร โดยเปิดโอกาสให้ผู้ที่เป็นอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุได้เข้ามาเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่เด็กและเยาวชน ส่งเสริมให้อาสาสมัครได้แสดงศักยภาพและความสามารถของตนเองผ่านการอบรมหลักสูตรการนำเสนออย่างมีประสิทธิภาพและมีความเป็นมืออาชีพ
- มีการวัดผล ประเมินผล ติดตามสรุปโครงการอย่างเป็นระบบและเห็นถึงความก้าวหน้าที่ชัดเจน กล่าวคือ มีการประเมินผลทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติทั้งเด็กและเยาวชนและผู้สูงอายุ คือ มีการวัดผลทั้งผู้สอนและผู้รับการสอน ปัจจุบันมีนักเรียนเข้าเรียนในหลักสูตรแล้วจำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 20 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด
- มีการจัดทำห้องเรียนจำลอง “เขยิบวัย” ที่ตั้งอยู่ในโรงเรียนอนุบาลตำบลเขาพระงาม จำนวน 1 ห้อง เพื่อเป็นนวัตกรรมการเรียนรู้ เป็นแหล่งศึกษาดูงานจากหน่วยงานราชการ และผู้ที่สนใจที่ต้องการสร้างความรู้ความเข้าใจถึงลักษณะบ้านของผู้สูงอายุที่ดี และตอบโต้ภัยความผาสุกของชุมชน ได้แก่ การออกแบบทางลาด การสร้างห้องนอนสำหรับผู้สูงอายุในแต่ละประเภท (ติดเตียง ติดสังคม ติดบ้าน) ห้องครัว ห้องน้ำ

ผลงานแห่งความสำเร็จในนวัตกรรมนี้เห็นได้จากการที่เทศบาลตำบลเขาพระงามได้รับรางวัลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดีประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ด้านการบริหารงานผู้สูงอายุ จนได้รับเงินรางวัล 5,000,000 บาท อาจกล่าวได้อย่างภาคภูมิใจว่าความเป็นเลิศและยอดเยี่ยมของนวัตกรรมนี้ คือ การที่เทศบาลตำบลเขาพระงามเข้าใจปัญหาได้อย่างลึกซึ้งและมองเห็นผลลัพธ์ได้อย่างชาญฉลาดว่าปัญหาเรื่องผู้สูงอายุไม่ใช่มีเพียงแค่สุขภาพการแจกเบี้ยยังชีพ การออกก่าลังกาย หรือการเข้าสังคมเฉพาะผู้สูงอายุด้วยกันเท่านั้น แต่ในทางตรงกันข้าม เทศบาลตำบลเขาพระงามผลักดันการดำเนินงานเรื่องผู้สูงอายุให้ครอบคลุมทุกมิติและบริหารงานไปให้ถึงเป้าหมายสูงสุด นั่นคือ การสร้างตำบลเขาพระงามที่มีความผาสุก (Wellbeing) ซึ่งนี่คือผลแห่งความสำเร็จทั้งต่อชุมชน สังคม ประเทศชาติ และยังสอดคล้องกับมาตรฐานสากลขององค์การสหประชาชาติ

เทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

234 หมู่ 5 ตำบลอุโมงค์ อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน 51150
โทรศัพท์ 0-5398-3234 โทรสาร 0-5398-3234

ประชากร

13,027 คน (ชาย 6,135 คน หญิง 6,892 คน)

พื้นที่

20.09 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 11 ชุมชน)

รายได้

125,061,791.90 บาท (ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้ เงินช่วยเหลือจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

64,076,381.55 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายขยัน	วิพรหมชัย	นายกเทศมนตรีตำบลอุโมงค์
2. นายประยูร	บุญธรรม	ประธานสภาเทศบาลตำบลอุโมงค์
3. นายทรงศักดิ์	รัตนโสภณ	ปลัดเทศบาลตำบลอุโมงค์

สัดส่วนสมาชิกสภา

ชาย จำนวน 11 คน
หญิง จำนวน 1 คน

เทศบาลตำบลอุโมงค์ ภายใต้วิสัยทัศน์ **“อุโมงค์เมืองคนสุขภาพดี ทุกภาคมีส่วนร่วม**
ศูนย์รวมแห่งภูมิปัญญา” หมายถึง การสร้างคนอุโมงค์ให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ โดยมุ่งสร้าง
วัฒนธรรมชุมชนในตำบลอุโมงค์ให้ทุกภาคส่วนได้มีโอกาสได้ใช้ต้นทุนและศักยภาพของตนเอง
อย่างเต็มที่หลากหลาย โดยใช้กระบวนการสร้างความเป็นเจ้าของ บวกด้วยหลักธรรมาภิบาล และ
หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งมีภาคีจาก **ห้องที่ ห้องถิ่น ภาครัฐ ภาคเอกชน และ**
ภาคประชาชน หนุนเสริมเพื่อให้เทศบาลตำบลอุโมงค์มีการพัฒนาแบบมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน
ผ่านองค์ประกอบ 4 สร้าง ได้แก่

1. สร้างโอกาส ผ่านกิจกรรม วิจัยชุมชน กิจกรรมสัญจร การคืนข้อมูลชุมชน คณะกรรมการชุมชน แผนชุมชน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เวทีประชาคม การอุดหนุนงบประมาณให้ชุมชน ฯ
2. สร้างงาน ผ่านกิจกรรม งานส่งเสริมอาชีพ งานภูมิปัญญา OTOP งานประเพณีและวัฒนธรรม ฯ

3. สร้างสังคมแห่งการมีส่วนร่วม ผ่านกิจกรรม โรงเรียนดอกซอมพอ กิจกรรมส่งเสริมการออม ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร กิจกรรมจิตอาสา

4. สร้างพลเมือง ผ่านกิจกรรม ส่งเสริมคนดี กิจกรรมพัฒนาศักยภาพ สร้างกลุ่มทำงาน ค้นหาข้อมูล นำใช้ข้อมูล ฯ

สำหรับเครือข่ายและการดำเนินงาน ที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านการเสริมสร้างเครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคม ของเทศบาลตำบลอุโมงค์ ได้แก่

มหาวิทยาลัยอุโมงค์สร้างพลเมือง

มหาวิทยาลัยอุโมงค์สร้างพลเมือง ภายใต้ปรัชญา **“แปรเปลี่ยนทุนเป็นปัญญา นำประชาชนเป็นพลเมือง”** มีที่มาจากแนวคิดการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาของเทศบาลตำบลอุโมงค์ และการเป็นเครือข่ายร่วมสร้างชุมชนท้องถิ่นน่าอยู่ และเป็นศูนย์จัดการเครือข่ายสุขภาพชุมชนระดับดีเยี่ยม ที่มีลูกข่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศไม่น้อยกว่า 90 แห่ง และมีการพัฒนาและเพิ่มขีดความสามารถของตนเองอย่างต่อเนื่อง จึงได้รับการผลักดันให้เป็น “มหาวิทยาลัยอุโมงค์สร้างพลเมือง” ให้เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนให้เกิดระบบการสร้างพลเมือง ผ่านนวัตกรรมและงานตามความเชี่ยวชาญของทุนทางสังคมองค์กรและเครือข่ายในพื้นที่ โดยหลักสูตรการจัดการเพื่อสร้างความเป็นพลเมือง (Community management for Citizenship Cultivating) ประกอบด้วย 3 วิชา ได้แก่

1. วิชาการสร้างพลเมือง
2. วิชาการสร้างและพัฒนาเครื่องมือสร้างพลเมือง
3. วิชาการเสริมสร้างระบบการดูแลสุขภาพชุมชน

การบริหารจัดการมหาวิทยาลัยอุโมงค์สร้างพลเมือง ขับเคลื่อนการปฏิบัติงานผ่านคณะกรรมการ 3 คณะ ประกอบด้วย

- 1) คณะกรรมการบริหารหลักสูตรการจัดการเพื่อสร้างความเป็นพลเมือง มีหน้าที่วางแผนการดำเนินงานวิชาการ กำหนดสาระรายละเอียดของหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา

ของท้องถิ่น รวมทั้งการวัดผลและประเมินผล ให้เป็นไปตามจุดหมายและแนวทางการดำเนินการของหลักสูตร

- 2) คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยอุโมงค์สร้างพลเมือง มีหน้าที่ พิจารณากลับกรองระเบียบข้อบังคับ งบประมาณ ฯ และให้ความเห็นชอบเรื่องต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยที่จะนำเข้าสู่การพิจารณาของสภามหาวิทยาลัย
- 3) คณะกรรมการสภามหาวิทยาลัยอุโมงค์สร้างพลเมือง มีหน้าที่ วางนโยบายเกี่ยวกับการศึกษา การวิจัย พิจารณาให้ความเห็นชอบหลักสูตรการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัย อนุมัติให้ประกาศนียบัตร แต่งตั้งและถอดถอนรองอธิการบดี คณบดี รองคณบดี คณะกรรมการ อนุกรรมการ ฯลฯ

แนวทางการดำเนินงานมหาวิทยาลัยอุโมงค์สร้างพลเมือง

- (1) การใช้พื้นที่เป็นฐานการพัฒนา (Area-based development)
- (2) คำนี้ถึงสุขภาพในทุกนโยบายของชุมชนท้องถิ่น(Health in all policies)
- (3) การสร้างการมีส่วนร่วม
- (4) การสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของ

ซึ่งจากหลักการดำเนินงานดังกล่าว ทำให้มหาวิทยาลัยพัฒนาเป็นกิจกรรมแบ่งได้ 4 โครงการ

โครงการที่ 1 เพิ่มขีดความสามารถศูนย์จัดการเครือข่ายเชี่ยวชาญเฉพาะประเด็นด้านการสร้างพลเมืองและการดูแลสุขภาพ โดยการเพิ่มขีดความสามารถคน 5 นัก (นักบริหาร นักวิชาการ นักจัดการ นักจัดกระบวนการ และนักสื่อสาร) อาจารย์ผู้สอน และครูฝึกชุมชน เพิ่มขีดความสามารถทางด้านวิชาการ และเพิ่มขีดความสามารถพัฒนานวัตกรรม

โครงการที่ 2 โครงการร่วมพัฒนาเครือข่ายสร้างพลเมืองโดยใช้พื้นที่เป็นตัวตั้ง เพื่อการสร้างพลเมือง และการดูแลสุขภาพ โดยผ่านกลุ่มวิชา การสร้างพลเมือง การพัฒนาการสร้างเครื่องมือสร้างพลเมือง และการเสริมสร้างการดูแลสุขภาพชุมชน ไปสู่การออกแบบนวัตกรรม การสร้างพลเมืองและการดูแลสุขภาพ

โครงการที่ 3 โครงการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการสร้างพลเมืองและการดูแลสุขภาพ การลดปัจจัยเสี่ยง และสร้างปัจจัยเสริมสุขภาพโดยใช้พื้นที่เป็นตัวตั้ง จากโจทย์วิจัย 382 โจทย์ โดยได้รับความร่วมมือทางวิชาการจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณ์ ราชวิทยาลัย

โครงการที่ 4 โครงการการพัฒนานโยบายสาธารณะเพื่อขับเคลื่อนการสร้างพลเมืองและการดูแลสุขภาพ โดยมีการขับเคลื่อน 3 ระดับ คือระดับพื้นที่ตำบลอุโมงค์ ลดปัจจัยเสี่ยง ระดับ เครือข่าย สร้างปัจจัยเสริม และระดับชาติ ขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ

เครือข่ายมหาวิทยาลัยอุโมงค์สร้างพลเมือง ประกอบด้วย

1. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 20 แห่ง ได้แก่ เทศบาลเมืองวังน้ำเย็น, เทศบาล ตำบลสันนาเม็ง, เทศบาลตำบลศรีบัวบาน, เทศบาลตำบลบ้านถ้ำ, เทศบาลตำบลเหล่าใหญ่, เทศบาลตำบลแก้วเขียว, เทศบาลตำบลวังเหนือ, เทศบาลตำบลขุนทะเล, เทศบาลตำบลวังชมพู, องค์การบริหารส่วนตำบลคอรูม, องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ปะ, องค์การบริหารส่วนตำบล สมอโค่น, องค์การบริหารส่วนตำบลไทรนอก, องค์การบริหารส่วนตำบลบักได, องค์การบริหาร ตำบลศรีณรงค์, องค์การบริหารส่วนตำบลป่าโมง, องค์การบริหารส่วนตำบลโคกจาน, องค์การ บริหารส่วนตำบลบางคนที่, องค์การบริหารส่วนตำบลอุทัยเก่า และองค์การบริหารส่วนตำบล วังหลุม
2. สถาบันวิชาการคู่ความร่วมมือ ได้แก่ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย และวิทยาลัยสงฆ์ลำพูน
3. สถาบันและหน่วยงานที่สนับสนุน อาทิ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสร้าง สุขภาพ(สสส), ศูนย์วิจัยและพัฒนาระบบสุขภาพชุมชน (ศวช.), คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย ขอนแก่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลอุโมงค์ โรงพยาบาลลำพูน องค์การบริหารส่วนจังหวัด ลำพูน อำเภอเมืองลำพูน สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานสาธารณสุข อำเภอ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานเกษตรตำบล สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเกษตรจังหวัดลำพูน ฯลฯ

การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเครือข่ายมหาวิทยาลัยอุโมงค์สร้างพลเมือง

1. แกนนำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเครือข่ายเรียนรู้และฝึกปฏิบัติในหลักสูตรการจัดการเพื่อสร้างความเป็นพลเมือง ณ มหาวิทยาลัยอุโมงค์สร้างพลเมือง เป็นเวลา 4 คืน 5 วัน
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเครือข่ายแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินการ พัฒนานวัตกรรมระบบการดูแลสุขภาพ และการสร้างพลเมือง การจัดการความรู้ และดำเนินงานวิจัยชุมชนท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วม

ผลจากการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยอุโมงค์สร้างพลเมืองที่ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนตำบลอุโมงค์ และจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับองค์กรเครือข่าย ทำให้เกิดประเด็นวิจัยและนวัตกรรมใน 12 ประเด็น ได้แก่

1. เกษตรกรรมยั่งยืน	2. ผู้สูงอายุ
3. การจัดการสิ่งแวดล้อม/ ชยะ	4. เด็กและเยาวชน
5. เด็กปฐมวัย	6. ยาสูบ
7. แอลกอฮอล์และอุบัติเหตุ	8. ท้องเที่ยวชุมชน
9. พัฒนาระบบเศรษฐกิจชุมชน	10. โรงเรียนผู้นำ
11. สวัสดิการสังคม	12. ความเป็นพลเมือง

จากประเด็นวิจัยเหล่านี้ได้เกิดการแปลงมาสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมที่สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ อาทิ ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนดอกซอมพอ (โรงเรียนผู้สูงอายุ) กองทุนสวัสดิการ(ออมหมู) ชมรมอาสาป็นสุข เอื้อนสมุนไพรร ศูนย์การเรียนรู้บริหารจัดการขยะ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน 11 หมู่บ้าน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียนเทศบาลอุโมงค์ 1 (เพื่อนช่วยเพื่อนอาสาป็นสุขน้อย สารวัตน้อย) ศูนย์นิรภัยทางไกลอุบัติเหตุ ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุและผู้พิการ ศูนย์พัฒนาครอบครัว ศูนย์เรียนรู้ลดโลกร้อน ฯลฯ

ชมรมอาสาป็นสุข “แบ่งปัน สร้างสรรค์ ชุมชนเข้มแข็ง”

จากการวิจัยชุมชนแบบมีส่วนร่วมพบว่า ในปัจจุบัน ตำบลอุโมงค์มีผู้สูงอายุในพื้นที่มากกว่า 2,500 คน มีผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสมากกว่า 500 คน ส่วนใหญ่ต้องการความช่วยเหลือ มีปัญหาเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรัง และกลุ่มคนเหล่านี้ยังได้รับการดูแลไม่ครอบคลุมในทุกด้าน บางส่วนขาดผู้ดูแลช่วยเหลือ เทศบาลตำบลอุโมงค์จึงเกิดแนวความคิดการขับเคลื่อนชมรมอาสาป็นสุข ซึ่งได้เริ่มดำเนินงานเมื่อ

วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2557 โดยมีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

1. เพื่อให้ผู้ป่วย ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาสได้รับการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมจากอาสาป็นสุขตำบลอุโมงค์
2. เพื่อให้ครอบครัวและชุมชนเกิดความตระหนักในการดูแลผู้ถูกทอดทิ้ง
3. เพื่อพัฒนาศักยภาพสมาชิกชมรมอาสาป็นสุขในการดูแลผู้ป่วย ผู้ด้อยโอกาส
4. เพื่อให้ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเรื้อรังและผู้ด้อยโอกาส ที่ได้รับการดูแล สามารถดำรงตนอยู่ร่วมกับครอบครัว ชุมชน ได้อย่างเป็นปกติสุข และมีความเชื่อมั่นว่าจะไม่ถูกทอดทิ้ง
5. เพื่อเพิ่มจำนวนกลุ่มเด็กและเยาวชนที่เป็นจิตอาสาทำความดีเพื่อชุมชน
6. เพื่อให้เกิดการจัดการตนเองของชุมชนในการดูแลผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเรื้อรังและผู้ด้อยโอกาส
7. เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างเทศบาลตำบลอุโมงค์และหน่วยงานภาครัฐ เอกชน เพื่อดูแลผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเรื้อรังและผู้ด้อยโอกาส

โดยเทศบาลตำบลอุโมงค์ได้มีการดำเนินงานภายใต้หลักการ **“การจัดการข้อมูล ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์”** ดังนี้

1. จัดการประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจถึงความสำคัญและความจำเป็นของการสร้างเครือข่ายอาสาป็นสุข และผลที่จะเกิดขึ้นในชุมชน

2. รับสมัครสมาชิกชมรมอาสาป็นสุข หรือ อสป. ซึ่งมีผู้สนใจสมัครกว่า 100 คน

3. การปฏิบัติงานของชมรมอาสาป็นสุข มีการประชุมประจำเดือนของคณะกรรมการ อสป. ทุกวันพุธแรกของเดือน และลงพื้นที่ปฏิบัติภารกิจทุกวันเสาร์ที่ 2 และที่ 4 ของทุกเดือน ในการลงพื้นที่ปฏิบัติภารกิจของ อสป. จะรวมตัวกันที่เทศบาลตำบลอุโมงค์ เวลา 12.00 น. เพื่อช่วยจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการลงพื้นที่โดยแบ่งภาระหน้าที่ตามความถนัดของแต่ละบุคคล โดยแบ่งการปฏิบัติงานตามภารกิจ 5 ภารกิจ ได้แก่

1. **การรักษาพยาบาล** หมายถึง การรักษาพยาบาลขั้นพื้นฐานแก่ผู้ป่วย ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส และญาติที่บ้าน ประกอบด้วย การซักประวัติ ตรวจวัดความดันโลหิต การปฐมพยาบาลเบื้องต้น การให้คำปรึกษาและคำแนะนำต่างๆ โดยมีเครือข่าย คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ช่วยเหลือในการพัฒนาศักยภาพ อสป. อบรมการรักษาพยาบาลเบื้องต้น และร่วมในการลงพื้นที่
2. **การดูแลอนามัยส่วนบุคคล** หมายถึง การรักษาความสะอาดของร่างกายแต่ละคน โดยเฉพาะความสะอาดของอวัยวะภายนอกต่าง ๆ ตั้งแต่เส้นผมจรดเล็บเท้า เพื่อไม่ให้ร่างกายกลายเป็นแหล่งสะสมเชื้อ ที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพของตนเองและของผู้อื่น โดยมีช่างตัดผมร่วมเป็นอาสาสมัครในการลงพื้นที่ด้วย
3. **การดูแลสิ่งแวดล้อมภายในบ้าน** หมายถึง การจัดบ้านให้ถูกสุขลักษณะจะทำให้ผู้อยู่อาศัยมีสุขภาพที่ดี ประกอบด้วย
 - ภายในบ้านสะอาด ไม่มีฝุ่นหรือหยากไย่ สิ่งของวางเป็นระเบียบ
 - มีอากาศถ่ายเทได้สะดวกและไม่อับชื้น
 - ห้องน้ำ ห้องส้วมสะอาด ไม่มีกลิ่นเหม็น และไม่อับชื้น
 - ดูแลการทิ้งขยะ โดยเน้นการคัดแยกขยะก่อนทิ้งลงในถังขยะที่มีฝาปิดมิดชิด
4. **การดูแลสิ่งแวดล้อมภายนอกบ้าน** หมายถึง การดูแลรักษาความสะอาดบริเวณนอกบ้านจนถึงรั้วบ้านให้สะอาด ไม่แฉะแฉะ มีแสงแดดส่องถึง ถ้ามีใต้ถุนบ้าน ใต้ถุน

บ้านต้องสะอาด และไม่มีขยะ ถ้ามีสัตว์เลี้ยงควรจัดสถานที่ที่เลี้ยงสัตว์ให้เป็นสัดส่วน เพื่อไม่ให้ส่งกลิ่นรบกวนคนในบ้านและเพื่อนบ้าน

5. การจัดเก็บและรวบรวมข้อมูล หมายถึง การรวบรวมข้อมูลและบันทึกข้อมูลจากการซักประวัติสมาชิกในบ้าน รวมถึงการตรวจสอบข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล

องค์ประกอบของเครือข่าย สมาชิกของเครือข่าย ประกอบด้วย

1. ผู้นำทางศาสนา
2. ผู้นำชุมชน
3. อสม.(อาสาสมัครสาธารณสุข)
4. ภาคประชาสังคม/ผู้ร่วมประชาคมทุกหมู่บ้าน
5. โรงเรียนในพื้นที่
6. ภาคเอกชน
7. ผู้นำสตรี
8. สมาชิกสภาเทศบาล
9. สถาบันการศึกษา (มช./ มจร.)
10. ผู้สูงอายุ
11. เยาวชน
12. เครือข่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
13. ฝ่ายปกครอง (กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน)
14. ประชาชนทั่วไป
15. หน่วยงานภาครัฐ/เอกชนในพื้นที่ (รพ.สต./รทส.)

เทศบาลตำบลอุโมงค์ได้กำหนดแผนปฏิบัติการในการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ ดังนี้

1. การสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ เทศบาลตำบลอุโมงค์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมกับเทศบาลอย่างต่อเนื่องและทุกกระบวนการ การที่จะทำอะไร ต้องถามคนในชุมชนก่อน มีการประชาคมกันก่อนที่จะเริ่มหรือรับโครงการ เพื่อปลูกฝังให้คนในชุมชนรู้สึกรักและเป็นเจ้าของชุมชนท้องถิ่นของตน จึงมีอาสาสมัครที่มีจิตอาสาทำงานกับเทศบาล จะทำให้การก้าวไปสู่เป้าหมายเป็นเรื่องที่อยู่ไม่ไกล

2. การจัดตั้งธนาคารกายอุปกรณ์ร่วมกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลอุโมงค์

- เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้รับสวัสดิการในการช่วยเหลือทางด้านกาย อุปกรณ์ช่วยในการฟื้นฟูสภาพร่างกายให้กลับคืนสู่สภาพปกติหรือป้องกันไม่ให้เกิดความพิการซ้ำซ้อน
- เพื่ออำนวยความสะดวกในการใช้ชีวิตประจำวันได้อย่างคนปกติทั่วไป
- เพื่อให้ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาสในชุมชนสามารถเข้าถึงบริการทางการแพทย์เมื่อขาดอุปกรณ์

- เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของและนำอุปกรณ์เหลือใช้หรือไม่ใช้นำมาปรับปรุงคุณภาพ
- เพื่อให้เกิดการทำงานแบบบูรณาการร่วมกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพในการรับบริจาคอุปกรณ์ และวิเคราะห์สภาพการช่วยเหลือของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างถูกต้อง

3. การจัดตั้งกองทุนอาสาป็นสุขภายในชุมชน โดยให้สมาชิกอาสาป็นสุขแต่ละชุมชน จัดตั้งกองทุนเพื่อขอรับบริจาค วัสดุ อุปกรณ์ มอบให้แก่ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเรื้อรังและผู้ด้อยโอกาส

4. การจัดตั้งกองทุน 1 บาท 1 การประชุม จากการบริจาคของคณะกรรมการต่างๆ

- เพื่อใช้สำหรับการปฏิบัติงานของอาสาป็นสุขตำบลอุโมงค์
- เพื่อสำหรับซื้อวัสดุ อุปกรณ์ อาหารเสริม ในการออกเยี่ยมผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเรื้อรังและผู้ด้อยโอกาส

5. ประชาสัมพันธ์โครงการอาสาป็นสุข เพื่อรับสมัครสมาชิกเข้าร่วมโครงการเพิ่มเครือข่ายการทำงานเพิ่มขึ้น เพื่อให้ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเรื้อรังและผู้ด้อยโอกาส ได้รับความช่วยเหลืออย่างครอบคลุม

6. ยกระดับชมรมอาสาป็นสุขขึ้นเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านจิตอาสาในระดับตำบล เพื่อให้ผู้สนใจเข้าศึกษาเรียนรู้ การดำเนินงานชมรมอาสาป็นสุข ได้ดำเนินการบรรลุตามวัตถุประสงค์และนำไปสู่ผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรม ได้แก่

- ผู้ป่วย ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาสได้รับการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมจากอาสาป็นสุขตำบลอุโมงค์
- ครอบครัว ชุมชน ตื่นตัว มีทัศนคติที่ดีต่อการดูแล และมองเห็นความสำคัญของ ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเรื้อรังและผู้ด้อยโอกาส
- สร้างอาสาสมัครให้เป็นนักส่งเสริมสุขภาพระดับพื้นที่
- ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเรื้อรังและผู้ด้อยโอกาส มีกำลังใจในการดำรงชีวิต ไม่ถูกทอดทิ้ง
- ทำให้จำนวนสมาชิกอาสาป็นสุขที่เพิ่มขึ้น จากการที่ อสป.แต่ละคนจะพาลูกหลานไปร่วมปฏิบัติภารกิจด้วย เกิดเป็น อสป.น้อย

- เกิดความร่วมมือของชุมชนและเครือข่ายต่างๆในการดูแลผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเรื้อรังและผู้ด้อยโอกาส ทั้งการร่วมลงมือเป็นอาสาสมัคร ร่วมบริจาคเงินและสิ่งของต่าง ๆ

กองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลตำบลอุโมงค์

หลักสำคัญของการจัดสวัสดิการชุมชนตำบลอุโมงค์ คือ การสร้างหลักประกันเพื่อความมั่นคงของคนในชุมชน ซึ่งหมายรวมถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่จะทำให้คนในชุมชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น อาจอยู่ในรูปของสิ่งของ เงินทอง น้ำใจ การช่วยเหลือเกื้อกูล เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตตั้งแต่เกิดจนตาย จึงได้น้อมนำการออมตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยเริ่มที่บ้านชัยสถาน หมู่ที่ 10 โดยมีหลักคิดที่ว่า **“ข้าราชการ**

เจ้าพนักงานของรัฐ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานห้างร้าน บริษัท ได้รับสวัสดิการจากหน่วยงานที่ตนเองสังกัด แต่ยังมีประชาชนกลุ่มหนึ่งที่ยังไม่ได้รับการดูแลในการจัดสวัสดิการอย่างทั่วถึง จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ประชาชนกลุ่มนี้ได้รับการดูแลให้มีความเป็นอยู่ที่ดี ได้รับการดูแลจากหน่วยงาน ทำให้ตัวเองเป็นคนที่มีคุณค่าในสังคม” และในปี 2550 ได้จัดตั้งกลุ่มสัจจะออมทรัพย์วันละ 1 บาท **“กลุ่มออมทรัพย์สวัสดิการประชาชนตำบลอุโมงค์”** เพื่อให้ชุมชนนำเงินออมมาใช้เป็นสวัสดิการให้แก่สมาชิก ภายใต้หลัก **“เป็นผู้ให้อย่างมีคุณค่าและรับอย่างมีศักดิ์ศรี”** เพื่อช่วยเหลือสมาชิกด้านการดำเนินชีวิตตั้งแต่เกิดไปจนตาย ครอบคลุมไปถึงการประกอบอาชีพและการช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสในชุมชน การจัดการมีกฎเกณฑ์มาจากความต้องการของชุมชน

การดำเนินการของกองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลตำบลอุโมงค์

การจัดสวัสดิการชุมชนเป็นการจัดการให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน การส่งเสริมการช่วยเหลือเกื้อกูลกันของชุมชน มีการรวบรวมองค์ความรู้พัฒนาบุคลากร และขยายเครือข่ายการจัดสวัสดิการชุมชนให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ ดังนี้

1. แต่งตั้งคณะกรรมการระดับหมู่บ้าน และแต่งตั้งคณะกรรมการระดับตำบล โดยมีการประชุมประจำเดือนทุกวันที่ 15 และมีการประชุมใหญ่ประจำปี เพื่อนำเอาปัญหาในการประชุมของคณะกรรมการระดับหมู่บ้านมาปรึกษา เพื่อช่วยกันแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น

2. สมาชิกออมวันละ 1 บาท และได้รับสมทบทุนจากเทศบาล และรัฐบาล

3. จัดสวัสดิการชุมชน 24 ข้อ ดังนี้

1) แรกเกิด	2) คลอดบุตร
3) จบอนุบาล	4) จบประถมศึกษาปีที่ 6
5) จบมัธยมศึกษาปีที่ 3	6) จบมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือ ปวช.
7) จบอนุปริญญาหรือเทียบเท่า	8) จบปริญญาตรี
9) บวชสามเณร	10) บวชพระภิกษุ
11) เป็นทหารเกณฑ์	12) สมรสครั้งแรก
13) ขึ้นบ้านใหม่ครั้งแรก	14) อายุครบ 70 ปี
15) อายุครบ 80 ปี	16) ออมครบ 10 ปี อายุครบ 60 ปี
17) ออมครบ 15 ปี อายุครบ 60 ปี	18) ออมครบ 25 ปี อายุครบ 60 ปี
19) ค่าเดินทางรักษาพยาบาล	20) ค่านอนรักษาพยาบาล
21) ออมครบ 180 วัน เสียชีวิต	22) ออมครบ 2 ปี เสียชีวิต
23) ออมครบ 4 ปี เสียชีวิต	24) ออมครบ 6 ปี เสียชีวิต

4. การดำเนินงานที่โปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ โดยมีการตรวจสอบบัญชี โดยสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ และมีการรับรองงบดุล และการรายงานงบดุล

องค์ประกอบของเครือข่าย เป็นการร่วมมือกัน ของหน่วยงานท้องถิ่น ท้องที่ หน่วยงานรัฐในพื้นที่ และภาคประชาชน

หน่วยงานท้องถิ่น ได้แก่ เทศบาลตำบลอุโมงค์ โรงเรียนดอกซอมพอ ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิต องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน สถาบันวิจัยหรือศูนย์

หน่วยงานรัฐในและนอกพื้นที่ ได้แก่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลอุโมงค์ โรงพยาบาลลำพูน โรงพยาบาลสารภี มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ จังหวัดลำพูน ธนาคารเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาอุโมงค์ มหาวิทยาลัยธนบุรี โครงการวิจัยและพัฒนาระบบสวัสดิการชุมชน สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดลำพูน สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (มหาชน) สถาบันปว้ย อึ้งภากรณ์

ภาคประชาชน ได้แก่ ชมรมผู้สูงอายุตำบลอุโมงค์ เขื่อนสมุนไพรตำบลอุโมงค์ คณะอนุกรรมการกองทุนออมทรัพย์ ฯ ระดับหมู่บ้าน คณะกรรมการกองทุนออมทรัพย์ ฯ ระดับตำบล สมัชชาสุขภาพจังหวัดลำพูน เครือข่ายกองทุนสวัสดิการชุมชนระดับอำเภอ คณะกรรมการกองเลขาส่งเสริมสวัสดิการชุมชนจังหวัดลำพูน

ผลการดำเนินงานของกองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลตำบลอุโมงค์

- ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลอุโมงค์ได้รับสวัสดิการ จำนวน 7,305 คน และมีสมาชิกเพิ่มขึ้นทุกปี

- กองทุนสวัสดิการชุมชนได้พัฒนาศักยภาพคณะกรรมการและสมาชิก ให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของหลักการจัดสวัสดิการชุมชนตามหลักคิด **“ให้อย่างมีคุณค่า รับอย่างมีศักดิ์ศรี”** มีการพัฒนาระบบการบริหารจัดการกองทุนที่ดีและมีธรรมาภิบาล มีความโปร่งใสตรวจสอบได้ สามารถประสานงานกับทุกภาคส่วนให้เข้ามามีส่วนร่วมในกองทุนสวัสดิการชุมชน เพื่อขยายและดูแลสมาชิกเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งขยายและจัดสวัสดิการทุกด้านตั้งแต่เกิดจนเสียชีวิต แบบองค์รวม หลากหลายมิติ สามารถเชื่อมโยง/บูรณาการทรัพยากรจากหลากหลายแหล่งเพื่อแก้ไขปัญหาของสมาชิก คนในชุมชน และมีความเหมาะสมกับศักยภาพกองทุน

- กองทุนสวัสดิการชุมชน สามารถจัดการความรู้ถอดบทเรียนเชื่อมโยงกับสถานศึกษา/แหล่งเรียนรู้ในชุมชน นำไปสู่การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นให้กับ เด็ก เยาวชน และประชาชนได้ศึกษาเรียนรู้และให้ชุมชน มีความเป็นเจ้าของ ร่วมกันพัฒนาสวัสดิการชุมชนสู่ความเข้มแข็งและยั่งยืนตลอดไป

- จังหวัดลำพูนขับเคลื่อนกองทุนสวัสดิการชุมชนเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดและนโยบายวาระสำคัญของจังหวัด ที่ให้การสนับสนุนส่งเสริมการพัฒนากองทุนสวัสดิการชุมชนและให้ประชาชน หน่วยงานราชการทุกแห่งเข้าใจหลักคิดและวิธีการดำเนินการของกองทุนอย่างต่อเนื่องเป็นรูปธรรม

- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ อบต. เทศบาล และ อบจ. ทุกแห่งในจังหวัดลำพูนให้การสนับสนุนในทุกๆ ด้าน เช่น การพัฒนาบุคลากรกองทุนฯ ระบบฐานข้อมูล การประชาสัมพันธ์ เงินงบประมาณสมทบกองทุนฯ ตลอดจนการบูรณาการต่อยอด โดยให้กองทุนสวัสดิการชุมชนเป็นฐานของการพัฒนาในทุกๆ ด้านของชุมชน

เทศบาลตำบลกำแพง อำเภอละงู จังหวัดสตูล

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

1118 หมู่ที่ 3 ตำบลกำแพง อำเภอละงู จังหวัดสตูล 91110
โทรศัพท์ 0-7470-1597 โทรสาร 0-7470-1595

ประชากร

4,473 คน (ชาย 2,394 คน, หญิง 2,579 คน)

พื้นที่

2.61 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 8 ชุมชน)

รายได้

36,049,987.84 บาท (ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้ เงินช่วยเหลือจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

23,673,923.47 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายวิชิต	แช่ลิ้ม	นายกเทศมนตรีตำบลกำแพง
2. นายนพดล	พงษ์รัตน์ศักดิ์	ประธานสภาเทศบาลตำบลกำแพง
3. นายเลิศศักดิ์	พิพิธภักดิ์	ปลัดเทศบาลตำบลกำแพง

สัดส่วนสมาชิกสภา

ชาย จำนวน 11 คน
หญิง จำนวน 1 คน

เทศบาลตำบลกำแพง มีหลักการดำเนินงานบนฐาน “ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา”

เปิดโอกาสให้ภาคประชาชน กลุ่มองค์กร ภาคีเครือข่ายต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงาน เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างตรงจุด และสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การดำเนินงานโครงการต่างๆ ของเทศบาลอาศัยความร่วมมือร่วมแรง ร่วมใจ ทั้งจากผู้บริหารเทศบาล สมาชิกสภาเทศบาล พนักงานเทศบาล ผู้นำชุมชน ประชาชน และกลุ่มภาคีเครือข่ายต่าง ๆ เข้ามาทำงานร่วมกัน สู่เป้าหมายแห่งความสำเร็จ ทำให้ทุกคนมีความสุข สนุกกับงาน เกิดจิตสำนึกสาธารณะ รู้สึกถึงความเป็นเจ้าของท้องถิ่น และร่วมพัฒนาเทศบาลให้เป็นเทศบาลที่น่าอยู่อย่างยั่งยืน หลักการบริหารงาน

เทศบาลตำบลกำแพงได้วางกรอบมติการบริหารงาน ออกเป็น 6 มติ เพื่อขับเคลื่อนการทำงานให้ประสบความสำเร็จและตอบสนองความต้องการของประชาชน ได้อย่างตรงจุดและเต็มความสามารถ ได้แก่ **1. มิติด้านนิติธรรม** มีการออกกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ให้ทันสมัยเป็นธรรม และเป็นที่ยอมรับ ไม่เลือกปฏิบัติ โดยสังคมพร้อมใจปฏิบัติตาม **2. มิติด้านความโปร่งใส** มีการให้และรับข้อมูลที่สะดวกเป็นจริง ทันการณ์ เปิดเผย ชัดเจน เท่าเทียม และตรวจสอบได้ **3. มิติด้านการมีส่วนร่วม** โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้ ร่วมคิด เสนอความเห็น ตัดสินใจปัญหา และร่วมในการติดตามตรวจสอบ และรับผิดชอบต่อการดำเนินงาน **4. มิติด้านรับผิดชอบต่อตรวจสอบได้** เน้นความตั้งใจปฏิบัติภารกิจตามหน้าที่ โดยมุ่งให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ผู้มารับบริการ และรับผิดชอบต่อความบกพร่องในหน้าที่การงาน และพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขได้ทันที่ **5. มิติด้านความคุ้มค่า** มีการบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรให้เกิด ประโยชน์คุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม **6. มิติด้านคุณธรรม** มีการปลูกจิตสำนึกด้านคุณธรรมในองค์กร โดยให้บุคลากรของเทศบาลมีความยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม สำนึกในหน้าที่ของตนเอง มีความซื่อสัตย์สุจริต จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย และเคารพในสิทธิของผู้อื่น ไม่เพียงเท่านั้น จากหลักการดำเนินงานบนฐาน “ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” นำมาสู่การออกแบบกระบวนการดำเนินงานโครงการและกิจกรรมต่างๆ ของเทศบาล อันประกอบไปด้วย **กระบวนการร่วมคิด** คือ การให้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเสนอปัญหาความต้องการ คิดรูปแบบการดำเนินงานโครงการและกิจกรรมต่างๆ **กระบวนการร่วมทำ** คือ การให้มีส่วนร่วมในการลงมือกระทำ ปฏิบัติ ขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมต่างๆ **กระบวนการร่วมรับประโยชน์** คือ การที่ประชาชน และทุกภาคส่วนได้รับประโยชน์จากการดำเนินโครงการและกิจกรรมร่วมกัน และสุดท้าย **การมีส่วนร่วม**

ในการติดตามและประเมินผล โดยการให้ประชาชน ผู้นำชุมชน และกลุ่มภาคีเครือข่าย เข้ามามีส่วนร่วมกับเทศบาลในกระบวนการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานต่างๆ

สำหรับเครือข่ายและการดำเนินงาน ที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านการเสริมสร้างเครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคม ของเทศบาลตำบลกำแพง ได้แก่

โครงการ “การแข่งขันมหกรรมกีฬาจางบั้งเกมส์”

เทศบาลตำบลกำแพงได้นำคำว่า “จางบั้ง” มาใช้เป็นนามชานวิทุยสื่อสารของเทศบาลกำแพง คำว่า “จางบั้ง” หมายถึง ร่องน้ำ ซึ่งอยู่ระหว่างเกาะอาดังกับเกาะราวีและยังปรากฏแกะรังเจ็ดสีอยู่บริเวณนั้นด้วย ต่อมาเมื่อปี พ.ศ.2545 เทศบาลตำบลกำแพงได้มีแนวคิดที่จะจัดการแข่งขันกีฬาเพื่อพี่น้องจังหวัดสตูล จึงได้นำเอาคำว่า “จางบั้ง” มาใช้เป็นชื่อเกมส์การแข่งขันในชื่อว่า “จางบั้งเกมส์”

ในปีแรกของการแข่งขันฟุตบอลจางบั้งเกมส์ได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก มีผู้สนใจเข้าร่วมส่งทีมทำการแข่งขันกีฬาฟุตบอล เป็นจำนวน 32 ทีม ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา กีฬาจางบั้งเกมส์กลายเป็นสนามแข่งขันที่นักกีฬาทุกคนอยากจะสัมผัส อยากจะลงทำการแข่งขัน ไม่ว่าจะเป็นักกีฬาฟุตบอล วอลเลย์บอล หรือแม้แต่ว่าฟุตซอล เพราะจางบั้งเกมส์เป็นสนามเพื่อค้นหานักเตะไปสู่ระดับชั้นแนวหน้ามากมายหลายท่าน เช่น **เอกชัย สำเร** นักเตะทีมชาติไทย สังกัดสโมสรเบงค็อกยูไนเต็ด **สมปอง สอเหล็บ** นักเตะทีมชาติไทย สังกัดสโมสรราชบุรี มิตรผล ซึ่งทั้งหมดที่กล่าวมานี้เป็นจุดเริ่มต้นของนักฟุตบอลอาชีพ มาจากสนาม “จางบั้งเกมส์” ทั้งสิ้น หลายปีต่อมา จางบั้งเกมส์ก็ได้รับความนิยมมากยิ่งขึ้น จนมาเพิ่มกีฬาอีกหลากหลายประเภทจนกลายมาเป็น “มหกรรมกีฬาจางบั้งเกมส์” ในที่สุด

อย่างไรก็ตาม หลังจากได้ดำเนินงานติดต่อกันมาเป็นระยะเวลาถึง 13 ปี ในปี พ.ศ.2558 นั้น เทศบาลตำบลกำแพงประสบปัญหาการเบิกจ่ายในการดำเนินโครงการการดังกล่าว จึงไม่สามารถขับเคลื่อนโครงการมหกรรมกีฬาจางบั้งเกมส์ต่อไปได้ สิ่งสำคัญที่เกิดขึ้นหลังจากนั้น คือเสียงเรียกร้องจากประชาชนให้เทศบาลกลับมาจัดงานมหกรรมกีฬาจางบั้งเกมส์ให้เกิดขึ้นให้ได้อีกครั้ง เพราะนี่คือสิ่งที่ประชาชนทุกคนในพื้นที่ต่างรอคอย ไม่เพียงเท่านั้น ประชาชนนอกพื้นที่ทุกเพศ ทุกวัย โดยเฉพาะเด็กๆ ที่รอคอยอย่างตั้งใจที่จะได้ชมกีฬาที่พวกเขาชอบ เพราะช่วงเวลา

ที่จัดกิจกรรมนั้นตรงกับช่วงเวลาที่เด็กๆในพื้นที่ปิดเทอมภาคฤดูร้อน กระทั่งเด็กๆ หลายคนมีความรู้สึกรักอยากเข้ามาประลองฝีมือและเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการแข่งขันในมหกรรมกีฬาอันมีเกียรตินี้ให้ได้ เทศบาลจึงมีแนวคิดที่จะระดมเครือข่ายภาคส่วนต่างๆ เข้ามาร่วมประชุมปรึกษาหารือและมีส่วนร่วมในการจัดการแข่งขัน ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในเขตเทศบาลตำบลกำแพงเองมีศักยภาพ และมีความพร้อมทั้งทางด้านงบประมาณ บุคลากรที่มีความสามารถ วัสดุอุปกรณ์กีฬา จึงได้ร่วมกันดำเนินงานแบบภาคีเครือข่าย โดยจัดทำบันทึกข้อตกลง (MOU) ร่วมกันระหว่างเครือข่ายที่เข้าร่วมจัดกิจกรรม โดยมีนายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดสตูลเป็นประธาน

เครือข่ายที่ร่วมกันจัดงานให้มหกรรมกีฬาคีครั้งนี้กลับมาอีกครั้งตามคำเรียกร้องของประชาชนประกอบไปด้วย 5 แกนนำหลักด้วยกัน ได้แก่ **1. องค์รปกครองส่วนท้องถิ่นภายในจังหวัดสตูล** จำนวน 9 แห่ง โดยมีเทศบาลเป็นศูนย์กลางในการประสานงาน **2. องค์การธุรกิจเอกชน** จำนวน 17 แห่ง เช่น หจก.เกียรติเจริญชัยกรุ๊ป บริษัท สิริแสงอะควาคัลเจอร์ จำกัด เจนสเตเดียมสนามหญ้าเทียม ร้านยูโสบคานกกลการ เป็นต้น **3. สมาคมส่งเสริมกีฬาจังหวัดสตูล** **4. ชมรมกีฬาเปตองจังหวัดสตูล** **5. ภาคประชาสังคม** จำนวน 8 ชุมชน ได้แก่ ชุมชนซอยขมขมจีน ชุมชนบ้านออกพัฒนา ชุมชนเทศบาล 1 ชุมชนเทศบาล 6 ชุมชนตลาดสดพัฒนา ชุมชนประชาบำรุง ชุมชนนาโต๊ะพ่อ และชุมชน 8-9 สัมพันธ์ ความพิเศษของเครือข่ายกีฬาจายังเกื้ออยู่ที่ความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน เนื่องจากในช่วงปี พ.ศ.2558 เทศบาลตำบลกำแพงประสบปัญหาด้านการเบิกจ่ายเงินจนทำให้ไม่สามารถจัดการแข่งขันได้ จึงเกิดความร่วมมือกับภาคเอกชนขึ้น ภาคเอกชนเองมีความเชี่ยวชาญและชำนาญด้านการจัดการแข่งขันกีฬา งบประมาณที่ใช้ประกอบไปด้วยเงินระดมทุนจากเครือข่ายเอกชน จำนวน 21 แห่ง เป็นเงิน 235,000 บาท และเงินค่าสมัครจำนวน 154,000 บาท รวมเป็นเงินจัดการแข่งขันทั้งสิ้น 389,000 บาท เงินส่วนนี้ถูกนำมาใช้ในการบริหารจัดการแข่งขันทั้งหมดโดยเครือข่ายเอกชน โดยมีเทศบาลตำบลกำแพงทำหน้าที่เป็นฝ่ายสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้การจัดงานเป็นไปได้อย่างสะดวกลุล่วง เครือข่ายเอกชนทั้ง 17 แห่งมีบทบาทที่สำคัญมากในการร่วมกันทำงานแบบระดมความคิด ร่วมแรงร่วมใจ และมีการแบ่งหน้าที่ตามความชำนาญของแต่ละฝ่าย เพื่อให้การแข่งขันมีมาตรฐานที่สูงขึ้นและสามารถรองรับความนิยมที่เพิ่มขึ้นจากการจัดงานแต่ละครั้งได้

ด้านการดำเนินงาน เทศบาลตำบลกำแพงได้แบ่งคณะทำงานออกเป็น 11 ชุดด้วยกัน ได้แก่

1. คณะกรรมการอำนวยการจัดการแข่งขัน มีนายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดสตูล เป็น

ประธาน นายกเทศมนตรีตำบลกำแพง รองประธานกรรมการ นายกสมาคมส่งเสริมกีฬาจังหวัด องค์การภาครัฐและเอกชน เป็นกรรมการ มีหน้าที่จัดการแข่งขัน กำกับควบคุม ดูแล แนะนำ ช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำเนินการ

2. **คณะกรรมการฝ่ายเทคนิค** ประกอบด้วย ตัวแทนจากองค์การภาครัฐและเอกชน ตัวแทนสมาคมส่งเสริมกีฬาจังหวัดสตูล ตัวแทนจากหน่วยงานราชการ ตัวแทนจากเทศบาลตำบลกำแพง โดยคัดเลือกผู้ที่มีความรู้ความสามารถด้านกีฬา ให้ทำหน้าที่ตัดสินกรณีที่เกิดการประท้วงจากผู้เข้าร่วมแข่งขัน กรณีทะเลาะวิวาทระหว่างการแข่งขัน รวมถึงปัญหาอุปสรรคต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นระหว่างการแข่งขัน โดยใช้มติเสียงข้างมาก และถือผลการตัดสินของคณะกรรมการฯ ถือเป็นที่สุด
3. **คณะกรรมการตัดสินเกมส์การแข่งขันและเจ้าหน้าที่สนามกีฬา** เช่นเดียวกับคณะกรรมการฝ่ายเทคนิค สมาชิกประกอบด้วย ตัวแทนจากหลายภาคส่วน โดยคัดเลือกจากความชำนาญกีฬาประเภทต่างๆ มีหน้าที่ตัดสินและช่วยเหลือเกมส์การแข่งขันกีฬาแต่ละนัด ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
4. **คณะกรรมการฝ่ายสถานที่และสนามแข่งขัน** ประกอบด้วย ประธานสภาเทศบาลตรี เป็นประธานผู้อำนวยการกอง พนักงาน ลูกจ้างของเทศบาลเป็นกรรมการ มีหน้าที่จัดเตรียมสถานที่ เต็นท์ โต๊ะ เก้าอี้ บ้าย สกอร์บอร์ด ปรับปรุงและเตรียมสนามการแข่งขันกีฬาแต่ละประเภท ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
5. **คณะกรรมการฝ่ายปฐมฤกษ์** ประกอบด้วย รองนายกเทศมนตรี และตัวแทนสมาชิกเป็นที่ปรึกษา ผู้อำนวยการกองคลังเป็นประธาน พนักงาน ลูกจ้างของเทศบาลเป็นกรรมการ มีหน้าที่ให้การต้อนรับ และอำนวยความสะดวก จัดเตรียมและบริการน้ำดื่ม สำหรับแขกผู้มีเกียรติ กรรมการตัดสินฝ่ายต่างๆ ในพิธีเปิดการแข่งขันให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
6. **คณะกรรมการฝ่ายแสงเสียง** ประกอบด้วย ผู้อำนวยการกองช่างเป็นประธาน พนักงาน ลูกจ้างของเทศบาลเป็นกรรมการ มีหน้าที่จัดเตรียมและติดตั้งเครื่องเสียง/แสงในแต่ละสนาม ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

7. **คณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์** ประกอบด้วย ตัวแทนจากองค์กรภาครัฐหรือเอกชน เป็นประธาน พนักงาน ลูกจ้างของเทศบาลเป็นกรรมการ มีหน้าที่ประชาสัมพันธ์การจัดการแข่งขัน การแข่งขันกีฬาแต่ละประเภทในแต่ละวัน บันทึกภาพกิจกรรมการแข่งขัน เป็นต้น
8. **คณะกรรมการฝ่ายรักษาความปลอดภัย** ประกอบด้วย หัวหน้าฝ่ายป้องกันบรรเทาสาธารณภัยเป็นประธาน ทหาร ตำรวจ อปพร.ที่ได้รับมอบหมาย เจ้าหน้าที่เทศกิจ เป็นกรรมการ มีหน้าที่ดูแลรักษา ความสงบเรียบร้อยระหว่างการแข่งขันกีฬาแต่ละประเภทรวมถึงการจัดระเบียบจราจรในแต่ละวันตลอดการแข่งขัน
9. **คณะกรรมการฝ่ายปฐมพยาบาลเบื้องต้น** ประกอบด้วย ผู้อำนวยการกองสาธารณสุข เป็นประธาน พนักงาน ลูกจ้างของเทศบาล ตัวแทนหน่วยกู้ชีพ กู้ภัย เป็นกรรมการ หน้าที่เตรียมเปลพยาบาล และปฐมพยาบาลเบื้องต้นแก่นักกีฬา ที่ได้รับบาดเจ็บระหว่างการแข่งขัน ในแต่ละวัน และประสานงานกับโรงพยาบาลลงungเพื่อเตรียมความพร้อมในการรับผู้ป่วยที่เกิดจากการบาดเจ็บอย่างรุนแรงและเฉียบพลันขณะแข่งขัน
10. **คณะกรรมการฝ่ายการเงินและบัญชี และจัดหารางวัลการแข่งขัน** มีหน้าที่จัดหาและเตรียมรางวัลกีฬาแต่ละประเภท พร้อมควบคุมและจัดทำบัญชีการเบิกจ่ายเงินและเอกสารต่างๆ เกี่ยวกับการเงินให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
11. **คณะกรรมการฝ่ายประเมินผล** ประกอบด้วย ตัวแทนจากภาครัฐ ภาคเอกชน ตัวแทนจากกรรมการชุมชน พนักงานเทศบาล เป็นกรรมการ มีหน้าที่ ประเมินผลและสรุปผลการจัดการแข่งขันมหกรรมกีฬาจางเกมส์ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

ผลจากการจัดการแข่งขันกีฬาทั้ง 5 ประเภท ไม่ว่าจะเป็ น ฟุตบอล ฟุตซอล วอลเลย์บอล เปตอง และตะกร้อ มีผู้เข้าร่วมแข่งขัน 1,910 คน จากการประเมินผลการจัดงานพบว่าผลออกมาในระดับดีมากในทุกๆด้าน ไม่เพียงเท่านั้น จาก “มหกรรมกีฬาจางเกมส์” เกมส์แห่งเกียรติยศในครั้งนี้ได้ส่งผลต่อยอดให้องค์การบริหารส่วนตำบลเขาขาว นำแนวคิดจากการดำเนินงานของเทศบาลตำบลกำแพงในการจัดมหกรรมกีฬาจางเกมส์ เพื่อมาจัดกิจกรรม “เขาขาวเกมส์” ในพื้นที่ของตนอีกด้วย นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมต่อยอดเพิ่มเติม เช่น กิจกรรม “ฝึกทักษะพื้นฐานในการเล่นกีฬาฟุตบอลให้กับเด็กและเยาวชน” โดยการรับสมัครเด็กอายุระหว่าง 10 - 12 ปี

จำนวน 50 คน เพื่อเข้าฝึกอบรมทักษะในกีฬาฟุตบอล เช่น การจับบอล การเตะบอล การเลี้ยงบอล และการหลอกล่อคู่ต่อสู้ เป็นต้น ซึ่งประสบความสำเร็จอย่างดีเยี่ยม และจะขยายผลไปยังกีฬาฟุตบอลและวอลเลย์บอลต่อไป เทศบาลตำบลกำแพงยังมีแผนที่จะปรับปรุงสนามฟุตบอลที่ใช้ทำการแข่งขันให้มีมาตรฐานสูงขึ้น มีโครงการจัดส่งบุคลากรในสังกัดไปอบรมผู้ตัดสินเกี่ยวกับกฎกติกาใหม่ๆ เพื่อให้นำไปใช้ในการแข่งขัน พร้อมทั้งออกกฎระเบียบให้รัดกุม และเป็นไปตามมาตรฐานสากลยิ่งขึ้น เพื่อป้องกันการประท้วงระหว่างการแข่งขัน และเพื่อความปลอดภัยของนักกีฬาแต่ละประเภท นอกจากนี้ ยังมีแผนที่จะติดตั้งกล้องจับภาพเพื่อดูภาพซ้ำประกอบการตัดสินอีกด้วย อีกทั้งยังผลักดันทีมที่ได้รับรางวัลชนะเลิศในการแข่งขันแต่ละประเภทกีฬาไปสู่การแข่งขันระดับภาค และระดับประเทศ ต่อไป การจัดมหกรรมกีฬาในครั้งนี้และครั้งต่อไปนั้นไม่เพียงแต่จะส่งเสริมความเข้มแข็งของการทำงานร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับภาคเอกชนเท่านั้น แต่ยังทำให้ท้องถิ่นได้เรียนรู้วิธีการการทำงานใหม่ๆ ซึ่งไม่จำเป็นว่าจะต้องเป็นท้องถิ่นเท่านั้นที่สามารถจัดกิจกรรมประเภทนี้ด้วยตนเอง ภาคเอกชนในพื้นที่เทศบาลตำบลกำแพงต่างมีความสามารถและเชี่ยวชาญที่จะดำเนินงานจัดการแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพมาก เช่นเดียวกัน เมื่อเข้ามาทำงานร่วมกันจึงดีกว่าการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเพียงลำพัง เหนือสิ่งอื่นใดผู้ที่ได้ประโยชน์คือประชาชนและเยาวชนในพื้นที่ที่ต่างมีพื้นที่ มีสนามให้ตนได้ประลองแข่งขัน ได้ทดสอบความสามารถของตน รวมถึงยังเป็นพื้นที่สร้างสรรค์ที่นำคนจำนวนมากมาร่วมกันทำกิจกรรมอันเป็นประโยชน์ต่อตนเองและชุมชน และยังเกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจหมุนเวียนในพื้นที่อีกด้วย

โครงการบริหารจัดการศูนย์กำจัดขยะมูลฝอย แบบครบวงจร เทศบาลตำบลกำแพง

ปัญหาการจัดการขยะเป็นปัญหาที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างให้ความสำคัญ มากกว่านั้นโจทย์ที่ว่าอย่างไรจึงจะสามารถจัดการขยะได้อย่างยั่งยืนและส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุดเป็นความท้าทายสำคัญที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งต้องหาวิธีการที่มีประสิทธิภาพเพื่อจัดการปัญหานี้ เทศบาลตำบลกำแพงเองก็เล็งเห็นความสำคัญของปัญหานี้ จึงได้จัดตั้งศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยแบบครบวงจรเพื่อเป็นศูนย์การจัดการขยะมูลฝอยรวมโดยเทศบาลตำบลกำแพงเป็นแกนนำในการจัดตั้งศูนย์ และสามารถรองรับขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นได้ในอนาคต อีกทั้ง

เพื่อให้การจัดการขยะสอดคล้องไปกับนโยบายของรัฐบาล และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเรื่องการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท. 0211.5/ว 0984 ลงวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2558 เรื่อง แนวทางการขับเคลื่อนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแบบอย่างการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสม ให้จังหวัดทุกจังหวัดดำเนินโครงการ **“เมืองสะอาดคนในชาติมีสุข”** โดยรณรงค์รักษาความสะอาดในสถานที่สาธารณะอย่างต่อเนื่อง และให้จังหวัดขับเคลื่อนการปฏิบัติตามมติคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม พ.ศ. 2557 ในแผนที่นำทาง (Road Map) โดยการคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย การเร่งจัดการขยะมูลฝอยสะสมในสถานที่กำจัดขยะพื้นที่วิกฤตและการจัดระเบียบมาตรการบริหารจัดการขยะมูลฝอยครบวงจร ในกรณีของเทศบาลตำบลกำแพง มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน 3 ประการด้วยกัน ประการแรก เพื่อให้การบริหารศูนย์กำจัดขยะแบบครบวงจรเทศบาลตำบลกำแพงดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประการต่อมา เพื่อป้องกันการเกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมที่จะส่งผลกระทบต่อประชาชน บริเวณใกล้เคียงและส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของเมือง และประการสุดท้าย เพื่อให้ศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยแบบครบวงจรสามารถรองรับขยะมูลฝอยเพียงพอในอนาคต

โดยองค์ประกอบของเครือข่ายที่ร่วมดำเนินโครงการบริหารจัดการศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยแบบครบวงจรเทศบาลตำบลกำแพง ประกอบไปด้วย **องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น** ในพื้นที่จำนวน 16 แห่ง โดยมีเทศบาลตำบลกำแพงเป็นแกนนำ ภาคส่วนราชการอื่นๆ ได้แก่ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมมลพิษ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 15 ภูเก็ต กรมอนามัยที่ 12 ยะลา สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสตูล องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล และสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสตูล **องค์กรธุรกิจเอกชน** ได้แก่ หจก.ละมุดข้าวสุก และ หจก.มีนาเจริญ ก่อสร้าง ภาคประชาสังคม ได้แก่ ชุมชนนาโต๊ะโพธิ์ ชุมชนประชาบารุง ชุมชนชนมฉิม ชุมชนบ้านออกพัฒนา ด้านการดำเนินงานเครือข่ายได้มีการประชุมร่วมกันเพื่อแบ่งงานกันทำตามพื้นที่ของตน เริ่มต้นจากการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยแบบครบวงจร เทศบาลตำบลกำแพง แบ่งออกเป็นหลายฝ่าย เช่น ฝ่ายอำนวยการ ฝ่ายเลขานุการ ฝ่ายกำหนดอัตราจัดเก็บค่าธรรมเนียมและผลประโยชน์ ฝ่ายควบคุมดูแลการบริหารศูนย์กำจัดขยะ เป็นต้น ต่อมาเทศบาลตำบลกำแพงร่วมลงนาม MOU เกี่ยวกับการจัดทำแผนในการจัดเก็บขยะต้นทางร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆที่เข้าร่วม โดยเทศบาลตำบลกำแพง ทำหน้าที่เป็นศูนย์การเรียนรู้

การคัดแยกขยะที่ต้นทาง โดยมีแผนพับประชาสัมพันธ์/เผยแพร่กิจกรรมต่างๆ ของเทศบาลตำบล กำแพง และกิจกรรมของเครือข่าย ซึ่งในอดีตเทศบาลตำบลกำแพงกำจัดขยะมูลฝอยแบบเทกองบนพื้น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมและสุขภาพของผู้นั้นในบริเวณนั้นจนเกิดข้อร้องเรียนมากมาย เทศบาลจึงมีแนวคิดที่จะจัดการขยะโดยแบ่งการทำงานเป็น 3 ส่วน คือ การจัดการขยะที่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง ซึ่งการจัดการที่ต้นทางของขยะเริ่มจากชุมชน การจัดการขยะที่ต้นทางจึงเริ่มจากการทำให้ถนนสายหลักปลอดถังขยะและส่งเสริมให้ชาวบ้านมีการคัดแยกขยะก่อนทิ้ง เมื่อเกิดการคัดแยกขยะ ปริมาณขยะที่ต้องเก็บขนซึ่งก็คือการจัดการที่กลางทางก็ลดลง สุดท้ายจึงนำขยะที่เหลือมากำจัดยังปลายทางที่ **“ศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยแบบครบวงจร”**

กระบวนการทำงานของศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยแบบครบวงจร เริ่มด้วยจากการรับขยะเข้าสู่ระบบ ชั่งน้ำหนัก นำไปเทลงบนลานรับ แล้วใช้รถตักขยะป้อนเข้าสู่สายพานคัดแยกซึ่งมี 2 ชุด โดยใช้ทั้งแรงงานคนและเครื่องจักรในการคัดแยก สำหรับขยะรีไซเคิลที่ถูกคัดแยกออกมานำมาแยกประเภทต่อไป ส่วนขยะอินทรีย์จะถูกนำไปยังเครื่องย่อยอินทรีย์เพื่อปรับสภาพแล้วนำไปทำปุ๋ยหมัก ขยะอื่นๆ ที่เหลือ จะถูกนำไปฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล นอกจากนี้ยังมีกรบนำบัดน้ำเสียภายในบ่อฝังกลบขยะ โดยใช้ระบบบำบัดแบบฝู้ง เพื่อปรับปรุงคุณภาพน้ำก่อนระบายออกสู่คลองสาธารณะอีกด้วย หลังจากดำเนินการมาระยะหนึ่งเครือข่ายก็มีการต่อยอดกิจกรรมของตนเอง เช่น โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการคัดแยกขยะที่ต้นทางชุมชนนาโตะพอโครงการ **“ขยะแลกไข่”** ของตำบลนาทอน โครงการชาวอูเดเจริญหัวใจ Zero Waste (ลดขยะลดโรค) ที่เน้นจัดการขยะตั้งแต่ต้นทางด้วยหลักการ 3Rs คือ การลดการใช้ การใช้ซ้ำ และการนำกลับมาใช้ใหม่ โครงการนำขยะแลกไข่ ขององค์การบริหารส่วนตำบลละงู โครงการเขาขาวสะอาดปราศจากขยะด้วย 3Rs โครงการปากน้ำน้อยอยู่คู่สังคมาลีเขียว เป็นต้น ซึ่งแต่ละโครงการเมื่อดำเนินไปได้ระยะหนึ่งพบว่าสามารถลดจำนวนขยะลงได้จริง หลายชุมชนปัจจุบันไม่มีถังขยะในพื้นที่แล้วเนื่องจากประชาชนให้ความสำคัญกับการคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง ไม่เพียงเท่านั้นเทศบาลตำบลกำแพงเองได้วางตัวเองเป็นเมืองหนึ่งใน **“จังหวัดต้นแบบ สิ่งแวดล้อมยั่งยืน”** ภายใต้โครงการ **“จังหวัดนำอยู่ คู่สังคมาลีเขียว”** ในอนาคตด้วย

องค์การบริหารส่วนตำบลช่วงเปา อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

ตำบลช่วงเปา อำเภอ จอมทอง จังหวัด เชียงใหม่ 50160
โทรศัพท์/โทรสาร 0-5382-6839 ต่อ 0

ประชากร

5,925 คน (ชาย 2,872 คน หญิง 3,053 คน)

พื้นที่

49.50 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 13 หมู่บ้าน)

รายได้

25,669,164.10 บาท (ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้ เงินจ่ายขาดจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

22,056,076.64 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายรุ่งสุริยา	เชียงใหม่	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลช่วงเปา
2. นายพิทยา	เชียงใหม่	ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลช่วงเปา
3. จ.ส.ต.จิตประชา	มูลนิธิ	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลช่วงเปา

สัดส่วนสมาชิกสภา

ชาย จำนวน 18 คน
หญิง จำนวน 8 คน

องค์การบริหารส่วนตำบลช่วงเปา ยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน มุ่งบูรณาการด้านการทำงาน ทรัพยากรบุคคล งบประมาณ และองค์ความรู้จากทุกภาคส่วน โดยใช้หลักการ “5 ร” อันได้แก่ “**ร่วมคิด ร่วมมือ ร่วมทำ รวมถึงติดตาม ร่วมเป็นเจ้าของ**” โดยมีแนวคิดให้เกิดเป้าหมายเดียวกันคือ “**ความเป็นเจ้าของชุมชน**”

ทั้งนี้ แนวคิดการสร้างเครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อให้เข้ามาพัฒนาท้องถิ่นนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลช่วงเปาได้กำหนดกลยุทธ์ในการบริหารงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาโดยการส่งเสริม สนับสนุน เครือข่ายอาสาสมัครชุมชน เน้นการบูรณาการร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน โดยอาศัยศักยภาพของเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกชุมชนที่มีอยู่ ด้วยหลักการ “5 ร” มาใช้แก้ไขปัญหา นำไปสู่การเกิดกระบวนการเรียนรู้ การถ่ายทอดประสบการณ์ โดยที่องค์การบริหารส่วนตำบลช่วงเปา ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานเครือข่าย ส่งเสริม สนับสนุน ให้แต่ละเครือข่ายมีการทำงานร่วมกัน เพื่อผนึกทุกภาคส่วนให้กลายเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่นให้ไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ คือ “**ชุมชนแห่งการเรียนรู้ สู่การพัฒนาสังคมที่เข้มแข็ง ภายใต้วิถีชีวิตแบบพอเพียงอย่างยั่งยืน**”

สำหรับเครือข่ายและการดำเนินงาน ที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านการเสริมสร้างเครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคม ของ องค์การบริหารส่วนตำบลช่วงเปา ได้แก่

เครือข่ายป้องกันและบรรเทาภัยแล้งแบบบูรณาการภายใต้โครงการบริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืน

ภัยแล้งที่เกิดจากฝนทิ้งช่วงตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 ส่งผลให้พื้นที่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลช่วงเปา ที่มีลักษณะพื้นที่เป็นที่ราบเชิงเขา อยู่ในความสูงประมาณ 400 เมตร จากระดับน้ำทะเล เริ่มประสบปัญหาขาดแคลนน้ำสำหรับอุปโภคและบริโภค รวมถึงน้ำที่ใช้ในการเกษตร ในช่วงปี พ.ศ. 2558-2559 มีระดับความรุนแรงของภัยแล้งอยู่ในขั้นวิกฤต จังหวัดเชียงใหม่ได้ประกาศอำเภอมองทองเป็นพื้นที่ภัยพิบัติประสบภัยแล้ง ประชาชนในพื้นที่ตำบลช่วงเปาได้รับความเดือดร้อนจากภัยแล้ง จำนวน 2,004 คน สถานศึกษาจำนวน 3 แห่ง วัด 4 แห่ง ขาดน้ำ

สำหรับอุปโภคและบริโภค ผลผลิตการเกษตรได้รับความเสียหายอย่างหนัก เกิดความขัดแย้งของประชาชนในพื้นที่ พื้นที่การเกษตรเสียหาย จำนวน 219 ไร่ มูลค่าความเสียหาย 370,870.50 บาท

องค์การบริหารส่วนตำบลช่วงเปา ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาวิกฤตภัยแล้งที่เกิดขึ้น และหาวิธีการแก้ไขปัญหามีการบริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืน เพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจส่งผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่ ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลช่วงเปา จึงระดมภาคส่วนและเครือข่ายต่างๆ มาร่วมบริหารจัดการน้ำร่วมกัน โดยการบูรณาการทั้งกำลังคน วัสดุอุปกรณ์ เครื่องจักรกล และงบประมาณ ตามศักยภาพของแต่ละหน่วยงานในเครือข่าย

สมาชิกของเครือข่ายป้องกันและบรรเทาภัยแล้งแบบบูรณาการ ภายใต้โครงการบริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย กลุ่มผู้ใช้น้ำ (กลุ่มเหมืองฝาย) เป็นกลุ่มที่ใช้น้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติจากน้ำตกแม่กลาง (ดอยอินทนนท์) กรมทรัพยากรน้ำ ลุ่มน้ำสาขาแม่กลาง บริษัท ซีพีเอฟ จำกัด (มหาชน) ชมรมอาสาป้องกันไฟฟ้า อาสาอนุรักษ์ป่าชุมชน อำเภอจอมทอง อบจ.เชียงใหม่ การประปาส่วนภูมิภาค และหน่วยพัฒนาเคลื่อนที่ 36 ซึ่งได้มีการตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจขึ้น เพื่อ ประชุมวางแผนในการแก้ไขปัญหาที่ประชาชนได้รับจากภัยแล้ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขและบรรเทาปัญหาภัยแล้งที่ประชาชนได้รับผลกระทบในช่วงวิกฤตภัยแล้ง มีการบริหารจัดการน้ำ และวางแผนการแก้ไขวิกฤตภัยแล้งในพื้นที่อย่างยั่งยืน โดยการขยายพื้นที่ในการเก็บกักน้ำ และอาศัยความร่วมมือของเครือข่ายในการบริหารจัดการน้ำที่เชื่อมโยงกันในพื้นที่

กระบวนการการทำงานร่วมกันของของเครือข่ายป้องกันและบรรเทาภัยแล้งแบบบูรณาการ ภายใต้โครงการบริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืน แบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การรู้จักปัญหาของตนเอง และการวางแผนเฉพาะหน้า

คณะผู้บริหารและเครือข่าย ลงพื้นที่สำรวจความเสียหาย หลังจากนั้นได้มีการวางแผนเพื่อหาทางแก้ไขปัญหามีการบริหารจัดการน้ำเฉพาะหน้า การแบ่งน้ำเพื่อลดปัญหาการแย่งน้ำ และแก้ไขพื้นที่ขาดแคลนน้ำให้ม่น้ำสำหรับอุปโภคและน้ำที่ใช้เพื่อการเกษตร มีองค์การบริหารส่วนตำบลช่วงเปา เป็นผู้ทำหน้าที่ประสานงานรวบรวมเครือข่ายในการแก้ไขปัญหาภัยแล้ง โดยได้ขอความช่วยเหลือจากเครือข่ายภาครัฐ เช่น อำเภอจอมทอง (ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจแก้ไขปัญหาวิกฤตภัยแล้งอำเภอ) ให้เป็นผู้ประสานงานโครงการผ่านหน่วยงานต่างๆ ในการสนับสนุน

งบประมาณ เครื่องจักรกล สำหรับใช้ในการบรรเทาภัยแล้งดังกล่าว เพื่อเป็นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าในระยะแรก

ระยะที่ 2 การลงทุนการแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง

หลังจากที่เกิดการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าเบื้องต้นแล้ว ทางองค์การบริหารส่วนตำบลช่วงเปา มีหน้าที่ในการวางแผนที่จะเตรียมความพร้อมในการรับมือกับปัญหาภัยแล้งในอนาคต โดยการขออนุมัติงบประมาณในการดำเนินโครงการเพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้ง เช่น การจัดซื้อถังเก็บน้ำ จัดซื้อเครื่องสูบน้ำ ดำเนินโครงการเจาะบ่อน้ำบาดาล โครงการซ่อมแซมท่อส่งน้ำ โครงการปรับปรุงซ่อมแซมปะปาหมู่บ้านสร้างสถานีสูบน้ำด้วยพลังไฟฟ้า เป็นต้น

ระยะที่ 3 การแก้ไขปัญหาแบบกลุ่ม (การบริหารจัดการน้ำระยะยาว)

เมื่อองค์การบริหารส่วนตำบลช่วงเปา มีความพร้อมในการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ตามการดำเนินงานในระยะที่ 2 แล้วนั้น ในระยะที่ 3 จึงเป็นการแบ่งหน้าที่การทำงานของเครือข่ายในการดูแลและพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อแก้ปัญหาภัยแล้งในระยะยาว ในขั้นตอนนี้ได้แบ่งหน้าที่ออกเป็นสองส่วนตามอำนาจหน้าที่ของเครือข่ายที่สามารถทำได้ คือ 1) การดูแลแหล่งน้ำและการบริหารจัดการการใช้น้ำในตำบล โดย คณะกรรมการเหมืองฝาย / กลุ่มผู้ใช้น้ำ มีหน้าที่ในการบริหารจัดการน้ำ เป็นผู้ควบคุมการใช้น้ำและซ่อมแซมฝาย โดยมีกฎระเบียบในการเก็บค่าธรรมเนียม เพื่อใช้ในการดูแลรักษาแหล่งน้ำของตนเอง ซึ่งหากพบปัญหา หรือต้องการความช่วยเหลือ จะมีการประสานงานกับอบต.ช่วงเปาเพื่อขอคำปรึกษา หรือประสานงานขอความช่วยเหลือไปยังองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ต่อไป เพื่อขอสนับสนุนเครื่องจักรกลและกำลังคนในการดำเนินงานแก้ไขปัญหา 2) การพัฒนาแหล่งน้ำ และต้นทุนน้ำ โดยมีองค์กรภาครัฐและภาคเอกชนเป็นผู้ดูแลภารกิจดังกล่าว เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ สนับสนุนงบประมาณขุดลอกอ่างเก็บน้ำ สนับสนุน บุคลากรและเครื่องจักรในการขุดลอกทรายแม่น้ำปิง ขุดลอกลำห้วยและทางระบายน้ำ, หน่วยพัฒนาเคลื่อนที่ 36 ช่วยวางแผนพัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่ลงพื้นที่สำรวจข้อมูล ประชุมวางแผนจัดทำโครงการขุดอ่างเก็บน้ำเพื่อเป็นแหล่งน้ำสำรอง, การประสานส่วนภูมิภาคอำเภอจอมทอง ให้ความช่วยเหลือในการแนะนำ ให้คำปรึกษา และช่วยแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนในพื้นที่โดยการเสนอแนวทาง และแนะนำวิธีการใช้น้ำอย่างประหยัดให้กับประชาชน, บริษัท ซีพีเอฟ จำกัด (มหาชน) ภาคเอกชนที่ให้ความร่วมมือในการ

แก้ปัญหาภัยแล้งที่เกิดขึ้น เช่น การให้เกษตรกรที่อยู่ในพื้นที่รับน้ำสามารถใช้น้ำจากบ่อที่ผ่านการบำบัดมาใช้ในพื้นที่การเกษตรได้หากเกิดปัญหาภัยแล้งในอนาคต และมีการบริจาคกระสอบปุ๋ย อาหารสัตว์สำหรับการทำฝายชะลอน้ำเป็นประจำทุกปี

ทั้งนี้ จากการดำเนินงานร่วมกันของ **เครือข่ายป้องกันและบรรเทาภัยแล้งแบบบูรณาการ ภายใต้โครงการบริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืน** ทำให้เกิดโครงการต่าง ๆ ดังนี้

1. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำสำหรับอุปโภคและบริโภค ได้แก่ โครงการซ่อมแซมระบบประปาหมู่บ้าน การเจาะบ่อบาดาล ก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้าน การจัดซื้อเครื่องสูบน้ำ การเจาะบ่อบาดาลพร้อมระบบไฟฟ้า การจัดซื้อถังเก็บน้ำสำรอง

2. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร เป้าหมายเพื่อเพิ่มแหล่งน้ำต้นทุน และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำ ได้แก่ โครงการขุดลอกทรายแม่น้ำปิง โครงการขุดลอกอ่างเก็บน้ำจำนวน 15 แห่ง โครงการซ่อมแซมรางระบายน้ำ โครงการก่อสร้างสถานีสูบน้ำพลังไฟฟ้า โครงการก่อสร้างระบบน้ำคอนกรีตในการผันน้ำเข้าสู่พื้นที่การเกษตร โครงการน้ำเพื่อเกษตรร่วมกับ บริษัท ซีพีเอฟ จำกัด (มหาชน)

3. ส่งเสริมให้ประชาชนมีจิตสำนึกอนุรักษ์ ห่วงแหนทรัพยากรธรรมชาติ ได้แก่ โครงการก่อสร้างฝายชะลอน้ำความชุ่มชื้น , โครงการปลูกต้นไม้ ปลูกกล้วยไม้ , โครงการปลูกหญ้าแฝกตามแนวพระราชดำริ, โครงการรณรงค์ อนุรักษ์ พื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, โครงการอนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำและจัดหาพันธุ์ปลาปล่อยในแหล่งน้ำสาธารณะ, โครงการลดมลพิษในอากาศ และป้องกันหมอกควันไฟป่า, โครงการจัดทำแนวกันไฟ

ผลสำเร็จของโครงการที่องค์การบริหารส่วนตำบลช่วงเปา ร่วมกับเครือข่ายป้องกันและบรรเทาภัยแล้งแบบบูรณาการ ภายใต้โครงการบริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืน ท้องถิ่นสามารถบริหารจัดการน้ำด้วยตนเอง ลดการพึ่งพาภาครัฐ ประชาชนในพื้นที่มีน้ำใช้ 24,000 ลิตรต่อวัน ครอบคลุม 1,069 ครัวเรือน และมีน้ำในระบบประปาหมู่บ้านหมู่บ้านละ 30,000 ลิตร มีอ่างเก็บน้ำ จำนวน 15 อ่าง สามารถเก็บกักน้ำได้กว่า 2.37 ล้านลูกบาศก์เมตร ภายหลังการทำการระบบจัดการน้ำดังกล่าว ทำให้ไม่เกิดปัญหาเรื่องภัยแล้ง และส่งผลให้เกษตรกรที่ทำสวนลำไยมีรายได้จากผลผลิตลำไย ทั้งในและนอกฤดู จำนวน 419,850,000 บาทต่อปี

เครือข่ายโครงการศูนย์จำหน่ายสินค้าชุมชน กองทุนหมู่บ้านตำบลช่วงเปา

องค์การบริหารส่วนตำบลช่วงเปาได้ทำการศึกษาถึงสภาพปัญหาด้านสังคมในพื้นที่ พบว่าประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่มีฐานะยากจน มีหนี้สิน รายได้ต่ำไม่เพียงพอต่อการใช้จ่าย จากสภาพปัญหาดังกล่าว องค์การบริหารส่วนตำบลช่วงเปาได้ดำเนินโครงการมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตด้วยหลายโครงการ เช่น โครงการส่งเสริมอาชีพให้กลุ่มสตรีแม่บ้าน สร้างกลุ่มอาชีพต่างๆ ขึ้นเพื่อให้มีรายได้ การรณรงค์ลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน เป็นต้น คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นได้มีการประชุมหารือและเสนอแนวคิดเรื่องการจัดตั้งศูนย์จำหน่ายสินค้าของชุมชน ด้วยพื้นที่ของ อบต.ช่วงเปาเป็นทางผ่านถนนสาย 108 ที่นักท่องเที่ยวใช้เดินทางไปยังดอยอินทนนท์ แต่ยังมีข้อจำกัดเรื่องงบประมาณในการจัดตั้งศูนย์จำหน่ายสินค้า

ดังนั้น คณะผู้บริหาร อบต.ช่วงเปา ผู้นำชุมชน คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ได้มีการประชุมหารือ เพื่อหาแนวทางการดำเนินงานในการจัดตั้งศูนย์จำหน่ายสินค้าชุมชนดังกล่าว จึงได้ข้อสรุปว่า ให้มีการระดมทุนจัดตั้งศูนย์จำหน่ายสินค้าชุมชนตำบลช่วงเปาขึ้น โดยใช้งบประมาณจากเงินกองทุนหมู่บ้าน หมู่บ้านละ 500,000 บาท ด้วยข้อสรุปของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านที่ว่า **“ไม่ต้องการให้ประชาชนเป็นหนี้”** องค์การบริหารส่วนตำบลช่วงเปา จึงได้ประชุมวางแผน ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อดัดแปลงสภาพของเครือข่ายในพื้นที่ และประสานเครือข่ายภายนอกมาช่วยให้ก่อเกิดนวัตกรรม โครงการศูนย์จำหน่ายสินค้าชุมชนกองทุนหมู่บ้าน ตำบลช่วงเปา ตามแนวทางพระราชรัฐ

สมาชิกของเครือข่ายในการจัดตั้งศูนย์จำหน่ายสินค้าชุมชนตำบลช่วงเปา ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนตำบลช่วงเปา, กองทุนหมู่บ้านในเขตพื้นที่ตำบลช่วงเปาจำนวน 13 หมู่บ้าน, สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอจอมทอง, วิทยาลัยการอาชีพจอมทอง กศน.อำเภอจอมทอง วิทยาลัยชุมชนในพื้นที่ตำบลช่วงเปา, ร้านค้าเอกชนในพื้นที่ โดยมีวัตถุประสงค์หลักคือ เพื่อเป็นศูนย์กลางการจำหน่ายสินค้าของชุมชน เปิดช่องทางการสร้างรายได้ สร้างงาน สร้างอาชีพ โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและเป็นเจ้าของ เพื่อส่งเสริมและเพิ่มความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากตามแนวทางพระราชรัฐ ทั้งนี้เครือข่ายได้มีการทำงานร่วมกันตามบทบาทหน้าที่ต่อไปนี้

1. องค์การบริหารส่วนตำบลช่วงเปา ร่วมกับ กองทุนหมู่บ้านในเขตพื้นที่ตำบลช่วงเปา และสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอจอมทอง ได้ร่วมกันประชุมเพื่อวางแผนจัดทำโครงการจัดตั้ง ศูนย์จำหน่ายสินค้าชุมชนขึ้น โดยขอเงินสนับสนุนงบประมาณจากโครงการพระราชดำริกองทุนหมู่บ้าน หมู่บ้านละ 500,000 บาท โดยได้ให้คณะกรรมการระดับอำเภอ และระดับจังหวัดเป็นผู้อนุมัติ

2. เมื่อโครงการได้รับการอนุมัติงบประมาณแล้ว ได้มีการประชุมร่วมกันระหว่าง คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน อบต.ช่วงเปา สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอจอมทอง วิทยาลัยการอาชีพจอมทอง กศน.อำเภอจอมทอง วิสาหกิจชุมชนในพื้นที่ตำบลช่วงเปา ร้านค้าเอกชน ในพื้นที่ ร่วมกันวางแผนกลยุทธ์การบริหาร การจัดจำหน่ายสินค้า การบริหารงานงบประมาณ โดยแบ่งหน้าที่รับผิดชอบต่อโครงการในระยะยาวดังนี้

- กองทุนหมู่บ้านตำบลช่วงเปา ทำหน้าที่ในการสนับสนุนงบประมาณและบริหารงานร้านค้าชุมชน, องค์การบริหารส่วนตำบลช่วงเปา มีบทบาทให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา และตรวจสอบความถูกต้องในการดำเนินงาน โดยมีการแต่งตั้งบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลช่วงเปา ในการตรวจสอบบัญชีค่าใช้จ่ายและเป็นคณะติดตามประเมินผลนอกเวลาราชการ
- สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอจอมทอง มีบทบาทหน้าที่ในพิจารณากลไกตลาด แนะนำช่องทางการจำหน่าย ส่งเสริมอาชีพ เป็นที่ปรึกษา ช่วยวางแผนการบริหารจัดการ ร่วมกับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน
- วิทยาลัยการอาชีพจอมทอง เป็นสถาบันทางการศึกษาที่ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลช่วงเปา จัดอบรมให้ความรู้เรื่องการบริหารธุรกิจให้กับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน โดยการจัดอบรมการผลิตสินค้าให้ได้คุณภาพให้แก่กลุ่มวิสาหกิจชุมชน อบรมเชิงปฏิบัติการการส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน การออกแบบบรรจุภัณฑ์ เช่น โลโก้สินค้า นอกจากนี้ ยังได้จัดทำโครงการเปิดศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน ณ จุดบริการศูนย์จำหน่ายสินค้าชุมชน เป็นประจำในวันที่มีตลาดนัด(ทุกวันพุธ)

- ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จัดโครงการฝึกอบรมการทำลูกประคบ ยาหอม ยาหม่อง ให้กับกลุ่มอาชีพ และผู้สูงอายุ เพื่อเป็นสินค้าจำหน่ายในร้านค้าชุมชน
- ศูนย์วิจัยสมุนไพรภาคเหนือ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้ความรู้ในการส่งเสริมอาชีพกลุ่มแม่บ้านตำบลช่วงเปา ในการผลิตสินค้าสมุนไพรโล่ง และยาสีฟันจากต้นข่อย เป็นผลิตภัณฑ์ชุมชน พร้อมออกแบบบรรจุภัณฑ์ให้เป็นสินค้าชุมชนช่วงเปา
- บริษัท ซีพี (ประเทศไทย) จำกัด สาขาภาคเหนือ ให้คำปรึกษา คำแนะนำการบริหารจัดการ การส่งเสริมการขาย และให้ข้อมูลการวิเคราะห์แนวโน้มการพัฒนาตลาดในอนาคต

ทั้งนี้ ขั้นตอนการดำเนินงานของเครือข่ายมีขั้นตอนในการดำเนินงานดังนี้

1. ประชุมเครือข่ายเพื่อเตรียมโครงการตามนโยบายของรัฐ “โครงการประชารัฐ กองทุนหมู่บ้านละ 500,000 บาท ” และเขียนโครงการจัดตั้งศูนย์จำหน่ายสินค้าชุมชนกองทุนหมู่บ้านตำบลช่วงเปา ตามแนวทางประชารัฐ โดยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ผู้นำชุมชน พัฒนาชุมชนอำเภอจอมทอง และ องค์การบริหารส่วนตำบลช่วงเปา
2. ประชุมเครือข่าย เพื่อวางแผนการดำเนินงาน ปรับแก้ไขโครงการ และเสนอโครงการฯ โดย คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านเป็นผู้เขียนและปรับแก้โครงการ และมีองค์การบริหารส่วนตำบลช่วงเปาเป็นผู้ให้คำแนะนำ
3. คณะกรรมการระดับอำเภอ/จังหวัด พิจารณานุมัติ โดย พัฒนาชุมชนอำเภอเป็นผู้ประสานงาน
4. ประชุมเครือข่าย เพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารร้านค้าวิสาหกิจ ติดต่อบริษัทประสานงานสถานประกอบการเพื่อขอเช่าพื้นที่ดำเนินงานในการจัดตั้งศูนย์จำหน่ายสินค้าชุมชนฯ
5. ทำสัญญาเช่าพื้นที่เอกชนเพื่อดำเนินการจัดตั้งศูนย์จำหน่ายสินค้าชุมชนฯ

6. ปรับปรุง/ตกแต่งสถานที่ โดย กองช่าง องค์การบริหารส่วนตำบลช่วงเปา เป็นผู้เขียนแบบ และมีกลุ่มสตรี กลุ่มอาชีพ ผู้นำชุมชน ร่วมกันตกแต่งสถานที่
7. ประชุมเครือข่าย เพื่อแลกเปลี่ยน และแสดงความคิดเห็นในการส่งเสริมการตลาด การจำหน่ายสินค้า การจัดหาสินค้า และบริการวางจำหน่าย
8. เปิดตลาดวิสาหกิจชุมชน เพื่อจำหน่ายสินค้า
9. ประชุมคณะกรรมการร้านค้าวิสาหกิจชุมชนเพื่อวางแผนการส่งเสริมตลาดและติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานทุกเดือน

จากการร่วมมือกันของเครือข่ายการจัดตั้งศูนย์จำหน่ายสินค้าชุมชนกองทุนหมู่บ้านตำบลช่วงเปา ตามแนวทางประชารัฐนั้น ทำให้เกิดศูนย์จำหน่ายสินค้าวิสาหกิจชุมชนที่ชาวบ้านในระแวกใกล้เคียงสามารถนำสินค้ามาขายในพื้นที่ตลาดได้ ทำให้ชาวบ้านในพื้นที่หรือผู้สูงอายุ ไม่จำเป็นต้องเดินทางเข้าไปในเมืองเพื่อซื้อสินค้าอุปโภค และบริโภค โดยสามารถซื้อสินค้าดังกล่าวได้ที่ศูนย์จำหน่ายสินค้า ก่อให้เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ ทำให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการขายสินค้า และผู้ซื้อสินค้าก็ได้รับความสะดวกสบายในการเดินทางไปซื้อสินค้ามากขึ้นด้วย

องค์การบริหารส่วนตำบลพลับพลาไชย อำเภออุทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

ตำบลพลับพลาไชย อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี 72160
โทรศัพท์ 0-3549-5053 โทรสาร 0-3549-5053

ประชากร

11,861 คน (ชาย 5,873 คน หญิง 5,988 คน)

พื้นที่

136 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 14 หมู่บ้าน)

รายได้

57,817,113.15 บาท (ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้ เงินช่วยเหลือจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

13,941,018.00 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายพีระศักดิ์	มาตรศรี	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลพลับพลาไชย
2. นายชัยเรศ	จันทมา	ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลพลับพลาไชย
3. นางชัยวัลล์	แย้มสุข	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลพลับพลาไชย

สัดส่วนสมาชิกสภา

ชาย จำนวน 24 คน

หญิง จำนวน 3 คน

องค์การบริหารส่วนตำบลพลับพลาไชย ได้กำหนดกลยุทธ์ในการบริหารและจัดการงานให้ประสบผลสำเร็จโดยอาศัยแนวคิด **“การถักทอชุมชน”** เพื่อเสริมสร้างพลังและศักยภาพในการทำงานให้มีทั้งปริมาณและคุณภาพที่ดียิ่งขึ้น ด้วยความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายด้านต่างๆ ในทุกมิติของประชาสังคม ซึ่งล้วนแต่มีภารกิจ อำนาจและหน้าที่ที่เป็นของแต่ละหน่วยขององค์กร องค์การบริหารส่วนตำบลพลับพลาไชยเป็นผู้ที่ทำหน้าที่ประสานความร่วมมือ สร้างบรรยากาศและสภาวะที่เอื้อต่อการทำงานร่วมกัน สร้างให้เห็นประโยชน์ที่จะได้ร่วมกันในแต่ละฝ่าย เพื่อประโยชน์สูงสุดคือประโยชน์ของประเทศชาติและความผาสุกของประชาชน

องค์การบริหารส่วนตำบลพลับพลาไชย ได้มุ่งเน้นในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตในด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุและผู้พิการ ดูแลในเรื่องการศึกษาของเด็กและเยาวชน อีกทั้งสนับสนุนส่งเสริมทางด้านวัฒนธรรมประเพณีต่างๆ ซึ่งที่ผ่านมานั้นได้รับความร่วมมือร่วมใจเป็นอย่างดีจากภาคีเครือข่าย และประชาชน ในการร่วมกันพัฒนาท้องถิ่นให้มีความเจริญก้าวหน้าและยังมีส่วนราชการต่างๆ และหน่วยงานเอกชนอีกหลายหน่วยงาน ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ สนับสนุนกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นอย่างดี

การสร้างเครือข่ายในการทำงานและกระบวนกรมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ท้องถิ่น มีความสำคัญต่อการประสบผลสำเร็จในการบริหารและจัดการ โดยเฉพาะภารกิจที่มีความเชื่อมโยง และต้องใช้ความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน เช่น ภารกิจด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน ภารกิจด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตฯ เนื่องจากเป็นภารกิจที่ต้องดำเนินการด้วยความละเอียดรอบคอบ และต่อเนื่อง จึงจะบังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม และอาศัยความร่วมมือจากกลุ่มองค์กร ภาคีเครือข่าย ทั้งที่อยู่ในชุมชน และนอกชุมชน โดยเริ่มจากการสร้างเครือข่ายในการสร้างความเข้าใจชุมชนเป็นลำดับแรก เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการ และเอื้อต่อการดำเนินงานในพื้นที่ การพัฒนาบทบาทของผู้นำชุมชนให้มีความรู้ความเข้าใจ โดยการชักนำและโน้มน้าวใจให้บุคคลเหล่านี้ ให้ความร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนตำบลและหน่วยงานภาคีเครือข่าย ดำเนินงานด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่อง รวมถึงต้องขยายแนวร่วมในการ ดำเนินงานในรูปของเครือข่ายให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ในขั้นต่อไปเป็นการวางแผนการดำเนินการของแต่ละแห่งว่ามีแผนปฏิบัติการประจำปี หรือแผนระยะยาวในการดำเนินงานเรื่องใดบ้าง เพื่อให้ทุกฝ่าย ได้มีโอกาสบูรณาการ การทำงานร่วมกัน ได้ทำงานบริการหรือโครงการ/กิจกรรม ที่ดำเนินการในแต่ละช่วงของปี จากนั้นจึงเข้าสู่ขั้นตอนการร่วมมืออย่างเป็นทางการโดยการลงนามความ

ร่วมมือ เพื่อเปิดพื้นที่และมอบบทบาทให้ภาคีเครือข่ายแต่ละภาคส่วนได้ดำเนินการตามแผนงานต่อไป

ทั้งนี้ วิธีการสร้างเครือข่ายในการแก้ไขปัญหา หรือพัฒนาท้องถิ่น โดยให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน สิ่งสำคัญสิ่งหนึ่ง คือ การสร้างความเป็นเจ้าของร่วมกัน เพื่อให้เห็นคุณค่าและรัก ห่วงแทนในสิ่งที่ได้ทำ ตลอดจนร่วมกันรับผิดชอบต่อผลการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นด้วย ดังนั้นการจัดการเครือข่ายต่าง ๆ ให้เกิดการมีส่วนร่วม ในกระบวนการที่ประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้ตระหนักรู้ รับรู้ มีโอกาสเข้ามาแสดงบทบาท ทศนคติ และความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการพัฒนา ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจในการแก้ปัญหาชุมชนของตนเอง เป็นการเน้นการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์และความชำนาญ และมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารมีทักษะของประชาชนในการแก้ไขปัญหาพร้อมกับการจัดการภูมิปัญญาที่เหมาะสมชัดเจน โปร่งใส ต่อเนื่อง และเป็นระบบ ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลได้ดำเนินการบริหารจัดการเครือข่าย คือ ร่วมคิด ร่วมวิเคราะห์ ร่วมวางแผน ทดลองปฏิบัติ ลงมือดำเนินการ ทำซ้ำๆ ทำบ่อยๆ และการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยอาศัยการรับฟังความคิดเห็น ทำงานโดยอาศัยข้อมูล การศึกษาสภาพชุมชนและปัญหาจากชาวบ้าน และข้อเสนอแนะจากหน่วยงาน องค์กร กลุ่มภาคีเครือข่ายเป็นสำคัญจึงทำให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จ ที่เกิดจาก เทศบาล ชุมชน และประชาสังคม มีความสามัคคีส่งผลให้พื้นที่ชุมชนเกิดความเข้มแข็ง และนำไปสู่การแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน

สำหรับเครือข่ายและการดำเนินงาน ที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านการเสริมสร้างเครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลพลับพลาไชย ได้แก่

โครงการพลับพลาไชยต้นกล้า พัทธกิจป่าชุมชน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ทรงเล็งเห็นว่าการจัดป่าไม้นั้น เป็นต้นกำเนิดต้นน้ำที่สำคัญ การจัดการทรัพยากรป่าไม้ มีความเกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ทรัพยากรแหล่งน้ำ จึงทรงเน้นการอนุรักษ์และพัฒนาป่าต้นน้ำเป็นพิเศษ จากแนวพระราชดำริของพระองค์ก่อให้เกิดโครงการพัฒนา และบำรุงป่าไม้จำนวนมากมายทั่วประเทศ และที่มีอยู่แล้วให้คงอยู่สภาพเดิมเพื่อป้องกันอุทกภัยต่างๆ ที่เกิดขึ้นในขณะเดียวกันก็ถนอมน้ำไว้ใช้สำหรับหล่อเลี้ยงแม่น้ำลำธารด้วย ประกอบกับปัจจุบัน เกิดปัญหาเด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม อาจเกิด

ความเสี่ยงต่อการกระทำความผิดทางกฎหมายของเยาวชนในชุมชน ทั้งนี้ จึงได้จัดทำโครงการให้เด็กและเยาวชนนั้นใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เพื่อไม่ให้เกิดการมั่วสุมของเด็กและเยาวชน รวมถึงให้ห่างไกลจากปัญหายาเสพติดอีกด้วย

องค์การบริหารส่วนตำบลพลับพลายไชย ได้เล็งเห็นความสำคัญของปัญหาดังกล่าวที่กำลังจะเกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชนตำบลพลับพลายไชย จึงได้จัดทำโครงการ **“พลับพลายไชยต้นกล้า พื้ทักษ์ป่าชุมชน”** เพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ของเด็กและเยาวชนกับชุมชน ในการทำกิจกรรมสันทนาการเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับชุมชน โดยเริ่มจากบ้านหนองกร้อ หมู่ 11 ตำบลพลับพลายไชย อำเภออุทุมพร จันทบุรี ซึ่งมีพื้นที่เป็นทรัพยากรต้นน้ำและแหล่งอาหาร ในการประกอบอาชีพของชาวบ้านหนองกร้อและชาวตำบลพลับพลายไชย ซึ่งที่ผ่านมา กำลังเสื่อมโทรมจากการบุกรุกของประชาชนเข้ามาทำลาย ไม่มีการสอดส่องดูแล ส่งผลให้ต้นไม้อุดม แหล่งอาหารลดลง และฝนเริ่มทิ้งช่วง เมื่อมีฝนตกหนักก็เกิดน้ำป่าไหลหลาก จึงทำให้ชาวบ้านบริเวณดังกล่าวเดือดร้อน ทั้งนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลพลับพลายไชยได้กำหนดผู้รับผิดชอบโครงการดังกล่าว ได้แก่ กลุ่มเยาวชน **“พลับพลายไชยต้นกล้า พื้ทักษ์ป่าชุมชน”** หมู่ 11 ตำบลพลับพลายไชย คณะกรรมการป่าชุมชนบ้านหนองกร้อ หมู่ที่ 11 ตำบลพลับพลายไชย และเจ้าหน้าที่นักถักทอชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลพลับพลายไชย โดยการดำเนินงานตามโครงการดังกล่าว จำเป็นต้องอาศัยภาคส่วนต่างๆ ให้ความช่วยเหลือและเข้าร่วมเป็นภาคีเครือข่าย ดังนี้

- องค์การบริหารส่วนตำบลพลับพลายไชย สนับสนุนเจ้าหน้าที่และงบประมาณ
- กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัดสุพรรณบุรี สนับสนุนการประสานการอนุรักษ์พื้นที่ป่าชุมชน
- สำนักงานประสานงานป่าไม้จังหวัดสุพรรณบุรี สนับสนุนด้านให้ความรู้ภูมิปัญญาเกี่ยวกับพันธุ์ไม้ป่า พันธุ์กล้าไม้ป่า การประสานการอนุรักษ์พื้นที่ป่าชุมชน
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยแห่งชาติ (สกว.) สนับสนุนงบประมาณและกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนผ่านงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น
- มูลนิธิสยามกัมมาจล สนับสนุนงบประมาณและกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนผ่านโครงการนักถักทอชุมชน

- สถานีเพาะชำกล้าไม้จังหวัดสุพรรณบุรี สนับสนุนพันธุ์กล้าไม้ป่า
- สถานีเพาะชำกล้าไม้จังหวัดอุทัยธานี สนับสนุนพันธุ์กล้าไม้ป่า
- สำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภออุทุมพร สนับสนุนครูสอนนกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน รำกลองยาว ให้กับเด็กและเยาวชน
- ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ สาขาดอนคา สนับสนุนงบประมาณสร้างฝายชะลอน้ำ
- บริษัทลามาตรครี จำกัด สนับสนุนวัสดุ - อุปกรณ์ สร้างฝายชะลอน้ำ
- โรงไฟฟ้าอุทุมพรไบโอแมส สนับสนุนวัสดุ - อุปกรณ์ สร้างฝายชะลอน้ำ
- วัดเขาศีลสัก สนับสนุนด้านให้ความรู้ภูมิปัญญาเกี่ยวกับพันธุ์ไม้ป่า
- คณะกรรมการป่าชุมชนพวงนาค , บ้านพุน้ำร้อน และบ้านทุ่งดินดำ สนับสนุนด้านให้ความรู้ภูมิปัญญาเกี่ยวกับพันธุ์ไม้ป่า และเฝ้าระวังการบุกรุกป่าชุมชน

การดำเนินงานที่ได้รับการสนับสนุนจากเครือข่ายเหล่านี้ มีส่วนร่วมผลักดันให้เกิดกิจกรรมกับเด็กและเยาวชนในการเสริมสร้างพลังการปลูกต้นไม้ และด้านการอนุรักษ์ดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม โดยมีกลุ่มเด็กและเยาวชนพลับพลายไชยต้นกล้า พัททภษาชุมชน จำนวน 35 คน และยังมีผู้ใหญ่ใจดีบ้านหนองกร้อ จำนวน 30 คน รวมทั้งภาครัฐและเอกชนร่วมกันจัดทำโครงการปลูกป่าและสร้างฝายชะลอน้ำ โดยมีการจัดประชุมการวางแผนการดำเนินงานทุกวันเสาร์ก่อนเริ่มกิจกรรม 1 อาทิตย์ จากนั้นทำการดำเนินการตามความเหมาะสมของวัน เวลาที่จัดกิจกรรมว่าอยู่ในช่วงเทศกาลสำคัญใด เช่น วันพ่อ วันแม่ เป็นต้น

ผลสำเร็จจากการดำเนินงานโครงการดังกล่าว นอกจากจะทำให้เกิดผลสำเร็จอย่างยั่งยืนคือการไม่มีการบุกรุกป่าเพิ่มขึ้นและยังสะท้อนให้เห็นการสร้างเครือข่ายทั้งภาครัฐ เอกชน และภาคประชาสังคม ที่ต้องอาศัยความร่วมมือของชุมชนต่างๆ ทั้งชุมชนที่เป็นผู้ให้ประโยชน์และที่เป็นผู้ได้ประโยชน์จากป่า ให้เด็กและเยาวชนให้เห็นและเกิดแรงจูงใจในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ รวมถึงภาคีเครือข่ายต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำโครงการ ทำให้การดำเนินกิจกรรมการปลูกป่าเป็นไปอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม ส่งเสริมการเรียนรู้วิถีชุมชน ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อความเข้าใจและเห็นคุณค่าของการอนุรักษ์อย่างแท้จริงมาจนถึงปัจจุบัน

โครงการพลับพลายร่วมใจ สร้างความปลอดภัยทางถนน

จากสถานการณ์ความปลอดภัยทางถนนที่มีอุบัติเหตุร้ายแรงเพิ่มสูงขึ้นทุกปี ทำให้เกิดการรณรงค์ในการรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริม และสนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และในปี 2554 เป็นปีแห่งการเริ่มต้นทศวรรษแห่งความปลอดภัยทางถนน พ.ศ.2554 - 2563 ตามมติสมัชชาสหประชาชาติ และมติคณะรัฐมนตรี (29 มิถุนายน 2553) องค์การบริหารส่วนตำบลพลับพลายไชย ในฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น จึงได้ดำเนินการจัดทำโครงการ “พลับพลายร่วมใจ สร้างความปลอดภัยทางถนน ปีงบประมาณ 2560” ดำเนินกิจกรรมในช่วงเทศกาล เช่น เทศกาลปีใหม่และสงกรานต์ เพื่อเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุด้านจราจรทางถนนในพื้นที่ตำบลพลับพลายไชย

องค์การบริหารส่วนตำบลพลับพลาไชย ดำเนินการกิจกรรมปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีและเสริมสร้างวินัยจราจรให้กับประชาชน ก่อให้เกิดความร่วมมือในการสร้างความปลอดภัยบนท้องถนน และลดอุบัติเหตุ รวมถึงสร้างเครือข่ายในการดูแลช่วยเหลือผู้ประสบอุบัติเหตุให้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น โดยการดำเนินงานตามโครงการดังกล่าว จำเป็นต้องอาศัยภาคส่วนต่างๆ ให้ความช่วยเหลือและเข้าร่วมเป็นภาคีเครือข่าย ทำให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืนตามยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาความปลอดภัยทางถนน ยุทธศาสตร์ 5 E + 2 ประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านการบังคับใช้กฎหมาย (Enforcement) ได้รับการสนับสนุนจากเครือข่าย ได้แก่ สถานีตำรวจภูธรอุ้มทอง สนับสนุนกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจ บังคับใช้กฎหมาย การตั้งจุดตรวจและตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์ สำนักงานขนส่งจังหวัดสุพรรณบุรี ให้การสนับสนุนเจ้าหน้าที่และกำลังพล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนตั้งด้านตรวจช่วยกันคัดกรองในชุมชนอีกชั้น

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านวิศวกรรม (Engineering) ได้รับการสนับสนุนจากเครือข่าย ได้แก่ ฝ่ายวิศวกรรมจราจร โดยแขวงทางหลวง กรมทางหลวงชนบท เจ้าหน้าที่ตำรวจจากสถานีตำรวจภูธรอุ้มทอง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมมือกับชุมชน ช่วยกันปรับปรุงถนนหนทาง และระบบจราจร ป้าย สัญญาณไฟจราจร โดยการวิเคราะห์สาเหตุและพฤติกรรมเสี่ยงของผู้ขับขี่รถและสภาพพื้นที่จราจร

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการให้ความรู้ประชาสัมพันธ์ (Education) ได้รับการสนับสนุนจากเครือข่าย ได้แก่ ฝ่ายการประชาสัมพันธ์ โดยประชาสัมพันธ์จังหวัดสุพรรณบุรี สถานีวิทยุกระจายเสียง วิทยุชุมชน ร่วมกันประชาสัมพันธ์ ให้ข้อมูล ความรู้ เกี่ยวกับกฎและวินัยจราจร และมีการร่วมมือกับเครือข่ายจากภาคเอกชน ได้แก่ บริษัททรอยนต์ฮอนด้า ร่วมให้ความรู้แก่ประชาชน เพื่อดูแลรักษาสุขภาพและร่วมส่งเสริมคงไว้ ซึ่งศิลปวัฒนธรรมไทยอันดีงาม

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการบริการการแพทย์ฉุกเฉิน (Emergency Medical Service : EMS) ได้รับการสนับสนุนจากเครือข่าย ได้แก่ ฝ่ายการแพทย์และสาธารณสุข จากโรงพยาบาลอุ้มทอง และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลทั้ง 3 แห่ง คือ พลับพลาไชย บ้านมะขามเหนือ และบ้านเขาตอก เตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ ให้บริการรักษาพยาบาลแก่ผู้บาดเจ็บ ผู้ป่วยฉุกเฉิน อย่างเต็มศักยภาพ โดยจัดตั้งแพทย์ฉุกเฉิน โทร 035-495-000 เพื่อให้คนในชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียงสะดวกแก่การติดต่อเมื่อเกิดอุบัติเหตุ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านการประเมินผลและสารสนเทศ (Evaluation) ได้รับการสนับสนุนจากเครือข่าย ได้แก่ ฝ่ายรายงานข้อมูลประเมินผลลัพธ์ จากสายตรวจตำบลพลับพลาไชย และโรงพยาบาลอุ้มทอง เพื่อรายงานข้อมูลผู้บาดเจ็บ ผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนน และภาคส่วนต่างๆ เข้าร่วมประชุม รายงานผลการดำเนินงานเฝ้าระวัง เพื่อประเมินผลการแก้ไขปัญหา

ยุทธศาสตร์ที่ 6 ด้านความยั่งยืน การสร้างภาคีเครือข่ายในการเฝ้าระวังและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุในชุมชน ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วย สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้นำชุมชน ประธานเครือข่ายชุมชน สายตรวจตำบลพลับพลาไชย เจ้าหน้าที่ตำรวจจากสถานีตำรวจภูธรอุ้มทอง และอาสาสมัครอื่น ๆ ร่วมกันเฝ้าระวังไม่ให้เกิดอุบัติเหตุขึ้นอีกบ่อยครั้ง

ยุทธศาสตร์ที่ 7 การขยายและถ่ายทอดความรู้ โดยนำความรู้ในการแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุภัยที่ประสบความสำเร็จ รวมทั้งปัญหาและอุปสรรค นำมาขยายและถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ชุมชน หน่วยงาน และประชาชน ในการแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุในชุมชนที่มีความเสี่ยงเกิดอุบัติเหตุเพื่อลดความสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สินของคนในชุมชนโดยรับการสนับสนุนจากเครือข่าย ได้แก่ สำนักงานขนส่งจังหวัดสุพรรณบุรี โรงพยาบาลอุ้มทอง และสายตรวจตำบลพลับพลาไชย

ผลจากการดำเนินงานของเครือข่ายที่ผ่านมา ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลพลับพลาไชย นั้นมีสถิติการเกิดอุบัติเหตุลดลงจากเดิมอย่างมาก เพราะการร่วมมือกันจากทุกภาคส่วน โดยมีภาคีเครือข่ายร่วมกันดำเนินงาน และยังได้นำความรู้จากการดำเนินงานที่ประสบความสำเร็จไปพัฒนาให้ยั่งยืนอีกด้วย

โรงเรียนผู้สูงอายุเฉลิมพระเกียรติ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ในวโรกาสฉลองพระชนมายุ 5 รอบ

โรงเรียนผู้สูงอายุเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จัดตั้งขึ้นเนื่องในวโรกาสฉลองพระชนมายุ 5 รอบ เพื่อรักษาวัฒนธรรมประเพณีซึ่งได้จัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุ เริ่มดำเนินโครงการและกิจกรรม ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2558 เป็นต้นมา โดยองค์การบริหารส่วนตำบลพลับพลาไชย เริ่มดำเนินโครงการจากผู้สูงอายุในพื้นที่ ม.4

ต.พลับพลาไชย อ.อุ้มทอง จ.สุพรรณบุรี ภายใต้แนวคิด **“เปลี่ยนภาระให้เป็นพลัง”**

ปัจจุบัน ตำบลพลับพลาไชย อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี มีประชากรที่เป็นผู้สูงอายุ 1,803 คน ซึ่งที่ผ่านมา มีประชากรผู้สูงอายุในตำบลเพิ่มจำนวนขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้เผชิญกับปัญหาการขาดแคลนรายได้หรือรายได้ไม่พอแก่การดำรงชีพ รวมถึงความเสี่ยงจากการเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังต่างๆ ทำให้ผู้สูงอายุนั้นต้องเผชิญกับความทุกข์ทรมานอย่างมาก องค์การบริหารส่วนตำบลพลับพลาไชย จึงเล็งเห็นถึงความสำคัญของผู้สูงอายุ และก่อตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุขึ้น จัดการเรียนการสอนรูปแบบประยุกต์ สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้สัปดาห์ละ 1 วัน โครงการนี้เป็นการสนับสนุนให้ผู้สูงอายุได้พบปะ ได้ร่วมกิจกรรมกับเพื่อนผู้สูงอายุด้วยกันเองมากขึ้น

โรงเรียนผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลพลับพลาไชยร่วมกับภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ เอกชน และภาคประชาสังคม ได้จัดทำหลักสูตรต่างๆ ที่เป็นหลักสูตรสำหรับผู้สูงอายุ คือ **“หลักสูตรท้องถิ่น ตำบลพลับพลาไชย 2560”** ปัจจุบันมีจำนวนนักเรียน 90 คน ชาย 11 คน หญิง 79 คน โดยองค์การบริหารส่วนตำบลพลับพลาไชยได้ศึกษาดูงานหลักสูตรต้นแบบจากเครือข่ายที่สนับสนุนหลักสูตรผู้สูงอายุ ดังนี้

ลำดับ	หลักสูตร	จำนวนนักเรียน
1	ประยุกต์โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลห้วยม จ.เชียงราย	36
2	เขตสุขภาพที่ 5	60
3	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	70

ในการจัดการหลักสูตรผู้สูงอายุนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลพลับพลาไชยไม่สามารถดำเนินการได้ด้วยองค์กรเดียว จำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือและประสานงานกับหน่วยงานภายนอก องค์กรที่มีศักยภาพและความเชี่ยวชาญ รวมถึงภาคส่วนประชาชนในพื้นที่ มาร่วมกันพัฒนาและดำเนินการ ซึ่งประกอบด้วย

เครือข่าย	หน่วยงาน	บทบาทความรับผิดชอบ
ภาครัฐ ด้านการศึกษา	สำนักงานการศึกษาเอกชนระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภออุ้มทอง	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมและสนับสนุนด้านความรู้ การจัดการเรียนรู้ การสอน - ขับเคลื่อนการเรียนการสอนหลักสูตรผู้สูงอายุให้มีประสิทธิภาพ - สนับสนุนบุคลากรด้านวิชาการ ให้ผู้ขับเคลื่อนโรงเรียนผู้สูงอายุเข้ารับการอบรม
	วิทยาลัยการอาชีพอุ้มทอง	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมและสนับสนุนงานการฝึกอาชีพ สอนเรื่องวิชาการอาชีพ - สนับสนุนเครื่องมือและอุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้ ที่ทันสมัยแก่โรงเรียนผู้สูงอายุ - สนับสนุนบุคลากรด้านการฝึกอาชีพ
	โรงเรียนวัดโพธิ์เจริญ	<ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนคุณครู 2 ท่าน ได้แก่ <ol style="list-style-type: none"> 1. คุณครูประนอม โพธิ์ตระกูล ครูชำนาญการพิเศษ 2. คุณครูอุดม คำเรียง ครูชำนาญการพิเศษ
ภาครัฐ ด้านสาธารณสุข	โรงพยาบาลอุ้มทอง	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ กิจกรรมเกี่ยวกับสุขภาพผู้สูงอายุ - สนับสนุนการเรียนรู้อะไรและความรู้ด้านการปฐมพยาบาล การดูแลตนเองเบื้องต้นแก่ผู้สูงอายุ - ระดมทรัพยากร เช่น งบประมาณ เครื่องมือการแพทย์ - สนับสนุนเจ้าหน้าที่และบุคลากรในการสอนผู้สูงอายุ
	สำนักงานสาธารณสุข อำเภออุ้มทอง	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ ด้านการสอนผู้สูงอายุ - สนับสนุนวิทยากร และผู้ให้คำปรึกษา - จัดหลักสูตรแก่วิทยาการเพื่อนำมาสอน
	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ได้แก่ พลับพลาไชย, บ้านมะขามเหนือ, บ้านเขาทอก	<ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนด้านงานวิชาการ ความรู้ - ขับเคลื่อนงานเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุ - สนับสนุนบุคลากรเพื่อให้เป็นวิทยากรสอนในโรงเรียน

เครือข่าย	หน่วยงาน	บทบาทความรับผิดชอบ
ภาคประชาสังคม	วัดโสภารามาราม	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมและสนับสนุนด้านที่พึงทางจิตใจแก่ผู้สูงอายุ - ส่งเสริมและสนับสนุนหลักสูตร เช่น การทำสมาธิ สวดมนต์ - สนับสนุนด้านสถานที่ในการเรียนและกิจกรรมอื่นๆ นอกเหนือจากการเรียน - วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือในการเรียน - ให้ทุนและงบประมาณแก่โรงเรียน
	ชมรมผู้สูงอายุ ตำบลพลับพลาไชย	<ul style="list-style-type: none"> - ให้การสนับสนุนบุคลากรที่มีความรู้จากชมรมผู้สูงอายุ เช่น ครูชำนาญ พยาบาลชำนาญ เป็นต้น - สนับสนุนด้านวิชาการ การเรียนรู้วิชาการ - สนับสนุนทุนทรัพย์

ทั้งนี้ การดำเนินกิจกรรมที่ผ่านมาขององค์การบริหารส่วนตำบลพลับพลาไชย ได้พัฒนาโรงเรียนผู้สูงอายุอย่างต่อเนื่อง และยังเป็นเครื่องมือที่เชื่อมโยงการจัดการความรู้ในชุมชน และเป็นการเชื่อมโยงภาคีเครือข่ายต่างๆ ให้เกิดกิจกรรมเกี่ยวกับผู้สูงอายุอย่างเข้มแข็งและต่อเนื่อง ผลจากการพัฒนาผู้สูงอายุมาจนถึงปัจจุบัน สามารถนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนโดยการนำความรู้ที่ได้นั้นไปสอนเด็กและเยาวชนในชุมชนอีกด้วย รวมถึงนำความรู้ที่ได้นั้นต่อยอดเป็นการส่งเสริมภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่นให้ดำรงสืบต่อไป

องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

ตำบลนาโพธิ์ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดอุตรดิตถ์ 41150
โทรศัพท์ 0-4221-9917 โทรสาร 0-4221-9917

ประชากร

12,587 คน (ชาย 6,284 คน หญิง 6,303 คน)

พื้นที่

59 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 17 หมู่บ้าน)

รายได้

23,883,854.28 บาท (ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้ เงินช่วยเหลือจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

34,830,726.50 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายอำนาจ	อินทริราช	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์
2. นายวิจิตร	มีเงิน	ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์
3. นายณิชนพ	อุดมศิริภักดิ์	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์

สัดส่วนสมาชิกสภา

ชาย จำนวน 25 คน
หญิง จำนวน 9 คน

องค์การบริหารส่วนตำบลนาพู่ มีวิสัยทัศน์การพัฒนา คือ **“เศรษฐกิจพอเพียง บ้านเมืองน่าอยู่ รู้ค่าการศึกษา พัฒนาสุขภาพอนามัย”** โดยยึดหลักแนวทางพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่

- ส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็ง
- ส่งเสริมให้ประชาชนทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการบริหารงาน
- ร่วมมือและประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน
- ปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมการทำงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในรูปแบบบริหารราชการเชิงบูรณาการและหลักธรรมาภิบาล
- ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง
- ลดขั้นตอนและปรับเปลี่ยนแนวทางในการให้บริการเป็นแบบขั้นตอนเดียว รวดเร็ว ถูกต้อง

การดำเนินงานพัฒนาและการบริหารจัดการปัญหา ตลอดจนการสานต่อโครงการและกิจกรรมต่างๆ นั้น มักมีข้อจำกัดมากมายในการดำเนินการ อาทิ ข้อจำกัดด้านกฎหมาย ข้อจำกัดด้านงบประมาณ ข้อจำกัดด้านบุคลากร ข้อจำกัดด้านความเชี่ยวชาญเฉพาะ เป็นต้น ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลนาพู่ถือว่าข้อจำกัดเหล่านั้นล้วนเป็นสิ่งที่ท้าทายที่ต้องจัดการ แต่ในการจัดการนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลนาพู่ไม่สามารถแก้ไขได้ด้วยองค์กรเดียว จำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือและประสานงานกับหน่วยงานภายนอก องค์กรที่มีศักยภาพและความเชี่ยวชาญ รวมถึงภาคส่วนประชาชนในพื้นที่ มาร่วมกันพัฒนาและดำเนินการต่างๆ ในรูปแบบของภาคีเครือข่าย ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม

ดังนั้น ทุกขั้นตอนในกระบวนการทำงานและการบริหารงานพัฒนาในพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลนาพู่ จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมการทำงาน มีการปรับโลกทัศน์บุคลากร มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในงาน เพื่อให้เข้ากับสังคมตำบลนาพู่ในกระแสโลกปัจจุบัน โดยคำนึงถึงการประสานงานที่มีประสิทธิภาพพร้อมกับภาคีเครือข่ายภาคส่วนต่างๆ เป็นตัวกลางสำคัญที่จะขับเคลื่อนงานร่วมกับภาคีเครือข่ายเพื่อเป้าหมายให้ประชาชนมีความสุข มั่งคั่ง ยั่งยืน สืบไป

สำหรับเครือข่ายและการดำเนินงาน ที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านการเสริมสร้างเครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลนาพู่ ได้แก่

เครือข่ายจัดปัญหาโรคซึมเศร้าสำหรับผู้สูงอายุ ผ่านโรงเรียนผู้สูงอายุ

ในปี พ.ศ. 2558 องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ และวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์ ร่วมกันกำหนดให้พื้นที่ตำบลนาโพธิ์เป็นสถานที่ในการปฏิบัติฝึกงานจริงของนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 4 จำนวน 2 รุ่น รุ่นละ 120 คน ซึ่งการฝึกงานดังกล่าวมีกระบวนการเก็บข้อมูลมิติต่าง ๆ ในชุมชน ซึ่งจากการดำเนินการ พบว่า 17 หมู่บ้านของพื้นที่นาโพธิ์ มีผู้สูงอายุรวม 1,211 คน จากจำนวนประชากรทั้งหมด 11,691 คน คิดเป็นร้อยละ 10.36 และมีผู้สูงอายุจำนวน 968 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 80 อยู่บ้านตามลำพังในช่วงกลางวัน เนื่องจากสมาชิกวัยแรงงานมีความจำเป็นต้องเดินทางเข้าทำงานนอกพื้นที่เพื่อหารายได้ให้กับครอบครัว จากเหตุผลดังกล่าวก่อให้เกิดปัญหาสังคมแหงวงกลาง บางครอบครัวให้ผู้สูงอายุดูแลลูกหลาน ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพกายและสุขภาพจิตของผู้สูงอายุ จึงเป็นสาเหตุให้ผู้สูงอายุในตำบลนาโพธิ์มีความเสี่ยงต่อการเกิดโรคซึมเศร้าเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับข้อมูลจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุตรดิตถ์ ได้ทำการสำรวจในพื้นที่พบว่า ตำบลนาโพธิ์มีผู้สูงอายุที่มีโรคประจำตัวไม่ต่ำกว่า 1 โรคเป็นพื้นฐาน และยังมีภาวะเสี่ยงที่เป็นโรคซึมเศร้าอีกถึงจำนวน 49 ราย โดยส่วนใหญ่เป็นกลุ่มผู้สูงอายุที่ติดบ้านและติดเตียง

องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ ได้ตระหนักเห็นปัญหาดังกล่าว จึงได้ประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และประชาสังคม อาทิ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดอุตรดิตถ์ ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจังหวัดอุตรดิตถ์ บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดอุตรดิตถ์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีอุตรดิตถ์ การศึกษาานอกระบบและตามอัธยาศัยอำเภอพิบูลย์สาทรอุตรดิตถ์ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานประถมศึกษาเขตพื้นที่ ในตำบลนาโพธิ์ จำนวน 5 แห่ง สโมสรโรตารีอุตรดิตถ์ หอการค้าอุตรดิตถ์ กลุ่มข้าราชการบำนาญในตำบลนาโพธิ์ ชมรมผู้สูงอายุจังหวัดอุตรดิตถ์ สมาเด็กและเยาวชนในตำบลนาโพธิ์ สมาคมผู้สูงอายุจังหวัดอุตรดิตถ์ กลุ่มจิตอาสาในตำบลนาโพธิ์ ได้ร่วมปรึกษาหารือในการแก้ไขปัญหาโรคซึมเศร้าที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต และได้มีแนวทางในการแก้ไขปัญหาร่วมกัน โดยการก่อตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุ

ทั้งนี้ โรงเรียนผู้สูงอายุ ได้ขับเคลื่อนโดยเครือข่ายที่มีส่วนร่วมคิด ร่วมสร้าง ร่วมดำเนินการ โดยมีหลักคิดในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับวัยผู้สูงอายุ มีการดำเนินการร่วมในการกำหนด

หลักสูตรที่เหมาะสมกับบริบทในพื้นที่ ตลอดจนการเป็นวิทยากรจิตอาสาของเครือข่ายที่มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ในแต่ละด้าน ตลอดจนการนำบุคลากรในพื้นที่และระดมสรรพกำลังการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชน ทำให้การทำงานของเครือข่ายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผลจากการทำงานร่วมกันของเครือข่ายเกิดพลังขับเคลื่อนโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลนาพู่ ดังตาราง

เครือข่าย	หน่วยงาน	บทบาทความรับผิดชอบ
ภาครัฐ ด้านการศึกษา	การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัยอำเภอเพ็ญ	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมและสนับสนุนงานด้านวิชาการ การเรียนรู้ตลอดชีวิต ทั้งในและนอกระบบการศึกษา - สนับสนุนวิทยากรสันตนาการ ผีกออาชีพ ภาษา และเทคโนโลยี - ระดมทุน ทรัพยากร ศักยภาพ ในการขับเคลื่อนโรงเรียนผู้สูงอายุ
	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีอุตรธานี	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมและสนับสนุนงานด้านวิชาการ การวิจัย การพัฒนา การวัดผลประเมินผล กิจกรรมการเรียนรู้ การฝึกภาคปฏิบัติของคณะครูอาจารย์ นักศึกษา - สนับสนุนวิทยากรสันตนาการ การดูแลสุขภาพกายและสุขภาพจิต กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ ทักษะการดำรงชีวิตในสังคม - ระดมทุน ทรัพยากร ศักยภาพ ในการขับเคลื่อนโรงเรียนผู้สูงอายุ
	โรงเรียนสังกัดสำนักงานประถมศึกษาในพื้นที่ตำบลนาพู่	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมและสนับสนุนงานด้านวิชาการ การร่วมมือในชุมชน - สนับสนุนวิทยากรสันตนาการ กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ ทักษะการดำรงชีวิตในสังคม - ระดมทุน ทรัพยากร ศักยภาพ ในการขับเคลื่อนโรงเรียนผู้สูงอายุ

เครือข่าย	หน่วยงาน	บทบาทความรับผิดชอบ
ภาครัฐ ด้านสาธารณสุข	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบลบ้านหลวง	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ กิจกรรมการเรียนรู้ การดูแลสุขภาพกายและสุขภาพจิต ตลอดจนการป้องกัน การรักษา การส่งเสริมสุขภาพ - สนับสนุนวิทยากรสหสาขา การดูแลสุขภาพกายและสุขภาพจิต กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ ทักษะการดำรงชีวิตในสังคม - ระดมทุน ทรัพยากร ศักยภาพ ในการขับเคลื่อนโรงเรียนผู้สูงอายุ
	สาธารณสุขอำเภอเพ็ญ	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ กิจกรรมการเรียนรู้ การดูแลสุขภาพกายและสุขภาพจิต ตลอดจนการป้องกัน การรักษา การส่งเสริมสุขภาพ - สนับสนุนวิทยากรสหสาขา การดูแลสุขภาพกายและสุขภาพจิต กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ ทักษะการดำรงชีวิตในสังคม - ระดมทุน ทรัพยากร ศักยภาพ ในการขับเคลื่อนโรงเรียนผู้สูงอายุ
ภาครัฐ ด้านสังคมสงเคราะห์	สำนักงานพัฒนาสังคมและ ความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด อุดรธานี	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ กิจกรรมการเรียนรู้ ตลอดจนงบประมาณในการพัฒนาคุณภาพชีวิต การส่งเสริมอาชีพ การปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุ - สนับสนุนวิทยากรสหสาขา กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ ทักษะการดำรงชีวิตในสังคม สิทธิและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง - ระดมทุน ทรัพยากร ศักยภาพ ในการขับเคลื่อนโรงเรียนผู้สูงอายุ
	ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจังหวัด อุดรธานี	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ กิจกรรมการเรียนรู้ ตลอดจนงบประมาณในการช่วยเหลือผู้ยากไร้ การส่งเสริมอาชีพ ตลอดจนการพัฒนาอาชีพผู้สูงอายุ

เครือข่าย	หน่วยงาน	บทบาทความรับผิดชอบ
		<ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนวิทยากรสันตนาการ กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ ทักษะการดำรงชีวิตในสังคม สิทธิและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง - ระดมทุน ทรัพยากร ศักยภาพ ในการขับเคลื่อนโรงเรียนผู้สูงอายุ
	บ้านพักเด็กและครอบครัว จังหวัดอุดรธานี	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ กิจกรรมการเรียนรู้ ตลอดจนงบประมาณในการช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส ตลอดจนส่งเสริมกิจกรรมของสภาเด็กและเยาวชน ในการดำเนินกิจกรรมในโรงเรียนผู้สูงอายุ - สนับสนุนวิทยากรสันตนาการ กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ ทักษะการดำรงชีวิตในสังคม สิทธิและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง - ระดมทุน ทรัพยากร ศักยภาพ ในการขับเคลื่อนโรงเรียนผู้สูงอายุ
ภาคเอกชน	สโมสรโรตารีอุดรธานี	- ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์กิจกรรมโรงเรียนผู้สูงอายุ ประสานงานแหล่งเรียนรู้ วิทยากรจิตอาสา ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ
	หอการค้าอุดรธานี	- ส่งเสริมประชาสัมพันธ์กิจกรรมโรงเรียนผู้สูงอายุ ประสานงานแหล่งเรียนรู้ วิทยากรจิตอาสา ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ
ภาคประชาสังคม	กลุ่มข้าราชการบำนาญ ตำบลนาโพธิ์	- ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมโรงเรียนผู้สูงอายุ การขับเคลื่อนโรงเรียนผู้สูงอายุ การเป็นวิทยากรจิตอาสา บริหารจัดการโรงเรียนให้เกิดความเข้มแข็ง ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ ตลอดจนการปรับปรุงแนวทางการดำเนินกิจกรรม

เครือข่าย	หน่วยงาน	บทบาทความรับผิดชอบ
	ชมรมผู้สูงอายุตำบลนาโพธิ์	- ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมโรงเรียนผู้สูงอายุ การขับเคลื่อนโรงเรียนผู้สูงอายุ การเป็นวิทยากรจิตอาสาในด้านการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประสานปราชญ์ชาวบ้านด้านต่างๆ หมุนเวียนผลัดให้ความรู้ ประสานงานเผยแพร่กิจกรรมโรงเรียนผู้สูงอายุให้สมาชิกชมรมผู้สูงอายุในตำบลนาโพธิ์ได้รับข้อมูลข่าวสาร
	สมาคมผู้สูงอายุจังหวัดอุดรธานี	- ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมโรงเรียนผู้สูงอายุ การขับเคลื่อนโรงเรียนผู้สูงอายุ ประสานวิทยากรจิตอาสามาให้ความรู้ตามความเหมาะสม ประสานหน่วยงาน องค์กรภาครัฐ เอกชน สังคม เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมโรงเรียนผู้สูงอายุ
	สภาเด็กและเยาวชนตำบลนาโพธิ์	- เป็นจิตอาสาช่วยเหลือผู้สูงอายุในกิจกรรมโรงเรียนผู้สูงอายุ - เป็นวิทยากรจิตอาสาด้านการสนทนาและการกลุ่มสัมพันธ์ - กลุ่ม อพส. และอสม. ในตำบล เป็นจิตอาสาดูแลผู้สูงอายุ - ติดตามและคอยเฝ้าระวัง ดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเป็นโรคซึมเศร้า - เป็นวิทยากรจิตอาสาในการดูแลสุขภาพและการออกกำลังกาย

ปัจจุบัน จากการสำรวจโรงเรียนผู้สูงอายุ มีนักเรียนผู้สูงอายุ เป็นโรคซึมเศร้า จำนวน 20 คน และนักเรียนผู้สูงอายุปกติ จำนวน 398 คน รวม 408 คน โดยโรงเรียนผู้สูงอายุจะกำหนดช่วงเวลาในการจัดกิจกรรมโดยแบ่งออกเป็น 4 หลักสูตร ทำการศึกษาหลักสูตรละ 2 ปี และมีการเรียนการสอน เดือนละ 2 วัน วันละ 4 ชั่วโมง คือสัปดาห์ที่ 1 และสัปดาห์ที่ 3 ของเดือน ดังนี้

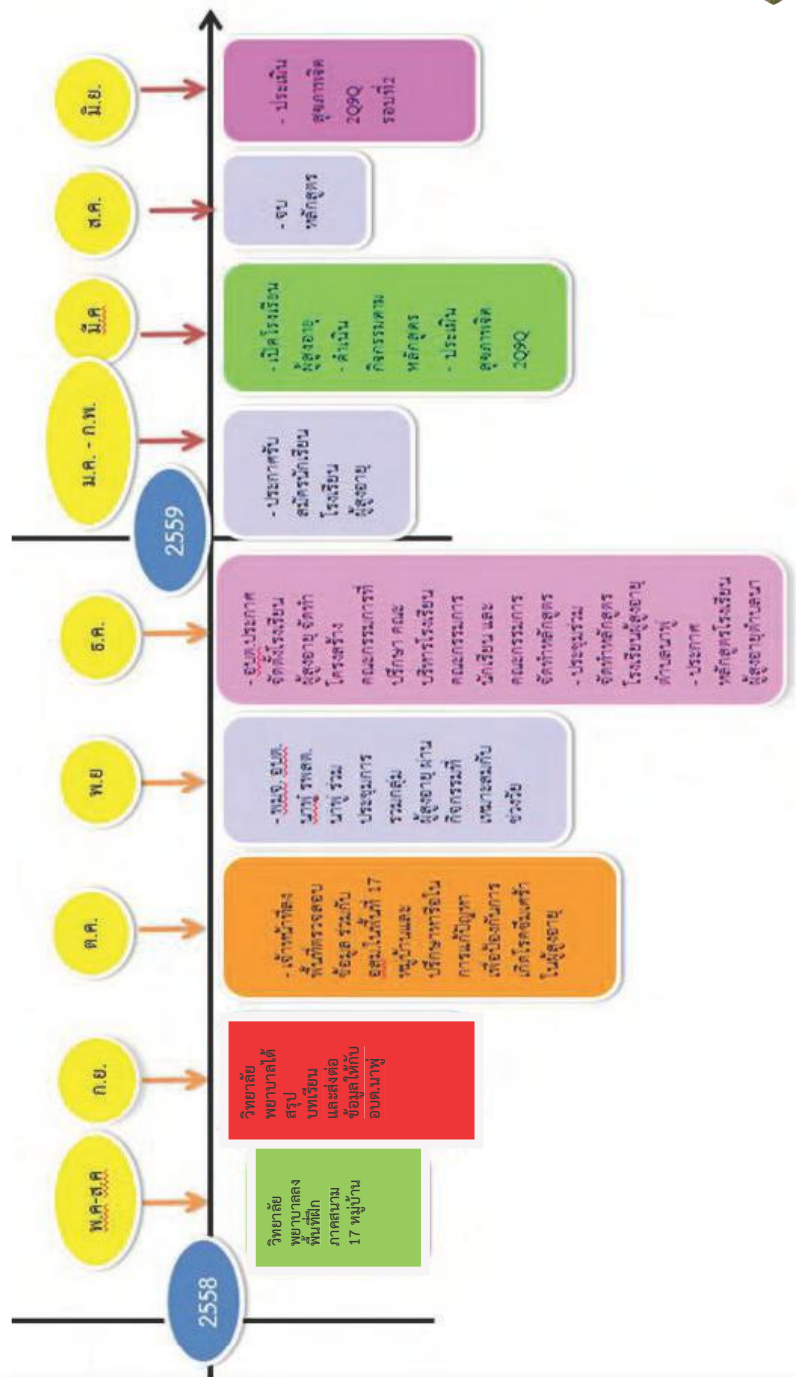

- 1) หลักสูตรประกาศนียบัตรผู้สูงอายุชั้นเยี่ยม (ปริญญาชีวิต ระดับตรี) ระยะเวลาการศึกษา 2 ปี จำนวน 36 วัน จำนวน 5 วิชา 144 ชั่วโมง
- 2) หลักสูตรประกาศนียบัตรผู้สูงอายุชั้นดีเยี่ยม (ปริญญาชีวิต ระดับโท) ระยะเวลาการศึกษา 2 ปี จำนวน 48 วัน จำนวน 6 วิชา 192 ชั่วโมง
- 3) หลักสูตรประกาศนียบัตรผู้สูงอายุชั้นยอดเยี่ยม (ปริญญาชีวิต ระดับเอก) ระยะเวลาการศึกษา 2 ปี จำนวน 49 วัน จำนวน 7 วิชา 200 ชั่วโมง
- 4) หลักสูตรเรียนรู้ตลอดชีวิต (ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์) เรียนรู้ตลอดชีวิต

วิธีการและกิจกรรมการเรียนของหลักสูตรจะเป็นการศึกษาโดยการสัมมนา บรรยาย อภิปราย ฝึกภาคปฏิบัติ การนำเสนอ กิจกรรมสัมพันธ์ การพบปะ การศึกษาดูงานนอกสถานที่ การปฏิบัติจริง โดยวิทยากรจากจิตอาสาเครือข่ายภาครัฐ เอกชน และประชาสังคม นอกจากนี้จะมีการเก็บข้อมูลภาวะซึมเศร้าของนักเรียนโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลนาพู่ ด้วยแบบคัดกรองโรคซึมเศร้า 2 คำถาม (2Q) และแบบคัดกรองโรคซึมเศร้า 9 คำถาม (9Q) (หลังทำกิจกรรม) พร้อมสรุปผลโดยมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้ สิ่งที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานของโรงเรียนผู้สูงอายุในรอบปีที่ผ่านมา ก่อให้เกิดผลดีแก่ผู้สูงอายุและพื้นที่นาพู่โดยรวม ดังนี้

- เกิดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน
- เกิดกิจกรรมตรวจสอบสุขภาพให้กันและกันของนักเรียน
- นักเรียนมีเป้าหมายในการเรียนรู้ เกิดการกระตุ้นในตัวเองเสมอ
- มีกิจกรรม จิตบำบัดด้วยกิจกรรมสังคมผู้สูงอายุ
- ผู้สูงอายุมีจิตอาสาที่สูงขึ้น สามารถเข้ากับสังคมได้ดี กล้าแสดงออกในทางที่ดี มีจิตบริการสาธารณะที่สูงขึ้น

เครือข่ายบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน

“ชุมชนสะอาด”

เขตตำบลนาพู่มีจำนวนหลังคาเรือน 3,612 หลัง ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลนาพู่ให้บริการจัดเก็บและกำจัดในอัตรา 10 บาทต่อเดือน แต่ก็ยังมีปัญหาเรื่องการจัดเก็บล่าช้า เพราะสัปดาห์หนึ่งจะจัดเก็บขยะจากถังขยะหน้าบ้านได้หนึ่งครั้ง ช่วงที่ขยะมีปริมาณมาก ขยะมักล้นถัง และการนำเปียของขยะในถัง รวมทั้งการปะปนกันของขยะอันตราย ก่อให้เกิดการปนเปื้อนสภาวะแวดล้อมที่บ่อนำจัดขยะขององค์การบริหารส่วนตำบลนาพู่ ซึ่งเป็นปัญหาที่ประชาชนร้องเรียนอยู่บ่อยครั้ง และทำยที่สุดปริมาณขยะไม่ได้ลดลงแต่กลับเพิ่มปริมาณมากขึ้นเรื่อยๆ ในปี พ.ศ.2557 สมัชชาสุขภาพตำบลนาพู่ ได้มีมติเห็นชอบธรรมนูญสุขภาพที่ผ่านการประชาคมจากหลังคาเรือนในพื้นที่ 17 หมู่บ้านในตำบลนาพู่ นำไปสู่การเข้าร่วมอบรมหลักสูตรการจัดการสุขภาพชุมชน ของผู้นำชุมชนและคณะกรรมการธรรมนูญสุขภาพ โดยเครือข่ายร่วมสร้างชุมชนท้องถิ่นน่าอยู่ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ นอกจากนี้ ผู้นำชุมชนยังได้เข้าร่วมฝึกอบรมด้านการจัดการสุขภาพชุมชน ของมหาวิทยาลัยดอนแก้วสร้างสุข นอกจากนี้ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค 9 และสำนักงานสิ่งแวดล้อมอุดรธานี ยังได้เลือกเอาพื้นที่ตำบลนาพู่ในการให้ความรู้ในการจัดการขยะในกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

จากการอบรมผนวกกับการถอดบทเรียนพื้นที่ตนเองเทียบเคียงพื้นที่ตัวอย่างดอนแก้ว สุดท้ายตำบลนาพู่พบรากเหง้าของปัญหาที่สำคัญ คือ ประชาชนขาดความตระหนักในการคัดแยกขยะที่ต้นทางจากที่บ้าน องค์การบริหารส่วนตำบลนาพู่ จึงประสานกับหน่วยงานต่างๆ ได้แก่ กลุ่มโรงเรียนนาพู่ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค 9 สำนักงานสิ่งแวดล้อมอุดรธานี มหาวิทยาลัยดอนแก้ว สำนักงานหลักประกันสุขภาพเขต 8 โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาพู่ บ้านหลวง โรงพยาบาลอำเภอเพ็ญ ที่ทำการปกครองอำเภอเพ็ญ ชมรมคัดแยกขยะตำบล และภาคเอกชนในพื้นที่ ร่วมกันเข้ามาเป็นภาคีเครือข่าย โดยมีการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสามารถแบ่งเป็นกลุ่มภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ดังนี้

- **ภาครัฐ** จำนวน 9 หน่วยงาน ประกอบด้วย กลุ่มโรงเรียนนาโพธิ์ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค 9 สำนักงานสิ่งแวดล้อมอุดรธานี มหาวิทยาลัยขอนแก่น สำนักงานหลักประกันสุขภาพเขต 8 โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาโพธิ์ บ้านหลวง โรงพยาบาลอำเภอเพ็ญ ที่ทำการปกครองอำเภอเพ็ญ สำนักงานส่งเสริมสุขภาพ เขต 3 โดยมีวัตถุประสงค์คือการสนับสนุนความร่วมมือ การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ความรู้ การบริหารจัดการการคัดแยกขยะและศึกษาดูงานหน่วยงานที่ประสบความสำเร็จ การสนับสนุนงบประมาณ การประสานงานกับหน่วยงานภายนอก การสนับสนุนบุคลากรในกิจกรรมต่อเนื่อง เป็นต้น
- **ภาคเอกชน** จำนวน 4 ห้างร้าน ประกอบด้วย ได้แก่ แก้วเจริญการช่าง บริษัท พีทีจี เอ็นเนอยี จำกัด (มหาชน) บริษัท เอ็น วาย เมดิคอล 2013 จำกัด และร้านสมปองค้าไม้ โดยมีวัตถุประสงค์คือการให้เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่เป็นแหล่งเรียนรู้ตัวอย่าง
- **ภาคประชาสังคม** จำนวน 3 หน่วยงาน ประกอบด้วย กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ชมรมคัดแยกขยะตำบลนาโพธิ์ และกลุ่มชุมชนต้นแบบเทศบาลเมืองหนองสำโรง โดยมีวัตถุประสงค์คือ การสนับสนุนทำหน้าที่จิตอาสา การประชาสัมพันธ์โครงการและเผยแพร่ความรู้การบริหารจัดการขยะต้นทาง การบริหารจัดการขยะโดยชุมชนเพื่อชุมชน เพื่อเพิ่มมูลค่าภายใต้คณะกรรมการบริหารจัดการขยะชุมชน

ทั้งนี้ การดำเนินงานของเครือข่าย ได้เริ่มต้นให้มีพื้นที่เป้าหมายคือ หมู่ที่ 10 บ้านดอนแดง ซึ่งมีจำนวนครัวเรือนรวม 90 ครัวเรือน ซึ่งผลปรากฏว่ามีประชาชนเข้าร่วมโครงการฯ ทำการคัดแยกขยะที่ต้นทางจากที่บ้าน ในครั้งนี้รวม 70 ครัวเรือน คิดเป็น 77 เปอร์เซ็นต์จากผู้เข้าร่วมโครงการทั้งหมด นอกจากนี้ เพื่อเป็นการปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนในพื้นที่ตระหนักในปัญหาและมีจิตสำนึกเกี่ยวกับการคัดแยกขยะ ทางเครือข่ายยังได้จัดให้มีการโครงการคัดแยกขยะที่โรงเรียน โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นโรงเรียนทั้งหมดที่อยู่ในพื้นที่

จากกิจกรรมการคัดแยกที่กล่าวมาเบื้องต้น ภาคีเครือข่ายยังจัดให้มีกิจกรรมต่างๆ เพื่อเป็นการต่อยอดการดำเนินงานให้มีความยั่งยืน ดังนี้

- จัดตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการขยะระดับชุมชน และทำให้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ประชาชน ที่คัดแยกขยะที่ต้นทางในบ้านของตนเอง โดยไม่ผลักรถรูดู่งคม
- กำหนดวิธีการการรับซื้อขยะ การจำหน่ายขยะ การจัดทำบัญชีต่างๆ
- ขยายการให้ความรู้แก่ประชาชน นักเรียนและเยาวชนในโรงเรียน ในการคัดแยกขยะต้นทาง ได้แก่ เศษใบไม้ เศษกิ่งไม้ ขยะเปียกจากเศษอาหาร ขยะทั่วไป และขยะรีไซเคิลที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินได้
- ติดต่อประสานงานกับร้านค้าที่รับซื้อขยะ โดยมีการตกลงราคาที่รับซื้อที่เป็นธรรม ทั้งสองฝ่าย

ผลจากการดำเนินงานของเครือข่าย ทำให้เกิดผลที่เป็นรูปธรรมแก่ตำบลนาพู่ ได้แก่

- 1) ลดปริมาณขยะในชุมชนได้ถึงร้อยละ 40
- 2) มีขยะอินทรีย์ที่สามารถใช้เป็นปุ๋ยหมักใช้ในครัวเรือนเพิ่มขึ้น
- 3) โรงเรียนบ้านศรีบุญเรือง เป็นโรงเรียนดีเด่นการคัดแยกขยะในกลุ่มนาพู่ ทำให้นักเรียนมีรายได้จากการจำหน่ายขยะ และพัฒนาสู่การมีธนาคารขยะโรงเรียน
- 4) นักเรียนมีการคัดแยกขยะจากที่บ้าน หรือขยะในที่สาธารณะประโยชน์ เช่นริมถนน หมู่บ้าน หรือขยะในโรงเรียน เก็บสะสมแล้วนำขายให้กับธนาคารขยะ เงินรายได้จากการขายขยะของนักเรียนเป็นการสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัว
- 5) โรงเรียนสามารถลดขยะได้ ถึงร้อยละ 30
- 6) หมู่ที่ 10 บ้านดอนแดงได้รับรางวัลที่ 1 หมู่บ้านการจัดการขยะ ระดับตำบล ประจำปี 2560
- 7) คณะกรรมการหมู่บ้าน หมู่ที่ 10 บ้านดอนแดง ได้รับรางวัลท้องถิ่นที่มีกระบวนการพัฒนาพฤติกรรมด้านนวัตกรรมการจัดการขยะโดยชุมชนมีส่วนร่วม ประจำปี 2559

องค์การบริหารส่วนตำบลยางซึก อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

ตำบลยางซิ่นก อำเภอเข็ญใน จังหวัดอุบลราชธานี 34150

โทรศัพท์ 0-4522-3101 โทรสาร 0-4522-3101

ประชากร

4,914 คน (ชาย 2,457 คน หญิง 2,457 คน)

พื้นที่

48.5 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 10 หมู่บ้าน)

รายได้

15,420,812.24 บาท (ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้ เงินช่วยเหลือจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

38,518,393.24 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายเทียน	แผลงฤทธิ์	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลยางซิ่นก
2. นายบุญกุล	วรรณทวี	ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลยางซิ่นก
3. นางรัตนภรณ์	พันธ์เลิศ	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลยางซิ่นก

สัดส่วนสมาชิกสภา

ชาย จำนวน 17 คน

หญิง จำนวน 3 คน

องค์การบริหารส่วนตำบลยางซิ่นก เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก เป็นชุมชนแบบชนบท ประชาชนที่อยู่อาศัยส่วนใหญ่เป็นเด็กและผู้สูงอายุมากกว่าคนวัยทำงาน มีพื้นที่มีการใช้ประโยชน์ด้านการทำเกษตรกรรม การทำนาทำไร่ เห็นได้จากประชาชนในตำบลยางซิ่นก ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและรับจ้างทั่วไป วิถีชีวิตของประชาชนให้ความสำคัญต่อประเพณี วัฒนธรรมและวันสำคัญทางศาสนาอย่างมาก สภาพสังคมมีลักษณะเป็นแบบพึ่งพาอาศัย พบปะพูดคุยตามวิถีชาวบ้าน ด้วยเหตุนี้ การประสานงานหรือการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนสามารถดำเนินการได้อย่างคล่องตัว **ความโดดเด่นด้านการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลยางซิ่นกใช้หลักการบริหารงาน ดังนี้**

หลัก “คน” เป็นศูนย์กลางในการพัฒนา กล่าวคือ ประชาชนเป็นจุดเน้นของการพัฒนา เพื่อให้เป็นคนในชุมชนเกิดการพัฒนาและเน้นให้มีการส่งเสริมให้มีความรู้ พัฒนาความสามารถให้เป็นผู้นำที่เชี่ยวชาญเพื่อนำความรู้ที่มีเชื่อมโยงไปยังหน่วยงานอื่นๆ เกิดการขับเคลื่อนงาน เน้นให้คนในชุมชนสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมผ่านกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ สอนให้คนมีทักษะในการรับฟังเสียงสะท้อนปัญหาระหว่างสมาชิกด้วยกันเองจากเวทีประชาคม ทหาทงออกร่วมกันหากพบเจอปัญหาและร่วมกันหาทางแก้ไขปัญหภายในพื้นที่

หลักการสร้างเสริม “คุณธรรม จริยธรรมและการอนุรักษ์วัฒนธรรม” เป็นฐานคิดสำคัญที่องค์การบริหารส่วนตำบลยางซิ่นกยึดถือ ใช้วิธีการการสร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรม และการอนุรักษ์วัฒนธรรมของท้องถิ่นผ่านกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ ให้เกิดเป็นองค์ความรู้และผลักดันเรื่องคุณธรรมและจริยธรรมให้กลายเป็นมาตรฐานการทำงานและปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตของคนในชุมชนให้ดีขึ้น รวมทั้งให้ชุมชนได้มีที่พึ่งทางใจเมื่อเกิดปัญหาในชีวิต สร้างมิติการพัฒนาจิตใจอันเป็นการปลูกฝังความเอื้ออาทรและการช่วยเหลือซึ่งกันและกันของชุมชนในตำบลยางซิ่นก สร้างความสามัคคี ความหวงแหนของทุนทางสังคม และตอกย้ำให้คนในชุมชนได้ตระหนักถึงคุณค่าและวัฒนธรรมที่ยังเหลืออยู่ เกิดความรู้สึกรักและภูมิใจในความเป็นวัฒนธรรมของตนและประเพณีของชุมชนยางซิ่นก

หลักการ “พึ่งพาตนเองด้วยทุนทางสังคม” ของชุมชน กล่าวคือ สังคมภายในตำบลยางซิ่นกดำเนินชีวิตตามวิถีธรรมชาติ และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นทุนทางสังคม เน้นชีวิตความเป็นอยู่แบบพอเพียง ชุมชนนำอยู่อาศัยใกล้ชิดธรรมชาติ มีสุขทั้งทางกายและจิตใจ มีหลักธรรมและจริยธรรมเป็นหลักการสำคัญในการดำเนินชีวิต ดังวิสัยทัศน์ตำบลยางซิ่นก

“ตำบลน้อยอยู่ เคียงคู่คุณธรรม เน้นนำการมีส่วนร่วม ครบถ้วนวิถีเศรษฐกิจพอเพียง” โดยบริหารงานควบคู่กันระหว่างการค้นหาศักยภาพและการอนุรักษ์ทุนทางสังคมของชุมชน ไม่ปล่อยให้มีการใช้ทุนทางสังคมมากเกินไปจนละเลยการดูแลรักษาทุนทางสังคมเหล่านี้ให้ยังคงมีคุณค่า ที่สำคัญ คือ การพึ่งพาตนเองจากฐานทรัพยากรของตนเองทำให้สามารถออกแบบแนวทางการจัดการกับสถานการณ์ต่างๆ ตามอัตลักษณ์ของตนเองได้ ทั้งนี้ก็เพื่อให้คนในชุมชนมีความเชื่อมั่นในความสามารถของชุมชนในการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน สร้างเสริมความสามัคคีในชุมชน เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน

หลักการ “รับฟังปัญหา ข้อเสนอแนะ” ของชุมชน ปัญหาและเสียงสะท้อนที่เกิดขึ้นจากเวทีประชาคมทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลยกขึ้นก่อนนำมาใช้เป็นหลักสำคัญก่อนที่จะดำเนินการกิจกรรมหรือโครงการใดๆ ที่มีผลกระทบต่อวิถีชีวิตและคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน เป็นเวทีแห่งการแก้ไขปัญหาระหว่างสมาชิกในชุมชน สามารถปรึกษาหารือร่วมกันเพื่อช่วยกันคิดและค้นหาทางออกไม่ให้เกิดเป็นปัญหาบาดหมางและทำลายความสัมพันธ์ระหว่างกัน กล่าวได้ว่า การรับฟังปัญหาและข้อเสนอแนะของชุมชนคือแหล่งการเรียนรู้ การทำความเข้าใจที่มาของปัญหาอย่างลึกซึ้ง สร้างฐานการเรียนรู้ร่วมกันเพราะคนในชุมชนได้แลกเปลี่ยนข้อมูล การรับฟังแนวความคิดของชุมชนร่วมกัน พร้อมใจกันให้ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหา เมื่อทั้งสองฝ่ายรับรู้ข้อมูลและสามารถเข้าถึงข้อมูลการทำงานแล้วย่อมทำให้ชุมชนสามารถจัดการตนเองได้มากกว่าที่จะสั่งการหรือใช้อำนาจบังคับทางกฎหมาย หลักการดังกล่าวทำให้ประชาชนรู้สึกว่าการบริหารส่วนตำบลยกขึ้นก็คือคนในครอบครัวเดียวกัน สามารถไว้วางใจได้ ให้ความร่วมมือกับทางองค์การบริหารส่วนตำบลยกขึ้นอย่างดีเสมอมา เชื่อมั่นในการทำงานจนก่อให้เกิดความใกล้ชิดและรู้สึกผูกพัน

สำหรับเครือข่ายและการดำเนินงานที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศด้านการเสริมสร้างเครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลยกขึ้น ได้แก่

โครงการธนาคารน้ำใต้ดิน

จุดเริ่มต้นของโครงการธนาคารน้ำใต้ดินริเริ่มขึ้นจากสภาพปัญหาพื้นที่ไม่เพียงพอในช่วงฤดูแล้งโดยเป็นพื้นที่ได้รับผลกระทบภัยแล้งจำนวนทั้งสิ้น 18,814 ไร่ ประกอบกับน้ำบาดาลที่ขุดเจาะมาสำหรับอุปโภคและบริโภคเป็นน้ำที่คุณสมบัติไม่ได้มาตรฐาน มีปัญหาน้ำเค็มในพื้นที่บ้านยางซึ้งก จำนวน 3 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ 1, หมู่ 2, หมู่ 10 บ้านยางซึ้งก และยังมีปัญหาน้ำเป็นสนิมเหล็กในพื้นที่อีก จำนวน 3 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านผักแว่น หมู่ 3, หมู่ 4 และบ้านโพนสิน หมู่ 5 นอกจากนี้พบน้ำกร่อยเป็นสนิมเหล็กอีกจำนวน 3 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านคำสมอ หมู่ 7, หมู่ 9 และบ้านหนองใหญ่ หมู่ 8 กล่าวได้ว่า ตำบลยางซึ้งกประสบปัญหาเรื่องน้ำอุปโภคและบริโภคเกือบร้อยละ 90 ของพื้นที่ ซึ่งถือได้ว่าเป็นปัญหาที่รุนแรงเพราะประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรม เช่น การทำนา ปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ การประกอบอาชีพดังกล่าวมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้น้ำตลอดทั้งปี

ดังนั้น นายเทียน แผลงฤทธิ์ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลยางซึ้งกจึงได้เริ่มหาวิธีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยการค้นหาข้อมูลทางสื่อเกี่ยวกับนวัตกรรมการผันน้ำจากผู้เชี่ยวชาญอย่างเร่งด่วน และพบว่ามีการดำเนินงานโครงการเกี่ยวกับธนาคารน้ำใต้ดินของท่านเจ้าคุณสมานสิริปญโญแห่งสถาบันเทวศาศนคุณ วัดอาฮงศิลาวาส จังหวัดบึงกาฬ จึงติดต่อประสานงานไปเพื่อขอศึกษาข้อมูลและวิธีการทำธนาคารน้ำใต้ดิน ท่านเจ้าคุณสมานสิริปญโญได้แนะนำวิธีการ หลักการดำเนินงาน และแนะนำให้นายเทียน แผลงฤทธิ์ ไปศึกษาดูงานที่เทศบาลตำบลศรีวิเชียร และองค์การบริหารส่วนตำบลเก่าขาม อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี เพราะเป็นท้องถิ่นที่ดำเนินการธนาคารน้ำใต้ดินเช่นเดียวกัน ต่อมาในเดือนกันยายน 2559 ท่านเจ้าคุณสมานสิริปญโญได้มอบหมายให้พระปลัดสุเมตต์ นายโกวิทย์ ดอกไม้ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนน้ำยืนวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี นายชาติศรี ศรีวิชาฐา นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเก่าขาม อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี พร้อมทีมงานได้เข้ามาให้ความรู้ด้านการจัดทำธนาคารน้ำใต้ดิน รวมทั้งติดตามสนับสนุนด้านวิชาการและแนวทางเทคนิคของการทำธนาคารน้ำใต้ดินอย่างใกล้ชิด จนทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลยางซึ้งกสามารถดำเนินการในพื้นที่จริงได้ในวันที่ 26 เดือนธันวาคม 2559

วิธีการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างเครือข่ายขององค์การบริหารส่วนตำบลยางซึ้งกที่โดดเด่น คือ การที่สมาชิกในชุมชน เครือข่ายจากภาคส่วนต่างๆ ได้แก่ วัด หน่วยงานราชการ องค์การ

ปกครองส่วนท้องถิ่นใกล้เคียงเห็นชอบที่จะไม่ดำเนินการตามลำพัง แต่เสนอแนะให้ประสานงานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับน้ำเข้ามาร่วมตรวจสอบน้ำก่อนจัดทำโครงการธนาคารน้ำใต้ดินเพื่อสร้างมาตรฐานการทำงานและให้การรับรองว่าน้ำที่จะใช้นั้นมีมาตรฐานในการอุปโภคบริโภค สามารถนำมาใช้ในการประกอบอาชีพได้ โดยองค์การบริหารส่วนตำบลยางซึ้งกเริ่มทำการสำรวจพื้นที่เพื่อเตรียมความพร้อมในการดำเนินงานธนาคารน้ำใต้ดิน รวมทั้งเก็บตัวอย่างน้ำในพื้นที่บ้านผักแว่น หมู่ 3 ส่งตรวจที่ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 10 อุบลราชธานี จากการสำรวจพื้นที่ พบว่าต้องดำเนินการจัดทำธนาคารน้ำใต้ดิน 2 บ่อ คือ บ่อหลัก (สะอาดน้ำ) และบ่อลม (บ่อชาร์จ) โดยบ่อหลักที่เป็นบ่อน้ำผุดสำคัญ คือ หนองใหญ่ หมู่ 8 ไหลผันไปยังพื้นที่ที่รับประโยชน์ได้จำนวน 625 ไร่ ซึ่งได้แก่ บ้านคำสมอ หมู่ 7 บ้านหนองใหญ่ หมู่ 8 และบ้านคำสมอหมู่ 9 ส่วนบ่อที่สองคือ บ่อลมหรือบ่อชาร์จนั้น สภากองการการบริหารส่วนตำบลยางซึ้งกได้อนุมัติงบประมาณสนับสนุนให้ดำเนินงานตามโครงการธนาคารน้ำใต้ดินในหมู่ 1 จำนวน 2 บ่อ บนพื้นที่ส่วนตัวของสมาชิกชุมชนจำนวน 2 ราย โดยมีพื้นที่ที่รับประโยชน์จากธนาคารน้ำใต้ดิน จำนวน 1,250 ไร่ ได้แก่ บ้านยางซึ้งก หมู่ 1, หมู่ 2 ส่วนบ่อลมในหมู่ 10 อีกจำนวน 2 บ่อ บนพื้นที่ส่วนตัวของสมาชิกชุมชนจำนวน 1 ราย โดยมีพื้นที่ที่รับประโยชน์จากธนาคารน้ำใต้ดิน จำนวน 625 ไร่ ได้แก่ บ้านยางซึ้งก หมู่ 2, หมู่ 10 หลังจากการสำรวจพื้นที่และได้ข้อมูลเรียบร้อยแล้วทางคณะกรรมการดำเนินงานโครงการธนาคารน้ำใต้ดินจึงประสานแผนไปยังสำนักงานทรัพยากรน้ำ ภาค 11 จังหวัดอุบลราชธานี เพื่อทำการขุดเจาะบ่อหลักในหมู่ 8 เป็นบ่อแรกและดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม

ความสำเร็จขององค์การบริหารส่วนตำบลยางซึ้งกนั้นถือว่าเป็นการสร้างธนาคารน้ำใต้ดินที่มาจากความยินยอมของสมาชิกในชุมชนเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำและแบ่งปันผลประโยชน์ให้แก่พื้นที่ที่ได้รับความเดือดร้อน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้งบประมาณส่วนตัวของสมาชิกในชุมชนจำนวน 2 ราย ในการลงทุนขุดบ่อธนาคารน้ำใต้ดินจำนวน 80,000 บาทและจำนวน 22,000 บาท ภายใต้ความเชื่อมั่นและเล็งเห็นประโยชน์ในภาพรวมสำหรับตำบลยางซึ้งก และถือว่าการสร้างนวัตกรรมเป็นแห่งแรกของอำเภอเขื่องใน เพราะเป็นท้องถิ่นแห่งแรกในจังหวัดอุบลราชธานีที่ดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำในพื้นที่ดังกล่าว ปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบลยางซึ้งกยังมีแผนงานที่จะดำเนินการเพิ่มธนาคารน้ำใต้ดินให้ครอบคลุมพื้นที่ตำบลยางซึ้งกตลอดจนพื้นที่ใกล้เคียงเพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้ง ดินเค็ม น้ำเหลืองจากสนิมเหล็ก ความสำเร็จของโครงการดังกล่าวมีเครือข่ายที่เข้าร่วมดำเนินการ ได้แก่

1. เครือข่ายท้องถิ่น ได้แก่ เทศบาลตำบลศรีวิเชียร และองค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอท้ายเหมือง จังหวัดอุบลราชธานี ให้การสนับสนุนองค์การบริหารส่วนตำบลยางซึ้ง เป็นแหล่งศึกษาดูงาน สนับสนุนวิทยากรธนาคารน้ำใต้ดินและเป็นพี่เลี้ยงในการดำเนินงานธนาคารน้ำใต้ดินให้กับตำบลยางซึ้ง รวมทั้งแลกเปลี่ยนข้อมูลทางด้านวิชาการในการทำธนาคารน้ำใต้ดิน
2. สำนักงานทรัพยากรน้ำ ภาค 11 จังหวัดอุบลราชธานี สนับสนุนเครื่องจักรกลเพื่อขุดเจาะธนาคารน้ำใต้ดินซึ่งเป็นบ่อหลักและเป็นสะดือน้ำในพื้นที่หนองใหญ่ หมู่ 8 เป็นบ่อแรกของตำบลยางซึ้ง
3. ท่านเจ้าคุณสมานสิริปัญญา และพระปลัดสุเมหต์ จากสถาบันนิเทศศาสนคุณ ให้การสนับสนุนแนวความคิดและข้อมูลทางด้านหลักการ วิธีการ และด้านวิชาการพร้อมทั้งร่วมติดตามประเมินผลโครงการอย่างต่อเนื่อง
4. ผู้แทนคณะกรรมการหมู่บ้านจาก 10 หมู่บ้าน กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพชุมชนระดับตำบล ร่วมเป็นคณะกรรมการดำเนินงานโครงการธนาคารน้ำใต้ดิน โดยเข้าร่วมสำรวจพื้นที่ ลงมือติดตามการดำเนินงานในโครงการ
5. กำหนดผู้ใหญ่บ้านและชาวบ้านตำบลหนองเหล่าและชาวบ้านตำบลศรีสุข อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี ที่มีพื้นที่ใกล้เคียงและติดกับธนาคารน้ำใต้ดินเข้าร่วมให้ความคิดเห็นและยินยอมในการสนับสนุนโครงการดังกล่าว และดำเนินการร่วมสำรวจพื้นที่เพื่อเรียนรู้ประโยชน์และวางแผนสร้างความร่วมมือในการบริหารจัดการน้ำในอนาคต

โครงการกิจกรรมนกอุรุรักษ์น้อย งานฐานทรัพยากรท้องถิ่นเพื่อสนองพระราชดำริ โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

จากปัญหาการบุกรุกพื้นที่ชายป่าหนองสองพี่น้องเพื่อการทำไร่และปลูกต้นยางพารา บนเนื้อที่ 475 ไร่ระหว่างปี 2554-2555 และปัญหาขบวนการลักลอบตัดไม้ในป่าชุมชนจนต้นไม้ที่มีอายุหลายร้อยปีหายไปนั้น ในเบื้องต้นองค์การบริหารส่วนตำบลยางซึ้งกได้ริเริ่มการสำรวจบริเวณพื้นที่ป่าและขอให้ชาวบ้านที่รูกำลังพื้นที่ป่าได้หยุดการบุกรุกและแผ้วถางป่าชุมชน พร้อมกับการจัดทำโครงการทำถนนดินโดยรอบแนวเขตผืนป่า จากปัญหาดังกล่าวนี้เองจึงเป็นที่มาของแนวคิดของเครือข่ายในโครงการที่ต้องการให้เกิดการอนุรักษ์ป่าอย่างยั่งยืน องค์การบริหารส่วนตำบลยางซึ้งกต้องเร่งแก้ไขปัญหาและรีบดำเนินการไปยังภาคีเครือข่ายจึงได้ประสานความร่วมมือระหว่างกันเพื่อขับเคลื่อนงานด้านการอนุรักษ์ป่าชุมชน ด้วยการจัดทำโครงการจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่นเพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในปี 2558 กล่าวได้ว่าเป็นโครงการที่สอดคล้องกับปัญหาของการทำลายป่าชุมชนในพื้นที่ตำบลยางซึ้งกในช่วงระยะเวลานั้น

อย่างไรก็ดี หากจะทำให้พื้นที่ป่าได้รับการอนุรักษ์ควบคู่กันไปด้วยก็จะเป็นพลังส่วนหนึ่งในโครงการเพื่อให้กลุ่มเด็กเหล่านี้ได้เกิดความรู้สึกในท้องถิ่นด้วยจึงจะเกิดผลสำเร็จอย่างยั่งยืน จึงได้ผนวกโครงการใส่ใจร่วมพัฒนาการดูแลเด็กปฐมวัยสู่ชุมชนเข้มแข็งซึ่งเป็นโครงการที่ริเริ่มมาจากองค์การบริหารส่วนตำบลยางซึ้งกและได้รับงบประมาณสนับสนุนจากสำนักสร้างเสริมสุขภาพชุมชน สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) มาดำเนินการเป็น **“โครงการกิจกรรมนกอุรุรักษ์น้อย งานฐานทรัพยากรท้องถิ่นเพื่อสนองพระราชดำริ โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี”** โดยโครงการกิจกรรมนกอุรุรักษ์น้อยฯ มาตรฐานกิจกรรมร่วมกับ 9 เครือข่าย

วัตถุประสงค์เพื่อจัดฐานข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่นโดยให้เด็กปฐมวัยเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมร่วมกับเด็กนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา ที่สำคัญ **การจัดทำฐานข้อมูลดังกล่าวจะผลักดันให้เด็กในชุมชนเกิดจิตสำนึกรักท้องถิ่น**ภายใต้แนวคิดที่ต้องการปลูกฝังให้เด็กซึ่งเป็นวัยทองของ

การเรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัวได้อย่างรวดเร็ว ได้ศึกษาเรียนรู้ และปลูกฝังให้ตระหนักถึงความสำคัญ ของทรัพยากรท้องถิ่นที่มีอยู่ในชุมชน ทั้งทรัพยากรทางธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ตลอดจนวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณีอันดีงาม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประวัติศาสตร์ความเป็นมาและภูมิหลัง ของชุมชนที่มีคุณค่าควรแก่การอนุรักษ์ และให้เด็กเกิดความรัก ความผูกพันห่วงแหนและ ภาคภูมิใจในชุมชนท้องถิ่นของตนเอง นอกจากนี้ ยังชวนให้เด็กดำเนินการจัดเก็บข้อมูล ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ประวัติทางวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สำคัญในพื้นที่ ระหว่างการลงพื้นที่สำรวจฐานทรัพยากรท้องถิ่นอีกเพื่อทำให้เด็กกลุ่มนี้ภาคภูมิใจในอัตลักษณ์ของ ตนเอง

กระบวนการดำเนินโครงการ มีการบูรณาการกิจกรรมให้เด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และเด็กประถมศึกษาได้เรียนรู้งานฐานทรัพยากรท้องถิ่นทั้ง 6 ด้าน ที่สำคัญ ได้แก่

1. งานปกป้องทรัพยากรท้องถิ่น
2. งานสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากรท้องถิ่น
3. งานปลูกรักษาทรัพยากรท้องถิ่น
4. งานอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรท้องถิ่น
5. งานศูนย์ข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น
6. งานสนับสนุนการจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น

ความโดดเด่นของโครงการนี้ คือ ความร่วมมือของเครือข่ายที่ผลักดันเรื่องการจัดทำฐาน ข้อมูลป่าชุมชนจนกระทั่งได้ประโยชน์ที่สำคัญแก่ท้องถิ่น กล่าวคือ ข้อมูลฐานทรัพยากรของตำบล ยางขึ้นได้แก่ พืชในพื้นที่ป่าปกปัก การติดตามสปรองจันชนิดแก่พืชและสัตว์ในพื้นที่ การค้นพบ สัตว์แปลกและหายาก การจัดทำทะเบียนวิถีชีวิตในรอบปีโดยระบุเดือนประเพณีบุญสำคัญต่างๆ ในพื้นที่ การจัดทำทะเบียนโบราณสถานและโบราณคดีในชุมชน รวมทั้งยังเป็นโครงการที่เกิดขึ้น โดยเห็นกอนุรักษ์น้อยนี้เป็นแห่งแรกของประเทศไทย

เครือข่ายสำคัญที่เข้ามาขับเคลื่อนในโครงการ มีบทบาทและหน้าที่การดำเนินงาน ดังนี้

1. องค์การบริหารส่วนตำบลยางซึ้ง ในฐานะผู้ริเริ่มและประสานงานหลักและเชื่อมโยงระหว่างเครือข่ายมีหน้าที่ในการจัดประชุม ฝึกอบรม สนับสนุนงบประมาณเกี่ยวกับโครงการ กิจกรรมหน้ากอนุรักษ์น้อย

2. เครือข่ายวิชาการ ได้แก่ โรงเรียนเชียงใหม่พิทยาคาร อำเภอเชียงใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี และมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี มีบทบาทหลักทางด้านวิชาการ เป็นพี่เลี้ยงและวิทยากร สนับสนุนงานด้านวิชาการฐานข้อมูล ได้แก่ งานด้านการเป็นวิทยากรงานพฤกษศาสตร์โรงเรียน สนับสนุนแนวคิดและวิธีการในการจัดทำฐานข้อมูลทางพันธุกรรมพืชและสัตว์ วิธีการบันทึกข้อมูล ประวัติศาสตร์ชุมชน ตลอดจนการให้ข้อมูลด้านการจัดทำทะเบียนพันธุ์พืช การดองพืช การดองสัตว์ ทะเบียนภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น

3. เครือข่ายนักอนุรักษ์น้อย ได้แก่ โรงเรียนระดับประถมศึกษาจำนวน 5 แห่งและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำนวน 5 แห่ง สำหรับโรงเรียนประถมศึกษามีครูประถมศึกษาทำหน้าที่ในการคัดเลือกนักอนุรักษ์น้อยจำนวน 253 คน เข้าร่วมโครงการ ส่วนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำนวน 5 แห่งขององค์การบริหารส่วนตำบลยางซึ้ง มีครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก ทำหน้าที่ในการตัดสินใจเลือกเด็กปฐมวัยเข้ามาเป็นนักอนุรักษ์น้อยจากระดับชั้นอนุบาล 2 และอนุบาล 3 จำนวน 122 คน และเก็บรวบรวมข้อมูลกิจกรรม ติดตามและประเมินผล พร้อมทั้งรายงานผลการทำกิจกรรมให้เครือข่ายและองค์การบริหารส่วนตำบลยางซึ้งรับทราบความคืบหน้าในการดำเนินงาน โดยนักอนุรักษ์ทั้งสองเครือข่ายดำเนินกิจกรรมสำคัญ ได้แก่

- กิจกรรมการสำรวจพันธุ์พืชในป่าปกปัก
- กิจกรรมการทำความสะอาดรอบป่าปกปัก
- กิจกรรมการติตรหัสพืชในป่าปกปัก
- กิจกรรมการสำรวจข้อมูลด้านอาชีพในชุมชน
- กิจกรรมการสำรวจข้อมูลด้านวัฒนธรรม ประเพณี ในชุมชน
- กิจกรรมการสำรวจข้อมูลด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น

- กิจกรรมการสำรวจข้อมูลด้านโบราณสถาน โบราณวัตถุในชุมชน และกิจกรรมพักษาศาสตร์ในโรงเรียน

4. เครือข่ายผู้สูงอายุ ได้แก่ โรงเรียนผู้สูงอายุ สภาวัฒนธรรมตำบลยางซึก เป็นแหล่งเรียนรู้ของนักอนุรักษ์น้อยโดยเฉพาะอย่างยิ่งการถ่ายทอดวัฒนธรรมและภูมิปัญญา ตลอดจนศิลปะ วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่นในฐานะข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น

5. เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน มีบทบาทสำคัญในการเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้ ถ่ายทอดศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น และภูมิปัญญาท้องถิ่น และยังเป็นวิทยากรประจำป่า ปกป้อง ร่วมสำรวจและรวบรวมทรัพยากรท้องถิ่นกับนักอนุรักษ์น้อยระหว่างการลงพื้นที่

6. เครือข่ายท้องถิ่น ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน 10 หมู่บ้าน ดำรงตำแหน่งเป็นคณะกรรมการป่าชุมชน อาสาสมัครพิทักษ์ป่า ซึ่งแต่ละท่านจะแบ่งหน้าที่ในการเป็นผู้เชี่ยวชาญและผู้ให้ข้อมูลงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น 6 ด้าน ทำหน้าที่ร่วมทำกิจกรรมและร่วมเก็บข้อมูลกับนักอนุรักษ์น้อย

7. เครือข่ายร่วมท้องถิ่น ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลโนนโพน อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี มีบทบาทในการเป็นแหล่งศึกษาดูงานและช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน และแลกเปลี่ยนข้อมูลในการจัดทำงานฐานทรัพยากรท้องถิ่นให้องค์การบริหารส่วนตำบลยางซึก

8. เครือข่ายพลเมือง ได้แก่ อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนและผู้ปกครองเด็กนักเรียน โดยอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนทำหน้าที่เป็นอาสาสมัครพิทักษ์ป่า อำนวยความสะดวกในการลงพื้นที่ป่าให้แก่ักอนุรักษ์น้อยระหว่างการเก็บงานฐานข้อมูล ส่วนผู้ปกครองเด็กนักเรียนมีบทบาทเป็นผู้ช่วยระหว่างการลงพื้นที่ ซึ่งทั้งสองฝ่ายจะลงดำเนินการทำกิจกรรมเก็บข้อมูลพร้อมกันกับนักอนุรักษ์น้อยในแต่ละครั้ง

9. เครือข่ายศาสนา ได้แก่ พระภิกษุจากวัดบ้านคำเสมอ วัดป่าดงบ้านตาด วัดเหนือยางซึก มีบทบาทเป็นวิทยากรประจำแหล่งเรียนรู้ด้านวัฒนธรรม ประเพณี ประวัติศาสตร์ โบราณคดี โบราณวัตถุ เพื่อถ่ายทอดความรู้และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมประเพณีให้แก่ักอนุรักษ์น้อย

ผลสำเร็จที่โดดเด่นจากการดำเนินโครงการนี้เห็นได้อย่างชัดเจนวัดผลได้จากการที่ตำบลยางซึกไม่มีกรลักลอบเนื่องจากชาวบ้านที่เคยรุกป่าพื้นที่ป่าได้ช่วยเฝ้าระวังพวกลักลอบตัดไม้

หยุดการรุกร้าพื้นที่ชายป่าได้ 100 % นอกจากนี้ เด็กตำบลยางซิ่นก็ได้ลงไปศึกษาแหล่งเรียนรู้และได้ประสบการณ์จริงของสิ่งแวดล้อมในตำบล จนขยายผลครอบคลุมถึงการจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรที่สำคัญของท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรมเกิดเป็นผลลัพธ์ต่อชุมชนและต่อนักอนุรักษ์น้อย ดังนี้

ผลลัพธ์ที่เกิดกับชุมชน

1. สามารถหยุดการรุกร้าพื้นที่ชายป่าได้จนไม่มีการลักลอบเนื่องจากชาวบ้านที่เคยรุกร้าพื้นที่ป่าได้ช่วยเฝ้าระวังพวกลักลอบตัดไม้เป็นประจำ
2. เกิดป่าทดแทนจากการปลูกป่าจนกระทั่งเกิดป่าชุมชนจากการประกาศให้ป่าหนองสองพี่น้องเป็นป่าชุมชนหนองสองพี่น้อง ในปี พ.ศ. 2557 และมีคณะกรรมการดูแลรักษาป่าชุมชนโดยคณะกรรมการบ้านยางซิ่นก หมู่ 1 ขึ้น
3. เกิดป่าปกป้องพันธุกรรมพืชโดยการประกาศให้ป่าชุมชนหนองสองพี่น้องเป็นป่าปกป้องพันธุกรรมพืช ตามโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เมื่อวันที่ 8 เดือนสิงหาคม พ.ศ.2559
4. เกิดป่าชุมชนที่เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
5. มีกิจกรรมที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้เด็กและเยาวชนได้เรียนรู้ได้ในพื้นที่ป่า
6. เกิดนักอนุรักษ์น้อยจากรุ่นสู่รุ่นที่จะส่งต่อแนวคิดในการเป็นรากฐานของนักอนุรักษ์ทรัพยากรทางธรรมชาติของท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

ผลลัพธ์ที่เกิดกับเด็ก

1. เด็กได้ศึกษาแหล่งเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมธรรมชาติในชุมชนของตนเองและได้ประสบการณ์จริงในการรวบรวมฐานข้อมูลทรัพยากรและเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตประจำวัน

2. เด็กได้รับการส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ทั้งด้านร่างกาย ด้านอารมณ์จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญาผ่านการศึกษารียนรู้เกี่ยวกับธรรมชาติ พันธุ์พืช สัตว์ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ประเพณีสำคัญในท้องถิ่น
3. เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้สูงอายุ ประชาชนชาวบ้าน และนักเรียนรุ่นพี่ประถมศึกษา
4. เด็กได้ตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรท้องถิ่นและได้เรียนรู้ทรัพยากรท้องถิ่นในชุมชนมีจิตสำนึกรักท้องถิ่น
5. เด็กปฐมวัยได้รับการถ่ายทอดการฟ้อนนกกาบบัวและได้สืบสานประเพณีการฟ้อนนกกาบบัวซึ่งเป็นวัฒนธรรมประจำตำบลยางขึ้นก

รายชื่อคณะกรรมการ
พิจารณาคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่น
เพื่อรับ “รางวัลพระปกเกล้า” ประจำปี 2560

1. ศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย	กรรมการที่ปรึกษา
2. ศาสตราจารย์พิเศษนรินทร์ เศรษฐบุตร	ประธานกรรมการ
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรทัย ก๊กผล	รองประธานกรรมการคนที่ 1
4. รองศาสตราจารย์ ดร.นิยม รัฐอมฤต	รองประธานกรรมการคนที่ 2
5. อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น หรือผู้แทน	กรรมการ
6. ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน หรือผู้แทน	กรรมการ
7. เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือผู้แทน	กรรมการ
8. เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ หรือผู้แทน	กรรมการ
9. ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือผู้แทน	กรรมการ
10. ศาสตราจารย์ ดร.โกวิทช์ พวงงาม	กรรมการ
11. รองศาสตราจารย์ตระกูล มีชัย	กรรมการ
12. รองศาสตราจารย์ ดร.ปธาน สุวรรณมงคล	กรรมการ
13. รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภสวัสดิ์ ชัชวาลย์	กรรมการ
14. รองศาสตราจารย์ ดร.อัชกรณัน วงศ์ปรีดี	กรรมการ
15. ดร.ถวิลวดี บุรีกุล	กรรมการ
16. ดร.พิริยุตม์ วรรณพฤษ์	กรรมการ
17. ดร.ไพฑูย์ โพธิ์สุวรรณ	กรรมการ
18. พลเอก เอกชัย ศรีวิลาศ	กรรมการ

19. นายศุภณัฐ เพิ่มพูนวิวัฒน์	กรรมการ
20. นายภควัต อัจฉริยะปัญญา	กรรมการ
21. บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชน หรือผู้แทน	กรรมการ
22. บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ หรือผู้แทน	กรรมการ
23. บรรณาธิการบริหารหนังสือประชาคมท้องถิ่น หรือผู้แทน	กรรมการ
24. บรรณาธิการบริหารหนังสือผู้นำท้องถิ่น หรือผู้แทน	กรรมการ
25. นางสาวสุมาลย์ ชาวนา	กรรมการและเลขานุการ
26. นางสาววิลาวัณย์ หงษ์นคร	ผู้ช่วยเลขานุการ

คณะทำงานจัดทำเอกสารสรุปงานรางวัลพระปกเกล้า

บุคลากร

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรทัย กิกพล รองเลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า	
2. นางสาววิลาวัณย์ หงษ์นคร	นักวิชาการ
3. นายภควัต อัจฉริยะปัญญา	พนักงานชำนาญการพิเศษ
4. นางธนิษฐา สุขะวัฒน์	พนักงานฝึกอบรมและบริหารโครงการ ชำนาญการ
5. นางสาวสุมาลย์ ชาวนา	พนักงานฝึกอบรมและบริหารโครงการ ชำนาญการ
6. นางสาวอติพร แก้วเป็ย	พนักงานฝึกอบรมและบริหารโครงการ ชำนาญการ
7. นางสาวอภิวรรณ ชักเช็ค	พนักงานฝึกอบรมและบริหารโครงการ
8. นายบุริสกร ละอองทิว	พนักงานฝึกอบรมและบริหารโครงการ
9. นางสาวกัทษวดี วิวัฒน์ศิลป์ชัย	พนักงานบริหารงานทั่วไป
10. นายธนศ ชำนาญนา	เจ้าหน้าที่โครงการฯ
11. นายสุเชาว์ ชยมชัย	เจ้าหน้าที่โครงการฯ
12. นางสาวพัชรวิญญ์ สินธุรัตน์	เจ้าหน้าที่โครงการฯ

วิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น สถาบันพระปกเกล้า

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษาฯ อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น 5 (โซนทิศใต้)
 เลขที่ 120 หมู่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210
 โทรศัพท์ 02-141-9567-76 โทรสาร 02-143-8175

บันทึก

A series of 25 horizontal dotted lines for writing notes.

บันทึก

A series of 20 horizontal dotted lines for writing.

บันทึก

A series of 20 horizontal dotted lines for writing notes.

บันทึก

A series of 20 horizontal dotted lines for writing.

บันทึก

A series of 25 horizontal dotted lines for writing.

บันทึก

A series of 20 horizontal dotted lines for writing notes.